

**LIETUVOS RESPUBLIKOS PIRMININKAVIMO
EUROPOS SAJUNGOS TARYBAI
2013 M. ANTRAJĄ PUSMETĮ
PARLAMENTINIO MATMENS**

ATASKAITA

**2014 m. kovo 10 d.
Vilnius**

TURINYS

1. PASIRENGIMAS LIETUVOS PIRMININKAVIMO EUROPOS SĄJUNGOS TARYBAI PARLAMENTINIAM MATMENIUI / 7

- 1.1. Lietuvos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai apžvalga ir parlamentinė kontrolė / 7
- 1.2. Organizacinė struktūra / 14
- 1.3. Pirmininkavimo parlamentinio matmens renginių ir papildomų su pirmininkavimu susijusių renginių kalendorius / 16
- 1.4. Koordinacinės darbo grupės veikla / 18
- 1.5. Funkcinių grupių veikla / 20
- 1.6. Darbo grupės / 25
- 1.7. Vizitai į Lietuvos Respublikos Seimą, susiję su pasirengimu pirmininkauti ES Tarybai / 29
- 1.8. Seimo, Seimo komitetų ir kanceliarijos delegacijų vizitai 2013 m. pirmąjį pusmetį, susiję su pasirengimu pirmininkauti ES Tarybai / 32
- 1.9. Žmogiškieji ištekliai / 33
- 1.10. Kvalifikacijos kėlimas ir mokymai / 34
- 1.11. Patirties perdavimas / 37
- 1.12. Pirmininkavimo suvenyrai / 40

2. LIETUVOS PIRMININKAVIMO ES TARYBAI PARLAMENTINIO MATMENS ĮGYVENDINIMAS / 42

- 2.1. Pirmininkavimo parlamentinio matmens renginių kalendoriaus įgyvendinimas / 42
 - 2013 m. liepos 4 d. iškilmingas Seimo posėdis, skirtas Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai pradžiai
 - 2013 m. liepos 7–8 d. COSAC pirmininkų susitikimas
 - 2013 m. liepos 21–22 d. Kaimo reikalų komitetų pirmininkų susitikimas
 - 2013 m. rugsėjo 4–6 d. Tarpparlamentinė bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) bei bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) konferencija
 - 2013 m. rugsėjo 26–27 d. Švietimo, mokslo ir kultūros komitetų ir informacinės visuomenės plėtros komitetų pirmininkų susitikimas
 - 2013 m. spalio 16–17 d. Tarpparlamentinė Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų valdysenos konferencija
 - 2013 m. spalio 27–29 d. L COSAC posėdis
 - 2013 m. lapkričio 10–11 d. Socialinių reikalų ir darbo komitetų pirmininkų susitikimas
 - 2013 m. lapkričio 24–25 d. Aplinkos apsaugos komitetų ir valstybės valdymo ir savivaldybių komitetų pirmininkų susitikimas
 - 2013 m. lapkričio 27–28 d. ES užsienio reikalų komitetų pirmininkų ir Parlamentinio demokratijos forumo susitikimas
 - 2013 m. gruodžio 17 d. Jungtinis komitetų posėdis
- 2.2. Papildomų, su pirmininkavimu susijusių renginių kalendoriaus įgyvendinimas / 64
 - 2013 m. liepos 1 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto II (darbuotojų atstovų) grupės neeilinis posėdis
 - 2013 m. liepos 16–18 d. EUROLAT parlamentinės asamblėjos komitetų ir darbo grupės posėdžiai
 - 2013 m. rugsėjo 20 d. EURONEST parlamentinės asamblėjos Energetikos saugumo komiteto seminaras
 - 2013 m. rugsėjo 25–26 d. Mokslinė konferencija „Susivieniję įvairovėje: kalbų įtaka mobilumui, darbui ir aktyviam pilietiškumui“

- 2013 m. spalio 17 d. Tarptautinė konferencija „Adstringo: kova su prekyba žmonėmis priverstiniam darbui plėtojant partnerystę, tobulinant identifikavimą ir įgyvendinant organizacines priemones“
- 2013 m. spalio 18 d. Tarptautinė konferencija, skirta ES kovos su prekyba žmonėmis dienai paminėti
- 2013 m. spalio 23 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto II (įvairių interesų) grupės tarptautinė konferencija
- 2013 m. lapkričio 18–20 d. EUNEC metinė konferencija
- 2013 m. lapkričio 21–22 d. Tarptautinė konferencija „Arbitražas: jo taikymo ES šalyse patirtis ir plėtros perspektyvos Lietuvoje“
- 2013 m. gruodžio 2–6 d. Tarptautinė Mokomojo Europos Parlamento sesija
- 2013 m. gruodžio 12–13 d. Europos piliečių metų baigiamasis renginys

3. PIRMININKAVIMO BIUDŽETAS / 72

4. PIRMININKAVIMO KOMUNIKACIJA / 75

- 4.1. Pirmininkavimo parlamentinio matmens interneto svetainė / **76**
- 4.2. Lietuvos Respublikos Seimo logotipas / **77**
- 4.3. Pirmininkavimo leidiniai / **79**
- 4.4. Parodos / **81**
- 4.5. Seimo kanceliarijos Europos informacijos biuro veikla / **83**

5. IPEX VAIDMUO ĮGYVENDINANT PIRMININKAVIMO PARLAMENTINĮ MATMENĮ / 86

- 5.1. IPEX struktūra ir pirmininkavimas IPEX valdybai / **86**
- 5.2. IPEX ir Lietuvos Respublikos Seimas / **87**
- 5.3. Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkavimas IPEX valdybai / **88**

6. PIRMININKAVIMO PARLAMENTINIO MATMENS REZULTATAI IR PRIDĖTINĖ VERTĖ / 89

PRIEDAI:

- 1 PRIEDAS. 2013 m. liepos 4 d. Airijos, Lietuvos ir Graikijos parlamentų pirmininkų Vilniaus deklaracija / **92**
- 2 PRIEDAS. 2013 m. liepos 7–8 d. COSAC pirmininkų susitikimo programa / **95**
- 3 PRIEDAS. 2013 m. liepos 21–22 d. Kaimo reikalų komitetų pirmininkų susitikimo programa / **97**
- 4 PRIEDAS. 2013 m. liepos 21–22 d. Kaimo reikalų komitetų pirmininkų susitikimo apžvalga / **99**
- 5 PRIEDAS. 2013 m. rugsėjo 4–6 d. Tarpparlamentinės BUSP ir BSGP konferencijos programa / **102**
- 6 PRIEDAS. 2013 m. rugsėjo 5 d. Tarpparlamentinės BUSP ir BSGP konferencijos darbo tvarkos taisyklių galutinis peržiūros grafikas / **107**
- 7 PRIEDAS. 2013 m. rugsėjo 5 d. Tarpparlamentinės BUSP ir BSGP konferencijos Darbo tvarkos taisyklių apibendrinimas / **108**
- 8 PRIEDAS. 2013 m. rugsėjo 5 d. Lietuvos Respublikos Seimo pirminės rekomendacijos dėl Tarpparlamentinės BUSP ir BSGP konferencijos Darbo tvarkos taisyklių / **117**
- 9 PRIEDAS. 2013 m. rugsėjo 4–6 d. Tarpparlamentinės BUSP ir BSGP konferencijos išvados / **119**
- 10 PRIEDAS. 2013 m. rugsėjo 26–27 d. Švietimo, mokslo ir kultūros komitetų ir informacinės visuomenės plėtros komitetų pirmininkų susitikimo programa / **132**
- 11 PRIEDAS. 2013 m. rugsėjo 26–27 d. Švietimo, mokslo ir kultūros komitetų ir informacinės

visuomenės plėtros komitetų pirmininkų susitikimo išvados / **135**

12 PRIEDAS. 2013 m. spalio 16–17 d. Tarpparlamentinės Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų valdysenos konferencijos programa / **142**

13 PRIEDAS. 2013 m. spalio 16–17 d. Tarpparlamentinės Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų valdysenos konferencijos Darbo tvarkos taisyklių projektas / **147**

14 PRIEDAS. 2013 m. spalio 16–17 d. Tarpparlamentinės Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų valdysenos konferencijos pasiūlymas / **152**

15 PRIEDAS. 2013 m. spalio 16–17 d. Tarpparlamentinės Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų valdysenos konferencijos išvados / **160**

16 PRIEDAS. 2013 m. spalio 27–29 d. L COSAC posėdžio programa / **164**

17 PRIEDAS. 2013 m. spalio 29 d. Deklaracija dėl COSAC moterų forumo steigimo / **169**

18 PRIEDAS. 2013 m. spalio 27–29 d. L COSAC pasiūlymas / **170**

19 PRIEDAS. 2013 m. spalio 27–29 d. L COSAC išvados / **176**

20 PRIEDAS. 2013 m. lapkričio 10–11 d. Socialinių reikalų ir darbo komitetų pirmininkų susitikimo programa / **179**

21 PRIEDAS. 2013 m. lapkričio 10–11 d. Socialinių reikalų ir darbo komitetų pirmininkų susitikimo išvados / **182**

22 PRIEDAS. 2013 m. lapkričio 24–25 d. Aplinkos apsaugos komitetų ir valstybės valdymo ir savivaldybių komitetų pirmininkų susitikimo programa / **188**

23 PRIEDAS. 2013 m. lapkričio 24–25 d. Aplinkos apsaugos komitetų ir valstybės valdymo ir savivaldybių komitetų pirmininkų susitikimo išvados / **191**

24 PRIEDAS. 2013 m. lapkričio 27–28 d. ES užsienio reikalų komitetų pirmininkų ir Parlamentinio demokratijos forumo susitikimo programa / **195**

25 PRIEDAS. 2013 m. lapkričio 27–28 d. ES užsienio reikalų komitetų pirmininkų ir Parlamentinio demokratijos forumo susitikimo Pirmininkaujančios valstybės parlamento išvados / **199**

26 PRIEDAS. 2013 m. gruodžio 17 d. Jungtinio komitetų posėdžio darbotvarkė / **208**

27 PRIEDAS. 2013 m. gruodžio 17 d. Jungtinio komitetų posėdžio apžvalga / **211**

1. PASIRENGIMAS LIETUVOS PIRMININKAVIMO EUROPOS SAJUNGOS TARYBAI PARLAMENTINIAM MATMENIUI

1.1. LIETUVOS PASIRENGIMO PIRMININKAUTI EUROPOS SAJUNGOS (ES) TARYBAI APŽVALGA IR PARLAMENTINĖ KONTROLĖ

Parlamentinė kontrolė ir išankstinio mandatavimo modelis

Lietuvos Respublikos Seimo vaidmuo rengiantis Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai 2013 m. antrąjį pusmetį pasireiškė dviem svarbiausiais aspektais:

- Seimas, atlikdamas parlamentinės kontrolės funkcijas, prižiūrėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasirengimą pirmininkavimui ES Tarybai;
- Seimas rengėsi atlikti ES Tarybai pirmininkausiančios valstybės parlamento funkcijas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasirengimą pirmininkavimui koordinavo Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija.

Lietuvos Respublikos Seimo Europos reikalų komitetas reguliariai svarstė visus aktualius pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai klausimus, tokius kaip Seimo pasirengimas atlikti pirmininkaujančios valstybės parlamentui tenkančias funkcijas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ataskaita dėl Lietuvos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai 2006–2009 metų veiksmų plano įgyvendinimo ir kt.

Europos reikalų komiteto posėdis

Lietuvos Respublikos Seimo sprendimai, susiję su Lietuvos pirmininkavimu ES Tarybai, buvo priimti šiais lygmenimis:

- pagrindiniai politiniai sprendimai dėl Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai 2013 m. buvo priimti Seimo nutarimais;
- pagrindiniai politiniai sprendimai dėl Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai 2013 m. parlamentinio matmens įgyvendinimo buvo priimti Lietuvos Respublikos Seimo valdybos, Europos reikalų komiteto ir Užsienio reikalų komiteto sprendimais.

Seimo plenarinis posėdis

Seimo parlamentinė kontrolė pirmininkavimo laikotarpiu buvo užtikrinta:

- apsvarstant visus derybinius aprašus ir per išankstinio mandato pirmininkavimo laikotarpiui suteikimą;
- svarstant ministrų ataskaitas po ES Tarybos posėdžių.

Vyriausybė, siekdama užtikrinti sklandų ir efektyvų ES Tarybos darbą, pasiūlė Seimui išankstinio mandatavimo modelį. Pagal šį modelį krūvis ir atsakomybė įgyvendinant pirmininkavimo programą buvo sutelkti Lietuvos nuolatinėje atstovybėje Briuselyje. Šio modelio pagrindas – išankstinio mandatavimo sistema, pagal kurią prieš prasidedant Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai Seimo Europos reikalų komitetas pritarė Lietuvos pirmininkavimo klausimų derybiniais aprašams, taip suteikdamas išankstinį mandatą visam pirmininkavimo laikotarpiui ir kartu numatydamas derybinio lankstumo ribas.

Derybiniai aprašai buvo parengti visoms teisėkūros ir ne teisėkūros iniciatyvoms, kurias buvo numatyta svarstyti Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai metu. Šių aprašų tikslas – nustatyti atitinkamo klausimo kontekstą, aktualumą Lietuvai, numatyti svarbiausius interesus ir probleminius aspektus, taip pat galimą derybinį lankstumą – vadinamąsias „raudonąsias“ linijas.

Lietuvos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai apžvalga

2009 m. gegužės 26 d. Seimo Europos reikalų komiteto posėdyje buvo pristatytos Vyriausybės patvirtintos Lietuvos Respublikos pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. gairės. Komitetas, išklausęs informaciją apie parengtą dokumentą, nusprendė siūlyti Vyriausybei užtikrinant pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. planavimą ir vykdymo koordinavimą atsižvelgti į kompetencijų padalijimą tarp Seimo, Vyriausybės ir Prezidento.

2010 m. gegužės 25 d. priimtas Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. liepos 1 – gruodžio 31 dienomis“ (Nr. XI-846), kuriame Vyriausybė paprašyta pateikti Lietuvos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai gaires ir veiksmų planą bei pasiūlymus dėl pirmininkavimo prioritetų. Be to, šiuo nutarimu Seimas įpareigojo Seimo Europos

reikalų komitetą vykdyti pasirengimo parlamentinę kontrolę ir koordinuoti Seimo pasirengimą atlikti pirmininkaujančios valstybės parlamentui tenkančias funkcijas.

2011 m. kovo 31 d. Seimo valdyba pritarė Seimo kanceliarijos, kaip atskiro asignavimų valdytojo, dalyvavimui Lietuvos pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. tarpinstituciniame 2012–2014 m. veiklos plane¹.

2011 m. liepos 8 d. Seimo Europos reikalų komitetas, būdamas įpareigotas vykdyti Lietuvos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai parlamentinę kontrolę, nusprendė raginti Vyriausybę dėti visas pastangas, kad sprendimai bei susitarimai dėl pirmininkavimo renginių patalpų būtų racionalūs ir ekonomiškai pagrįsti, o su šiais renginiais susiję viešieji pirkimai vyktų skaidriai ir laiku; prašyti Vyriausybės pavesti atsakingoms ministerijoms užtikrinti, kad valstybės biudžeto lėšos, skirtos pirmininkavimo renginių patalpų statybai, rekonstrukcijai, plėtrai bei įrangimui, būtų kryptingai, taupiai ir racionaliai naudojamos tik siekiant užtikrinti pirmininkavimo ES Tarybai renginiams tinkamos infrastruktūros sukūrimą, ir raginti Vyriausybę siekti, kad artimiausiu metu būtų rastas racionalus sprendimas dėl Vilniaus oro uosto VIP salės įrangimo ar rekonstrukcijos.

2011 m. rugsėjo 9 d. Seimo Europos reikalų komitetas, būdamas įpareigotas užtikrinti sklandų Seimo pasirengimo atlikti ES Tarybai pirmininkaujančios valstybės parlamentui tenkančias funkcijas darbotvarkės įgyvendinimą ir šių veiksmų koordinavimą, nusprendė siūlyti Seimo specializuotiems komitetams atsižvelgiant į Europos Komisijos 2012 m. darbų programą pagal kompetenciją apsvarstyti europinę savo kuruojamų sričių darbotvarkę 2013 m. ir pateikiant komitetų siūlymus dėl aktualių ir labai aktualių pasiūlymų atskiru sprendimu pateikti Seimo Europos reikalų komitetui pasiūlymus dėl Seimo komitetų pirmininkavimo renginių organizavimo tikslingumo ir temų.

2011 m. rugsėjo mėn. Seimo Europos reikalų komiteto biuras parengė išsamų informacijos sąvadą „Lietuvos pasirengimas pirmininkauti ES Tarybai 2013 m.: parlamentinis matmuo“, kuriame pateikta detali informacija apie visus svarbiausius pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai aspektus: parlamentinius pirmininkavimo renginius, jų organizavimą, Seimo struktūrų funkcijas rengiantis pirmininkavimui, logistinius sprendimus, kitų valstybių narių patirtį ir kt. Šis sąvadas buvo pristatytas ir išplatintas Seimo valdybai ir visiems Seimo komitetams bei frakcijoms. Remdamasis sąvade pateikta informacija ir pasiūlymais, Seimas aktyviai įsitraukė į pasirengimo atlikti pirmininkaujančios ES Tarybai valstybės parlamento funkcijas procesą.

2011 m. spalio 14 d. visos Seime atstovaujamos politinės partijos, atsižvelgdamos į tai, kad išankstinį pasirengimą pirmininkauti ES Tarybai planavo ir atliko 2008–2012 m. kadencijos Seimas ir Vyriausybė, o pirmininkavimo funkcijas atliko 2012–2016 m. kadencijos Seimas ir naujai sudaryta Vyriausybė, pasirašė Politinių partijų susitarimą. Sutarta, kad politinių partijų atstovai, rinkėjų mandatą turintys šios kadencijos Seime ir jį gausiantys 2012 m. išrinktame Seime, nuosekliai laikysis šių susitarimų:

- Lietuvos pirmininkavimas ES Tarybai yra nacionalinis uždavinys, kurį politinės valdžios institucijos turi įgyvendinti sklandžiai ir solidariai, nepriklausomai nuo politinių partijų sudarytų frakcijų Seime priklausomybės Seimo daugumai ar opozicijai, kuris negali būti politinės konkurencijos rinkimuose objektas ir neturi sutrikti dėl politinės valdžios pasikeitimų;
- atskirų asignavimų valdytojų 2012 m. ir 2013 m. biudžetų pirmininkavimo programos grindžiamos Tarpinstituciniu veiksmų planu, numatančiu centralizuotą renginių koordinavimą ir materialinį aprūpinimą, o tose programose asignavimų valdytojui skiriami asignavimai negali būti naudojami kitiems tikslams;
- prireikus keisti Tarpinstitucinį veiksmų planą dėl to reikės susitarti atskirai ir tokie pakeitimai negalės pabloginti pirmininkavimo sąlygų;

¹ 2012 m. spalio 16 d. Vyriausybė patvirtino Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai tarpinstitucinį 2013–2014 m. veiklos planą (toliau – TVP), kuriame buvo numatyti visi būtini parengiamieji ir pirmininkavimo darbai, jų atlikimo terminai bei tam reikalingos lėšos.

- sudarant 2012 m. išrinkto naujo Seimo komitetus, bus įvertinami Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai poreikiai ir tam reikalingi gebėjimai;
- Seimo narių mandatų gavusios politinės partijos pirmininkavimo ES Tarybai klausimais pagal galimybes palaikys ryšius su pirmininkaujančiam Trejetui priklausančių Airijos ir Graikijos parlamentų, taip pat su Europos Parlamento giminingomis frakcijomis;
- Seimui bendradarbiaujant su Europos Parlamentu, kiek tai susiję su pasirengimu pirmininkauti ir pirmininkavimo procesu, dėl Lietuvos pozicijos ar nuomonės politinių partijų frakcijų atstovai tarsis Seimo komitetuose, prireikus – ir atskiruose frakcijų atstovų pasitarimuose;
- politinės partijos į pirmininkavimo prioritetų ir siektinų rezultatų svarstymą įtrauks socialinius ir ekonominius partnerius, Lietuvos savivaldybių asociaciją ir nevyriausybinį asociacijų atstovus;
- politinių partijų atstovai Seime pirmininkavimo ES Tarybai renginių prioritetus ir svarbą argumentuos viešojoje erdvėje atsižvelgdami į bendrą Lietuvos narystės ES pareigų ir interesų kontekstą, informaciją apie renginių turinį skleis siekdamas kuo platesnio visuomenės supratimo ir palaikymo.

*Seime atstovaujamos politinės partijos pasirašė susitarimą
„Dėl Lietuvos pirmininkavimo ES tarybai 2013 m. II pusmetį“*

2011 m. lapkričio 10 d. priimtas Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 metais“ (Nr. XI-1651), kuriame apibrėžti pirmininkavimo ES Tarybai uždaviniai ir prioritetai. Vadovaudamasi šiuo nutarimu, Vyriausybė kas ketvirtį atsiskaitė Seimo Europos reikalų komitetui apie Tarpinstitucinio veiklos plano ir pirmininkavimo biudžeto vykdymą. Nutarimu Nr. XI-1651 Seimas pritarė šioms Lietuvos Respublikos Vyriausybės siūlomoms Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai programos prioritetinėms sritims:

- energetinio saugumo sustiprinimas įgyvendinant energetikos infrastruktūros konsolidaciją ir energetikos sistemų integravimą, sukuriant bendrą ES vidaus energetikos rinką ir vykdant bendrą ES energetikos išorės politiką;
- efektyvus ES Baltijos jūros regiono strategijos įgyvendinimas ir sustiprintas regioninis bendradarbiavimas;
- Rytų partnerystės valstybių suartėjimas su ES įgyvendinant reformas ir sudarant numatytus susitarimus su ES;
- veiksminga ES išorės sienų apsauga įgyvendinant integruotą ES išorės sienų valdymą ir kartu

stiprinant kovą su kontrabanda ir sukčiavimu.

Seimas nutarė Lietuvos Respublikos Vyriausybės prašyti pateikti Seimui atskirų politikos sričių aktualiausių klausimų pirmininkavimo programoje sąvado projektą (toliau – sąvadas). Nutarime numatyta, kad šį dokumentą turi svarstyti Seimo specializuoti komitetai, o Seimo Europos reikalų komitetas turi priimti išvadą dėl komitetų pateiktų pasiūlymų dėl šio sąvado.

2012 m. vasario 1 d. bendrame Seimo Europos reikalų ir Užsienio reikalų komitetų posėdyje buvo nuspręsta, kad Lietuvos pirmininkavimas ES Tarybai 2013 m. turi būti organizuojamas vadovaujantis sąvadu ir derybiniais aprašais.

2012 m. birželio 13 d. Europos reikalų komitetas priėmė išvadą dėl Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai 2013 m. derybinių aprašų projektų, kurioje, atsižvelgiant į Seimo specializuotų komitetų pateiktus pasiūlymus, išskirti 122 labai aktualūs ES darbotvarkės klausimai.

2012 m. balandžio 4 d. Seimo Europos reikalų komiteto posėdyje buvo nuspręsta sudaryti darbo grupę iš Seimo frakcijų atstovų, kuri pateiktų pasiūlymus dėl Seimo specializuotų komitetų pasiūlytų parlamentinių renginių, remdamasi šiais pagrindiniais kriterijais:

- renginių atitiktis Lietuvos pirmininkavimo ES prioritetinėms sritims;
- pasiūlytų renginių temų aktualumas;
- parlamentinių renginių praktika;
- galimybės rengti tarpyvyriausybinius renginius ta pačia tema.

2012 m. balandžio 20 d. Europos Sąjungos parlamentų pirmininkų konferencijoje, vykusioje Nikosijoje, Kipre, dalyvavę Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė Irena DEGUTIENĖ, Airijos Atstovų Rūmų Pirmininkas Seán BARRETT, Senato Pirmininko pavaduotojas Denis O'DONOVAN ir Graikijos Respublikos Parlamento generalinis sekretorius Athanassios PAPAIOANNOU (Graikijos Respublikos Parlamento Pirmininko Philippos PETSALNIKOS vardu) pasirašė **Deklaraciją dėl trijų valstybių parlamentų bendradarbiavimo rengiantis pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai ir pirmininkavimo metu nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2014 m. birželio 30 d.** Deklaracija buvo įsipareigota užtikrinti visų trijų valstybių parlamentų veiksmingą koordinavimą bendradarbiaujant su Europos Parlamentu; numatyta siekti bendro sutarimo įgyvendinant iškeltus tikslus, stiprinti tarpparlamentinį bendradarbiavimą ir sudaryti nuolatinės bei laikinąsias darbo grupes, kurios politiniu arba tarnybų lygiu svarstytų išylančius klausimus.

Pasirašyta Deklaracija dėl trijų valstybių parlamentų bendradarbiavimo rengiantis pirmininkauti

2012 m. gegužės 30 d. Seimo Europos reikalų komiteto posėdyje buvo pritarta darbo grupės siūlymui dėl parlamentinių renginių temų.

2012 m. birželio 6 d. Seimo valdyba, apsvarsčiusi Europos reikalų komiteto 2012 m. gegužės 30 d. sprendimą, pritarė parlamentinių renginių sąrašui; sudarytas preliminarus parlamentinių pirmininkavimo renginių kalendorius.

Seimo Europos reikalų komitetas pritarė Seimo kanceliarijos siūlymui visus Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens renginius surengti Seimo rūmuose. **2012 m. rugsėjo 5 d.** šį sprendimą patvirtino Seimo valdyba.

2012 m. gruodžio 7 d. Seimo Pirmininko pavaduotojo, Seimo Europos reikalų komiteto pirmininko Gedimino KIRKILLO iniciatyva Seimo komitetų pirmininkams išsamiai pristatytas Lietuvos Respublikos Seimo pasirengimo Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai 2013 m. klausimas.

2012 m. gruodžio 7 d. Europos reikalų komitetas posėdyje nusprendė išreikšti kritišką komiteto nuomonę Vilniaus miesto savivaldybės tarybai ir Vilniaus miesto merui dėl Vilniaus miesto savivaldybės bendradarbiavimo su komitetu dėl iniciatyvų rengiantis pirmininkauti ES Tarybai 2013 m.

2013 m. sausio pradžioje Vyriausybė pateikė Seimui atnaujintą aktualiausių klausimų pirmininkavimo programoje sąvadą kartu su derybiniais aprašais. Jį apsvarstė Seimo komitetai ir pateikė Europos reikalų komitetui atnaujintas išvadas dėl pirmininkavimo ES Tarybai klausimų derybinių aprašų aktualumo. Aprašai, kurie Seimo komitetų nebuvo įvertinti kaip labai aktualūs, atskiru klausimu Seimo komitetuose svarstomi nebuvo (išskyrus pagal teisėkūros procedūrą priimamų aktų projektus, kuriems taikomas 8 savaitių subsidiarumo patikros terminas).

2013 m. balandžio 10 d. Seimo Europos reikalų komitetas apibendrino Seimo komitetų išvadas dėl pirmininkavimo ES Tarybai neprioritetinių klausimų derybinių aprašų ir pritarė Seimo komitetų pasiūlymams dėl Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai 2013 m. programos neprioritetinių klausimų derybinių aprašų. Atsižvelgęs į tai, kad iki Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai pradžios buvo likę trys mėnesiai, Europos reikalų komitetas paragino Vyriausybę pirmininkavimo programos sąvado klausimų derybinius aprašus įmanomai greičiau pateikti Seimo komitetams svarstyti ir tvirtinti.

2013 m. birželio 21 d. Seimo Europos reikalų komitetas apibendrino visas Seimo komitetų išvadas dėl pirmininkavimo ES Tarybai klausimų derybinių aprašų. Komitetas, atsižvelgęs į Užsienio reikalų ministerijos komitetui pateiktus pagal Seimo komitetų pasiūlymus patikslintus Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai 2013 m. programos klausimų derybinius aprašus, pateiktiems derybiniams aprašams pritarė. Europos reikalų komitetas taip pat paprašė Vyriausybės Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpiu, prireikus, bet ne rečiau kaip kartą per mėnesį, informuoti komitetą apie aktualiausių ES darbotvarkės klausimų svarstymo eigą. Svarstant derybinius aprašus, atkreiptas Vyriausybės dėmesys į tai, kad bet kurios naujos ES teisėkūros ir ne teisėkūros iniciatyvos, kurių nėra Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai 2013 m. programos klausimų sąvade, turės būti svarstomos Seimo statuto nustatyta tvarka. Pažymėta, kad subsidiarumo principo kontrolė pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpiu bus vykdoma Seimo statuto nustatyta tvarka.

2013 m. birželio 26 d. Seimo Europos reikalų komitetas pritarė Lietuvos Respublikos pirmininkavimo ES Tarybai programos, kurioje buvo įvardyti Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai siekiai ir išskirti pagrindiniai Taryboje planuojami svarstyti klausimai, projektui.

2013 m. spalio 30 d. Seimo Europos reikalų komitetas svarstė šios programos įgyvendinimo klausimą ir paskatino Užsienio reikalų ministeriją siekti išlaikyti nuolatinį Europos Sąjungos dėmesį Rytų partnerystei, visapusiškai išnaudoti turimas galimybes siekiant tolesnio glaudaus ES Tarybos ir Europos Parlamento bendradarbiavimo, kad būtų laiku pasiektas susitarimas dėl 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos, ir didinti Europos piliečių metų iniciatyvos matomumą, aktyviau siekti visuomenės įtraukties telkiant pastangas Europos piliečiams svarbiausių sprendimų ekonomikos, socialinės politikos ir kitose srityse paieškai.

2013 m. birželio 26 d. Seimo Europos reikalų komitetas priėmė sprendimą, kuriuo įpareigojo Užsienio reikalų ministeriją, kaip Europos Sąjungos klausimus koordinuojančią instituciją, ne rečiau kaip kartą per savaitę Seimo frakcijų atstovaujamai pirmininkavimo politinių klausimų grupei, kurioje būtų Europos reikalų ir Užsienio reikalų komitetų atstovai, teikti informaciją apie aktualių pirmininkavimo klausimų svarstymo eigą. Ši grupė veikė visą pirmininkavimo ES Tarybai pusmetį ir rinkosi reguliariai kiekvieną pirmadienį, svarstė aktualiausius pirmininkavimo darbotvarkės klausimus, teikė rekomendacijas ir paklausimus Vyriausybei. Darbo grupės veikloje dalyvavo Seimo kancleris, Seimo kanceliarijos Pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens koordinatore, Seimo kanceliarijos Tarptautinių ryšių departamento atstovai.

Seimo Europos reikalų komitetas parengė ir savo sprendimu pritarė deklaracijos „Dėl Airijos, Lietuvos ir Graikijos parlamentų bendradarbiavimo rengiant ir įgyvendinant trijų Europos Sąjungos valstybių narių pirmininkavimo parlamentinį matmenį“ projektui. Deklaracija buvo pasirašyta **2013 m. liepos 4 d.** Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai pradžiai pažymėti skirto iškilmingo Seimo posėdžio metu ir išplatinta Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos bei Europos Komisijos pirmininkams.

Seime pasirašyta Airijos, Lietuvos ir Graikijos parlamentų pirmininkų Vilniaus deklaracija

1.2. ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

Atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. gegužės 25 d. nutarimą Nr. XI-846 „Dėl Lietuvos Respublikos pasirengimo pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. liepos 1 – gruodžio 31 dienomis“, Seimo Europos reikalų komiteto 2010 m. sausio 15 d. sprendimą ir siekdamas sklandaus Seimo pasirengimo atlikti pirmininkaujančios valstybės parlamento funkcijas Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai laikotarpiu, Seimo kancleris **2011 m. spalio 19 d.** įsakymu Nr. 400-IVK-215 sudarė Koordinacinę darbo grupę Seimo kanceliarijos pasirengimui Lietuvos pirmininkavimui Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. (toliau – Koordinacinė darbo grupė).

Koordinacinei darbo grupei buvo pavesta:

- organizuoti ir nuolat koordinuoti Seimo kanceliarijos pasirengimo dalyvauti Lietuvos pirmininkavime Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. procesą;
- užtikrinti tinkamą Seimo kanceliarijos pasirengimą Lietuvos pirmininkavimui Europos Sąjungos Tarybai 2013 m.;
- prireikus į darbo grupės posėdžius kviesti kitų Seimo kanceliarijos struktūrinių padalinių ir kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovus.

Seimo kancleris įpareigojo:

- Seimo kanceliarijos struktūrinių padalinių vadovus pagal kompetenciją vykdyti Koordinacinės darbo grupės nustatytus ir Seimo kanclerio patvirtintus pavedimus, susijusius su pasirengimu Lietuvos pirmininkavimui Europos Sąjungos Tarybai 2013 m.;
- Koordinacinės darbo grupės vadovą reguliariai informuoti Seimo kanclerį apie pasirengimo dalyvauti Lietuvos pirmininkavime Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. proceso eigą.

Atsižvelgdamas į Koordinacinės darbo grupės 2012 m. birželio 20 d. siūlymą, Seimo kancleris **2012 m. birželio 27 d.** įsakymu Nr. 400-IVK-171 patvirtino Kanceliarijos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai 2013 m. organizacinę struktūrą.

Buvo patvirtinta 14 funkcinų grupių, atsakingų už įvairias pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai parlamentiniam matmeniui sritis, ir paskirti funkcinų grupių vadovai. Kiekvienos funkcinės grupės vadovui buvo pavesta iki 2012 m. rugpjūčio 1 d. sudaryti jo vadovaujamą funkcinę grupę iš ne mažiau kaip 5 asmenų, apibrėžti funkcinės grupės funkcijas, paskirti už jų įgyvendinimą atsakingus asmenis ir parengti funkcinės grupės darbų grafiką. Iki 2012 m. rugpjūčio pabaigos buvo sudarytos visos funkcinės grupės.

2012 m. rugsėjo 3 d. įvyko pirmasis išplėstinis Seimo kanclerio, Koordinacinės darbo grupės ir 14 funkcinų grupių vadovų bei jų pavaduotojų pasitarimas, kuriame buvo aptartos funkcinų grupių užduotys, už jų vykdymą atsakingi asmenys bei darbų grafikai.

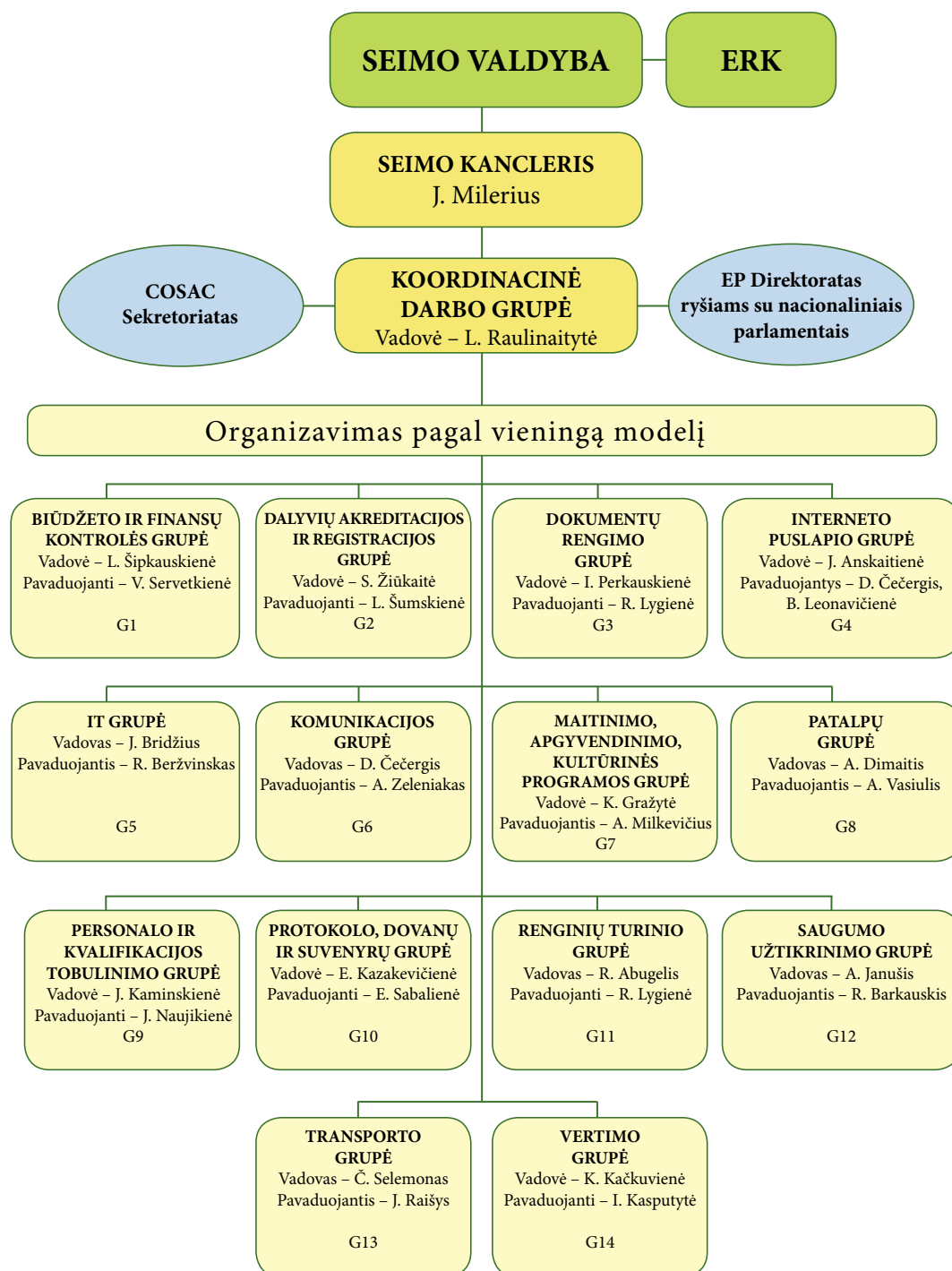

Seimo valdybos posėdis

Pagal Seimo kanclerio patvirtintą organizacinę struktūrą politinius sprendimus, susijusius su Lietuvos pirmininkavimu ES Tarybai, priima Seimo valdyba ir Europos reikalų komitetas. Koordinacinei darbo grupei pavesta atlikti funkcinių grupių veiklos kontrolę.

2013 m. sausio 17 d. Seimo Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Petras AUŠTREVIČIUS paskirtas Seimo Pirmininko pavaduotoju, atsakingu už Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens renginių organizavimą.

ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

1.3. PIRMININKAVIMO PARLAMENTINIO MATMENS RENGINIŲ IR PAPILDOMŲ SU PIRMININKAVIMU SUSIJUSIŲ RENGINIŲ KALENDORIUS

Seimo valdyba 2013 m. vasario 6 d. sprendimu Nr. SV-S-81, gegužės 24 d. sprendimu Nr. SV-S-254 ir spalio 18 d. sprendimu Nr. SV-S-408 patvirtino Lietuvos pirmininkavimo parlamentinio matmens renginių kalendorių, kuriame 2013 m. antrąjį pusmetį Lietuvos Respublikos Seime numatyta surengti devynis parlamentų specializuotų komitetų pirmininkų susitikimus ir tarpparlamentines konferencijas bei 2013 m. liepos 4 d. iškilmingą Seimo posėdį, skirtą Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai pradžiai, o 2014 m. pirmąjį pusmetį – Europos Sąjungos parlamentų generalinių sekretorių susitikimą ir Europos Sąjungos parlamentų pirmininkų konferenciją.

Seimo valdyba 2013 m. lapkričio 13 d. sprendimu Nr. SV-S-442 pritarė dar vieno parlamentinio matmens renginio – jungtinio komitetų posėdžio – surengimui Europos Parlamente Briuselyje.

Pirmininkavimo renginiai Seime ir Europos Parlamente		
2013 m. liepos 4 d.		Iškilmingas Seimo posėdis, skirtas Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai pradžiai
Parlamentinio matmens renginiai		
1.	2013 m. liepos 7–8 d.	COSAC (Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencijos) pirmininkų susitikimas
2.	2013 m. liepos 21–22 d.	Kaimo reikalų komitetų pirmininkų susitikimas <i>bendros žemės ūkio politikos reformos klausimais</i>
3.	2013 m. rugsėjo 4–6 d.	Tarpparlamentinė bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) bei bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) konferencija
4.	2013 m. rugsėjo 26–27 d.	Švietimo, mokslo ir kultūros komitetų ir informacinės visuomenės plėtros komitetų pirmininkų susitikimas <i>Suvienijusi įvairovę: Europos Sąjungos kalbų ir kultūrų raidos politiniai ir socialiniai aspektai</i>
5.	2013 m. spalio 16–17 d.	Tarpparlamentinė Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų valdysenos konferencija
6.	2013 m. spalio 27–29 d.	L COSAC posėdis
7.	2013 m. lapkričio 10–11 d.	Socialinių reikalų ir darbo komitetų pirmininkų susitikimas <i>Užimtumo skatinimo veiksniai įgyvendinant strategiją „Europa 2020“</i>
8.	2013 m. lapkričio 24–25 d.	Aplinkos apsaugos komitetų ir valstybės valdymo ir savivaldybių komitetų pirmininkų susitikimas <i>Makroregioninės strategijos. Jų plėtra ir perspektyvos</i>
9.	2013 m. lapkričio 27–28 d.	ES užsienio reikalų komitetų pirmininkų ir Parlamentinio demokratijos forumo susitikimas <i>Parlamentai už demokratiją: ambicingesnio globalaus bendradarbiavimo link</i>
10.	2013 m. gruodžio 17 d.	Jungtinis komitetų posėdis <i>ES energijos vidaus rinka XXI amžiui</i> Europos Parlamente

2013 m. liepos 4 d. iškilmingas Seimo posėdis, skirtas Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai pradžiai

Papildomi renginiai		
1.	2013 m. liepos 1 d.	Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto II (darbuotojų atstovų) grupės neeilinis posėdis tema <i>Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai socialinis matmuo</i>
2.	2013 m. liepos 16–18 d.	Europos ir Lotynų Amerikos šalių parlamentinės asamblėjos (EUROLAT) Politinių reikalų, saugumo ir žmogaus teisių komiteto, Ekonomikos, finansų ir prekybos reikalų komiteto, Socialinių reikalų, žmogiškųjų išteklių mainų, aplinkos, švietimo ir kultūros komiteto bei Migracijos reikalų darbo grupės posėdžiai
3.	2013 m. rugsėjo 20 d.	Europos Sąjungos ir Rytų partnerystės parlamentinės asamblėjos (EURONEST) Energetikos saugumo komiteto seminaras
4.	2013 m. rugsėjo 25–26 d.	Mokslinė konferencija <i>Suvienijusi įvairovę: Europos Sąjungos kalbų ir kultūrų raidos politiniai ir socialiniai aspektai</i>
5.	2013 m. spalio 17 d.	Tarptautinė konferencija <i>Adstringo: kova su prekyba žmonėmis priverstiniam darbui plėtojant partnerystę, tobulinant identifikavimą ir įgyvendinant organizacines priemones</i>
6.	2013 m. spalio 18 d.	Tarptautinė konferencija, skirta ES kovos su prekyba žmonėmis dienai paminėti
7.	2013 m. spalio 23 d.	Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto II (darbuotojų atstovų) grupės tarptautinė konferencija <i>Lietuva prie Europos integracijos vairo: naujas žvilgsnis į Europą</i>
8.	2013 m. lapkričio 18–20 d.	Europos švietimo tarybų tinklo (EUNEC) metinė konferencija <i>Anksti paliekantys mokyklą</i>
9.	2013 m. lapkričio 21–22 d.	Tarptautinė konferencija <i>Arbitražas: jo taikymo ES šalyse patirtis ir plėtros perspektyvos Lietuvoje</i>
10.	2013 m. gruodžio 2–6 d.	Tarptautinė Mokomojo Europos Parlamento sesija
11.	2013 m. gruodžio 12–13 d.	Europos piliečių metų baigiamasis renginys <i>Kaip kiekvienus metus paversti Piliečių metais!</i>

1.4. KOORDINACINĖS DARBO GRUPĖS VEIKLA

Nuo 2011 m. spalio 19 d. veikiančiai Koordinacinei darbo grupei vadovavo Seimo kanceliarijos Tarptautinių ryšių departamento direktorė Sigita TRAINAUSKIENĖ, o nuo 2012 m. kovo 30 d. – Komunikacijos departamento direktorė Loreta RAULINAITYTĖ.

2011 m. surengti trys, 2012 m. – šešiolika, o 2013 m. – penkiolika Koordinacinės darbo grupės posėdžių.

Koordinacinę darbo grupę sudaro 13 Seimo kanceliarijos tarnautojų:

Vardas, pavardė	Pareigos
Loreta RAULINAITYTĖ	Komunikacijos departamento direktorė, darbo grupės vadovė
Renata LYGIENĖ	Europos reikalų komiteto biuro vedėja, darbo grupės vadovo pavaduotoja
Ieva LAVIŠIENĖ	Komunikacijos departamento vyriausioji specialistė, darbo grupės sekretorė
Augustė KLIMAITYTĖ	Komunikacijos departamento vyriausioji specialistė, darbo grupės sekretorė
Romaldas ABUGELIS	Kaimo reikalų komiteto biuro vedėjas
Donatas ČEČERGIS	Europos informacijos biuro vedėjas
Judita KAMINSKIENĖ	Personalo skyriaus vedėja
Gintarė KUNCAITYTĖ	Strateginio planavimo skyriaus vedėja
Alvidas LUKOŠAITIS	Parlamentinių tyrimų departamento direktorius
Daiva RAUDONIENĖ	Audito komiteto biuro vedėja
Sigita TRAINAUSKIENĖ	Tarptautinių ryšių departamento direktorė
Evaldas ZELENKA	Užsienio reikalų komiteto biuro vedėjas
Snieguolė ŽIŪKAITĖ	Tarptautinių organizacijų skyriaus vedėja

Be Koordinacinės darbo grupės narių, posėdžiuose reguliariai dalyvavo Seimo Pirmininko pavaduotojas, atsakingas už Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens renginių koordinavimą, Petras AUŠTREVČIUS ir Seimo kancleris Jonas MILERIUS. Taip pat, atsižvelgiant į posėdžių darbotvarkes, buvo kviečiami funkcinų grupių, kitų Seimo komitetų biurų, Užsienio reikalų ministerijos ir kitų valstybės institucijų atstovai. Naudojant vaizdo ryšį Koordinacinės darbo grupės posėdžiuose prirėikus taip pat dalyvavo Seimo nuolatinė atstovė ES Živilė PAVILONYTĖ ir jos pavaduotoja, COSAC sekretoriato narė Jurgita MARCINKUTĖ.

Koordinacinės darbo grupės posėdžiuose svarstyti šie svarbiausi klausimai:

- parlamentinio matmens renginių organizavimas;
- parlamentinio matmens renginių dokumentų projektai;
- papildomų, su pirmininkavimu susijusių, renginių organizavimas;
- funkcinų grupių darbų planai ir veiklos ataskaitos;
- pirmininkavimo komunikacija;
- pirmininkavimo dovanos ir suvenyrai;
- kultūrinė programa, maitinimas, apgyvendinimas, logistika;
- programos 1.4 „Lietuvos Respublikos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens užtikrinimas“ 2013 m. asignavimų planas;
- viešieji pirkimai;
- su pirmininkavimu susijusių komandiruočių ir vizitų pristatymas ir kt.

Koordinacinė darbo grupė kartu su funkcinėmis grupėmis aktyviai organizavo pirmininkavimo parlamentinio matmens renginius:

- visiems parlamentinio matmens renginiams buvo parengti išsamūs scenarijai, kalbos, renginio dokumentai (išvadų, pasiūlymų, apibendrinimų, apžvalgų, programų projektai, dalyvių sąrašai ir kiti renginio dokumentai lietuvių, anglų ir prancūzų kalbomis);
- prieš kiekvieną parlamentinio matmens renginį rengti 2–3 aptarimai-repeticijos su atitinkamų Seimo komitetų pirmininkais, komitetų biurų ir kitais Seimo kanceliarijos darbuotojais. Repetacijose buvo išsamiai aptariami visi renginio organizavimo klausimai, posėdžio vedimo scenarijus, renginio dokumentai (išvadų, pasiūlymų, apibendrinimų, apžvalgų, programų projektai, dalyvių sąrašai ir kiti renginio dokumentai);
- Seimo kanclerio Jono MILERIAUS iniciatyva, kiekvienas renginys, jam pasibaigus, buvo aptariamas, buvo dalijamasi patirtimi, išsakomos pastabos ir pasiūlymai dėl įvykusio ir būsimų renginių.

Koordinacinės darbo grupės posėdis

Koordinacinės darbo grupės posėdis

1.5. FUNKCINIŲ GRUPIŲ VEIKLA

Biudžeto ir finansų kontrolės grupė (G1)

Vadovė – Finansų departamento direktorė Laima ŠIPKAUSKIENĖ

Pavaduojanti – Strateginio planavimo skyriaus vedėja Vaida SERVETKIENĖ

2013 m. buvo parengtas programos 1.4 „Lietuvos Respublikos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens užtikrinimas“ 2013 m. asignavimų planas, kuriame numatytas 8 167 000 Lt pirmininkavimo parlamentinio matmens biudžetas.

Funkcinė grupė nuolat koordinavo lėšų įsisavinimo eigą, teikė ataskaitas Seimo Europos reikalų komitetui, Seimo kancleriui ir Koordinacinei darbo grupei apie pirmininkavimo parlamentinio matmens užtikrinimui skirtų lėšų panaudojimą. (Išsamiau žr. „Pirmininkavimo biudžetas“ psl. 72)

Dalyvių akreditacijos ir registracijos grupė (G2)

Vadovė – Tarptautinių ryšių departamento Tarptautinių organizacijų skyriaus vedėja

Snieguolė ŽIŪKAITĖ

Pavaduojanti – Tarptautinių ryšių departamento Tarptautinių organizacijų skyriaus patarėja

Laura ŠUMSKIENĖ

Buvo parengta Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens renginių dalyvių akreditacijos sistema. Visi dalyviai į renginius registravosi tiesiogiai per Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentiniam matmeniui skirtoje interneto sistemoje.

Funkcinė grupė buvo atsakinga už dalyvių kortelių parengimą, registravo dalyvius renginių metu Seime bei viešbučiuose, koordinavo registracijos eigą.

Dokumentų rengimo grupė (G3)

Vadovė – Dokumentų departamento direktorė Irena PERKAUSKIENĖ

Pavaduojanti – Seimo Europos reikalų komiteto biuro vedėja Renata LYGIENĖ

Viena iš Dokumentų rengimo grupės funkcijų buvo užtikrinti, kad visi Lietuvos pasirengimo pirmininkauti ir pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens renginių dokumentai ir viešai skelbiama informacija lietuvių kalba būtų parengta pagal reikalavimus, suredaguota ir laiku pateikta.

Funkcinė grupė inicijavo ES valstybių narių, šalių kandidačių ir NATO valstybių parlamentų lietuviškų pavadinimų sąrašo parengimą, šį sąrašą Valstybinė lietuvių kalbos komisija rekomendavo oficialiajai vartosenai, jam pritarė Seimo valdyba.

Rengiant „Parlamentinį žodyną“ buvo redaguojami terminai, tikslintos jų apibrėžtys ir derinta su atitikmenimis anglų, vokiečių ir prancūzų kalbomis.

Dokumentų rengimo grupė parengė visų pirmininkavimo parlamentinio matmens dokumentų – Seimo Pirmininko ir specializuotų komitetų pirmininkų kvietimų į renginius, renginių programų projektų, bendrosios informacijos ir kt. – šablonus, renginių dalyvių sąrašus, kartu su komitetais parengė lankstinukus apie specializuotus komitetus, redagavo pirmininkavimo parlamentinio matmens konferencijų ir posėdžių, specializuotų komitetų pirmininkų susitikimų dokumentus, parodų Seime ir Europos Parlamente aprašymus, informacijos apie renginius ir interneto svetainės tekstus. Parengtas ir trimis kalbomis išleistas parodos „Lietuvos sugrįžimas į laisvą pasaulio šalių bendriją“ katalogas. Iš viso suredaguota apie 1 400 puslapių teksto.

Parengtos Seimo narių biografijos, jos išverstos į anglų ir prancūzų kalbas.

Interneto puslapio grupė (G4)

Vadovė – Komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyriaus Visuomenės informavimo ir žiniasklaidos poskyrio vedėja Jolanta ANSKAITIENĖ

Pavadojuojantys: Europos informacijos biuro vedėjas Donatas ČEČERGIS, Informacinių technologijų ir telekomunikacijų departamento Informacijos sistemų projektavimo skyriaus analitikė programuotoja Birutė LEONAVIČIENĖ

Funkcinė grupė kūrė ir nuolat atnaujino informaciją Seimo pirmininkavimo parlamentinio matmens interneto puslapyje lietuvių, anglų ir prancūzų kalbomis. Užtikrino aktualiausios informacijos sklaidą pirmininkavimo parlamentinio matmens interneto puslapyje.

Naujasis pirmininkavimo parlamentinio matmens puslapis eu2013.lrs.lt pradėjo veikti 2013 m. gegužės 9 d. (Išsamiau žr. „Pirmininkavimo komunikacija“ psl. 75)

Informacijos technologijų grupė (G5)

Vadovas – Informacinių technologijų ir telekomunikacijų departamento direktorius

Jurgis BRIDŽIUS

Pavadojuojantis – Informacinių technologijų ir telekomunikacijų departamento direktoriaus pavaduotojas Rimantas BERŽVINSKAS

Funkcinė grupė pirmininkavimo parlamentinio matmens renginių ir papildomų renginių metu vykdė informacinių technologijų priežiūrą, užtikrino sklandžią jų veiklą.

Siekiant tinkamai pasiruošti pirmininkavimo renginiams, atlikti viešieji pirkimai reikalingai įrangai (diskusinei vertimo įrangai, kompiuteriams, spausdintuvams, televizorių ekranams ir kitai) įsigyti.

Funkcinė grupė kartu su funkcinė Interneto puslapio grupe koordinavo Lietuvos pirmininkavimo parlamentinio matmens interneto puslapio sukūrimą ir vykdė jo priežiūrą.

Komunikacijos grupė (G6)

Vadovas – Europos informacijos biuro vedėjas Donatas ČEČERGIS

Pavadojuojantis – Komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyriaus vedėjas

Artūras ZELENIAKAS

Visų pirmininkavimo parlamentinio matmens renginių metu rengti anonsai, pranešimai spaudai, organizuotos spaudos konferencijos.

Funkcinė grupė parengė Seime 2013 m. II pusmetį vyksiančių parodų planą ir jį įgyvendino.

Parengtas (naudojant programą „Power Point“) Seimo pristatymas, skirtas Seimo svečiams, jis išverstas į anglų, prancūzų ir vokiečių kalbas. (Išsamiau žr. „Pirmininkavimo komunikacija“ psl. 75)

Maitinimo, apgyvendinimo, kultūrinės programos grupė (G7)

Vadovė – Tarptautinių ryšių departamento Tarptautinių organizacijų skyriaus vyriausioji specialistė Kristina GRAŽYTĖ

Pavadojuojantis – Bendrųjų reikalų departamento Paslaugų ir materialinio aprūpinimo skyriaus vedėjas Alvydas MILKEVIČIUS

Funkcinė grupė atliko išankstines viešbučių rezervacijas renginių dalyviams. Svečiams buvo siūloma apsistoti Vilniaus senamiestyje įsikūrusiuose viešbučiuose („Kempinski Hotel Cathedral Square“, „Amberton“, „Narutis“, „Europa Royal“, „Radisson Blue Astoria“ ir kt.). Suderintos vienodos rezervacijų

sąlygos visų pirmininkavimo parlamentinio matmens renginių metu.

Visi renginių dalyviai, įskaitant pranešėjus iš ES institucijų, už kelionę ir apgyvendinimą Vilniuje mokėjo patys. Seimui teko apmokėti tik kitų pranešėjų kelionės ir apgyvendinimo išlaidas.

Užsakytos vakarienių su kultūrinėmis programomis vietos ir atlikėjai. Vakarienės rengtos Valdovų rūmuose, Užutrakio dvare, Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje, Lietuvos nacionalinio muziejaus Senajame arsenale, Vilniaus universiteto Botanikos sode, Lietuvos nacionaliniame operos ir baleto teatre, Valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus Tolerancijos centre. Siekiant parodyti lietuvių kultūros paveldą bei šiuolaikinę kultūrą, vakarienių metu koncertines programas atliko Renesanso muzikos ir šokių ansamblis „Banchetto Musicale“, berniukų choras „Ąžuoliukas“, Vilniaus universiteto folkloro ansamblis „Ratilio“ bei maestro Virgilijus NOREIKA su mokiniais.

Palaikytas nuolatinis ryšys su maitinimo įmonėmis, valgiaraščiai derinti su renginių organizuojančiais Seimo komitetais.

Patalpų grupė (G8)

Vadovas – Bendrųjų reikalų departamento direktorius Antanas DIMAITIS

*Pavaduojantis – Bendrųjų reikalų departamento Patalpų administravimo skyriaus vedėjas
Albertas VASIULIS*

Funkcinė grupė užtikrino Seimo patalpų parengimą ir pritaikymą pirmininkavimo parlamentinio matmens renginiams ir papildomiems renginiams.

Funkcinė grupė koordinavo Kovo 11-osios Akto salės ir kitų Seimo rūmų erdvių atnaujinimą. Kovo 11-osios Akto salėje įrengta 16 papildomų dviviečių vertėjų kabinų, pakeisti susidėvėję kėdžių gobelenai, atnaujinamos apšvietimo ir vėdinimo sistemos. Seimo II rūmų plenarinių posėdžių salėje papildomai įrengta 10 kilnojamųjų vertėjų kabinų su oro vėdinimo ir kondicionavimo sistemomis. Be to, ant I rūmų fasado įrengti stacionarūs vėliavų laikikliai ir rūmai papuošti ES valstybių vėliavomis. Taip pat atnaujintas Seimo I rūmų vidinis (centrinis) kiemas, praplėsta automobilių stovėjimo aikštelė.

Visų pirmininkavimo parlamentinio matmens renginių ir papildomų renginių metu buvo užtikrintas tinkamas posėdžių ir spaudos konferencijų salių ir kitų patalpų apšvietimas, oro vėdinimas ir kondicionavimas.

Personalo ir kvalifikacijos tobulinimo grupė (G9)

Vadovė – Personalo skyriaus vedėja Judita KAMINSKIENĖ

*Pavaduojanti – Personalo skyriaus Kvalifikacijos kėlimo ir vertinimo poskyrio vedėja
Jurgita NAUJIKIENĖ*

Per 50 Seimo kanceliarijos darbuotojų dalyvavo 6 dienų specializuotų anglų ir prancūzų kalbų kursuose Lietuvoje, per 30 – mokymuose, skirtuose susirinkimų, posėdžių vedimo, viešojo kalbėjimo įgūdžiams tobulinti.

30 darbuotojų dalyvavo Užsienio reikalų ministerijos centralizuotai organizuojamuose mokymuose Lietuvoje, skirtuose pasirengimui Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai.

2013 m. vasario mėn. 7 Tarptautinių ryšių departamento Vertimų skyriaus vertėjai dalyvavo 1–2 savaitės stažuotėje Europos Parlamento Vertimo žodžiu ir konferencijų generaliniame direktorate.

5 valstybės tarnautojai dalyvavo 6 savaitės stažuotėje Europos Parlamente (dirbant su Seimo nuolatinio atstovu ES).

Vienas valstybės tarnautojas dalyvavo 2 savaitės ERASMUS stažuotėje ES institucijose.

Du valstybės tarnautojai dalyvavo konferencijoje Berlyne. Vienas valstybės tarnautojas dalyvavo Europos viešojo administravimo instituto seminare Maastrichte.

2013 m. balandžio 19 d. buvo organizuoti Seimo narių mokymai „Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. antrąjį pusmetį parlamentinio matmens prioritetai“, kuriuose paskaitas skaitė Lietuvos nuolatinės atstovybės ES diplomatai ir Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto lektoriai.

2013 m. organizuoti Seimo narių ir Seimo kanceliarijos darbuotojų vidiniai mokymai šiomis temomis:

- 1) Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencijos (COSAC) veikla;
- 2) Lietuvos pirmininkavimas ES Tarybai: parlamentinis matmuo;
- 3) Tarpparlamentinė bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) bei bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) konferencija;
- 4) Tarpparlamentinė Europos Sąjungos informacijos mainų sistema IPEX;
- 5) bendravimas žodžiu ir raštu anglų kalba;
- 6) pranešimų spaudai rengimas;
- 7) vizitų programų rengimas;
- 8) tarnybinis protokolas ir etiketas;
- 9) ekskursijų po Seimo rūmus vedimas.

Protokolo, dovanų ir suvenyrų grupė (G10)

*Vadovė – Tarptautinių ryšių departamento Protokolo skyriaus vedėja Elona KAZAKEVIČIENĖ
Pavadojanti – Tarptautinių ryšių departamento Protokolo skyriaus vyriausioji specialistė
Eglė SABALIENĖ*

Funkcinė grupė užtikrina labai svarbių svečių protokolinių aptarnavimą, prisidėjo rengiant vakarienes (susodinimas prie pagrindinio stalo, stalo kortelių, valgiaraščių parengimas), rengė posėdžių sales (kortelių, vėliavėlių išdėstymas), ruošė dovanų paketus ir atliko kitas protokolines funkcijas.

2013 m. įsigyti suvenyrai, kurie buvo dovanojami pirmininkavimo parlamentinio matmens renginių svečiams. 2013 m. balandžio 26 d. suvenyrai pristatyti Seimo valdybai.

Renginių turinio grupė (G11)

*Vadovas – Kaimo reikalų komiteto biuro vedėjas Romaldas ABUGELIS
Pavadojanti – Seimo Europos reikalų komiteto biuro vedėja Renata LYGIENĖ*

Funkcinė grupė dalyvavo rengiant ir derinant parlamentinio matmens renginių programų projektus, kitus renginių dokumentus.

Derino dokumentų turinį su Seimo komitetų pirmininkais ir nariais.

Saugumo užtikrinimo grupė (G12)

*Vadovas – Vadovybės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Pastatų apsaugos skyriaus viršininko pavaduotojas Arūnas JANUŠIS
Pavadojantis – Vadovybės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Pastatų apsaugos skyriaus viršininkas Ramūnas BARKAUSKIS*

Vykde aktyvų bendradarbiavimą su Vadovybės apsaugos departamentu ir Policijos departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos dėl svečių saugumo užtikrinimo pirmininkavimo parlamentinio matmens renginių metu. Suderino akreditacijos kortelių formą, atitinkančią renginių saugumo standartus.

Funkcinė grupė užtikrina svečių saugumą visų parlamentinio matmens renginių metu.

Transporto grupė (G13)

Vadovas – Transporto skyriaus vedėjas Česlovas SELEMONAS

Pavaduojantis – Transporto skyriaus Techninio eksploatavimo poskyrio vedėjas

Jurgis RAIŠYS

Ši funkcinė grupė užtikrino transporto paslaugas 10 pirmininkavimo renginių. Šiems renginiams aptarnauti buvo nuomojami autobusai ir mikroautobusai bei Seimo kanceliarijos automobiliai. Renginiams buvo išnuomoti 53 autobusai ir 11 mikroautobusų. Liepos mėnesį vykusiems renginiams autobusai buvo nuomojami iš kelionių agentūros „West Express“, o rugsėjo–gruodžio mėnesiais – iš UAB DELTA Turizmo centro.

Pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens renginių metu taip pat buvo užtikrintos kokybiškos taksi paslaugos. Atrinktos trys taksi bendrovės, atitinkančios svečių poreikius, – „Vilnius veža“, „Smart taksi“ ir „Sauda“. Šios bendrovės užtikrino renginių dalyvių pervežimą iš Tarptautinio Vilniaus oro uosto į Seimą/viešbučius ir iš Seimo/viešbučių į oro uostą.

Vertimo grupė (G14)

Vadovė – Tarptautinių ryšių departamento Vertimų skyriaus vedėja Kristina KAČKUVIENĖ

Pavaduojanti – Tarptautinių ryšių departamento Vertimų skyriaus vyriausioji specialistė

Irena KASPUTYTĖ

Funkcinė grupė koordinavo vertimų žodžiu ir raštu užtikrinimą renginiuose. Visuose parlamentinio matmens renginiuose Seimas užtikrino vertimą į lietuvių, anglų ir prancūzų kalbas. Per L COSAC posėdį buvo užtikrintas vertimas žodžiu į visas oficialias ES kalbas.

Visi pirmininkavimo parlamentinio matmens dokumentai, pirmininkavimo parlamentinio matmens interneto puslapio tekstai buvo verčiami į lietuvių, anglų ir prancūzų kalbas.

Per 2013 m. Vertimų skyriaus vertėjai raštu išvertė 6 031,5 psl. ir suredagavo 5 931,5 psl., didesnę pusę jų sudarė su pirmininkavimu susiję tekstai.

Pirmininkavimo renginiuose žodžiu versta 573 val. Iš viso per 2013 m. žodžiu versta 1 951,5 val.

Surengti 12 val. trukmės vidiniai mokymai, jiems parengta dalomoji medžiaga ir pateiktys.

Seimo kanceliarijos Tarptautinių ryšių departamento Vertimų skyriaus vertėjai aktyviai prisidėjo prie Europos Parlamento Vertimo žodžiu ir konferencijų generalinio direktorato vizito organizavimo ir globojo delegaciją jos vizito Seime metu.

Skirtingais laikotarpiais pagal terminuotas sutartis papildomai dirbo anglų (1,5 etato), prancūzų (1,5 etato) ir rusų (0,5 etato) kalbų vertėjai.

1.6. DARBO GRUPĖS

Rengiantis pirmininkavimo parlamentinio matmens renginiams, 2013 m. pirmąjį pusmetį Seimo kanclerio įsakymais buvo sudarytos ir pavedimus atliko šios darbo grupės:

Darbo grupė „Parlamentinių terminų žodynui“ parengti

1.	Valdas SINKEVIČIUS	Komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyriaus Leidybos poskyrio vedėjas (darbo grupės vadovas)
2.	Eglė JONEVIČIENĖ	Dokumentų departamento Teisės aktų redagavimo ir vertimo skyriaus Teisės aktų vertimo poskyrio vedėja
3.	Rimantas GRIKIENIS	Parlamentinių tyrimų departamento Teisinės ir politinės informacijos skyriaus vyresnysis patarėjas
4.	Kristina KAČKUVIENĖ	Tarptautinių ryšių departamento Vertimų skyriaus vedėja
5.	Regina NARUTIENĖ	Dokumentų departamento Teisės aktų redagavimo ir vertimo skyriaus vedėja
6.	Loreta RAULINAITYTĖ	Komunikacijos departamento direktorė, ES pirmininkavimo koordinatore
7.	Lina RIMKUVIENĖ	Tarptautinių ryšių departamento Vertimų skyriaus vertėja
8.	Rima ZAMUŠKEVIČIENĖ	Tarptautinių ryšių departamento Vertimų skyriaus vertėja

Darbo grupė Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencijos (COSAC), vykiančios Lietuvos Respublikos Seime 2013 m. spalio 27–29 d., vertimo žodžiu paslaugų techninei specifikacijai parengti

1.	Loreta RAULINAITYTĖ	Komunikacijos departamento direktorė, ES pirmininkavimo koordinatore (darbo grupės vadovė)
2.	Ieva LAVIŠIENĖ	Komunikacijos departamento vyriausioji specialistė
3.	Rimantas BERŽVINSKAS	Informacijos technologijų ir telekomunikacijų departamento direktoriaus pavaduotojas
4.	Kristina KAČKUVIENĖ	Tarptautinių ryšių departamento Vertimų skyriaus vedėja
5.	Renata LYGIENĖ	Europos reikalų komiteto biuro vedėja
6.	Milda MASTEIKIENĖ	Teisės departamento Civilinės teisės skyriaus patarėja
7.	Danguolė NARUŠEVIČIENĖ	Viešųjų pirkimų skyriaus vyresnioji specialistė
8.	Vaida SERVETKIENĖ	Strateginio planavimo skyriaus vedėja
9.	Rimantas STANKEVIČIUS	Tarptautinių ryšių departamento direktoriaus pavaduotojas

Darbo grupė Seimo statuto pataisoms, susijusioms su Europos Sąjungos reikalų svarstymu, parengti

1.	Loreta RAULINAITYTĖ	Komunikacijos departamento direktorė, ES pirmininkavimo koordinatore (darbo grupės vadovė)
2.	Romaldas ABUGELIS	Kaimo reikalų komiteto biuro vedėjas
3.	Martyna CIVILKIENĖ	Teisės ir teisėtvarkos komiteto biuro patarėja
4.	Augustė KLIMAITYTĖ	Komunikacijos departamento vyriausioji specialistė
5.	Renata LYGIENĖ	Europos reikalų komiteto biuro vedėja
6.	Kristina PAŽUSYTĖ	Teisės departamento Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės skyriaus patarėja
7.	Romualdas VARSLAUSKAS	Seimo kanclerio biuro patarėjas

Darbo grupė informacijos sklaidos sistemai apie Lietuvos Respublikos Seimo rūmuose vykstančius renginius ir parodas sukurti

1.	Loreta RAULINAITYTĖ	Komunikacijos departamento direktorė, ES pirmininkavimo koordinatore (darbo grupės vadovė)
2.	Romaldas ABUGELIS	Kaimo reikalų komiteto biuro vedėjas
3.	Jolanta ANSKAITIENĖ	Komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyriaus Visuomenės informavimo ir žiniasklaidos poskyrio vedėja
4.	Donatas ČEČERGIS	Europos informacijos biuro vedėjas
5.	Violeta GURECKIENĖ	Seimo posėdžių sekretoriato vedėja
6.	Asta JANKAUSKIENĖ	Komunikacijos departamento Priėmimo skyriaus Dokumentų valdymo poskyrio vedėja
7.	Kristina JUŠKEVIČIENĖ	Tarptautinių ryšių departamento vyresnioji specialistė
8.	Augustė KLIMAITYTĖ	Komunikacijos departamento vyriausioji specialistė
9.	Ieva LAVIŠIENĖ	Komunikacijos departamento vyriausioji specialistė
10.	Birutė LEONAVIČIENĖ	Informacijos technologijų ir telekomunikacijų departamento Informacijos sistemų projektavimo skyriaus analitikė programuotoja
11.	Justė RADZEVIČIŪTĖ-LAUGALIENĖ	Komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyriaus Lankytojų ir renginių poskyrio vyresnioji specialistė
12.	Egidijus RUMBUTIS	Seimo Pirmininko sekretoriato vadovas
13.	Rimantas STANKEVIČIUS	Tarptautinių ryšių departamento direktoriaus pavaduotojas

Darbo grupė vaizdo siužetui apie Kovo 11-osios Akto salę sukurti

1.	Asta MARKEVIČIENĖ	Komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyriaus vyriausioji specialistė (darbo grupės vadovė)
2.	Ričardas DAVAINIS	Informacijos technologijų ir telekomunikacijų departamento Informacijos technologijų ir telekomunikacijų eksploatavimo skyriaus vyresnysis specialistas
3.	Saulė GEDRIMATĖ	Komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyriaus redaktorė
4.	Jevgenijus FOMINAS	Informacijos technologijų ir telekomunikacijų departamento Informacijos technologijų ir telekomunikacijų eksploatavimo skyriaus vyriausiasis specialistas
5.	Irena KASPUTYTĖ	Tarptautinių ryšių departamento Vertimų skyriaus vyriausioji specialistė
6.	Vida KIŠŪNIENĖ	Dokumentų departamento Archyvo skyriaus vedėja
7.	Ieva LAVIŠIENĖ	Komunikacijos departamento vyriausioji specialistė
8.	Andrius PETRULEVIČIUS	Komunikacijos departamento Parlamentarizmo istorijos ir atminimo įamžinimo skyriaus vyresnysis specialistas

Darbo grupė Lietuvos istorijos instituto rengiamos parodos „Lietuva ir vieningoji Europa“ eksponatų atrankai atlikti

1.	Kęstutis KAMINSKAS	Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto biuro vedėjas (darbo grupės vadovas)
2.	Algimantas KASPARAVIČIUS	Lietuvos istorijos instituto vyresnysis mokslo darbuotojas
3.	Zigmantas KIAUPA	Lietuvos istorijos instituto vyresnysis mokslo darbuotojas
4.	Vida KIŠŪNIENĖ	Dokumentų departamento Archyvo skyriaus vedėja
5.	Žydrūnas MAČIUKAS	Komunikacijos departamento Parlamentarizmo istorijos ir atminimo įamžinimo skyriaus vyriausiasis specialistas
6.	Rimantas MIKNYS	Lietuvos istorijos instituto direktorius
7.	Loreta RAULINAITYTĖ	Komunikacijos departamento direktorė, ES pirmininkavimo koordinatore
8.	Lina ŽILYTĖ	Komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyriaus vyresnioji specialistė

**Darbo grupė Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos miško sodinimo akcijai
2013 m. gegužės 11 d. organizuoti**

1.	Donatas ČEČERGIS	Europos informacijos biuro vedėjas (darbo grupės vadovas)
2.	Vida KATINAITĖ	Aplinkos apsaugos komiteto biuro padėjėja
3.	Birutė LEONAVIČIENĖ	Informacijos technologijų ir telekomunikacijų departamento Informacijos sistemų projektavimo skyriaus analitikė programuotoja
4.	Jolita ŠEDAUSKIENĖ	Europos reikalų komiteto biuro patarėja (ES)
5.	Rūta MENSONAITĖ	Europos informacijos biuro patarėja (ES)
6.	Alvydas MILKEVIČIUS	Bendrųjų reikalų departamento Paslaugų ir materialinio aprūpinimo skyriaus vedėjas
7.	Neringa MOTIEJŪNAITĖ-LILIENĖ	Komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyriaus Leidybos poskyrio dizainerė
8.	Justė RADZEVIČIŪTĖ-LAUGALIENĖ	Ryšių su visuomene skyriaus Lankytojų ir renginių poskyrio vyresnioji specialistė
9.	Jurgis RAIŠYS	Transporto skyriaus Techninio eksploatavimo poskyrio vedėjas
10.	Lina SKEBERDYTĖ	Komunikacijos departamento vyresnioji specialistė

**Darbo grupė dviračių žygiui „Savu dviračiu į Europą 2013“
2013 m. gegužės 25 d. organizuoti**

1.	Donatas ČEČERGIS	Europos informacijos biuro vedėjas (darbo grupės vadovas)
2.	Rūta MENSONAITĖ	Europos informacijos biuro patarėja (darbo grupės vadovo pavaduotoja)
3.	Rimantas BERŽVINSKAS	Informacijos technologijų ir telekomunikacijų departamento direktoriaus pavaduotojas
4.	Antanas KARALIS	Bendrųjų reikalų departamento Paslaugų ir materialinio aprūpinimo skyriaus vyresnysis specialistas
5.	Elzė LAGUNAVIČIŪTĖ	Europos reikalų komiteto biuro patarėja
6.	Neringa MOTIEJŪNAITĖ-LILIENĖ	Komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyriaus Leidybos poskyrio dizainerė
7.	Justė RADZEVIČIŪTĖ-LAUGALIENĖ	Komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyriaus Lankytojų ir renginių poskyrio vyresnioji specialistė
8.	Jurgis RAIŠYS	Transporto skyriaus Techninio eksploatavimo poskyrio vedėjas
9.	Lina SKEBERDYTĖ	Komunikacijos departamento vyresnioji specialistė

1.7. VIZITAI Į LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMĄ, SUSIJĘ SU PASIRENGIMU PIRMININKAUTI ES TARYBAI

2013 m., artėjant Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai, į Lietuvos Respublikos Seimą atvyko kelios dešimtys Europos valstybių parlamentų, Europos Parlamento, Europos Komisijos delegacijų. Vizitų metu delegacijos susitiko su Seimo vadovybe ir Seimo komitetų nariais, domėjosi Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai prioritetais, pasirengimo eiga.

Europos Parlamento delegacijų vizitai į Lietuvos Respublikos Seimą, susiję su Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai

1.	2013 m. balandžio 3–5 d. Europos Parlamento Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto (FEMM) vizitas
2.	2013 m. balandžio 4–5 d. Europos Parlamento Vertimo žodžiu ir konferencijų generalinio direktorato vizitas
3.	2013 m. balandžio 28–30 d. Europos Parlamento Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto (IMCO) vizitas
4.	2013 m. gegužės 2–3 d. Europos Parlamento Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto (EMPL) vizitas
5.	2013 m. gegužės 13–17 d. Europos Parlamento Vertimo raštu direktorato Lietuvių kalbos vertimo raštu skyriaus vertėjų vizitas (Seminaras <i>Presidency Preparation Course</i>)
6.	2013 m. gegužės 15–17 d. Europos Parlamento Ryšių su nacionaliniais parlamentais direktorato atstovų vizitas
7.	2013 m. gegužės 29–30 d. Europos Parlamento Tarptautinės prekybos komiteto (INTA) delegacijos vizitas
8.	2013 m. gegužės 30–31 d. Europos Parlamento Pirmininkų sueigos vizitas
9.	2013 m. birželio 20–21 d. Europos Parlamento Socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos (S&D) delegacijos vizitas
10.	2013 m. liepos 15–19 d. Europos Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto (ITRE) delegacijos vizitas
11.	2013 m. liepos 17–18 d. Europos Parlamento Teisės reikalų komiteto (JURI) delegacijos vizitas

Kiti vizitai į Lietuvos Respublikos Seimą, susiję su Lietuvos pirmininkavimu ES Tarybai

1.	2012 m. rugsėjo 26–27 d. Moldovos parlamento kanceliarijos tarnautojų delegacijos vizitas
2.	2013 m. vasario 4 d. Jungtinės Karalystės nepaprastojo ir įgaliotojo ambasadoriaus Lietuvoje David HUNT vizitas
3.	2013 m. vasario 17–18 d. Švedijos Riksdago Socialinių reikalų komiteto delegacijos vizitas
4.	2013 m. vasario 19–21 d. Jungtinės Karalystės Bendruomenių Rūmų Pirmininko John BERCOW vizitas
5.	2013 m. vasario 26 d. Latvijos Saeimos kanceliarijos delegacijos vizitas
6.	2013 m. kovo 26–29 d. Gruzijos parlamento narių delegacijos vizitas
7.	2013 m. balandžio 3 d. Vokietijos Bundestago Maisto, žemės ūkio ir vartotojų apsaugos komiteto vizitas
8.	2013 m. balandžio 4–5 d. Kanados-Europos asociacijos delegacijos vizitas
9.	2013 m. balandžio 18 d. Vokietijos ir Austrijos valstybinių institucijų delegacijos vizitas
10.	2013 m. balandžio 24 d. Jungtinės Karalystės Londono Sičio delegacijos vizitas
11.	2013 m. balandžio 29–30 d. COSAC (Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencijos) sekretoriato vizitas
12.	2013 m. gegužės 7 d. Latvijos Respublikos Saeimos delegacijos vizitas
13.	2013 m. gegužės 8 d. Vengrijos valstybės sekretoriaus ES klausimams Eniko GORY ir Vengrijos ambasadoriaus Lietuvoje J. E. Zoltan PECZE vizitas
14.	2013 m. gegužės 10 d. Vokietijos Šlėzvingo-Holšteino žemės atstovų delegacijos vizitas
15.	2013 m. gegužės 10 d. Europos Komisijos nario, atsakingo už energetiką, Günther OETTINGER vizitas
16.	2013 m. gegužės 22 d. Europos Komisijos narės, atsakingos už klimato politiką, Connie HEDEGAARD vizitas
17.	2013 m. gegužės 24 d. Vokietijos Federalinio parlamento Susisiekimo, statybų ir miesto plėtros komiteto delegacijos vizitas
18.	2013 m. gegužės 26–29 d. Vokietijos Federacinės Respublikos Bundestago Parlamentinių ryšių su Baltijos valstybėmis grupės delegacijos vizitas
19.	2013 m. gegužės 29–31 d. Vokietijos Saksonijos-Anhalto federalinės žemės parlamento Švietimo ir kultūros komiteto delegacijos vizitas
20.	2013 m. birželio 19 d. Danijos Folketingo Maisto, žemės ūkio ir žuvininkystės komiteto delegacijos vizitas
21.	2013 m. liepos 1–3 d. Vokietijos Bundestago Europos reikalų komiteto delegacijos vizitas
22.	2013 m. rugsėjo 9–10 d. Europos Komisijos narės, atsakingos už švietimą, kultūrą, daugiakalbystę ir jaunimą, Androullos VASSILIOU vizitas
23.	2013 m. lapkričio 4 d. Nyderlandų Karalystės ambasadoriaus Lietuvoje Kornelio SPAANS ir jo pavaduotojo Roy KENKEL vizitas

2013 m. gegužės 30–31d. Europos Parlamento Pirmininkų sueigos vizitas Seime

2013 m. rugsėjo 9–10 d. Europos Komisijos narės, atsakingos už švietimą, kultūrą, daugiakalbystę ir jaunimą, Androullas VASSILIOU vizitas

2013 m. birželio 19 d. Danijos Folketingo Maisto, žemės ūkio ir žuvininkystės komiteto delegacijos vizitas

1.8. SEIMO, SEIMO KOMITETŲ IR KANCELIARIJOS DELEGACIJŲ VIZITAI 2013 M. I PUSMETĮ, SUSIJĘ SU PASIRENGIMU PIRMININKAUTI ES TARYBAI

2013 m. pirmąjį pusmetį Lietuvos Respublikos Seimo komitetų vizitų į ES institucijas programos buvo labai intensyvios. Seimo komitetų delegacijos susitiko su Europos Parlamento, Europos Komisijos, Lietuvos nuolatinės atstovybės ES atstovais. Susitikimų metu aptarti aktualūs Seimo pasirengimo pirmininkavimo parlamentiniam matmeniui turinio klausimai ir komitetų rengiamų renginių pranešėjai bei pirminiai programų projektai.

2013 m. pirmąjį pusmetį Seimo komitetų delegacijų vizitai į Briuselį

1.	2013 m. vasario 20–22 d. Užsienio reikalų komiteto ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto delegacijos vizitas į Briuselį, skirtas susipažinti su Europos Parlamento ir kitų ES institucijų veikla
2.	2013 m. kovo 3–5 d. Europos reikalų komiteto ir Užsienio reikalų komiteto delegacijos vizitas į Briuselį, skirtas dalyvauti susitikimuose su Europos Parlamento, Europos Komisijos ir kitų ES institucijų atstovais
3.	2013 m. kovo 6–8 d. Aplinkos apsaugos komiteto, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto, Kaimo reikalų komiteto bei Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkų vizitas į Briuselį, skirtas dalyvauti susitikimuose su ES institucijų atstovais Lietuvos Respublikos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens renginių temoms aptarti
4.	2013 m. kovo 17–19 d. Ekonomikos komiteto, Biudžeto ir finansų komiteto, Informacinės visuomenės plėtros komiteto bei Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkų vizitas į Briuselį, skirtas dalyvauti susitikimuose su ES institucijų atstovais Lietuvos Respublikos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens renginių temoms aptarti

2013 m. pirmąjį pusmetį įvyko šie Seimo komitetų delegacijų vizitai į Dubliną, skirti dalyvauti Airijos Respublikos pirmininkavimo parlamentinio matmens renginiuose:

1.	2013 m. sausio 27–29 d. Europos reikalų komiteto delegacija dalyvavo Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencijos (toliau – COSAC) pirmininkų susitikime
2.	2013 m. vasario 24–26 d. Biudžeto ir finansų komiteto delegacija dalyvavo ES valstybių narių parlamentų finansų komitetų pirmininkų susitikime
3.	2013 m. kovo 10–12 d. Kaimo reikalų komiteto delegacija dalyvavo ES valstybių narių parlamentų žemės ūkio ir žuvininkystės komitetų pirmininkų susitikime
4.	2013 m. kovo 24–27 d. Užsienio reikalų komiteto bei Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto delegacija dalyvavo Tarpparlamentinėje bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) bei bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) konferencijoje
5.	2013 m. balandžio 28–30 d. Socialinių reikalų ir darbo komiteto bei Ekonomikos komiteto delegacija dalyvavo ES valstybių narių parlamentų užimtumo, įmonių inovacijų ir socialinių reikalų komitetų pirmininkų susitikime

2013 m. pirmąjį pusmetį įvyko šie Seimo narių ir Seimo kanceliarijos delegacijų vizitai į Nikosiją:

1.	2013 m. vasario 10–12 d. Seimo kancleris Jonas MILERIUS dalyvavo ES valstybių narių parlamentų generalinių sekretorių susitikime
2.	2013 m. balandžio 21–24 d. Seimo Pirmininkas dr. Vydas Gedvilas dalyvavo ES parlamentų pirmininkų konferencijoje

1.9. ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

2012–2013 metais buvo sutelktos jėgos intensyviai ir nuosekliai darbui rengiantis Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai: įvertintas Seimo kanceliarijos žmogiškųjų išteklių potencialas, įvykdyta asmenų, atliksiančių pasirengimo pirmininkauti organizacinius darbus, atranka; atlikus padalinių organizacinės struktūros ir darbo organizavimo analizę bei įvertinus valstybės tarnautojams ir darbuotojams tenkanti darbo krūvį bei atliekamų funkcijų atitiktį pareigybių aprašymams ir pareiginėms instrukcijoms, priimtas sprendimas visus su pirmininkavimu susijusius darbus atlikti pasitelkiant turimus žmogiškuosius išteklius, nusteigiant papildomų pareigybių. Įgyvendinant šį sprendimą, buvo perskirstytos atitinkamų valstybės tarnautojų ir darbuotojų funkcijos, optimizuotas Seimo kanceliarijos padalinių darbas, sudarytas Seimo kanceliarijos personalo, dalyvausiančio pasirengime pirmininkavimui ir organizuosiančio parlamentinius renginius, sąrašas.

Siekiant visus darbus atlikti pasitelkiant turimus žmogiškuosius išteklius, optimizavus Seimo kanceliarijos padalinių darbo organizavimą, su pirmininkavimu susijusioms funkcijoms atlikti priskirtos 7,5 pareigybės: 3 vyriausiųjų specialistų pareigybės Seimo kanceliarijos Komunikacijos departamente, 3,5 vertėjų pareigybės – Tarptautinių ryšių departamente (į jas priimti 5 darbuotojai, 3 iš jų dirbo ne visu krūviu) ir viena Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje pavaduotojo pareigybė. Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje pavaduotojo pareigas einantis valstybės tarnautojas yra ir COSAC sekretoriato Briuselyje narys 2013 m. sausio 1 d. – 2014 m. birželio 30 d. laikotarpiui (pirmininkaujančios valstybės parlamentas pirmininkavimo laikotarpiui deleguoja vieną tarnautoją į COSAC sekretoriato narius; sekretoriato narių darbą apmoka juos delegavę nacionaliniai parlamentai. Papildoma Seimo kanceliarijos deleguoto atstovo pareigybė šiai funkcijai atlikti nusteigta).

2013 m. Seimo kanceliarijos Personalo skyriaus tarnautojai prisidėjo atliekant Seimo kanceliarijos personalo, besirengiančio pirmininkavimo renginiams, apskaitą, įforminant Seimo kanclerio pavedimus Seimo kanceliarijos personalui dirbti poilsio ir švenčių dienomis, koordinuojant darbo laiko apskaitą.

1.10. KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS IR MOKYMAI

Aktyvus Seimo kanceliarijos personalo rengimas pirmininkavimui ES Tarybai prasidėjo 2012 m. pradžioje, kai buvo nutarta sudaryti **Seimo kanceliarijos personalo, dalyvausiančio pasirengime Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai ir organizuosiančio parlamentinius renginius, sąrašą** (apie 100 asmenų). Į šią tikslinę grupę 2012–2013 metais buvo orientuojami visi mokymai. Organizuojant mokymus išskirti gebėjimai, kuriuos būtina intensyviai tobulinti ir ugdyti.

Užsienio kalbos žinios:

- gebėti bendrauti žodžiu, raštu (el. paštu) anglų ir (ar) prancūzų kalba (specializuota dalykine kalba);
- gebėti rengti dokumentus (protokolus, darbotvarkes, oficialius raštus ar pan.) anglų ir (ar) prancūzų kalba.

ES ir tarptautiniai santykiai:

- išmanyti ES teisinę institucinę sistemą, politikos sritis, sprendimų priėmimo procesą, ES teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę ypatumus;
- labai gerai išmanyti teisėkūros procesą, stebėsenos priemones Europos Parlamente ir Europos Komisijoje;
- labai gerai išmanyti tarptautinį protokolą.

Organizaciniai, komunikaciniai gebėjimai:

- gebėti organizuoti aukšto lygio tarptautinius renginius;
- gebėti dirbti, bendradarbiauti daugiakultūroje, daugiakalbėje aplinkoje;
- gebėti vesti derybas (diskusijas), valdyti auditoriją;
- gebėti rengti ir skaityti pranešimus.

Šiems gebėjimams tobulinti buvo skirti įvairūs mokymai ir priemonės:

- vidiniai mokymai;
- teminiai mokymai apie ES;
- asmeninių, bendravimo įgūdžių tobulinimas;
- užsienio kalbų kursai;
- stažuotės, mokomieji vizitai užsienyje.

Vidiniai mokymai

2012–2013 metais buvo nuolat organizuojami Seimo narių ir Seimo kanceliarijos tarnautojų vidiniai mokymai (juos vedavo Seimo kanceliarijos darbuotojai) šiomis temomis:

- Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencija (COSAC);
- Lietuvos pirmininkavimas ES Tarybai: parlamentinis matmuo;
- Tarpparlamentinė bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) bei bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) konferencija;
- Tarpparlamentinė Europos Sąjungos informacijos mainų sistema (IPEX);
- bendravimas žodžiu ir raštu anglų kalba;
- pranešimų spaudai rengimas;
- vizitų programų rengimas;
- tarnybinis protokolai ir etiketas;
- ekskursijų po Seimo rūmus vedimas.

Teminiai mokymai apie ES

2012 metais, rengiant specializuotą mokymo programą teisėkūros srityje dirbantiems Seimo kanceliarijos valstybės tarnautojams, į ją buvo įtraukti mokymai apie teisės aktų svarstymo bei Europos Parlamento santykių su nacionaliniais parlamentais pokyčius įsigaliojus Lisabonos sutarčiai.

Per 80 tarnautojų aktyviai dalyvavo Užsienio reikalų ministerijos centralizuotai organizuojamuose mokymuose lietuvių ir anglų kalbomis, skirtuose pasirengimui pirmininkauti (mokymuose dalyvavo skirtingų Lietuvos viešojo administravimo institucijų darbuotojai). Vyko mokymai tokiomis temomis:

- ES sprendimų priėmimas, politika, teisės aktų poveikis ir derybos (pagrindinis 3 dienų trukmės kursas, dalyvavo per 40 Seimo kanceliarijos tarnautojų);
- sektorinės ES politikos kryptys;
- Lietuvos Europos politikos formavimas ir prioritetai;
- ES teisės aktų poveikio vertinimas;
- sprendimų priėmimas ES;
- ES institucinė sistema po Lisabonos sutarties.

2013 m. balandžio 19 d. Seimo Europos reikalų komitetas surengė išvažiuojamąjį tarpinstitucinį seminarą-diskusiją „Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. antrąjį pusmetį parlamentinio matmens prioritetai“. Seminare dalyvavo Seimo komitetų pirmininkai, Seimo kancleris, Prezidento kanceliarijos, Vyriausybės atstovai, Lietuvos ambasadorius Lietuvos nuolatinėje atstovybėje Europos Sąjungoje, Užsienio reikalų ministerijos tarnautojai, socialiniai partneriai. Seminare išsamiai pristatyta pirmininkavimo darbų apimtis, opiausi pirmininkavimo programos klausimai, siejami rezultatai, derybinio darbo su ES institucijomis principai.

Asmeninių, bendravimo įgūdžių tobulinimas

2012 metais buvo siekiama, kad visi Seimo kanceliarijos padalinių vadovai ir kiti tikslinės grupės atstovai dalyvautų mokymuose apie tarptautinį, tarnybinį protokolą, renginių organizavimą. Dėl šios priežasties mokymai šia tema organizuoti keletą kartų. Šia tema buvo parengta ir nuotolinio mokymosi programa.

Apie 30 žmonių dalyvavo viešo kalbėjimo, auditorijos valdymo, susirinkimų, derybų vedimo įgūdžių tobulinimo mokymuose.

Užsienio kalbų kursai

Ypatingas dėmesys pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai metu buvo skiriamas anglų ir prancūzų kalbų mokymui. Darbuotojai turėjo galimybę dalyvauti intensyviuose (1–2 savaitių trukmės) ir tęstiniuose kursuose Seime, taip pat mokytis kalbų Didžiojoje Britanijoje ir Prancūzijoje ar dalyvauti vidiniuose mokymuose, kuriuos vedė Seimo kanceliarijos Komunikacijos departamento Vertimų skyriaus vertėjai.

Per 2012–2013 mrtų laikotarpį:

- 16 padalinių vadovų, komitetų biurų patarėjų dalyvavo 2 savaitių trukmės užsienio kalbų kursuose Didžiojoje Britanijoje ir Prancūzijoje;
- vyko specializuotų anglų ir prancūzų kalbų tęstiniai kursai Seime (dalyvavo 46 tarnautojai);
- vyko intensyvūs (10 dienų trukmės) bendrinės ir specializuotų anglų ir prancūzų kalbų kursai;
- organizuoti intensyvūs (12 dienų trukmės) specializuotos anglų ir prancūzų kalbų kursai šiomis temomis:

–gebėjimų skaityti, analizuoti, rengti įvairių rūšių dokumentus (teisės aktus, protokolus, programas, ataskaitas ir pan.) tobulinimas;

–gebėjimų komunikuoti politinėmis, teisinėmis temomis tarptautinėje aplinkoje (oficialiai, neoficialiai, raštu, el. paštu, telefonu) tobulinimas;

–viešo kalbėjimo, prezentacijų rengimo ir susitikimų, diskusijų vedimo tarptautiniuose renginiuose anglų arba prancūzų kalba gebėjimų tobulinimas;

–daugiau kaip 10 žmonių dalyvavo Užsienio reikalų ministerijos centralizuotai organizuojamuose 4 dienų kursuose „Komunikacija anglų (arba prancūzų) kalba dalyvaujant ES institucijų veikloje“.

Stažuotės, mokomieji vizitai užsienyje

Įvertinus tai, kad daugiausia naudingos praktinės informacijos apie pirmininkavimą gauti galima tik bendraujant su kolegomis iš valstybių, jau turinčių tokios patirties, buvo nutarta šiuo tikslu aplankyti keleto valstybių parlamentų administracijas, kurios noriai pasidalijo sukaupta patirtimi, ir Europos Parlamentą. 2012 metais įvyko Seimo kanceliarijos atstovų darbo (mokomieji) vizitai į:

- Švedijos Riksdagą (5 asmenų grupė);
- Lenkijos Respublikos Seimą bei Senatą, kur kolegos pasidalijo nesena patirtimi Lenkijai pirmą kartą pirmininkaujant ES Tarybai 2011 m. antrąjį pusmetį (14 asmenų);
- Danijos Folketingą, kur susipažinta su sėkminga Folketingo patirtimi organizuojant parlamentinius renginius Danijai pirmininkaujant ES Tarybai 2012 m. pirmąjį pusmetį (15 asmenų);
- 18 darbuotojų dalyvavo trumpuose vizituose į Briuselį, Europos Parlamentą.

Po vizitų į Švediją ir Lenkiją Seimo Europos informacijos biure Seimo kanceliarijos tarnautojams buvo pristatyta išsami informacija apie šių valstybių narių pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpiu vykusius parlamentinio matmens renginius ir pirmininkavimo patirtį bei geriausią praktiką. Visų vizitų ataskaitos skelbiamos Seimo intraneto puslapyje.

Reikiamos praktinės patirties darbuotojai įgijo ir dalyvaudami individualiose stažuotėse:

- 8 Seimo kanceliarijos tarnautojai (iš komitetų biurų) dalyvavo 6 savaitių trukmės stažuotėse Europos Parlamente, kur dirbo kartu su Seimo nuolatiniu atstovu ES;
- 10 vertėjų dalyvavo 2 savaitių arba vieno mėnesio trukmės stažuotėse Europos Parlamento Vertimo raštu direktorate;
- 7 vertėjai dalyvavo 1–2 savaitių trukmės stažuotėse Europos Parlamento Vertimo žodžiu ir konferencijų direktorate.

Finansavimo šaltiniai

Visi nurodyti mokymai ir stažuotės buvo finansuoti iš Seimo kanceliarijos biudžeto, Seimo kanceliarijos įgyvendinamo ES struktūrinės paramos lėšomis finansuojamo projekto, Užsienio reikalų ministerijos centralizuotai vykdomo ES struktūrinės paramos lėšomis finansuojamo projekto ir Europos Parlamento paramos (*mokomieji vizitai ir sutikimas priimti nemokamoms stažuotėms*).

1.11. PATIRTIES PERDAVIMAS

Iki Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai pradžios į Seimą susipažinti su Seimo kanceliarijos praktika rengiantis Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentiniam matmeniui buvo atvykęs Jungtinės Karalystės nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Lietuvoje David HUNT, Nyderlandų Karalystės ambasadorius Lietuvoje Kornel SPAANS ir jo pavaduotojas Roy KENKEL, Latvijos Respublikos Saeimos kanceliarijos delegacija. Lietuvos Respublikos Seime taip pat lankėsi Gruzijos ir Moldovos parlamentų delegacijos, kurių vizitų vienas iš tikslų buvo susipažinti su Lietuvos pasirengimu pirmininkauti ES Tarybai.

2012 m. rugsėjo 26–27 d. Seime lankėsi Moldovos Respublikos Parlamento kanceliarijos tarnautojų delegacija.

Susitikimuose su Seimo nariais ir Seimo kanceliarijos tarnautojais buvo pristatyta Seimo veikla, Seimo kanceliarijos struktūra, funkcijos ir uždaviniai taip pat išsamiai aptarta Seimo pasirengimo Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentiniam matmeniui eiga, diskutuota ES politikos, eurointegracijos temomis.

Moldovos Respublikos Parlamento tarnautojų delegaciją sudarė:

Ala POPESCU	Moldovos Respublikos Parlamento generalinė sekretorė
Angela CRASOVACHI	Finansų, biudžeto ir atskaitomybės departamento vadovė
Elizaveta PALII	Žmogiškųjų išteklių departamento vadovė
Svetlana CICATI	Teisės departamento vadovo pavaduotoja, skyriaus vedėja
Tatiana ROTARU	Teisės departamento vyriausioji patarėja
Ecaterina BURLACU	Teisės departamento vyriausioji patarėja
Veronica VRABIE	Užsienio reikalų departamento vyriausioji patarėja
Sergiu VLADÎCA	Komunikacijos ir viešųjų ryšių departamento vyriausiasis patarėjas
Zoia JALBĂ	Dokumentų departamento vyriausioji patarėja
Andrei GUCEAC	Teisės, paskyrimų ir imuniteto reikalų komiteto vyriausiasis patarėjas
Ala EȘANU	Užsienio politikos ir Europos integracijos reikalų komiteto vyriausioji patarėja
Iurie RICHICINSCHI	Parlamento Pirmininko patarėjas

2013 m. vasario 4 d. Seime vyko Seimo kanclerio, Seimo kanceliarijos Komunikacijos departamento direktorės ir Jungtinės Karalystės nepaprastą ir įgaliotą ambasadoriaus Lietuvoje Davido HUNTO susitikimas Seimo pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai parlamentinio matmens klausimais.

Susitikimo su Seimo kanceliarijos Komunikacijos departamento direktore, pirmininkavimo koordinatorė Loreta RAULINAITYTE metu ambasadoriui buvo pristatyti Lietuvos pirmininkavimo prioritetai, Seimo pasirengimas Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentiniam matmeniui: organizacinė struktūra; priimti politiniai susitarimai ir sprendimai; atlikti darbai; preliminarus parlamentinio matmens renginių kalendorius.

Nors Jungtinė Karalystė ES Tarybai pirmininkavo jau 6 kartus, o 2017 m. antrąjį pusmetį bus septintasis kartas, Jungtinės Karalystės ministrai itin susidomėję stebėjo Lietuvos pasirengimą pirmininkauti, ypač domėjosi pirmininkavimo turiniu. Jungtinė Karalystė visiškai palaikė Lietuvos pirmininkavimo prioritetus, buvo labai suinteresuota, kad pirmininkavimas būtų sėkmingas, ir siūlė visokeriopą pagalbą.

2013 m. vasario 26 d. Seime lankėsi Latvijos Respublikos Saeimos delegacija. Susitikimuose buvo pristatytas Seimo pasirengimas Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai: bendras Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai kontekstas, planuojami parlamentinio matmens renginiai, papildomi, su pirmininkavimu susiję renginiai, organizacinė sistema, vienodas renginių modelis, Seimo pirmininkavimo suvenyrai ir kiti klausimai. Paraleliniuose susitikimuose Seimo padalinių atstovai pristatė personalo pasirengimo, informacinių technologijų ir bendrųjų reikalų klausimus.

Latvijos Respublikos Saeimos delegaciją sudarė:

Maris STEINS	Kanceliarijos direktorius
Anita DŪDIŅA	Informacijos skyriaus vedėja
Laimdota UPENIECE	Informacijos skyriaus vedėjo pavaduotoja
Ainārs GAILIS	informacinių sistemų administratorius
Edgars OZOLIŅŠ	informacinių sistemų administratorius
Guntis STUNGREVICIS	Techninio aptarnavimo skyriaus vedėjas
Valdis SAVICKIS	Techninio aptarnavimo skyriaus vedėjo pavaduotojas
Juris BALODIS	radioelektronikos inžinierius
Gunta ZUKURE	Dokumentų skyriaus direktoriaus pavaduotoja
Sintija STRIKAUSKA	vyresnioji vertėja
Linda KALNIŅA	pirmininkavimo ES Tarybai koordinatore

2013 m. kovo 26–29 d. Seime lankėsi Gruzijos parlamento narių delegacija. Susitikimuose su Seimo nariais ir Seimo kanceliarijos tarnautojais buvo pristatyta Seimo veikla, Seimo kanceliarijos organizacinė struktūra taip pat aptarta Seimo pasirengimo Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentiniam matmeniui eiga. Taip pat diskutuota parlamentinės kontrolės ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo, kovos su korupcija, ES integracijos temomis.

Gruzijos Parlamento narių delegaciją sudarė:

Nino GOGUADZE	Procedūrinių reikalų ir valdymo komiteto narė
Merab KATCHAKHIDZE	Diasporos ir Kaukazo reikalų komiteto narys
Malkhaz TSERETELI	Ekonominio sektoriaus ir ekonomikos politikos komiteto bei Sveikatos apsaugos ir socialinių reikalų komiteto narys
Sergo KHABULIANI	Gamtos apsaugos ir gamtos išteklių komiteto bei Regionų ir savivaldos komiteto narys, nepartinis
Shalva KIKNAVELIDZE	Procedūrinių reikalų ir valdymo komiteto narys
Zviad KVATCHANTIRADZE	Užsienio reikalų komiteto pirmininko pirmasis pavaduotojas bei Europos integracijos komiteto narys
Zurab JAPARIDZE	Ekonominio sektoriaus ir ekonomikos politikos komiteto bei Sveikatos apsaugos ir socialinių reikalų komiteto narys
Sergo RATIANI	Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininko pavaduotojas
Kakha BUTSKHRIKIDZE	Gynybos ir saugumo komiteto bei Sporto ir jaunimo reikalų komiteto narys
Tarieli LONDARIDZE	Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto bei Gynybos ir saugumo komiteto narys
Valeri GELASHVILI	Sporto ir jaunimo reikalų komiteto narys
George KAVTARADZE	Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto bei Žemės ūkio reikalų komiteto narys
Aleksandre TAMAZASHVILI	Gynybos ir saugumo komiteto pirmininko pavaduotojas
Beka MIKAUTADZE	Parlamento Pirmininko biuro vadovas

2013 m. gegužės 7 d. Seime antrą kartą lankėsi Latvijos Respublikos Saeimos delegacija. Susitikimuose buvo pristatyti įvairūs organizaciniai Seimo kanceliarijos pasirengimo Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentiniam matmeniui aspektai: bendras pirmininkavimo reikalų koordinavimas Seime, pirmininkavimo biudžeto ir pirmininkavimo parlamentinio matmens komunikacijos strategijos klausimai. Paraleliniuose susitikimuose su Seimo padalinių atstovais daugiausia dėmesio buvo skiriama komunikacijos ir turinio klausimams.

Latvijos Respublikos Saeimos delegaciją sudarė:

Valdis ZIEMELIS
Aris VIGANTS
Lelde RAFELDE
Linda KALNINA
Sandra GRAVA
Simona MEGNE
Liga SAKALOVSKA
Laimdota UPENIECE

Saeimos kanclerio pavaduotojas
Saeimos Pirmininko sekretoriato užsienio reikalų patarėjas
Saeimos administracijos Viešųjų ryšių skyriaus vedėja
pirmininkavimo ES Tarybai koordinatore
Saeimos Biudžeto ir finansų komiteto patarėja
Saeimos nuolatinė atstovė Europos Parlamente
Saeimos Ekonomikos komiteto patarėja
Informacijos skyriaus vedėjo pavaduotoja

Latvijos Respublikos Saeimos delegacija

Pirmininkavimo ES Tarybai metu, **2013 lapkričio 4 d.**, į Seimą aptarti Lietuvos pasirengimo pirmininkavimui ir pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens patirties atvyko Nyderlandų Karalystės ambasadorius Lietuvoje Kornel SPAANS ir jo pavaduotojas Roy KENKEL.

Susitikimo su Seimo kanceliarijos Komunikacijos departamento direktore, pirmininkavimo koordinatore Loreta RAULINAITYTE metu daugiausia dėmesio buvo skiriama organizaciniams ir turinio klausimams: pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens reikalų koordinavimui Seime, organizacinei sistemai, renginių planavimui ir turinio klausimams.

1.12. PIRMININKAVIMO SUVENYRAI

Pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens suvenyrai užsakyti Lietuvos neįgaliųjų socialinėse įmonėse. Seimo kanceliarija glaudžiai bendradarbiavo su Neįgaliųjų reikalų departamentu prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Seimo kancleris ir kiti kanceliarijos atstovai 2012 m. rugpjūčio 31 d. lankėsi Vilniaus Katedros aikštėje vykusioje respublikinėje šventėje „Tau, Vilniau!“. Tai neįgaliųjų darbų paroda-mugė-koncertas, kurioje dalyvavo apie 1 500 neįgaliųjų iš visos Lietuvos. Šventės metu Seimo kanceliarijos atstovai atrinko dovanų ir suvenyrų pavyzdžius. Be to, Seimo kanceliarijos atstovai lankėsi juvelyrų studijoje, socialinėje įmonėje „Ūla“, Valakupių reabilitacijos centre, kur taip pat atrinkti dovanų ir suvenyrų pavyzdžiai.

Pirmininkavimo suvenyrų rinkinį sudarė: lininis krepšys, konferencijos aplankas su pirmininkavimo dokumentais, rašiklis, knyga „Gintarinė Lietuva“, pirmininkavimo dovana (lininė staltiesė arba pasidabruotas šaukštelis su gintaro inkrustacija, arba kalėdinis žaisliukas iš žalvario su tautiniais motyvais, arba odinė dėžutė).

Pasidabruotas šaukštelis medui. Jame vaizduojamas Pasaulio medis, jungiantis žemę ir dangų. Saulės kelią dangaus skliautu simbolizuoja gintaru puošta verpstė. Gamintojas: socialinė įmonė „Ūlos juvelyrų studija“.

Žalvarinis eglutės žaisliukas. Lietuvių liaudies mene saulė juda ratu pilna šilumos, energijos, atsinaujinančios gyvybės. Ji budina žemę ir skatina ją klestėti. Gamintojas: socialinė įmonė „Ūlos juvelyrų studija“.

Rankų darbo odinė dėžutė, puošta tradiciniu lietuvių liaudies ornamentu. Gyvybės rato simbolis reiškia dinamiką, judėjimą priekin, erdvės ir laiko ryšį nuolat kintančiame pasaulyje. Gamintojas: viešoji įstaiga Valakupių reabilitacijos centras.

Lininis krepšys su siuvinėtu Seimo logotipu. Gamintojas: viešoji įstaiga Valakupių reabilitacijos centras.

Rankų darbo austa juostelė knygai su tautiniais motyvais. Gamintojas: asociacija Neigaliųjų žmonių centras.

Megzta lino staltiesėlė. Gamintojas: asociacija Neigaliųjų žmonių centras.

2. LIETUVOS PIRMININKAVIMO ES TARYBAI PARLAMENTINIO MATMENS ĮGYVENDINIMAS

2.1. PIRMININKAVIMO PARLAMENTINIO MATMENS RENGINIŲ KALENDORIAUS ĮGYVENDINIMAS

2013 m. liepos 4 d. Seime surengtas **iškilmingas Seimo posėdis, skirtas Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai pradžiai**. Posėdžiui pirmininkavo Seimo Pirmininkas dr. Vydas GEDVILAS, pirmininką pavadavo Seimo Pirmininko pavaduotojas, Europos reikalų komiteto pirmininkas Gediminas KIRKILAS. Iškilmingame posėdyje sveikinimo žodį tarė Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia GRYBAUSKAITĖ, kalbėjo Seimo Pirmininkas dr. Vydas GEDVILAS, Airijos Atstovų Rūmų Pirmininkas Seán BARRETT, Estijos Respublikos Rygikogo Pirmininkė Ene ERGMA, Kroatijos Respublikos Susirinkimo Pirmininkas Josip LEKO, Latvijos Respublikos Saeimos Pirmininkė Solvita ĀBOLTĪŅA, Lenkijos Respublikos Senato Pirmininkas Bogdan BORUSEWICZ ir Lenkijos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas Eugeniusz Tomasz GRZESZCZAK, Europos Parlamento Pirmininko pavaduotojas Othmar KARAS, Seimo Pirmininko pavaduotojas, atsakingas už Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens renginių organizavimą, Petras AUŠTREVICHIUS.

Renginyje taip pat dalyvavo Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas Algirdas BUTKEVIČIUS, kiti Vyriausybės nariai, buvę valstybės vadovai, Konstitucinio Teismo Pirmininkas, Seimo nariai, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai, Lietuvoje išrinkti Europos Parlamento nariai, užsienio valstybių diplomatinės atstovybės Lietuvoje vadovai, Vokietijos Federacinės Respublikos Bundestago Europos Sąjungos reikalų komiteto delegacija ir kiti garbingi svečiai.

2013 m. liepos 4 d. iškilmingame Seimo posėdyje pasirašyta **Airijos, Lietuvos ir Graikijos parlamentų pirmininkų Vilniaus deklaracija dėl Airijos, Lietuvos ir Graikijos parlamentų bendradarbiavimo rengiant ir įgyvendinant trijų Europos Sąjungos valstybių narių pirmininkavimo parlamentinį matmenį** (1 priedas).

2013 m. liepos 4 d. iškilmingas Seimo posėdis, skirtas Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai pradžiai

2013 m. antrąjį pusmetį surengta dešimt Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens renginių.

2013 m. liepos 7–8 d. Seime vyko **COSAC pirmininkų susitikimas**. Posėdžiui pirmininkavo Seimo Pirmininko pavaduotojas, Europos reikalų komiteto pirmininkas Gediminas KIRKILAS, jį pavadavo Seimo Pirmininko pavaduotojas, Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Petras AUŠTREVIČIUS. Susitikimo metu buvo aptarta 2013 m. spalio 27–29 d. L COSAC posėdžio darbotvarkė, pristatyti Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai prioritetai ir diskutuota tema *Kelias politinės ir ekonominės sąjungos link: tolesni žingsniai*.

COSAC pirmininkų susitikime, vykusiame Seimo plenarinių posėdžių salėje, dalyvavo apie 130 dalyvių iš 28 ES valstybių narių nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento, šalių kandidačių – buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos, Islandijos, Juodkalnijos ir Turkijos. Ypatingo svečio teisėmis susitikime dalyvavo Norvegijos Stortingo atstovai. COSAC pirmininkų susitikime taip pat dalyvavo ES institucijų – Europos Komisijos ir Europos Sąjungos Tarybos – atstovai.

COSAC pirmininkų susitikimas prasidėjo 2013 m. liepos 7 d. COSAC pirmininkaujančio trejeto (Airijos, Lietuvos ir Graikijos) posėdžiu, kuriame svarstytas 2013 m. spalio 27–29 d. L COSAC plenarinio posėdžio programos projektas, 20-ojo COSAC pusmetinio pranešimo gairės ir COSAC sekretoriato nuolatinio nario paskyrimo 2014–2015 m. kadencijai klausimai.

2013 m. liepos 8 d. COSAC pirmininkų susitikime Seimo plenarinių posėdžių salėje Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai prioritetus pristatė Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Linas LINKEVIČIUS. Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojas, atsakingas už institucijų ryšius ir administravimą, Maroš ŠEFČOVIČ perskaitė pranešimą tema *Kelias politinės ir ekonominės sąjungos link: tolesni žingsniai*.

L COSAC plenariniame posėdyje, vykusiame Seime 2013 m. spalio 27–29 d., priimti baigiamieji COSAC dokumentai – L COSAC pasiūlymas ir išvados.

*Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojo, atsakingo už institucijų ryšius ir administravimą,
Maroš ŠEFČOVIČIAUS pranešimas*

2013 m. liepos 7–8 d. COSAC pirmininkų susitikimo bendra nuotrauka

2013 m. liepos 21–22 d. Seime vyko **kaimo reikalų komitetų pirmininkų susitikimas** bendros žemės ūkio politikos reformos klausimais. Posėdžiui pirmininkavo Seimo Kaimo reikalų komiteto pirmininkas Saulius BUCEVIČIUS. Lietuvos Respublikos Seimui taip pat atstovavo Seimo Kaimo reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Bronius PAUŽA. Susitikime diskutuota dviem temomis: *Europos Sąjungos bendra žemės ūkio politika po 2013 metų* ir *Smulkieji ūkiai – dabartis ir perspektyvos*.

2013 m. liepos 21–22 d. kaimo reikalų komitetų pirmininkų susitikimas

Komitetų pirmininkų susitikime pranešimus skaitė: Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras prof. Vigilijus JUKNA (*Bendra žemės ūkio politika po 2013 metų*), Europos Parlamento Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pirmininko pavaduotojas dr. Czesław Adam SIEKIERSKI (*Bendros žemės ūkio politikos reforma: Europos Parlamento indėlis*) ir Europos Komisijos Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato Ekonominės analizės, perspektyvų ir vertinimo direktorato direktorius dr. Tassos HANIOTIS (*Bendros žemės ūkio politikos reformos įgyvendinimo iššūkiai*), Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto direktorė dr. Rasa MELNIKIENĖ (*Smulkiųjų ūkininkų indėlis į tvarią Europos Sąjungos kaimo raidą*), „European Coordination Via Campesina“ koordinacinio komiteto narė Hanny van GEEL (*Kas laukia smulkiųjų ūkininkų reformavus bendrą žemės ūkio politiką?*) ir ūkininkas, asociacijos „Viva Sol“ valdybos pirmininkas Valdas KAVALLIAUSKAS (*Smulkiųjų ūkių plėtros iššūkiai: ūkininko požiūris*).

Renginyje, vykusiame Seimo plenarinių posėdžių salėje, dalyvavo apie 80 dalyvių iš 24 ES valstybių narių nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento, šalies kandidatės Turkijos, Europos Komisijos ir Šiaurės Tarybos.

Kaimo reikalų pirmininkų susitikimas apibendrintas baigiamuoju dokumentu – susitikimo apžvalga (4 priedas).

2013 m. liepos 21–22 d. kaimo reikalų komitetų pirmininkų susitikimo bendra nuotrauka

2013 m. rugsėjo 4–6 d. Seimas surengė **Tarpparlamentinę bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) bei bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) konferenciją.**

Sprendimas įsteigti Tarpparlamentinę BUSP ir BSGP konferenciją priimtas 2012 m. balandžio 19–21 d. Varšuvoje vykusios ES parlamentų pirmininkų konferencijos metu. Pirmasis šios konferencijos posėdis įvyko 2012 m. rugsėjo 10–11 d. Pafose (Kipras), antrasis – 2013 m. kovo 24–26 d. Dubline (Airija), o trečiasis – Lietuvos Respublikos Seime.

Posėdžiui pirmininkavo Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Benediktas JUODKA ir Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Artūras PAULASKAS. Lietuvos delegaciją Tarpparlamentinėje konferencijoje, be minėtų komitetų pirmininkų, sudarė Seimo Pirmininko pavaduotojas, Seimo Užsienio reikalų komiteto narys Petras AUŠTREVČIUS, Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Audronius AŽUBALIS, Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariai Arvydas ANUŠAUSKAS ir Eduardas ŠABLINSKAS.

Konferencijos metu diskutuota apie BUSP ir BSGP ateitį ir iššūkius. Pagrindinis dėmesys skirtas Europos Sąjungos BUSP strategijoms ir prioritetams, demokratinių vertybių sklaidai, Rytų partnerystės aktualijoms.

Tarpparlamentinės konferencijos įžanginiame posėdyje sveikinimo žodį tarė Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia GRYBAUSKAITĖ, Seimo Pirmininkas dr. Vydas GEDVILAS ir Europos Parlamento Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Elmar BROK. Renginyje dalyvavo ir pranešimus skaitė ES vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai, Europos Komisijos Pirmininko pavaduotoja baronienė Catherine ASHTON, NATO Generalinis Sekretorius Anders FOGH RASMUSSEN, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Linas LINKEVIČIUS, krašto apsaugos ministras Juozas OLEKAS ir kiti.

Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojos baronienės Catherine ASHTON pranešimas

NATO Generalinio Sekretoriaus Anderso FOGHO RASMUSSENS pranešimas

Buvo surengti du teminiai darbo grupių posėdžiai: *ES turimų pajėgumų ir ambicijų derinimas: rengiantis gruodžio mėnesio Europos Vadovų Tarybai* ir *Rytų partnerystė ir jos strateginė reikšmė Europos Sąjungai*. Dviejų darbo grupių rezultatus visiems Tarpparlamentinės konferencijos dalyviams pristatė apibendrinantys pranešėjai: Airijos Irachto Jungtinio užsienio reikalų ir prekybos komiteto pirmininkas Pat BREEN ir Graikijos Respublikos Parlamento Nacionalinio gynybos ir užsienio reikalų komiteto narys Ioannis KEFALOGIANNIS.

Remiantis Dubline vykusios Tarpparlamentinės konferencijos sprendimu, priimtu 2013 m. kovo 25 d., Seime 2013 m. rugsėjo 5 d. buvo surengtas pirmasis *Ad hoc* peržiūros komiteto (AHPK) posėdis dėl praktinio šios tarpparlamentinės konferencijos veikimo. Tarpparlamentinės konferencijos dalyviai svarstė 2012 m. rugsėjo 10–11 d. Pafose (Kipras) priimtas Darbo tvarkos taisyklių pataisas. AHPK posėdžio dalyviai patvirtino Darbo tvarkos taisyklių galutinį peržiūros grafiką (6 priedas), nacionalinių parlamentų siūlomų Darbo tvarkos taisyklių pakeitimų apibendrinimą (7 priedas) ir atsižvelgė į Lietuvos Respublikos Seimo, kaip pirmininkaujančios valstybės parlamento, siūlomą pradinį rekomendacijų *Ad hoc* peržiūros komiteto darbo grupei projektą (8 priedas).

Tarpparlamentinėje BUSP ir BSGP konferencijoje, vykusioje Seimo Kovo 11-osios Akto salėje, dalyvavo apie 250 dalyvių iš 28 ES valstybių narių nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento, šalių kandidačių – buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos, Islandijos, Juodkalnijos, Serbijos ir Turkijos. Tarpparlamentinės BUSP ir BSGP konferencijos pabaigoje jos dalyviai priėmė apibendrinamąsias išvadas, kuriose pagrindinis dėmesys skiriamas konfliktui Sirijoje, Rytų partnerystės stiprinimui, ES energetiniam saugumui, santykiams su strateginiais partneriais bei politikai saugumo ir gynybos srityje (9 priedas).

2013 m. rugsėjo 4–6 d. Tarpparlamentinės BUSP bei BSGP konferencijos bendra nuotrauka

2013 m. rugsėjo 26–27 d. Seime vyko **švietimo, mokslo ir kultūros komitetų ir informacinės visuomenės plėtros komitetų pirmininkų susitikimas**, skirtas daugiakalbystei Europos Sąjungoje. Posėdžiui pirmininkavo Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkė Audronė PITRĖNIENĖ ir Informacinės visuomenės plėtros komiteto pirmininkas Mindaugas BASTYS. Šio susitikimo tema – *Suvienijusi įvairovę: Europos Sąjungos kalbų ir kultūrų raidos politiniai ir socialiniai aspektai*. Daugiausia dėmesio buvo skirta daugiakalbystės plėtros skaitmeniniame amžiuje iššūkiams, automatinio vertimo ir kalbos, kaip kultūros paveldo, išsaugojimo naudojant informacines technologijas klausimams. Tarptautinės mokslinės konferencijos *Vienijanti įvairovę: kalbų reikšmė mobilumui, darbui ir aktyviam pilietiškumui*, vykusios Seime 2013 m. rugsėjo 25–26 d., dalyviai komitetų pirmininkų susitikime pristatė šios konferencijos rezultatus.

2013 m. rugsėjo 26–27 d. švietimo, mokslo ir kultūros komitetų ir informacinės visuomenės plėtros komitetų pirmininkų susitikimas

Komitetų pirmininkų susitikimo dalyvius sveikino Seimo Pirmininkas dr. Vydas GEDVILAS ir Lietuvos Respublikos susisiektimo ministras Rimantas SINKEVIČIUS, kuruojantis informacinės visuomenės politikos formavimo ir įgyvendinimo klausimus. Pranešimus skaitė: Danijos kalbos tarybos pirmininkė dr. Sabine KIRCHMEIER-ANDERSEN, Europos Komisijos Švietimo ir kultūros generalinio direktorato generalinis direktorius Jan TRUSZCZYŃSKI, Europos Komisijos Vertimo raštu generalinio direktorato Portugalų kalbos departamento vadovė Maria Cristina DE PRETER, Europos Parlamento narys dr. Algirdas SAUDARGAS, verslo bendrovės „Tildė“ direktorius dr. Andrejs VASIŪJEVS, Europos Komisijos Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generalinio direktorato Duomenų ir vertinimo skyriaus Mokslinių tyrimų ir inovacijų poskyrio vadovas Kimmo ROSSI, mokslininkas, kompetencijų tinklo META-NET valdybos narys, META-NET ir T4ME koordinatorius prof. Hans USZKOREIT, asociacijos DIGITALEUROPE valdybos narė, korporacijos „Nokia“ viceprezidentė ryšiams su viešuoju sektoriumi Kaisa OLKKONEN.

Komitetų pirmininkų susitikime, vykusiame Seimo plenarinių posėdžių salėje, dalyvavo apie 80 dalyvių iš 14 ES valstybių narių nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento, šalių kandidačių – Serbijos ir Turkijos, Europos Komisijos. Renginyje taip pat dalyvavo Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos, Susisiektimo ministerijos, Valstybinės lietuvių kalbos komisijos, Lietuvių kalbos instituto atstovai ir kiti svečiai.

Švietimo, mokslo ir kultūros komitetų ir informacinės visuomenės plėtros komitetų pirmininkų susitikimo pabaigoje priimtose susitikimo išvados, kuriomis siekiama paskatinti diskusijas ES institucijose apie daugiakalbystę ir jos užtikrinimą skaitmeniniame amžiuje, atkreipti ES valstybių narių dėmesį į daugiakalbystės ir kalbos politikos problemas ir jų sprendimo galimybes panaudojant informacines technologijas (11 priedas).

*2013 m. rugsėjo 26–27 d. švietimo, mokslo ir kultūros komitetų ir informacinės visuomenės plėtros komitetų
pirmininkų susitikimo bendra nuotrauka*

2013 m. spalio 16–17 d. Seime vyko **Tarpparlamentinė Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų valdysenos konferencija** (Tarpparlamentinė EFV konferencija). Seimui teko garbė ir atsakomybė surengti pirmąją, inauguracinę, šios tarpparlamentinės konferencijos posėdį.

Tarpparlamentinė EFV konferencija organizuota įgyvendinant 2013 m. balandžio 23 d. Nikosijoje priimtą ES parlamentų pirmininkų konferencijos sprendimą įsteigti Tarpparlamentinę konferenciją atsižvelgiant į Sutarties dėl stabilumo, koordinavimo ir valdysenos ekonominėje ir pinigų sąjungoje 13 straipsnį.

Nikosijoje priimtame ES parlamentų pirmininkų konferencijos sprendime numatyta, kad ši tarpparlamentinė konferencija bus rengiama du kartus per metus, derinantis prie Europos semestro ciklo. Pirmąjį pusmetį Tarpparlamentinė konferencija vyksta Briuselyje, ją rengia ir jai bendrai pirmininkauja Europos Parlamentas su ES Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės parlamentu. Antrąjį pusmetį Tarpparlamentinę konferenciją rengia ir jai pirmininkauja ES Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė. ES parlamentų pirmininkai kreipėsi į Lietuvos Respublikos Seimą prašydami surengti inauguracinį posėdį Vilniuje Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai metu.

Inauguraciniam Tarpparlamentinės EFV konferencijos posėdžiui pirmininkavo Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas Bronius BRADAUSKAS ir Ekonomikos komiteto pirmininkas Remigijus ŽEMAITAITIS. Lietuvos delegaciją Tarpparlamentinėje konferencijoje, be minėtų komitetų pirmininkų, sudarė: Seimo Pirmininko pavaduotojas, Europos reikalų komiteto pirmininkas Gediminas KIRKILAS, Seimo Pirmininko pavaduotoja, Biudžeto ir finansų komiteto narė Irena DEGUTIENĖ, opozicijos lyderis, Biudžeto ir finansų komiteto narys Andrius KUBILIUS, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko pavaduotojai Kęstutis GLAVECKAS ir Petras NARKEVIČIUS, Ekonomikos komiteto pirmininko pavaduotojas Artūras SKARDŽIUS ir Ekonomikos komiteto narė Birutė VĖSAITĖ.

Tarpparlamentinės EFV konferencijos dalyvius pasveikino Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia GRYBAUSKAITĖ, Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė Loreta GRAUŽINIENĖ ir Europos Parlamento Pirmininko pavaduotojas Othmar KARAS.

Seimo Pirmininkės Loretos GRAUŽINIENĖS sveikinimo žodis

Įžanginėje Tarpparlamentinės EFV konferencijos dalyje diskutuota šiomis temomis: *Iššūkis atkurti Europos ekonomikos augimą ir konkurencingumą* (pagrindinis pranešėjas – J. E. Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas Algirdas BUTKEVIČIUS) ir *Tikra ekonominė ir pinigų sąjunga: būtinybė judėti į priekį* (pagrindinis pranešėjas – už ekonomiką ir pinigų reikalus, eurą atsakingas Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojas Olli REHN (vaizdo konferencija).

I dalyje – *Tarpparlamentinės Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų valdysenos konferencijos tikslas ir*

vizija – pranešimus perskaitė Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas Bronius BRADAUSKAS, Prancūzijos Senato Finansų komiteto pirmininkas Philippe MARINI ir Europos Parlamento Pirmininko pavaduotojas Othmar KARAS.

Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko Broniaus BRADAUSKO pranešimas

Europos Parlamento Pirmininko pavaduotojo Othmaro KARASO pranešimas

II dalyje – *Tinkamos pokrizinės ekonomikos valdysenos struktūros įtvirtinimas Europos Sąjungoje* – pranešimus skaitė už mokesčius, muitus, statistiką, auditą ir kovą su sukčiavimu atsakingas Europos Komisijos narys Algirdas ŠEMETA, Vokietijos Bundestago Biudžeto komiteto narys Norbert BARTHLE ir Europos Parlamento narė, Europos Parlamento pranešėja Europos semestro klausimu Elisa FERREIRA.

III dalyje – *Bankų sąjunga ir finansų sektoriaus integracija Europos Sąjungoje* – pranešimus skaitė Lietuvos banko valdybos pirmininkas Vitas VASILIAUSKAS, Briuselio laisvojo universiteto Breigelio tyrimų centro vyresnysis tyrėjas prof. André SAPIR ir Suomijos banko valdytojas, Europos centrinio banko valdančiosios tarybos narys Erkki LIIKANEN.

IV dalyje – *Biudžeto konsolidacija ir struktūrinės reformos Europoje: laimėjimai ir perspektyvos* – pranešimus skaitė Lietuvos Respublikos finansų ministras Rimantas ŠADŽIUS, Portugalijos Respublikos

Asamblėjos Biudžeto, finansų ir viešojo administravimo komiteto pirmininkas Eduardo CABRITA, Tarptautinio valiutos fondo Fiskalinių reikalų departamento direktoriaus pavaduotoja Martine GUERGUIL ir Europos Parlamento Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pirmininkė Pervenche BERÈS.

Tarpparlamentinėje EFV konferencijoje, vykusioje Seimo Kovo 11-osios Akto salėje, dalyvavo daugiau kaip 200 dalyvių iš 26 ES valstybių narių nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento, šalių kandidačių – Juodkalnijos ir Serbijos. Konferencijoje taip pat dalyvavo Europos Vadovų Tarybos, Europos Komisijos, Regionų komiteto, Europos studijų centro „Arena“, Baltijos Asamblėjos atstovai.

Remiantis nusistovėjusia tarpparlamentinio bendradarbiavimo praktika, Seimas, kaip pirmininkaujančios valstybės parlamentas, parengė ir kitiems parlamentams išplatino šios konferencijos Darbo tvarkos taisyklių (13 priedas) ir išvadų projektus. Darbo tvarkos taisyklės nuspręsta priimti 2014 m. pabaigoje, o išvadas bendru sutarimu nuspręsta vadinti pasiūlymu.

Tarpparlamentinės EFV konferencijos dalyviai bendru sutarimu pritarė baigiamajam renginio dokumentui – pasiūlymui (14 priedas), kuriame, be kita ko, pažymima, kad, reaguojant į pastaruosius keletą metų truncančią ekonomikos ir finansų krizę, labai pasikeitė ES ekonominio valdymo sandara. Pasiūlyme pabrėžiama, kad į sustiprintą ekonomikos valdyseną būtina labiau ir laiku įtraukti nacionalinius parlamentus ir Europos Parlamentą. Tarpparlamentinė EFV konferencija paragino Europos Komisiją įgyvendinti savo įsipareigojimą ir išplėtoti reguliarų politinį dialogą su nacionaliniais parlamentais Europos semestro klausimais, kuris vyktų du kartus per metus.

Lietuvos Respublikos Seimas, kaip pirmininkaujančios valstybės parlamentas, Tarpparlamentinei EFV konferencijai taip pat pristatė išvadas (15 priedas).

2013 m. spalio 16–17 d. Seime vyko Tarpparlamentinė Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų valdysenos konferencija

2013 m. spalio 27–29 d. Seime vyko jubiliejinis 50-asis Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencijos – L COSAC – posėdis.

2013 m. spalio 27 d. prieš L COSAC posėdį surengta neformali 8 ES valstybių narių (Švedijos, Danijos, Estijos, Suomijos, Vokietijos, Latvijos, Lietuvos ir Lenkijos) parlamentų ir Europos Parlamento atstovų diskusija, skirta ES Baltijos jūros regiono strategijos įgyvendinimo aktualijoms aptarti. Susitikimui pirmininkavo Seimo Pirmininko pavaduotojas, Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Petras AUŠTREVIČIUS. Po diskusijos Seimo Algirdo Mykolo Brazausko salėje įvyko COSAC pirmininkaujančio trejeto posėdis, kuriame dalyvavo Airijos, Lietuvos ir Graikijos parlamentų bei Europos Parlamento atstovai. Posėdžiui pirmininkavo Seimo Pirmininko pavaduotojas, Europos reikalų komiteto pirmininkas Gediminas KIRKILAS.

L COSAC posėdžiui, kuris prasidėjo 2013 m. spalio 28 d. ir vyko Seimo Kovo 11-osios Akto salėje, pirmininkavo Seimo Pirmininko pavaduotojas, Europos reikalų komiteto pirmininkas Gediminas KIRKILAS, jį pavadavo Seimo Pirmininko pavaduotojas, Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Petras AUŠTREVIČIUS. Lietuvos Respublikos Seimo delegaciją L COSAC posėdyje taip pat sudarė: opozicijos lyderis, Seimo Europos reikalų komiteto narys Andrius KUBILIUS, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkė, Europos reikalų komiteto narė Virginija BALTRAITIENĖ, Europos reikalų komiteto narės Vilija ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ ir prof. Marija Aušrinė PAVILIONIENĖ.

2013 m. spalio 27–29 d. L COSAC posėdis

Plenariniame L COSAC posėdyje sveikinimo žodį tarė Seimo Pirmininkė Loreta GRAUŽINIENĖ. Pirmasis COSAC posėdis surengtas 1989 m. lapkričio 16–17 d. Prancūzijos Respublikos Nacionalinėje Asamblėjoje. Vilniuje vykusiame L COSAC posėdyje dalyvavo ir pranešimą perskaitė COSAC įkūrėjas, buvęs Prancūzijos Respublikos Nacionalinės Asamblėjos Pirmininkas, Prancūzijos Respublikos užsienio reikalų ministras Loran FABIUS. L COSAC posėdžio dalyvius vaizdo siužetu taip pat pasveikino Europos Komisijos Pirmininkas José Manuel BARROSO.

Renginio metu diskutuota apie Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai eigą, strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimą, demokratinę ES teisėtumą ir ES valstybių narių nacionalinių parlamentų vaidmenį, skaitmeninę darbotvarkę. Aptarti artėjantys 2014 m. Europos Parlamento rinkimai, ES Rytų partnerystės politikos aktualijos.

*COSAC įkūrėjo, Prancūzijos Respublikos užsienio reikalų ministro,
buvusio Prancūzijos Nacionalinės Asamblėjos Pirmininko Lorano FABIUSO pranešimas*

L COSAC posėdyje pranešimus skaitė Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas Algirdas BUTKEVIČIUS, Danijos Folketingo Europos reikalų komiteto pirmininkė Eva Kjer HANSEN, Airijos Irachto Jungtinio Europos Sąjungos reikalų komiteto pirmininkas Dominic HANNIGAN, Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojas Maroš ŠEFČOVIČ, buvęs Europos Parlamento Pirmininkas Pat COX, buvęs Europos Parlamento Pirmininkas ir dabartinis Europos Parlamento narys Hans Gert PÖTTERING, Europos Parlamento Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pirmininkė Pervenche BERÈS, Europos Parlamento Konstitucinių reikalų komiteto narys Andrew DUFF ir kiti.

Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko Algirdo BUTKEVIČIAUS pranešimas

Jubiliejinio L COSAC posėdžio metu Seimo iniciatyva pirmą kartą COSAC istorijoje įsteigtas COSAC moterų forumas, kurio tikslas – paskatinti moteris politikas aktyviau dalyvauti COSAC veikloje, diskutuoti aktualiausiais ES darbotvarkės klausimais. Taip pat priimta COSAC moterų forumo deklaracija, kuria raginama ateityje ES Tarybai pirmininkausiančių valstybių parlamentus perimti ir toliau plėtoti moterų parlamentarių įsitraukimą į COSAC veiklą, pabrėžta būtinybė atkreipti Europos politinių partijų dėmesį ir paraginti jas daugiau dėmesio skirti lyčių lygybei, lygių galimybių politikai, lyčių pusiausvyrai visuomenėje, moterų platesniam dalyvavimui politikoje (17 priedas). COSAC moterų forumo susitikimui pirmininkavo Seimo Europos reikalų komiteto narė prof. Marija Aušrinė PAVILIONIENĖ. Ji buvo paskirta COSAC moterų forumo koordinatorė. Susitikimo dalyvius pasveikino Seimo Pirmininkė Loreta GRAUŽINIENĖ, pranešimus perskaitė Prancūzijos Senato Pirmininko pavaduotoja Bariza KHIARI, Europos lyčių lygybės instituto direktorė Virginija LANGBAKK.

Atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės Lordų Rūmų pasiūlymą, 2013 m. spalio 28 d. pietų pertraukos metu surengtas neformalus posėdis, skirtas nacionalinių parlamentų vaidmeniui priimant ES sprendimus ir atliekant šio proceso parlamentinę priežiūrą. Šio posėdžio metu vykusią apskritojo stalo diskusiją vedė Jungtinės Karalystės Lordų Rūmų Specialiojo Europos Sąjungos reikalų komiteto pirmininkas lordas Timothy BOSWELL.

L COSAC posėdyje dalyvavo daugiau kaip 250 dalyvių iš 28 ES valstybių narių nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento, šalių kandidačių – Islandijos, Juodkalnijos, Serbijos ir Turkijos. Taip pat dalyvavo Europos Sąjungos Tarybos, Europos Komisijos, Europos išorės veiksmų tarnybos, Europos lyčių lygybės instituto, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto, Europos studijų centro „Arena“ atstovai. Ypatingų svečių statusu L COSAC posėdyje dalyvavo Norvegijos ir Ukrainos parlamentų atstovai.

Tris dienas trukęs jubiliejinis L COSAC posėdis baigėsi L COSAC posėdžio pasiūlymo (18 priedas) ir išvadų (19 priedas) priėmimu. Šiuose dokumentuose aptariami pirmininkavimo ES Tarybai, strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo klausimai, ES Rytų partnerystės perspektyvos, artėjantys 2014 m. rinkimai į Europos Parlamentą, kitos aktualijos.

2013 m. spalio 27–29 d. L COSAC posėdžio bendra nuotrauka

2013 m. lapkričio 10–11 d. Seime vyko **socialinių reikalų ir darbo komitetų pirmininkų susitikimas** *Užimtumo skatinimo veiksniai įgyvendinant strategiją „Europa 2020“*.

Susitikimui pirmininkavo Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkė Kristina MIŠKINIENĖ, ją pavadavo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininko pavaduotojas Rimantas Jonas DAGYS.

Susitikimo dėmesio centre buvo nedarbas Europoje ir jo mažinimo galimybės. Susitikime aptartos bendro užimtumo ir jaunimo užimtumo didinimo kryptys iki 2020 metų, priemonių jaunimo užimtumui didinti įgyvendinimo geroji patirtis, diskutuota apie karjeros ir privataus gyvenimo derinimą kaip prielaidą moterų ir vyrų lygioms galimybėms dalyvauti darbo rinkoje.

Seimo Pirmininkės Loretos GRAUŽINIENĖS sveikinimo žodis

Susitikimo dalyvius pasveikino Seimo Pirmininkė Loreta GRAUŽINIENĖ. Pranešimus skaitė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrė Algimanta PABEDINSKIENĖ, Europos Komisijos narys, atsakingas už užimtumą, socialinius reiklaus ir įtrauktį, Lasló ANDOR, Nyderlandų Pirmųjų Rūmų Socialinių reikalų ir užimtumo komiteto pirmininkė Brigitte VAN DER BURG, Suomijos Eduskuntos Užimtumo ir lygybės komiteto pirmininkė Tarja FILATOV, Europos Komisijos Švietimo ir kultūros generalinio direktorato A direktorato direktorius Pierre MAIRESSE, Europos lyčių lygybės instituto direktorė Virginija LANGBAKK, Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo direktorius Juan MENÉNDEZ-VALDÉS.

Europos Komisijos nario, atsakingo už užimtumą, socialinius reiklaus ir įtrauktį, Lasló ANDORO pranešimas

Socialinių reikalų ir darbo komitetų pirmininkų susitikime, vykusiame Seimo plenarinių posėdžių salėje, dalyvavo apie 60 dalyvių iš 21 ES valstybės narės nacionalinių parlamentų bei šalies kandidatės Serbijos Tautos Skupštinos atstovai. Renginyje taip pat dalyvavo Europos Komisijos, Europos lyčių lygybės instituto, Baltijos Asamblėjos atstovai.

Susitikimo pabaigoje priimtas baigiamasis dokumentas – išvados (21 priedas).

2013 m. lapkričio 10–11 d. socialinių reikalų ir darbo komitetų pirmininkų susitikimo bendra nuotrauka

2013 m. lapkričio 24–25 d. Seime vyko **aplinkos apsaugos komitetų ir valstybės valdymo ir savivaldybių komitetų pirmininkų susitikimas** *Makroregioninės strategijos. Jų plėtra ir perspektyvos.*

Posėdžiui, vykusiam Seimo plenarinių posėdžių salėje, pirmininkavo Seimo Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkas Algimantas SALAMAKINAS ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkė Virginija BALTRAITIENĖ. Bešių komitetų pirmininkų, Lietuvos Respublikos Seimo delegaciją sudarė Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininko pavaduotoja Milda PETRAUSKIENĖ ir Aplinkos apsaugos komiteto pirmininko pavaduotojas Paulius SAUDARGAS.

2013 m. lapkričio 24–25 d. aplinkos apsaugos komitetų ir valstybės valdymo ir savivaldybių komitetų pirmininkų susitikimas

Pagrindinis dėmesys susitikime skirtas ES makroregioninių strategijų reikšmei, plėtrai, perspektyvoms ir jų aplinkos apsaugos matmeniui.

Komitetų pirmininkų susitikimo dalyvius sveikino Seimo Pirmininkė Loreta GRAUŽINIENĖ. Lietuvos Respublikos finansų ministras Rimantas ŠADŽIUS pristatė ES Baltijos jūros regiono strategijos metinio forumo, vykusio 2013 m. lapkričio 11–12 d. Vilniuje, rezultatus. Apie Baltijos jūros regiono strategijos santykį su kitomis bendradarbiavimo formomis Baltijos jūros regiono aplinkosaugos srityje pranešimą perskaitė Lietuvos Respublikos aplinkos ministras Valentinas MAZURONIS.

Šiame susitikime dalyvavo ir pranešimus perskaitė du Europos Komisijos nariai: Johanes HAHN, atsakingas už regioninę politiką, ir Connie HEDEGAARD, atsakinga už klimato politiką. Europos Parlamento požiūrį į makroregionines strategijas pristatė Europos Parlamento Regioninės plėtros komiteto pirmininkė, buvusi Europos Komisijos narė Danuta HÜBNER, o nevyriausybinių organizacijų Pasaulio gamtos fondo Dunojaus–Karpātų programos direktorius Andreas BECKMANN apžvelgė Dunojaus regiono aplinkosaugos būklę.

Komitetų pirmininkų susitikime dalyvavo daugiau kaip 80 dalyvių iš 19 ES valstybių narių nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento, šalių kandidačių – Juodkalnijos, Serbijos ir Turkijos, taip pat Europos Komisijos, Šiaurės Tarybos ir Baltijos Asamblėjos atstovai. Ypatingo svečio teisėmis susitikime dalyvavo Norvegijos Stortingo atstovai.

Aplinkos apsaugos komitetų ir valstybės valdymo ir savivaldybių komitetų pirmininkų susitikimo pabaigoje priimtos išvados dėl makroregioninių strategijų pridėtinės vertės, dėl makroregioninių strategijų aplinkos apsaugos matmens ir dėl makroregioninių strategijų ateities (23 priedas).

*Europos Komisijos narių Johaneso HAHNO, atsakingo už regioninę politiką, ir
Connie HEDEGAARD, atsakingos už klimato politiką, pranešimai*

*2013 m. lapkričio 24–25 d. aplinkos apsaugos komitetų ir valstybės valdymo ir savivaldybių komitetų pirmininkų susitikimo
bendra nuotrauka*

2013 m. lapkričio 27–28 d. Seime vyko **ES parlamentų užsienio reikalų komitetų pirmininkų ir Parlamentinio demokratijos forumo susitikimas** *Parlamentai už demokratiją: ambicingesnio globalaus bendradarbiavimo link.*

Susitikimo dėmesio centre buvo ES Rytų partnerystė Vilniaus aukščiausiojo lygio susitikimo išvakarėse ir pereinamojo laikotarpio demokratijos pamokos.

Susitikimui pirmininkavo Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas prof. Benediktas JUODKA ir Parlamentinio demokratijos forumo pirmininkas Emanuelis ZINGERIS.

Seimo Pirmininko pavaduotojo Petro AUŠTREVČIAUS sveikinimo žodis

Be pirmininkų, Lietuvos Respublikos Seimo delegaciją sudarė: Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas Vydas GEDVILAS, Seimo Pirmininko pavaduotojas, Užsienio reikalų komiteto narys Petras AUŠTREVČIUS, Seimo Pirmininko pavaduotojas, Europos reikalų komiteto pirmininkas Gediminas KIRKILAS, Seimo Pirmininko pavaduotoja Irena DEGUTIENĖ, opozicijos lyderis, Europos reikalų komiteto narys Andrius KUBILIUS, Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Audronius AŽUBALIS, Žmogaus teisių komiteto pirmininko pavaduotojas Mantas ADOMĖNAS, Europos reikalų komiteto narė Vilija ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narys Algis KAŠĖTA, Europos reikalų komiteto narė prof. Marija Aušrinė PAVILIONIENĖ.

Pirmajame posėdyje aptartos šios temos: *Europos Sąjungos Rytų partnerystė: Vilniaus aukščiausiojo lygio susitikimo išvakarėse, ES Rytų partnerystės šalių požiūris ir Ukrainos kryptis.* Pranešimus skaitė: Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Linas LINKEVIČIUS, Moldovos Parlamento Pirmininkas Igor CORMAN, Europos Parlamento Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Elmar BROK. Posėdyje kalbėjo Europos Parlamento stebėsenos misijos Ukrainoje atstovas, buvęs Europos Parlamento Pirmininkas Pat COX, tai pat Moldovos, Gruzijos, Armėnijos, Ukrainos parlamentų užsienio reikalų komitetų pirmininkai.

*Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro Lino LINKEVIČIAUS pranešimas (kairėje)
Parlamentinio demokratijos forumo pirmininkas Emanuelis ZINGERIS ir
Maroko Atstovų Rūmų Pirmininkas Karim GHELLAB spaudos konferencijoje*

Antrajame posėdyje susitikimo dalyviai dalijosi pereinamojo laikotarpio demokratijos patirtimi ir išmoktomis pamokomis. Politikai ir žymūs visuomenės veikėjai diskutavo apie demokratijos raidą, problemas, su kuriomis susiduria pereinamojo laikotarpio valstybės demokratinė reformų kelyje. Pranešimus šioje renginio dalyje skaitė Maroko Atstovų Rūmų Pirmininkas Karim GHELLAB, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas, Europos Parlamento narys prof. Vytautas LANDSBERGIS, Seimo narė, Moterų parlamentinės grupės pirmininkė, COSAC moterų forumo koordinatorė prof. Marija Aušrinė PAVILIONIENĖ.

Diskusijose pirmiesiems žodis suteiktas Baltarusijos opozicijos atstovui, Baltarusijos Jungtinės piliečių partijos pirmininkui Anatolijui LIABEDZKAI, Ukrainos Aukščiausiosios Rados nariui, buvusiam Ukrainos užsienio reikalų ministrui Borysui TARASYUKUI.

Europos Parlamento Užsienio reikalų komiteto pirmininko Elmaro BROKO pranešimas

Seime vykusio Europos Sąjungos parlamentų užsienio reikalų komitetų pirmininkų ir Parlamentinio demokratijos forumo susitikimo dalyviai parėmė 2013 m. lapkričio 27 d. priimtą Parlamentinio demokratijos forumo narių pareiškimą dėl Europos Rytų partnerystės programos krypties ir ukrainiečių vilčių.

ES parlamentų užsienio reikalų komitetų pirmininkų ir Parlamentinio demokratijos forumo susitikime, vykusiame Seimo plenarinių posėdžių salėje, dalyvavo apie 150 dalyvių iš 19 ES valstybių narių nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento, šalių kandidačių – Juodkalnijos ir Turkijos – parlamentų atstovai. Renginyje taip pat dalyvavo Egipto, Irako, Maroko, Armėnijos, Azerbaidžano, Baltarusijos, Gruzijos, Moldovos, Ukrainos parlamentų atstovai ir kiti svečiai.

Susitikimo pabaigoje priimtas baigiamasis dokumentas – Pirmininkaujančio parlamento išvados (25 priedas).

2013 m. lapkričio 27–28 d. ES parlamentų užsienio reikalų komitetų pirmininkų ir Parlamentinio demokratijos forumo susitikimo bendra nuotrauka

2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamente Briuselyje vyko Seimo Ekonomikos komiteto ir Europos Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto (ITRE) organizuotas **jungtinis komitetų posėdis *ES energijos vidaus rinka XXI amžiui.***

Jungtiniame komitetų posėdyje dalyvavo daugiau kaip 100 dalyvių iš 18 ES valstybių narių nacionalinių parlamentų, Europos Parlamento ir šalių kandidačių parlamentų, taip pat Europos Komisijos atstovai.

Posėdžiui pirmininkavo Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas Remigijus ŽEMAITAITIS ir Europos Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pirmininkė Amalia SARTORI. Lietuvos delegaciją taip pat sudarė Seimo Ekonomikos komiteto pirmininko pavaduotojas Artūras SKARDŽIUS, Ekonomikos komiteto nariai Birutė VĖSAITĖ, Arvydas MOCKUS ir Rokas ŽILINSKAS, Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Linas BALSYS ir Europos reikalų komiteto narys Kęstutis MASIULIS.

2013 m. gruodžio 17 d. Seimo Ekonomikos komiteto ir Europos Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto jungtinis komitetų posėdis

Pirmojoje posėdžio dalyje – *Europos energetikos politika – sunkumai, laimėjimai ir perspektyvos*, kuriai pirmininkavo Europos Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pirmininkė Amalia SARTORI, kalbėjo šie pagrindiniai pranešėjai: Lietuvos Respublikos energetikos ministras Jaroslav NEVEROVIČ (*Europos energetikos sistemų integravimas*), Europos Parlamento narys, buvęs Europos Parlamento Pirmininkas Jerzy BUZEK (*Veiksmingos energijos vidaus rinkos siekimas*) ir Europos Komisijos Energetikos generalinio direktorato generalinis direktorius Philip LOWE (*Europos energetikos politika: pagrindiniai ateities tikslai*).

Antrojoje posėdžio dalyje – *Tvarų ekonomikos augimą ir konkurencingumą skatinanti Europos energetikos politika*, kuriai pirmininkavo Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas Remigijus ŽEMAITAITIS ir Europos Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pirmininko pavaduotoja Patrizia TOIA, pranešimus skaitė Europos verslo konfederacijos generalinis direktorius Markus BEYRER (*Europos verslo požiūris į ES energetikos politikos ateitį*), Utrechto universiteto profesorius Kornel BLOK (*Atsinaujinantys energijos ištekliai ir tvarus energijos balansas*), už pramonę ir verslumą atsakingas Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojas Antonio TAJANI (*Saugūs ir nebrangūs energijos ištekliai konkurencingai pramonei*) ir Europos efektyvaus energijos vartojimo ekonomikos tarybos Direktorių valdybos direktorius Randall BOWIE (*Tausus energijos vartojimas: skalūnų dujos Europoje*).

Parengtas baigiamasis dokumentas – jungtinio komitetų posėdžio apžvalga (27 priedas).

2.2. PAPILDOMŲ, SU PIRMININKAVIMU SUSIJUSIŲ RENGINIŲ KALENDORIAUS ĮGYVENDINIMAS

Be pirmininkavimo parlamentinio matmens renginių, Seime 2013 m. antrąjį pusmetį surengta vienuolika papildomų, su pirmininkavimu ES Tarybai susijusių renginių:

2013 m. liepos 1 d. Seime įvyko **neeilinis Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto Darbuotojų grupės posėdis** tema *Socialinis dialogas ir teisės – teisingos visuomenės garantas*. Renginyje dalyvavo apie 150 profesinių sąjungų atstovų iš 27 ES valstybių narių.

Posėdyje aptartos Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto, Europos profesinių sąjungų konfederacijos ir ES Tarybai pirmininkaujančios Lietuvos pozicijos ES socialinio matmens klausimais. Diskutuota apie socialinio dialogo ir kolektyvinių derybų Europoje ir Lietuvoje vaidmenį. Posėdžio pabaigoje priimta rezoliucija „Dėl 2013 m. birželio 27 ir 28 d. Europos Vadovų Tarybos išvadų“.

2013 m. liepos 1 d. neeilinis Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto Darbuotojų grupės posėdis

2013 m. liepos 16–18 d. Seime vyko **Europos Parlamento, Lotynų Amerikos ir Karibų jūros regiono šalių parlamentinės asamblėjos (EUROLAT PA) komitetų posėdžiai**.

Keturių EUROLAT PA komitetų posėdžių metu buvo svarstomos politikos aktualijos, dvišalio ir tarpregioninio bendradarbiavimo klausimai, aptartos piliečių dalyvavimo demokratijos procese, kovos su narkotikų vartojimu, korupcijos ir skaidrumo problemos, apžvelgta demokratijos ir politinė padėtis ES ir Lotynų Amerikos šalyse, pradėtos diskusijos siekiant užbaigti laisvosios prekybos ir investicijų sutartį tarp JAV ir ES.

Renginyje dalyvavo daugiau kaip 100 dalyvių iš Europos Parlamento ir Lotynų Amerikos šalių parlamentų: Brazilijos, Meksikos, Čilės, Argentinos, Kolumbijos, Panamos, Ekvadoro, Bolivijos, Venesuelos ir kt. EUROLAT PA komitetų posėdžiuose Seime dalyvavo ir daugiau kaip trisdešimt Europos Parlamento narių iš įvairių ES valstybių narių. Į Lietuvą dalyvauti EUROLAT PA posėdžiuose atvyko Lotynų Amerikos Parlamento (PARLATINO) pirmininkas Elias CASTILLO (Panama), Centrinės Amerikos Parlamento (PARLACEN) pirmininkas José Leonel VÁSQUEZAS BUCARO (El Salvadoras), Čilės Senato Pirmininkas Jorge PIZARRO, kiti Lotynų Amerikos regiono politikai.

EUROLAT PA inauguracinėje sesijoje svečius sveikino Seimo Pirmininkas dr. Vydas GEDVILAS, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Linas LINKEVIČIUS, EUROLAT PA pirmininkai – Europos Parlamento narys Jose Ignacio SALAFRANCA (Ispanija) ir José Leonel VÁSQUEZAS

BUCARO (El Salvadoras). Europos Parlamento narė, Europos Parlamento delegacijos Europos ir Lotynų Amerikos šalių parlamentinėje asamblėjoje pavaduojanti narė Laima Liucija ANDRIKIENĖ, inicijavusi EUROLAT PA komitetų posėdžių surengimą Seime, perskaitė Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios GRYBAUSKAITĖS sveikinimą.

2013 m. liepos 16–18 d. EUROLAT parlamentinė asamblėja Seime

2013 m. liepos 16–18 d. EUROLAT parlamentinės asamblėjos narių bendra nuotrauka

2013 m. rugsėjo 20 d. Seimo Konstitucijos salėje vyko **Europos Sąjungos (ES) ir Rytų partnerystės Parlamentinės Asamblėjos (EURONEST PA) Energetikos saugumo komiteto tarptautinis seminaras** *Rytų partnerystės perspektyvos energetinio efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių srityje.*

Renginyje dalyvavo apie 60 dalyvių: Europos Parlamento ir Rytų partnerystės šalių parlamentų nariai, akademinės bendruomenės, energetikos pramonės atstovai. Sveikinimo žodį tarė Seimo Pirmininko pavaduotoja Irena DEGUTIENĖ, Ukrainos Aukščiausiosios Rados narys, EURONEST PA vienas iš pirmininkų Borys TARASIUK, Seimo Energetikos komisijos pirmininkas Kęstutis DAUKŠYS. Įžanginę kalbą sakė Europos Parlamento narys, EURONEST PA Energetinio saugumo komiteto narys Algirdas SAUDARGAS, inicijavęs šio renginio surengimą Seime, ir Azerbaidžano Respublikos Didžiojo Medžliso narys, EURONEST PA Energetikos saugumo komiteto vienas iš pirmininkų Fuad MURADOV.

EURONEST PA seminare aptarti šie klausimai: energijos vartojimo efektyvumas, atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo skatinimas, bendradarbiavimas energijos vartojimo efektyvumo didinimo ir atsinaujinančių išteklių energetikos srityje ir šio bendradarbiavimo galimybės įgyvendinant Rytų partnerystės politiką. Diskutuota, kaip ES ir Rytų partnerystės šalys gali suvienyti jėgas didinant energijos vartojimo efektyvumą ir skatinant atsinaujinančių išteklių energetiką.

2013 m. rugsėjo 20 d. EURONEST parlamentinės asamblėjos Energetikos saugumo komiteto tarptautinis seminaras

2013 m. rugsėjo 25–26 d. Seime surengta **tarptautinė mokslinė konferencija *Vienijanti įvairovė: kalbų reikšmė mobilumui, darbui ir aktyviam pilietiškumui***, skirta Europos kalbų dienai pažymėti. Konferenciją organizavo Europos Komisija, Lietuvių kalbos institutas, Valstybinė lietuvių kalbos komisija ir Vilniaus universiteto Vertimo studijų katedra.

Tarptautinėje konferencijoje dalyvavo daugiau kaip 300 mokslininkų, vertėjų, mokytojų, teisininkų, rašytojų, kalbos technologų, verslo atstovų, politikų iš 28 ES valstybių narių, Europos Parlamento, Europos Komisijos atstovai.

Konferencijos tikslas – skatinti diskusijas apie kalbų mokymo ir mokymosi svarbą siekiant padidinti konkurencingumą darbo rinkoje, sudaryti palankesnes sąlygas piliečių mobilumui, aktyviam dalyvavimui visuomenės gyvenime.

Konferencijos dalyvius sveikino Seimo Pirmininkas dr. Vydas GEDVILAS, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras Dainius PAVALKIS, Lietuvių kalbos instituto direktorė Jolanta ZABARSKAITĖ, Europos Komisijos vertimo raštu generalinio direktorato vadovas Rytis MARTIKONIS,

Europos nacionalinių kalbų institutų federacijos prezidentas Gerhard STICKEL. Vaizdo pranešimu į konferencijos dalyvius kreipėsi Europos Komisijos narė Androulla VASSILIOU, atsakinga už švietimą, kultūrą, daugiakalbystę ir jaunimą.

Europos nacionalinių kalbų institutų federacijos prezidento Gerharo STICKELIO pranešimas

2013 m. spalio 17–18 d. Seime surengtos dvi tarptautinės konferencijos, skirtos septintajai ES kovos su prekyba žmonėmis dienai paminėti:

2013 m. spalio 17 d. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, bendradarbiaudama su Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetu, Nusikalstamumo prevencijos ir kontrolės Europos institutu prie Jungtinių Tautų, Baltijos jūros valstybių tarybos darbo grupė surengė **tarptautinę konferenciją** *Adstringo: kova su prekyba žmonėmis priverstiniam darbui plėtojant partnerystę, tobulinant identifikavimą ir įgyvendinant organizacines priemones*. Ši konferencija papildė 2013 m. spalio 18 d. vykusią konferenciją.

2013 m. spalio 18 d. Seimo Konferencijų salėje (III rūmai) Vidaus reikalų ministerija, bendradarbiaudama su Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetu ir Europos Komisija, surengė **tarptautinę konferenciją** *Tiriant prekybos žmonėmis ir interneto sąsajas: kibernetinė erdvė prevencijai – ne verbavimui*. Konferencijoje diskutuota apie interneto naudojimą prekybos žmonėmis aukų verbavimui, apie paklausos elektroninėje erdvėje problemos sprendimą, visuomenės švietimo kampanijas ir kitokią prevencinę veiklą; aptarta, kaip tiriami nusikaltimai ir atliekamas baudžiamasis persekiojimas, kaip teikti elektronines paslaugas prekybos žmonėmis aukoms ir kt. Renginyje dalyvavo apie 150 atstovų iš Europos Parlamento, Europos Komisijos, Europos Sąjungos valstybių narių, Baltijos jūros regiono, tarptautinių organizacijų, mokslo, verslo, pilietinės visuomenės.

2013 m. spalio 18 d. tarptautinė konferencija „Tiriant prekybos žmonėmis ir interneto sąsajas: kibernetinė erdvė prevencijai – ne verbavimui“

2013 m. spalio 23 d. Seimo III rūmų Konferencijų salėje surengta **Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto Įvairių interesų grupės** organizuota **tarptautinė konferencija** *Lietuva prie Europos integracijos vairo: naujas žvilgsnis į Europą.*

Konferencijos, kurioje dalyvavo apie 250 dalyvių, metu buvo aptartos Europos galimybės, iššūkiai ir būtinybė kurti teisingą, socialiai teisingą ir atskaitingą Europą.

Diskutuota, kaip Lietuva, jos pilietinė visuomenė ir piliečiai suvokia Europos Sąjungą ir Lietuvos vaidmenį ES, kokie buvo ir yra Lietuvos lūkesčiai, susiję su naryste ES. Aptarta, kaip Lietuvą paveikė krizė, kokią pavojų ji kelia dalyvaujamajai demokratijai ir artėjantiems 2014 m. rinkimams į Europos Parlamentą. Konferencijos dalyviai taip pat diskutavo, kaip Lietuvos ir Europos jaunimas galėtų prisidėti prie ekonomikos augimo, kaip ES Tarybai pirmininkaujanti Lietuva gali padėti įveikti krizę.

2013 m. spalio 23 d. tarptautinė konferencija Lietuva prie Europos integracijos vairo: naujas žvilgsnis į Europą

2013 m. lapkričio 18–20 d. Seime vyko **Europos švietimo tarybų tinklo (EUNEC) narių konferencija** *Anksti paliekančios mokyklą.*

Konferencijos dalyvius pasveikino Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkė Audronė PITRĖNIENĖ, EUNEC pirmininkas Adrie VAN DER REST ir Lietuvos švietimo tarybos pirmininkė prof. Vilija TARGAMADŽĖ.

Europos Komisijos veiksmus šioje srityje renginio metu aptarė Europos Komisijos atstovė Annalisa CANNONI, savo išvalgomis pasidalijo Airijos Šv. Patriko koledžo ypatingų švietimo poreikių centro direktorius ir vyresnysis (psichologijos) lektorius dr. Paul DOWNES, Austrijos Švietimo, meno ir kultūros ministerijos Psichologijos ir švietimo konsultavimo departamento Mokyklos nebaigimo problemos sprendimo skyriaus vedėja Andrea FRAUNDORFER, Šerbruko universiteto atstovė Martine POIRIER. Lietuviškomis realijomis dalijosi Švietimo ir mokslo ministerijos Bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo departamento direktorius dr. Saulius ZYBARTAS ir Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros direktorius Gražvydas KAZAKEVIČIUS.

EUNEC nariai drauge su Lietuvos švietimo atstovais svarstė, kaip Europos Sąjungos valstybės narės galėtų spręsti anksti paliekančiųjų mokyklą problemą. Konferencijos metu nacionalinės švietimo tarybos pristatė esamą švietimo reformos padėtį savo šalyse ir aptarė, ką būtų galima pakeisti nacionalinėje politikoje siekiant paspartinti reformas.

Iš viso renginyje dalyvavo daugiau kaip 80 dalyvių iš 14 Europos valstybių.

2013 m. lapkričio 18–20 d. EUNEC narių konferencija Anksti paliekantys mokyklą

2013 m. lapkričio 21–22 d. Seime vyko Lietuvos arbitražo asociacijos kartu su Seimu ir Užsienio reikalų ministerija organizuota **tarptautinė konferencija** *Tarptautinis arbitražas: jo taikymo Europos Sąjungos valstybėse narėse patirtis ir plėtros perspektyvos Lietuvoje*. Konferencijos dalyvius pasveikino Seimo Pirmininko pavaduotojas dr. Vydas GEDVILAS.

Renginys skirtas Lietuvos įmonių ir jų teisės padalinių vadovams, visų rūšių organizuotų verslo struktūrų, valstybės institucijų darbuotojams, kurių atliekamos funkcijos ar interesai yra susiję su tarptautiniu verslu.

Pagrindinis konferencijos tikslas – supažindinti verslo bendruomenę su viena iš esminių tarptautinio komercinio bendradarbiavimo sąlygų – galimybe išspręsti komercinius ginčus alternatyviu teisminiam – arbitražo būdu. Konferencijoje pranešimus perskaitė apie 20 specialistų, kurie taip pat pasidalijo plačia tarptautine ginčų sprendimo arbitraže praktika skirtingose šalyse.

Konferencijos dalyviai priėmė rezoliuciją, kurioje siūloma prie ES Tarybos (arba Komisijos) įsteigti jos kuruojamą Europos Sąjungos Energetikos arbitražo ir mediacijos centrą (toliau – Centras), veikiantį juridinio asmens teisinio statuso pagrindais, įsteigto pagal Europos Sąjungos ir to Centro rezidavimo (registracijos) šalies teisę. Dokumente taip pat siūloma, kad Centro organizacinėje struktūroje būtų įtvirtinti du jo padaliniai: specializuotas ES Energetikos arbitražo teismas ir ES Tarpininkavimo (mediacijos) centras.

2013 m. gruodžio 2–6 d. Seime vyko **Tarptautinė Mokomojo Europos Parlamento sesija**.

Dalyvius pasveikino Seimo Pirmininkė Loreta GRAUŽINIENĖ, Mykolo Romerio universiteto rektorius Alvydas PUMPUTIS, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras Dainius PAVALKIS, Mokomojo Europos Parlamento fondo generalinė sekretorė Anna VAN SMINIA-MEIJERINK, projekto organizatorė, viešosios įstaigos „Europos namai“ direktorė Judita AKROMIENĖ.

Renginyje dalyvavo apie 150 jaunuolių iš 23 Europos valstybių.

Tarptautinės sesijos dalyviai, vyresniųjų klasių mokiniai, plenarinių posėdžių metu ir komitetuose svarstė svarbius Lietuvai ir visai Europai viešojo gyvenimo klausimus: jaunimo nedarbo mažinimo, saugaus interneto, Europos Sąjungos veiksmų kariniuose tarptautiniuose konfliktuose, skalūnų dujų, tautinių

mažumų ir kitus. Poziciją svarstomais klausimais renginio dalyviai pareikė rengdami rezoliucijas ir dėl jų balsuodami.

Renginio metu vyko susitikimai su Seimo ir Europos Parlamento nariais, pareigūnais ir ekspertais. Tarptautinės Mokomojo Europos Parlamento sesijos dalyviai lankėsi Mykolo Romerio universitete, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijoje, Užsienio reikalų ministerijoje, Teisingumo ministerijoje, Ūkio ministerijoje, Seimo Europos informacijos biure, vyko į Druskininkus.

Tarptautinis projektas Mokomasis Europos Parlamentas (MEP) Europos Sąjungos šalyse vykdomas nuo 1989 metų.

Nuo 2003 metų VšĮ Europos namai kasmet organizuoja MEP sesijas vyresniųjų klasių mokiniams. Projekto tikslas – suteikti Lietuvos jaunimui žinių apie Europos Sąjungos institucijas, politiką ir sprendimų priėmimo tvarką, Europos integracijos procesus, ugdyti jaunuolių ne tik kaip Lietuvos, bet ir kaip ES piliečių savimonę.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro Dainiaus PAVALKIO sveikinimo žodis

2013 m. gruodžio 12–13 d. Seime vyko **Europos piliečių metų baigiamasis renginys** *Ko reikia, kad kiekvienai būtų Piliečių metai.*

2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba 2013 metus paskelbė Europos piliečių metais. Europos piliečių metų tikslas – skleisti žinias apie su ES pilietybe susijusias teises ir pareigas.

Didžiulės sėkmės sulaukusiame renginyje Seime dalyvavo apie 350 dalyvių iš įvairių ES nevyriausybinio organizacijų ir institucijų. Lietuvos iniciatyva į renginį stebėtojų teisėmis pakviesti nevyriausybinio organizacijų atstovai iš ES Rytų partnerystės šalių (Ukrainos, Gruzijos, Moldovos, Baltarusijos, Armėnijos, Azerbaidžano). Renginyje taip pat dalyvavo Lietuvoje reziduojančių užsienio šalių ambasadoriai, Baltijos šalių ombudsmenai, Lietuvos Respublikos piliečių išrinkti Europos Parlamento nariai, su piliečių teisėmis susijusius klausimus sprendžiančių įvairių Lietuvos institucijų atstovai.

Sveikinimo kalbas konferencijoje sakė Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas dr. Vydas GEDVILAS, Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas Algirdas BUTKEVIČIUS, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Linas Antanas LINKEVIČIUS, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas,

Europos Parlamento narys prof. Vytautas LANDSBERGIS, Europos Komisijos vicepirmininkė, Europos Komisijos narė teisingumo, pagrindinių teisių ir pilietybės klausimais Viviane REDING, Europos ombudsmenė Emily O'REILLY.

Per dvi konferencijos dienas surengtos šešios diskusijos apie nevyriausybinių organizacijų vaidmenį ir ateitį kuriant Europą, Europos kūrimą „iš apačios į viršų“, ES piliečių teisių puoselėjimą, naujus būdus piliečiams daryti įtaką politikos formuotojams, artėjančius 2014 m. Europos Parlamento rinkimus.

*2013 m. gruodžio 12–13 d. Europos piliečių metų baigiamasis renginys
„Ko reikia, kad kiekvienais metais būtų Piliečių metai“*

3. PIRMININKAVIMO BIUDŽETAS

Lietuvos Respublikos Seimas, 2011 m. lapkričio 10 d. priimdamas nutarimą Nr. XI-1651 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 metais“, pritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybės parengtam Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. tarpinstitucinio 2012–2014 m. veiklos plano projektui ir jame numatytoms trejų metų laikotarpio valstybės biudžeto išlaidoms. Remiantis šiuo planu, pirmininkavimo biudžetas šalies mastu 2012–2014 m. (pasirengimo pirmininkauti, pirmininkavimo metu ir laikotarpiu po pirmininkavimo) sudaro 214,3 mln. Lt. Seimo kanceliarijai parlamentinio matmens programai įgyvendinti skirta 10 027 tūkst. Lt (4,7 proc. visų pirmininkavimui ES Tarybai skirtų valstybės biudžeto asignavimų).

Seimo kanceliarijai

Lietuvos Respublikos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentiniam matmeniui užtikrinti 2012–2014 m. skirti ir panaudoti asignavimai

Metai	Asignavimų planas, tūkst. Lt	Panaudoti asignavimai, tūkst. Lt	Panaudojimas, proc.
2012	1 201	1 199,5	99,9 %
2013	8 167	7 263,1	89 %
2014	659	659*	100 %
Iš viso	10 027	9 121,6	91 %

* numatomos išlaidos.

2012 m. asignavimai pasirengimui pirmininkauti ES Tarybai (1 201 tūkst. Lt) buvo numatyti Seimo kanceliarijos vykdytoje valstybės biudžeto programoje „Lietuvos Respublikos Seimo darbas Lietuvos narystės Europos Sąjungoje sąlygomis“.

Siekiant racionaliai ir skaidriai naudoti lėšas, paprasčiau tvarkyti buhalterinę apskaitą, 2013 m. sukurta nauja programa „Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai parlamentinio matmens užtikrinimas“. Tai netęstinė Seimo kanceliarijos 2013–2014 m. laikotarpiu įgyvendinama programa.

Pagal šią programą apmokama už informacijos sklaidos, vertimo, renginių dalyvių maitinimo, logistikos, apgyvendinimo, kultūrinės programos, medicininės pagalbos, apsaugos ir kitas paslaugas, finansuojamas spaudinių, dovanų ir suvenyrų renginių dalyviams įsigijimas, dengiamos Seimo narių ir Seimo kanceliarijos personalo komandiruočių, stažučių, kvalifikacijos tobulinimo išlaidos, apmokama už diplomatinių vėliavų, gėlių, dekoracijų, kanceliarinių ir kitų prekių įsigijimą, patalpų renginiams pritaikymą, pastatų ir aplinkos sutvarkymą, finansuojamas darbo užmokestis ir su juo susiję darbdavio mokesčiai Seimo kanceliarijos valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį, atliekantiems su pasirengimu pirmininkauti ES Tarybai susijusias funkcijas.

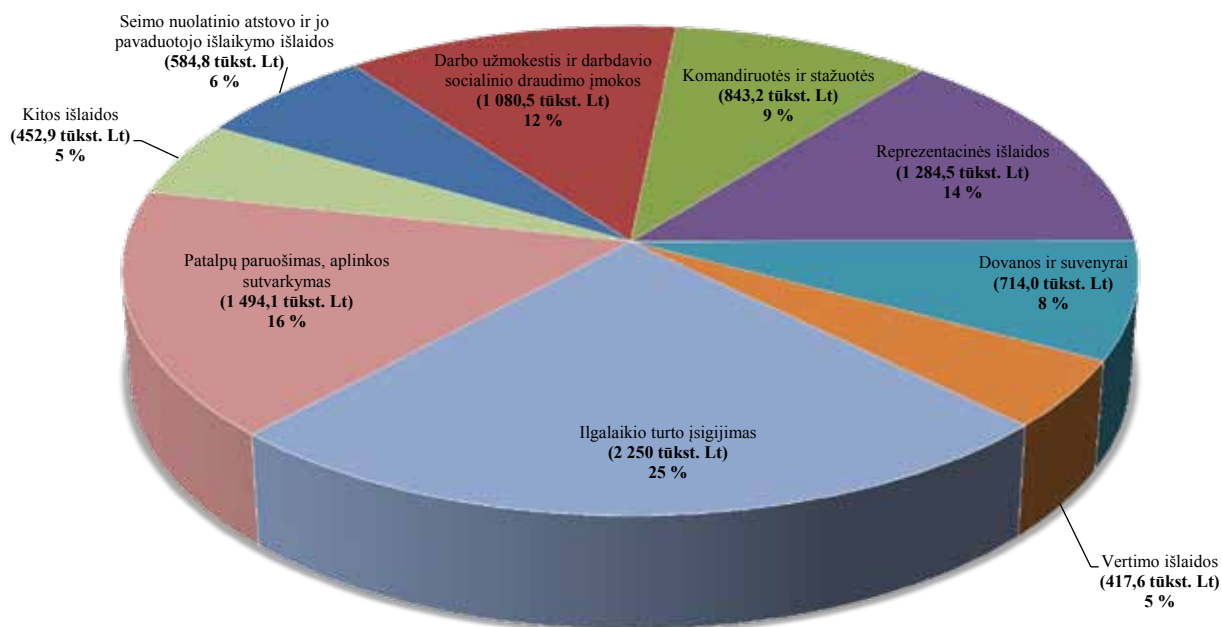
Rengiantis Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens renginiams, 2013 m. Seimo kanceliarijos darbo apimtis gerokai padidėjo, tačiau Seimo kanceliarijoje įsteigtų pareigybių skaičius nesikeitė. Siekiant visus darbus atlikti pasitelkiant turimus žmogiškuosius išteklius, buvo optimizuotas Seimo kanceliarijos padalinių darbo organizavimas ir 2013 m. sausio 1 d. – 2014 m. birželio 30 d. laikotarpiui su pirmininkavimu ES Tarybai susijusioms funkcijoms atlikti priskirtos 7 pareigybės, iš jų Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje pavaduotojas (kartu COSAC sekretoriato Briuselyje narys), 3 vyriausieji specialistai Komunikacijos departamente ir 3 vertėjai Tarptautinių ryšių departamente.

Taip pat svarbu pažymėti, kad Seimo valdybos 2012 m. rugsėjo 5 d. spėdimu Nr. SV-S-1699 „Dėl Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai parlamentinio matmens renginių“ buvo nustatyta, kad visi Lietuvos Respublikos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens renginiai

turi vykti Lietuvos Respublikos Seimo rūmuose. Seimo kanceliarijai pavesta pritaikyti Seimo rūmuose esančias patalpas, įskaitant Kovo 11-osios Akto salę, parlamentinio matmens renginiams, todėl nemažą išlaidų dalį sudarė vertimo, vaizdo transliacijos, įeigos kontrolės ir kitos renginių kokybiškam aptarnavimui būtinos įrangos įsigijimo išlaidos.

Detalus Seimo kanceliarijos išlaidų, skirtų pirmininkavimo ES Tarybai parlamentiniam matmeniui, pasiskirstymas pagal atskiras grupes pateiktas diagramoje.

Išlaidos Lietuvos Respublikos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentiniam matmeniui užtikrinti 2012–2014 m.

2013 m. antrąjį pusmetį organizuota 10 Lietuvos Respublikos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens renginių. 2014 m. sausio mėn. jau įvyko Europos Sąjungos parlamentų generalinių sekretorių susitikimas, kuris yra susijęs su pasirengimu paskutiniajam Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai renginiui – 2014 m. balandžio 6–8 d. Seime vyksiančiai Europos Sąjungos parlamentų pirmininkų konferencijai. Be to, Seimo kanceliarija, bendradarbiaudama su įvairiomis organizacijomis, surengė 11 papildomų, su pirmininkavimu ES Tarybai susijusių renginių. Šie renginiai sudarė minimalias išlaidas, kadangi Seimo kanceliarija prisidėjo suteikdama patalpas, organizacinius išteklius ir užtikrindama kokybišką įrangos veikimą.

Seimo kanceliarija visas išlaidas apskaito vadovaudamasi Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais ir Lietuvos Respublikos finansų ministro patvirtinta Valstybės ir savivaldybių biudžetų išlaidų ekonomine klasifikacija. Siekiant suskaičiuoti tiesiogines renginių išlaidas (reprezentacinių patalpų, konferencijų įrangos, transporto nuoma, dalyvių maitinimas, kavos pertraukėlės, vertimas, kultūrinės programos ir kt.) ir atskirti jas nuo patalpoms įrengti, įrangai įsigyti, komandiruotėms, darbo apmokėjimui ir kitų bendrų pasirengimui skirtų lėšų, išlaidos pateikiamos pagal atskirus renginius:

**Seimo kanceliarijos išlaidos Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos
Tarybai parlamentinio matmens renginiams užtikrinti (pagal renginius)**

Eil. Nr.	Renginio pavadinimas	Dalyvių skaičius	Išlaidų suma, tūkst. Lt
1.	Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencijos (COSAC) pirmininkų susitikimas	130	70,2
2.	Kaimo reikalų komitetų pirmininkų susitikimas <i>bendros žemės ūkio politikos reformos klausimais</i>	80	71,2
3.	Tarpparlamentinė bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) bei bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) konferencija	250	263,1
4.	Švietimo, mokslo ir kultūros komitetų ir informacinės visuomenės plėtros komitetų pirmininkų susitikimas <i>Suvienijusi įvairovę: Europos Sąjungos kalbų ir kultūrų raidos politiniai ir socialiniai aspektai</i>	80	84,8
5.	Tarpparlamentinė Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų valdysenos konferencija	200	254,4
6.	L COSAC posėdis	250	635,6
7.	Socialinių reikalų ir darbo komitetų pirmininkų susitikimas <i>Užimtumo skatinimo veiksniai įgyvendinant strategiją „Europa 2020“</i>	60	48,1
8.	Aplinkos apsaugos komitetų ir valstybės valdymo ir savivaldybių komitetų pirmininkų susitikimas <i>Makroregioninės strategijos. Jų plėtra ir perspektyvos</i>	80	64,0
9.	ES užsienio reikalų komitetų pirmininkų ir Parlamentinio demokratijos forumo susitikimas <i>Parlamentai už demokratiją: ambicingesnio globalaus bendradarbiavimo link</i>	150	111,0
10.	Jungtinis komitetų posėdis <i>ES energijos vidaus rinka XXI amžiui</i> Europos Parlamente	100	1,4
11.	Papildomi renginiai	50-300	32,8

2013 m. pradžioje parengtas **Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. parlamentinio matmens komunikacijos strategijos įgyvendinimo planas**, kuriame nustatyti pirmininkavimo parlamentinio matmens uždaviniai, jų įgyvendinimo priemonės ir terminai, apibendrinta funkcinė ir darbo grupių veikla.

Seimo kanceliarijos Komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyriaus parengti **pranešimai spaudai**, skirti Lietuvos ir užsienio šalių žiniasklaidai, buvo siunčiami apie 190 elektroninio pašto adresų. Pagal nustatytą tvarką buvo rengiami anonsiniai pranešimai prieš kiekvieną renginį, pranešimai renginio metu ir po renginio. Šiuo požiūriu renginys „rekordininkas“ – L COSAC (Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencijos) posėdis: paskelbta 17 pranešimų spaudai (taip pat 17 dokumentų, 12 kalbų, 15 laiškų ir kt.).

Seimo kanceliarijos Parlamentinių tyrimų departamento atliktos stebėsenos duomenimis, žiniasklaida aktyviai naudojo pranešimų spaudai informaciją. Labiausiai prie Lietuvos pirmininkavimo parlamentinio matmens renginių viešinimo prisidėjo Lietuvos nacionalinis transliuotojas LRT (televizija ir radijas), naujienų agentūros BNS ir ELTA, dienraštis „Lietuvos žinios“, naujienų portalai. Prieš kiekvieną parlamentinio matmens renginį LRT TV laidoje „Labas rytas, Lietuva“ Seimo nariams, renginių globojančių komitetų pirmininkams sudaryta galimybė renginį pristatyti Lietuvos visuomenei. Visi renginiai buvo transliuojami tiesiogiai Seimo interneto svetainėje, TV programa „Seimas – tiesiogiai“, LRT televizijos Kultūros kanalu.

Viešosios informacijos rengėjų akreditacija. Viešosios informacijos rengėjų – naujienų tarnybų, redakcijų atstovai, pageidaujantys dirbti Seime Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens renginių dienomis, turėjo elektroniniu būdu pateikti paraiškas dėl specialios akreditacijos. Kiekvienam renginiui buvo suteikiama atskira akreditacija. Išimtis – žiniasklaidos atstovai, turėję nuolatinę akreditaciją Seime. Šiems žurnalistams specialios akreditacijos nereikėjo. Iš viso akreditacija parlamentiniams renginiams Seime suteikta per 120 Lietuvos ir užsienio šalių žurnalistų iš Baltarusijos, Bulgarijos, Gruzijos, Italijos, Kinijos, Lenkijos, Rumunijos, Rusijos, Ukrainos, Vokietijos.

Didžiausio žiniasklaidos dėmesio sulaukė Europos Sąjungos parlamentų užsienio reikalų komitetų pirmininkų ir Parlamentinio demokratijos forumo susitikimas „Parlamentai už demokratiją: ambicingesnio globalaus bendradarbiavimo link“. Šio susitikimo metu surengtos 7 spaudos konferencijos (vienoje jų dalyvavo Ukrainos Aukščiausiosios Rados narys, partijos UDAR lyderis Vitalij KLYČKO). Šiam renginiui akredituota apie 80 užsienio šalių žurnalistų, daugiausia iš Ukrainos, Rusijos, Baltarusijos ir Vokietijos.

Nemažai žiniasklaidos dėmesio sulaukė ir parlamentinio matmens renginiuose dalyvavę žymūs tarptautinės politikos veikėjai: Europos Sąjungos vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai, Europos Komisijos Pirmininko pavaduotoja baronienė Catherine ASHTON ir NATO generalinis sekretorius Anders Fogh RASMUSSEN (Tarpparlamentinė bendros užsienio ir saugumo politikos bei bendros saugumo ir gynybos politikos konferencija); Prancūzijos Respublikos užsienio reikalų ministras Laurent FABIUS, buvę Europos Parlamento pirmininkai Patas COXAS ir Hansas Gertas PÖTTERINGAS (L COSAC) ir kt.

Pirmininkavimo stilius. Rengiantis Lietuvos Respublikos pirmininkavimo ES Tarybai renginiams buvo sukurtas specialus parlamentinio matmens stilius – Seimo logotipą derinant su nacionaliniu pirmininkavimo ES Tarybai ženklu ir tautinės ornamentikos motyvais. Buvo sukurti standai Spaudos konferencijų salėje, prie įėjimo į Seimo posėdžių salę, Seimo II rūmų 3-ajame aukšte, Seimo Europos informacijos biure, įrengta sienelė, skirta interviu su renginių dalyviais; pagaminti ištraukiamieji informaciniai standai. Sukurtas renginių dalyvių kortelių, blankų, kvietimų, pranešimų spaudai dizainas, pagaminti aplankai dokumentams ir nuotraukoms.

4.1. PIRMININKAVIMO PARLAMENTINIO MATMENS INTERNETO SVETAINĖ

Interneto svetainė – pagrindinis Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens komunikacijos kanalas. Seimo kanceliarijos Komunikacijos, Informacinių technologijų ir telekomunikacijų, Dokumentų ir Tarptautinių ryšių departamentų pastangomis sukurtas ir iki šiol veikia pagrindinis Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens komunikacijos kanalas – interneto svetainė lietuvių, anglų ir prancūzų kalbomis. Svetainė vartotojams simboliškai atverta 2013 m. gegužės 9-ąją – Europos dieną. Iki šios dienos artėjančio pirmininkavimo ES Tarybai aktualijos buvo pristatomos 2012 m. Seimo kanceliarijos darbuotojų sukurtoje (veikė nuo gegužės 9 d.) Lietuvos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai parlamentinio matmens svetainėje.

Lietuvos pasirengimo pirmininkauti ES Tarybai parlamentinio matmens svetainė

Pasirengimo pirmininkauti svetainėje lankytojams buvo pateikti svarbiausi Seimo, Seimo kanceliarijos ir tarptautiniai dokumentai, susiję su pasirengimu artėjančiam pirmininkavimui, taip pat apie 80 autorinių pranešimų spaudai (dauguma išversta į anglų ir prancūzų kalbas), 14 nuotraukų, 16 vaizdo reportažų ir kt. Svetainės lankytojams buvo pateikta informacija apie tai, kas yra pirmininkavimas ES Tarybai ir parlamentinis matmuo, pristatyti būdingiausi parlamentinio matmens renginiai, jų ypatybės. Lankytojai supažindinti su prieš Lietuvą pirmininkavusių valstybių – Danijos, Kipro, Airijos – patirtimi.

Naujoje interneto svetainėje (toliau – Pirmininkavimo svetainė) pristatyta informacija apie 22 renginius (parlamentinio matmens ir susijusius, papildomus renginius). Šioje svetainėje paskelbta per 800 autorinių pranešimų spaudai, įkelta 990 nuotraukų, 397 vaizdo įrašai su aprašais.

Pirmininkavimo svetainėje skelbiama 16 vaizdo įrašų (lietuvių kalba ir su titrais anglų bei prancūzų kalbomis), kuriuose Seimo vadovai, komitetų pirmininkai pristato pagrindinius parlamentinio matmens renginius. Publikuojami ir 36 su Lietuvos pirmininkavimu ES Tarybai susiję vaizdo reportažai ir interviu, 35 min. trukmės pagrindinių parlamentinio matmens renginių vaizdo apžvalga.

Pirmininkavimo svetainėje vartotojams pristatomas Seimo kanceliarijos darbuotojų sukurtas vaizdo pasakojimas apie Kovo 11-osios Akto salę ir Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą, skirtas parlamentinio matmens renginių dalyviams pristatyti salę, kurioje priimtas sprendimas nulėmė įvykius, reikšmingus ne tik Lietuvai, bet ir visai Europai bei pasauliui.

Svetainės lankytojams taip pat sudaryta galimybė virtualiai apsilankyti Lietuvos Respublikos Seime (ekskursija lietuvių ir anglų kalbomis).

Siekiant plačiau informuoti visuomenę apie Seimo darbą, Lietuvos pirmininkavimą ES Tarybai filmuota medžiaga ir sukurti vaizdo reportažai, nuotraukos skelbiami visame pasaulyje populiariuose socialiniuose tinkluose *YouTube* ir *Flicker*. Apie svarbiausius parlamentinio matmens renginius ir kitus įvykius skelbiama socialiniame tinkle *Twitter*.

4.2. LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO LOGOTIPAS

Rengiantis Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybos parlamentinio matmens renginiams atsirado poreikis identifikuoti Lietuvos Respublikos Seimą, išskirti jį iš kitų Lietuvos valstybės institucijų. Todėl buvo priimtas sprendimas skelbti projekto konkursą Seimo ženkliui – logotipui – sukurti. Iki tol konkretaus skiriamąjo ženklo Lietuvos Respublikos Seimas neturėjo – vietoj logotipo kaip identifikacinis ženklas buvo naudojamas stilizuotų Seimo I rūmų fragmentas, taip pat dailininko Arvydo KAŽDAILIO sukurtas Lietuvos valstybės didysis herbas.

Skelbiant projekto konkursą dalyvių buvo prašoma logotipe naudoti simboliką, atspindinčią Lietuvos Respublikos Seimo veiklą, vertybes ir vietą Lietuvos Respublikos valstybės institucijų sistemoje, panaudoti vieną arba kelis iš šių simbolių: Gediminaičių stulpus, stilizuotą Vytį, Lietuvos Respublikos valstybės vėliavą arba Lietuvos Respublikos Seimo I rūmų pastato siluetą ar jo fragmentą. Taip pat buvo prašoma, kad logotipas būtų reprezentatyvus, solidus, vizualiai patrauklus, lengvai skaitomas ir galėtų būti atpažįstamas kaip Lietuvos Respublikos Seimo ženklas.

Sukurti ženklą buvo kviečiami žinomi šalies menininkai, heraldikos specialistai. Pasiūlymams vertinti Seimo kanclerio įsakymu buvo sudaryta speciali ekspertų komisija iš Lietuvos dailės akademijos ir Seimo kanceliarijos tarnautojų.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

Seimo logotipas

Projekto konkurso organizatorius gavo 6 logotipo projektus, geriausiai buvo įvertintas Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato, heraldikos dailininko Arvydo KAŽDAILIO sukurtas logotipas.

Arvydo KAŽDAILIO sukurtame Seimo logotipe panaudotos trys idėjos: odeono, nacionalinės vėliavos ir vienos iš istorinių formų stilizuoto valstybės herbo simbolio Vyčio.

Pasak autoriaus, odeonas antikos pasaulyje buvo naudojamas kaip senato susirinkimų vieta, taip pat kaip amfiteatras. Kadangi odeono planas labai artimas Lietuvos Respublikos Seimo posėdžių salės planui, tokio simbolio panaudojimas Seimo logotipe simbolizuoja Tautos atstovų posėdžių salę. Istorinės Vyčio formos panaudojimas Seimo logotipe simbolizuoja valstybingumo išlaikymą kaip nacionalinį tikslą. Demokratinėse valstybėse parlamentas renkamas piliečių ir atstovauja jų interesams, todėl Seimo logotipe prasmingos nacionalinės vėliavos spalvos.

Lietuvos Respublikos Seimo logotipą sudaro:

- stilizuotas pilkos spalvos Vytis
- Lietuvos valstybės vėliavos spalvos (geltona, žalia, raudona), įkomponuotos į 12 puslankių, simbolizuojančių odeoną
- išcentruotas užrašas Lietuvos Respublikos Seimas (naudojamas Adobe Garamond Pro šriftas)
- logotipo apvado rėmeliai – juodos spalvos
- užrašas Lietuvos Respublikos Seimas – juodos spalvos

Seimo valdybai pritarus logotipo projektui, Lietuvos Respublikos Seimo ženklas 2012 m. gruodžio 10 d. buvo pristatytas visuomenei.

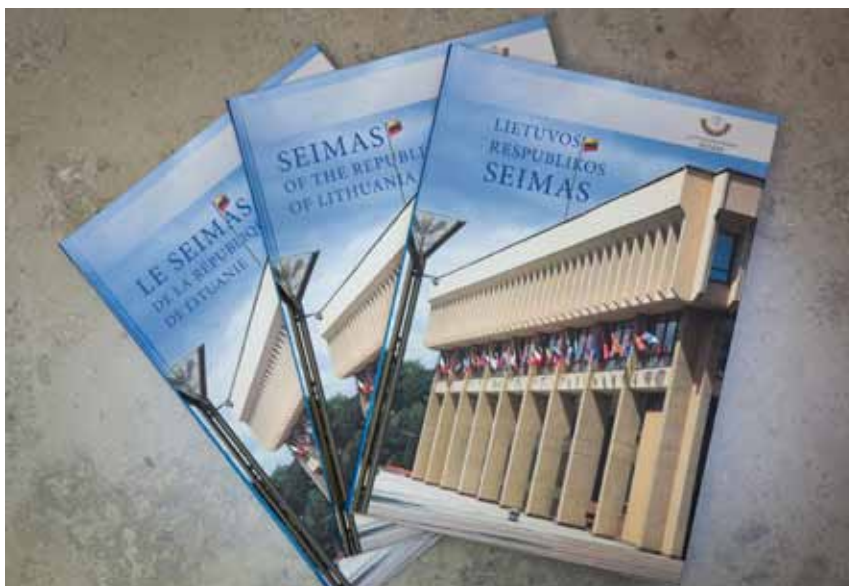
Arvydas KAŽDAILIS

Patvirtinus naująjį Lietuvos Respublikos Seimo ženklą, prasidėjo kruopštus, metus trukęs, darbas – Seimo firminio stiliaus kūrimas, ženklo naudojimo pritaikymas įvairiems Seimo poreikiams: interjerui, leidiniams, suvenyrams, internetui, Seimo televizijai ir kt.

4.3. PIRMININKAVIMO LEIDINIAI

Albumas „Lietuvos Respublikos Seimas“ (lietuvių, anglų ir prancūzų kalbomis). Seimo kanceliarijos parengtame albume „Lietuvos Respublikos Seimas“ pateikiama iliustruota parlamentarizmo Lietuvoje apžvalga, atspindinti įstatymų leidžiamosios institucijos raidą nuo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laikų iki šių dienų.

Albume apžvelgiami reikšmingiausi parlamentarizmo istorijos įvykiai, svarbiausi įstatymai, padarę įtaką šalies politiniam, ekonominiam ir kultūriniam gyvenimui. Aptariama Seimo struktūra, bendradarbiavimas su kitų šalių parlamentais ir Lietuvos įsitvirtinimas tarptautinėse organizacijose.

Albumas „Lietuvos Respublikos Seimas“

Taip pat supažindinama su Seimo rūmuose organizuojamais renginiais ir pastatų interjero detalėmis. Albumą parengė Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyrius. Leidinio tekstai parengti remiantis istorine medžiaga, dokumentais, posėdžių stenogramomis.

Albume panaudotos Vytauto Didžiojo karo muziejaus, Lietuvos ypatingojo archyvo, Lietuvos nacionalinio muziejaus, Lietuvos centrinio valstybės archyvo, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos, Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus, ELTA, Seimo kanceliarijos vaizdo archyvo (fotografų Gintaro MAČIULIO, Olgos POSAŠKOVOS, Linos ŽILYTĖS, Tomo JUODAIČIO), fotografų Antano ALIŠAUSKO, Vladimiro GULEVIČIAUS, Viliaus JASINEVIČIAUS, Aleksandro JUOZAPAIČIO, Romo JURGAIČIO, Romualdo LANKO, Zenono NEKROŠIAUS, Andriaus PETRULIČIAUS, Algirdo SABALIAUSKO, Gedimino SVITOJAUS, Kęstučio VANAGO nuotraukos.

Parlamentinis žodynėlis. Seimo kanceliarijos parengtame leidinyje pateikiama daugiau kaip 1000 sąvokų iš steigiamųjų Europos Sąjungos sutarčių, jų protokolų, Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių, Lietuvos Respublikos Seimo statuto, Seimo kanceliarijos nuostatų ir kitų dokumentų. Sąvokos pateikiamos keturiomis – lietuvių, anglų, prancūzų ir vokiečių – kalbomis. Prie sąvokų prancūzų ir vokiečių kalbomis nurodoma daiktavardžio giminė.

Parlamentinio žodynėlio priede pateikiami Valstybinės lietuvių kalbos komisijos oficialiajai vartosenai rekomenduojami Europos Sąjungos valstybių narių, šalių kandidačių, NATO valstybių, kitų Europos valstybių nacionalinių parlamentų pavadinimai, taip pat jų pavadinimai anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis.

Seimo interneto svetainėje pateikiama elektroninė žodynėlio versija.

Parlamentinis žodynėlis

Lankstukai. Pristatant visuomenei Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybos parlamentinio matmens renginius, buvo išleistas specialus informacinis lankstukas „2013 m. Lietuva pirmininkaus Europos Sąjungos Tarybai. Parlamentinis matmuo“. Parlamentinio matmens renginių dalyviams buvo pristatytas Lietuvos Respublikos Seimas: išleistas informacinis lankstukas lietuvių ir anglų kalbomis „Lietuvos Respublikos Seimas“, buvo leidžiami informaciniai bukletai lietuvių, anglų ir prancūzų kalbomis apie Seimo komitetus ir informaciniai leidiniai, skirti dalyvių kultūrinėms programoms.

Parodų katalogai. Seimo rūmuose pirmininkavimo laikotarpiu eksponuotoms parodoms „Vieningoje Europoje“, „Lietuvos sugrįžimas į laisvų pasaulio šalių bendriją“, „Lietuvių kalbos suvokimas: sena kalba moderniam bendravimui“ ir „Lietuvos laisvė – Europos atsakomybė“ parengti katalogai lietuvių ir anglų kalbomis.

Knyga „Gintarinė Lietuva“

Įsigyti reprezentaciniai leidiniai. Rengiantis Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybos parlamentinio matmens renginiams, įsigyta VŠĮ „Terra Publica“ išleista knyga „Gintarinė Lietuva“ (*Amber Lithuania*). Leidinio turinys bendradarbiaujant su Seimo kanceliarijos Komunikacijos departamentu buvo atnaujintas atsižvelgiant į pirmininkavimo parlamentinio matmens renginius. 2014 m. Seimo kanceliarija taip pat įsigijo VŠĮ „Terra Publica“ albumą „Tai – Lietuva“, kuris buvo rengiamas konsultuojantis su Seimo kanceliarijos Komunikacijos departamentu.

4.4. PARODOS

Paroda „Vieningoje Europoje“. Parengta nuotraukų, leidinių ir dokumentų paroda „Vieningoje Europoje“, pristatanti Lietuvos sąsajas su Europa ir svarbiausius valstybės kūrimosi momentus – nuo Lietuvos vardo paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose 1009 m. iki narystės Europos Sąjungoje 2004 m. Paroda parengta kartu su Lietuvos istorijos instituto istorikais dr. Rimantu MIKNIU, prof. Zigmantu KIAUPA, dr. Algimantu KASPARAVIČIUMI. Ekspozicijoje – istoriniai dokumentai iš Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos, Vilniaus universiteto bibliotekos, Lietuvos nacionalinio muziejaus, Nacionalinio M. K. Čiurlionio muziejaus, Lietuvos Respublikos Seimo archyvo, Lietuvos centrinio valstybės archyvo, Lietuvos valstybės istorijos archyvo, Lietuvos valstybės naujojo archyvo, Lietuvos naujienų agentūros ELTA fondų.

Paroda „Vieningoje Europoje“

Paroda „Lietuvos sugrįžimas į laisvą pasaulio šalių bendriją“. Seimo kanceliarijos parengtoje ekspozicijoje pristatyti Lietuvos valstybingumo pagrindus įtvirtinę dokumentai, Europos Sąjungos valstybių narių, šalių kandidačių ir Rytų partnerystės šalių ambasadorių skiriamieji raštai – ne tik mūsų istorijos įvykius fiksuojantys, bet ir diplomatijos tradicijas, šalių kultūrą liudijantys dokumentai, pasirašyti iškilų to meto politikų – valstybės vadovų. Parodoje buvo eksponuojamas 1990 m. kovo 11 d. priimtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Akto „Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“ originalas, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos kreipimasis į pasaulio tautas ir pirmųjų užsienio šalių atkurtos nepriklausomos Lietuvos valstybės tarptautinio pripažinimo dokumentai, 1991–2009 m. Lietuvos Respublikos vadovams įteikti Europos Sąjungos valstybių narių, šalių kandidačių ir Rytų partnerystės šalių ambasadorių skiriamieji raštai iš Lietuvos Respublikos Seimo ir Respublikos Prezidento kanceliarijos archyvų.

Paroda „Lietuvių kalbos suvokimas: sena kalba moderniam bendravimui“. Seime pristatyta Lietuvių kalbos instituto kartu su Užsienio reikalų ministerija parengta teminių plakatų paroda, kurioje supažindinama su lietuvių kalbos istorija, jos praeitimi ir dabartimi. Per raštijos ir spaudos raidą atskleidžiami kertiniai Lietuvos istorijos momentai: priešinimasis spaudos draudimui, knygnešystė, partizanų kovos, Sąjūdžio gimimas, atkurta Nepriklausomybė.

Parodoje taip pat pristatyti Lietuvių kalbos instituto Lituaniistikos židinyje, Kalbos muziejuje, sukurti unikalūs eksponatai, kurie leidžia pažinti kalbą liečiant eksponatus rankomis ir padeda suvokti, kad kalba nėra tik bedvasis bendravimo instrumentas. Eksponuotas „Didysis lietuvių kalbos žodynas“, su juo susiję istoriniai dokumentai, kiti lietuvių kalbos istoriją atspindintys dokumentai, knygos, interaktyvūs

ekspوناتai (lietuvių gestų kalbos multimedijų žodynas, Tarmių karaokė).

Ekspozicija „1932–1933 metų Holodomoras Ukrainoje – Ukrainos tautos genocidas“. Seime vykusio Europos Sąjungos parlamentų užsienio reikalų komitetų pirmininkų ir Parlamentinio demokratijos forumo susitikimo dalyviai turėjo galimybę apžiūrėti Ukrainos nacionalinio muziejaus „Ukrainos Holodomoro aukų atminimo memorialas“ parengtą ekspoziciją „1932–1933 metų Holodomoras Ukrainoje – Ukrainos tautos genocidas“. Parodoje – XX amžiaus 4-ojo dešimtmečio nuotraukos, archyviniai dokumentai, liudininkų prisiminimai ir net surogatinių patiekalų, kuriuos valgydami žmonės bandė išgyventi, receptai.

Ekspozicija „1932–1933 metų Holodomoras Ukrainoje – Ukrainos tautos genocidas“

Seimo renginių dalyviai taip pat turėjo galimybę apžiūrėti bendradarbiaujant su Virginija ir Kazimieru MIZGIRIAIS bei Vilniaus gintaro muziejumi-galerija parengtą **gintaro ekspoziciją**; Seimo kanceliarijos Komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyriaus parengtą Europos Parlamento rezoliucijos „Dėl padėties Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje“ 30-osioms metinėms paminėti skirtą parodą „Baltijos laisvė – Europos atsakomybė“; nuotraukų ekspoziciją „Sausio 13-oji: laisvės fotografija“, skirtą 1991 m. sausio 13-osios aukoms; fotomenininko Mariaus JOVAIŠOS nuotraukų parodą „Neregėta Lietuva“; Lietuvos himno instaliaciją „Tautiška giesmė“; Laisvės premijos laureatus pristatančius standus; Lietuvos liaudies kultūros centro, vadovaujamo Sauliaus LIAUSOS, parengtą etnografinių kostiumų parodą; šiuolaikinių Lietuvos dailininkų ir skulptorių darbus; fotomenininko Algimanto Kezio kūrybos parodą apie Lietuvą.

Rengiantis pirmininkavimui buvo atnaujintas Seimo rūmų interjeras: įrengta Lietuvos Tarybos salė, eksponavimui parengta Seimo svečių galerija, iškabintos pagal vienodą principą pagamintos informacinės rodyklės, įrengtas spaudos centras, pagaminti nauji ekspoziciniai stendai, kurie buvo priderinti prie Seimo I rūmų interjero.

Gintaro ekspozicija Seime

4.5. SEIMO KANCELIARIJOS EUROPOS INFORMACIJOS BIURO VEIKLA

Seimo Europos informacijos biure (EIB) 2013 m. vyko įvairūs renginiai, skirti visuomenei supažindinti su Lietuvos pirmininkavimu ES Tarybai ir parlamentiniu matmeniu: Seimo komitetų „Europos savaitės Seime“ diskusijos, Seimo Europos klubo diskusijos, seminarai, konferencijos, Europos dienos renginiai, knygų pristatymai, parodos, Seimo narių susitikimai su visuomene. EIB buvo priimami individualūs lankytojai, mokinių, studentų, senjorų grupės, jiems skaitomi pranešimai apie Lietuvos narystę ES, Seimo darbą ir Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai aktualijas. Biuro renginiuose apsilankė beveik 11 tūkstančių dalyvių.

Seimo komitetų „Europos savaitė Seime 2013“ diskusijos

Rengiantis Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai, EIB kartu su Seimo komitetais surengė 13 „Europos savaitės Seime“ diskusijų, kuriose aptarti apmokestinamų prekių kontrabandos prevencijos, daugiakalbystės politikos įgyvendinimo, aplinkosaugos ir žemės ūkio subalansavimo, nacionalinių parlamentų vaidmens prižiūrint subsidiarumo principo laikymąsi teisėkūroje, mokslinių tyrimų paveldo apsaugos srityje, privačios ir valstybinės medicinos partnerystės, Europos sutarčių teisės, Europos piliečių metų ir Europos Sąjungos pilietybės, energetinio saugumo plėtojimo ir kiti klausimai. Informacija apie komitetų diskusijas pateikiama EIB interneto tinklalapio www.eib.lrs.lt skiltyje „Europos savaitė Seime“. Diskusijose apsilankė 548 asmenys.

„Europos savaitės Seime“ diskusija

Europos miško sodinimas

2013 m. gegužės 11 d., pažymėdama artėjančią Lietuvos pirmininkavimą ES Tarybai, Seimo kanceliarija pakvietė Seimo narius ir kanceliarijos darbuotojus kartu su miškininkais sodinti Europos mišką Kaišiadorių rajono Paparčių girininkijoje. Kiek didesniame negu trijų hektarų plote pasodinta daugiau kaip 13 tūkstančių europinių maumedžių, juodalksnių ir karputojo beržo sodinukų. Iš medelių buvo apšodinta figūra, atkartojanti Lietuvos kontūrus, kuri ateityje primins pirmąją Lietuvos pirmininkavimą ES Tarybai. Miško sodinimo akcijoje dalyvavo daugiau kaip šimtas dalyvių.

Miško sodinimo akcija

Dviračių žygis „Savu dviračiu į Europą 2013“

Skelbdama artėjantį Lietuvos pirmininkavimą ES Tarybai, 2013 m. gegužės 25 d. Seimo kanceliarija kvietė Seimo narius ir visuomenę dalyvauti tradiciniame dviračių žygyje „Savu dviračiu į Europą 2013“. Dviračių žygio tradicija gyvuoja nuo pat 2004-ųjų gegužės mėn. Žygyje nuo Seimo rūmų iki Europos parko dalyvavo daugiau kaip 200 dviratininkų entuziastų. Europos parke tuometinis Seimo Pirmininkas dr. Vydas GEDVILAS, Airijos nepaprastoji ir įgaliotoji ambasadorė Philomena MURNAGHAN ir Graikijos Respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Michael-Efstratios DARATZIKIS pasodino pirmininkaujančiojo trejeto ažuolus. Europos parke žygio dalyvių laukė Europos dienos šventė, kurioje koncertavo Vidaus reikalų ministerijos reprezentacinis pučiamųjų orkestras, vyko žinių viktorinos.

Dviračių žygis „Savu dviračiu į Europą 2013“

Dviračių žygis „Savu dviračiu į Europą 2013“

2013 m. siekdamas kuo plačiau skleisti informaciją apie Lietuvos pirmininkavimą ES Tarybai, Seimo veiklą, EIB aktyviai dalyvavo įvairiuose didelio visuomenės dėmesio sulaukusiųose tarptautiniuose renginiuose Vilniaus mieste.

Iniciatyvos mokyklose

EIB darbuotojai bendradarbiavo su įvairiomis Vilniaus apskrities ir kitų Lietuvos vietovių mokyklomis, noriai dalyvavo jų organizuojamuose projektuose ir renginiuose. 2013 m. gegužės 8 d. EIB dalyvavo Vilniaus privačios gimnazijos organizuojamame tarpmokykliniame intelektualiniame žaidime „Protų mūšis“, kuris buvo skirtas Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienai ir Europos dienai paminėti. 2013 m. rugsėjo 23 d. surengė Europos kalbų dienos minėjimą Vilniaus Santariškių vaikų ligoninės mokykloje. 2013 m. lapkričio 16–24 d. prisijungė prie „Visuotinio švietimo savaitės 2013“, kuri buvo vykdoma visame pasaulyje ir kurią organizavo Europos Tarybos Šiaurės Pietų centras 47 Europos Tarybos šalyse.

Europos pamokos Seime

EIB 2013 m. pakvietė Lietuvos mokyklas į edukacinius užsiėmimus Seime, kurių metu supažindino jaunimą su Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens aktualijomis, Europos piliečių teisėmis. Atsižvelgiant į mokytojų pageidavimus ir mokinių amžiaus grupes, buvo parinktos edukacinių užsiėmimų priemonės, vaidmenų žaidimai, per kuriuos mokiniai susipažino su ES Tarybos darbu, nacionalinių parlamentų vaidmeniu ir Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai aktualijomis. Per 2013 m. antrąjį pusmetį „Europos pamokose Seime“ apsilankė 40 grupių, užsiėmimuose dalyvavo daugiau kaip 1 200 mokinių ir mokytojų.

Tarpparlamentinė ES informacijos mainų sistema – **IPEX** (*angl. Interparliamentary EU information Exchange*) sukurta vadovaujantis 2000 m. Romoje vykusios ES parlamentų pirmininkų konferencijos rekomendacija.

IPEX tikslai – palengvinti tarpparlamentinį bendradarbiavimą Europos Sąjungoje suteikiant parlamentams galimybę elektroniniu būdu keistis su ES susijusia informacija ir nuomonėmis apie parlamentinę priežiūrą, įskaitant subsidiarumo aspektus, tvarkyti tarpparlamentinių posėdžių grafiką. Be to, IPEX didina skaidrumą ir nacionaliniams parlamentams pirmą kartą suteikė galimybę skelbti savo dokumentus visiems ES nacionaliniams parlamentams, Europos Parlamentui ir šalių kandidačių parlamentams skirtoje interneto svetainėje.

Įgyvendinti IPEX tikslus yra ypač svarbu atsižvelgiant į Lisabonos sutartyje numatytas naujas nuostatas dėl nacionalinių parlamentų vaidmens ES.

Nacionaliniams parlamentams ypač svarbu operatyviai keistis ES teisėkūros informacija, nes tai leidžia jiems efektyviau atlikti ES reikalų parlamentinę priežiūrą.

IPEX interneto svetainėje (www.ipex.eu) skelbiamas tarpparlamentinio bendradarbiavimo kalendorius, kuriame pateikiama informacija apie visus tarpparlamentinius posėdžius, susijusius su Europos Sąjunga. Be to, IPEX pateikiamos svarbių interneto svetainių ir duomenų bankų nuorodos ir nuorodos į nacionalinių parlamentų interneto svetainių puslapius, susijusius su ES.

IPEX logotipas

5.1. IPEX STRUKTŪRA IR PIRMININKAVIMAS IPEX VALDYBAI

ES parlamentų pirmininkai nustatė IPEX tikslus, o parlamentų generaliniai sekretoriai (kancleriai) prižiūri, kaip projektas įgyvendinamas.

IPEX valdybos pirmininką ir valdybos sudėtį vienų metų kadencijai skiria ES parlamentų generaliniai sekretoriai metiniame susitikime, vykstančiame pirmąjį kiekvienų metų pusmetį. Naujai paskirtos IPEX valdybos **kadencija prasideda nuo ES parlamentų pirmininkų konferencijos, vykstančios po ES parlamentų generalinių sekretorių susitikimo**, ir trunka vienus metus iki kitos ES parlamentų pirmininkų konferencijos.

Šiuo metu IPEX valdybai pirmininkauja Vokietijos Bundestagas. Nors IPEX gairės numato vienų metų IPEX valdybos pirmininko kadenciją, tačiau praktika rodo, kad yra gana sudėtinga surasti kandidatą į IPEX valdybos pirmininkus. Dėl šios priežasties IPEX valdybos pirmininko kadencijos yra pratęsimos. Vokietijos Bundestagui tai yra jau ketvirtoji kadencija iš eilės. Prieš tai IPEX valdybai po ketverius metus pirmininkavo Danijos Folketingas ir Švedijos Riksdagas.

IPEX valdybos pirmininkas yra atsakingas už IPEX veiklos koordinavimą iš esmės: tolesnės IPEX plėtros strategijos kūrimą, IPEX valdybos ir Centrinės pagalbos tarnybos (*angl. Central Support*), darbo grupių posėdžių rengimą, IPEX korespondentų susitikimų organizavimą ir pan.

IPEX valdyba yra atsakinga už IPEX sistemos administravimą ir prižiūri, kaip veikia Centrinė pagalbos tarnyba. IPEX valdybos posėdžiai rengiami 2–4 kartus per metus tiek IPEX valdybai pirmininkaujančiame parlamente, tiek ir Briuselyje.

Centrinė pagalbos tarnyba atlieka kasdienę IPEX interneto svetainės priežiūrą ir gali padėti nacionaliniams korespondentams atlikti savo darbą.

Be interneto svetainės, **IPEX turi korespondentus**, kurie atsakingi už kasdienę nacionalinių puslapių priežiūrą ir ryšių palaikymą su Centrine pagalbos tarnyba. Šie korespondentai yra ir kontaktiniai

asmenys, į kuriuos galima kreiptis su IPEX susijusiais klausimais. Kiekvienas parlamentas gali paskirti iki dviejų IPEX korespondentų.

IPEX valdyba skiria IPEX informacijos pareigūną (*angl. IPEX Information Officer*), kuris dirba Europos Parlamento suteiktose patalpose Briuselyje. Darbo užmokestis IPEX informacijos pareigūnui mokamas **iš nacionalinių parlamentų lėšų, gaunamų lygiomis dalimis pagal nacionalinių parlamentų bendro finansavimo susitarimą**. Šis pareigūnas aptarnauja IPEX sistemą, kartu su Centrine pagalbos tarnyba rūpinasi IPEX interneto svetainės palaikymu ir priežiūra, padeda nacionalinių parlamentų IPEX korespondentams, konsultuoja juos techniniais ir kitais darbo su IPEX sistema klausimais.

5.2. IPEX IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

2013 m. sausio 15 d. Seimo kanclerio įsakymu Nr. 400-IVK-20 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo dalyvavimo Tarpparlamentinėje Europos Sąjungos informacijos mainų sistemoje (IPEX)“ nustatyta, kad Seimo specializuotų komitetų biurų darbuotojai, siekdami užtikrinti duomenų pateikimą IPEX sistemai, operatyviai rengia tikslią informaciją apie Seimo rezoliucijas dėl pagrįstos nuomonės dėl ES įstatymo galią turinčio teisės akto projekto prieštaravimo subsidiarumo principui, Seimo komitetų išvadas dėl ES įstatymo galią turinčių teisės aktų projektų prieštaravimo subsidiarumo principui, Seimo rekomendacijas ypač svarbiais ES klausimais, Seimo rezoliucijas svarbiais ES politikos klausimais, taip pat Seimo komitetų išvadas ir nuomones dėl labai aktualių ir aktualių pasiūlymų priimti ES teisės aktus bei šių išvadų ir nuomonių santraukas.

Seimo komitetų biurų vedėjai yra atsakingi už operatyvaus tikslios informacijos parengimo skelbti IPEX sistemoje kontrolę.

Seimo kanceliarijos Dokumentų departamento Teisės aktų redagavimo ir vertimo skyriaus Teisės aktų vertimo poskyris ir Tarptautinių ryšių departamento Vertimų skyrius yra atsakingi už į IPEX sistemą keliamų Seimo ir Seimo specializuotų komitetų dokumentų ir šių dokumentų santraukų vertimų į anglų arba prancūzų kalbą rengimą.

5.3. LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO PIRMININKAVIMAS IPEX VALDYBAI

2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, sustiprėjo IPEX vaidmuo stiprinant tarpparlamentinį bendradarbiavimą Europos Sąjungoje.

2012 m. balandžio 23 d. Seimas Nikosijoje (Kipro Respublika) vykusioje ES parlamentų pirmininkų konferencijoje iš Kipro Respublikos Atstovų Tarybos perėmė pirmininkavimą ES parlamentų pirmininkų konferencijai ir po 2014 m. balandžio 6–8 d. Seime vyksiančios ES parlamentų pirmininkų konferencijos perduos pirmininkavimą Italijai.

Seimas, kaip pirmininkaujančios šalies parlamentas, yra vienas iš IPEX valdybos narių. IPEX valdyboje taip pat atstovaujami Vokietijos, Kipro, Italijos, Danijos, Prancūzijos, Jungtinės Karalystės, Belgijos, Portugalijos, Lenkijos, Rumunijos, Slovakijos parlamentai, ir Europos Parlamentas. COSAC, Europos parlamentinių tyrimų ir dokumentų centro (ECPRD), Europos Komisijos ir Europos Sąjungos Tarybos atstovai dalyvauja IPEX valdybos darbe.

Lietuvai pirmininkaujant ES Tarybai 2013 m. antrąjį pusmetį IPEX valdybai pirmininkaujantis Vokietijos Bundestagas pradėjo aktyvią kandidato į IPEX valdybos pirmininkus paiešką. Vokietijos Bundestagas dar 2013 m. liepos mėn. neformaliai paprašė Seimo kanclerio Jono MILERIAUS siūlyti Lietuvos Respublikos Seimo kandidatūrą į IPEX valdybos pirmininkus. Vokietijos Bundestagas ne kartą reiškė didelį pasitikėjimą ir palaikymą Seimui, kaip aktyviam parlamentui, kuriam Vokietijos Bundestagas norėtų perleisti pirmininkavimą IPEX valdybai. Tuo metu dėl įtemptos Seimo pirmininkavimo parlamentinio matmens darbotvarkės Seimo kanceliarija nematė galimybių teikti Seimo kandidatūrą pirmininkauti IPEX valdybai.

2013 m. rugsėjo 20 d. Lisabonoje (Portugalija) vykusiam IPEX valdybos posėdyje buvo svarstytas klausimas dėl pirmininkavimo IPEX valdybai perėmimo 2014 metais. Konstatuota, kad iš IPEX valdyboje atstovaujamų parlamentų neatsirado nei vieno kandidato į IPEX valdybos pirmininkus. Dėl to nuspręsta pratęsti terminą kandidatūroms iki 2013 m. spalio 18 d. Tuo metu Seimo kanceliarija neoficialiai informavo Vokietijos Bundestagą, kad po pratęsto termino neatsiradus kandidatų, Seimas svarstys galimybę teikti savo kandidatūrą į IPEX valdybos pirmininkus ES parlamentų generaliniams sekretoriams.

2013 m. spalio 23 d. Vokietijos Bundestago kancleris Horst RISSE raštu kreipėsi į Seimo kanclerį Joną MILERIŲ ir paprašė, kad Seimas, kaip pirmininkaujančios valstybės parlamentas, toliau užsiimtų kandidato į IPEX valdybos pirmininkus paieška.

Seimo kanceliarijoje buvo dar kartą apsvarstytas Seimo kandidatūros pirmininkauti IPEX valdybai klausimas ir apsispręsta teikti Seimo kandidatūrą.

Seimo kancleris, atsakydamas į Vokietijos Bundestago kanclerio Horsto RISSE raštą, patvirtino, kad Seimas yra pasirengęs perimti šias atsakingas pareigas ir paprašė teikti Seimo kandidatūrą 2014 m. sausio 26–27 d. Lietuvos Respublikos Seime vyksiančiam ES parlamentų generalinių sekretorių susitikimui svarstyti ir tvirtinti.

2014 m. sausio 26–27 d. ES parlamentų generalinių sekretorių susitikime generaliniai sekretoriai patvirtino Lietuvos Respublikos Seimą naujuoju IPEX valdybos pirmininku. Taigi po 2014 m. balandžio 6–8 d. Seime vyksiančios ES parlamentų pirmininkų konferencijos Seimui teks didelė garbė ir atsakomybė pirmininkauti IPEX valdybai.

Pirmininkavimo ES Tarybai metu Lietuvos Respublikos Seimas užsitikrino aktyvaus, iniciatyvaus ir kompetentingo sprendžiant ES reikalus parlamento reputaciją. Seimo paskyrimas pirmininkauti IPEX valdybai yra aukštas atlikto darbo, Seimo kanceliarijos gebėjimų ir žmogiškųjų išteklių įvertinimas.

IPEX – tai labai svarbus ir neatsiejamas tarpparlamentinės komunikacijos elementas. Pirmininkavimas IPEX valdybai bus dar vienas etapas toliau plėtojant tarpparlamentinį bendradarbiavimą, gerinant tarptautinę komunikaciją ir Lietuvos Respublikos Seimo tarptautinį matomumą.

Seimui pirmininkaujant IPEX valdybai bus ypatingai svarbu užtikrinti, kad darbuotojai, atliekantys su pirmininkavimu IPEX valdybai susijusias funkcijas, turėtų specialiųjų gebėjimų ir būtų sukaupę reikiamą patirtį, o darbas būtų organizuojamas ir koordinuojamas centralizuotai.

Seimas, kaip pirmininkaujantis parlamentas, laikėsi ambicingo požiūrio į pirmininkavimo parlamentinio matmens darbotvarkę. Tą rodo jau vien pirmininkavimo parlamentinio matmens renginių gausa. Seimas per 2013 m. antrąjį pusmetį iš viso surengė 10 pirmininkavimo parlamentinio matmens renginių ir 11 papildomų, su pirmininkavimu susijusių, renginių. Palyginkime: prieš Seimą pirmininkavęs Airijos Irachtas surengė 8 parlamentinio matmens renginius, o 2014 m. pirmąjį pusmetį pirmininkaujantis Graikijos Parlamentas iš viso surengs 7 renginius.

Vieni iš pagrindinių principų, kurių laikėsi Seimas pirmininkavimo metu, buvo viešumas, atvirumas ir skaidrumas. Visi pirmininkavimo parlamentinio matmens renginiai, vykę Seime, buvo tiesiogiai transliuojami per Lietuvos nacionalinę televiziją, taip pat televizijos kanalą „Seimas LT“ ir internetu. Be to, buvo galima tiesiogiai dalyvauti renginiuose, iš anksto užsiregistravus. Šiuo požiūriu pirmininkavimo parlamentinio matmens renginiai skyrėsi nuo kitų pirmininkavimo renginių, pavyzdžiui, nuo Vilniuje vykusių neformalių ES Tarybos posėdžių, kurių prieinamumas ne tik visuomenei, bet ir kitų Lietuvos institucijų atstovams buvo apribotas.

Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad pirmininkavimo parlamentinis matmuo suteikė galimybę svarbiausius ES lygmens darbotvarkės klausimus perkelti į nacionalinį lygmenį ir tokiu būdu ES darbotvarkės klausimus priartinti ne tik prie Seimo, bet ir prie Lietuvos visuomenės. Būtent dėl atvirumo ir viešumo parlamentinio matmens renginių auditorija Lietuvoje buvo labai plati, piliečiai galėjo matyti ir girdėti, kaip svarstomi svarbiausi ES lygmens politiniai klausimai. Išskirtinį dėmesį svarstomiems klausimams skyrė ir politikai, ypač komitetų pirmininkai, vadovavę atitinkamiems parlamentų komitetų pirmininkų susitikimams. Jiems talkinę Seimo darbuotojai taip pat turėjo didesnę negu įprasta savo veiklos laiko dalį skirti ES darbotvarkės klausimams.

Kita vertus, pirmininkavimo parlamentinio matmens renginiai suteikė galimybę aktualiausiems, prioritetiniams Lietuvos pirmininkavimo klausimams perkelti į ES lygmenį. Reikėtų priminti, kad Seimas 2011 m. lapkričio 10 d. patvirtino šias prioritetines pirmininkavimo sritis:

- energetinio saugumo sustiprinimas įgyvendinant energetikos infrastruktūros konsolidaciją ir energetikos sistemų integravimą, sukuriant bendrą Europos Sąjungos vidaus energijos rinką ir vykdant bendrą Europos Sąjungos energetikos išorės politiką;
- efektyvus Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos įgyvendinimas ir sustiprintas regioninis bendradarbiavimas;
- Rytų partnerystės valstybių suartėjimas su Europos Sąjunga įgyvendinant reformas ir sudarant numatytus susitarimus su Europos Sąjunga;
- veiksminga Europos Sąjungos išorės sienų apsauga įgyvendinant integruotą Europos Sąjungos išorės sienų valdymą ir kartu stiprinant kovą su kontrabanda ir sukčiavimu.

Įgyvendinant pirmąjį pirmininkavimo prioritetą, Seimas inicijavo jungtinio komitetų posėdžio (tema „ES energetikos vidaus rinka XXI amžiui“) surengimą Europos Parlamente 2013 m. gruodžio 17 d. Šiame posėdyje dalyvavo ne tik Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas Remigijus ŽEMAITAITIS ir Lietuvos Respublikos energetikos ministras Jaroslavas NEVEROVIČIUS, bet ir buvęs Europos Parlamento Pirmininkas Jerzy BUZEK, Europos Komisijos narys, atsakingas už pramonę ir verslą, Antonio TAJANI ir kiti įtakingi ES politikai.

Pagal antrąjį prioritetą surengti du renginiai: 1) jubiliejinio L COSAC posėdžio išvakarėse 2013 m. spalio 27 d. surengta neformali 8 nacionalinių parlamentų (Švedijos, Danijos, Estijos, Suomijos, Vokietijos, Latvijos, Lietuvos ir Lenkijos) ir Europos Parlamento atstovų diskusija, skirta ES Baltijos jūros regiono strategijos įgyvendinimo aktualijoms aptarti; 2) 2013 m. lapkričio 24–25 d. Seime įvyko Aplinkos apsaugos komitetų ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetų pirmininkų susitikimas „Makroregioninės strategijos. Jų plėtra ir perspektyvos“, kuriame dalyvavo Europos Komisijos narė, atsakinga už klimato politiką, Connie HEDEGAARD ir Europos Komisijos narys, atsakingas už regioninę politiką, Johannes HAHN.

Trečiasis pirmininkavimo prioritetas – Rytų partnerystė – sulaukė išskirtinio dėmesio. Vilniaus Rytų

partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimo išvakarėse 2013 m. lapkričio 27–28 d. Seime buvo surengtas ES parlamentų užsienio reikalų komitetų pirmininkų ir Parlamentinio demokratijos forumo susitikimas „Parlamentai už demokratiją: ambicingesnio globalaus bendradarbiavimo link“. Jame ypatingas dėmesys buvo skirtas Rytų partnerystės šalims, ypač Ukrainai, dalyvavo visų Rytų partnerystės šalių atstovai, įskaitant Moldovos Respublikos Parlamento Pirmininką Igorį KORMANĄ, Moldovos Respublikos Parlamento Užsienio reikalų ir Europos integracijos komiteto pirmininkę Aną GUCU, Gruzijos Parlamento Užsienio ryšių komiteto pirmininką Tedą DŽAPARIDŽE, Armėnijos Respublikos Nacionalinio Susirinkimo Užsienio ryšių komiteto pirmininką Artaką ZAKARJANĄ. 2014 m. balandžio 6–8 d. Seime rengiamoje ES parlamentų pirmininkų konferencijoje viena iš numatytų temų yra „Parlamentų vaidmuo stiprinant Europos Sąjungos ir Rytų partnerystės šalių suartėjimą“. Pirmą kartą Pirmininkų konferencijos istorijoje į šį posėdį yra pakviesti visų Rytų partnerystės šalių, išskyrus Baltarusiją, parlamentų pirmininkai.

Igyvendinant ketvirtąjį prioritetą, buvo numatyta surengti Ekonomikos komitetų ir Biudžeto ir finansų komitetų susitikimą, kurio viena iš pagrindinių temų turėjo būti kova su kontrabanda. Tačiau ES parlamentų pirmininkų konferencijai Nikosijoje 2013 m. balandžio 23 d. priėmus sprendimą vietoj komitetų pirmininkų posėdžio rengti naują tarpparlamentinę konferenciją pagal Sutarties dėl stabilumo, koordinavimo ir valdymo ekonominėje ir pinigų sąjungoje 13 straipsnį (vėliau pavadintą Tarpparlamentine Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų valdysenos konferencija), komitetų pirmininkų posėdis buvo atšauktas. Apie kovos su kontrabanda problemas savo kalboje naujojoje konferencijoje kalbėjo Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas Bronius BRADAUSKAS.

Pabrėžtina, kad pirmininkavimo parlamentinio matmens renginiais Seimas nuosekliai stengėsi stiprinti nacionalinių parlamentų įtraukimą į ES teisėkūros ir sprendimų priėmimo procesą. Šios pastangos pagrįstos Lisabonos sutarties nuostatomis, kurios išplėtė nacionalinių parlamentų galias ES institucinėje sąrangoje (konkrečiai – Lisabonos sutarties 12 straipsniu, kuriame įtvirtinta nuostata, kad „nacionaliniai parlamentai aktyviai prisideda užtikrinant gerą Sąjungos veikimą“, bei Sutarties protokolu Nr. 1 „Dėl nacionalinių parlamentų vaidmens“).

Kadangi galima teigti, kad institucinė nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento pusiausvyra po Lisabonos sutarties įsigaliojimo dar nėra nusistovėjusi, tokia Seimo pozicija neretai sukeldavo energingas nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento atstovų diskusijas. Kaip pavyzdį galima pateikti Tarpparlamentinės Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų valdysenos konferenciją. Seimas, kaip pirmininkaujantis parlamentas, ėmėsi aktyvaus vaidmens siekdamas įtvirtinti ambicingą požiūrį dėl šios konferencijos ateities ir vaidmens naujojoje ES ekonominės ir finansų valdysenos sistemoje, tą parodė išsamių konferencijos išvadų priėmimas ir Konferencijos darbo tvarkos taisyklių projekto parengimas. Nors inauguraciniame konferencijos posėdyje Vilniuje išryškėjo Europos Parlamento ir kai kurių nacionalinių parlamentų nuomonių skirtumai dėl to, kokią vaidmenį ši konferencija turėtų vaidinti, ir dėl to turėjo būti rastas kompromisas išvadų ir Darbo tvarkos taisyklių klausimais, galutinis rezultatas buvo toks, kad konferencijai vis dėlto pavyko priimti baigiamąjį dokumentą (nors ir mažiau išsamų) ir atsižvelgti į Seimo pasiūlytą Darbo tvarkos taisyklių projektą. Šie laimėjimai suteikė tvirtesnę pagrindą ambicingai tolesnei konferencijos raidai, į juos ateityje pirmininkausiančių valstybių narių parlamentai negalės neatsižvelgti.

Be to, būtina pastebėti, kad tiek Tarpparlamentinę Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų valdysenos konferenciją, tiek ir kitus pirmininkavimo parlamentinio matmens renginius Seimas siekė baigti baigiamuoju politiniu dokumentu – išvadomis. Iki Lietuvos pirmininkavimo tik COSAC posėdžių metu buvo tvirtinamas baigiamasis dokumentas – pasiūlymas. Išvadas taip pat priėmė du kartus iki Lietuvos pirmininkavimo susirinkusi Tarpparlamentinė bendros užsienio ir saugumo politikos bei bendros saugumo ir gynybos politikos konferencija. Siekį išplėsti išvadų priėmimo procedūrą ir ją taikyti ir komitetų pirmininkų susitikimams lėmė Lisabonos sutarties nuostatos bei Seimo, kaip pirmininkaujančio parlamento, įsitikinimas, kad nacionaliniai parlamentai turėtų pratintis formuluoti bendrą poziciją svarbiausiais politiniais Europos Sąjungos klausimais. Seimas tikisi, kad ir kitų pirmininkaujančių valstybių narių parlamentai ateityje laikysis šio požiūrio. Tokiu būdu tai būtų aiškus Seimo indėlis formuojant tarpparlamentinio bendradarbiavimo praktiką Europos Sąjungoje.

PRIEDAI

AIRIJOS, LIETUVOS IR GRAIKIJOS PARLAMENTŲ PIRMININKŲ VILNIAUS DEKLARACIJA

Pirmininkaujančių valstybių trejetas,

atsižvelgdamas į 2012 m. balandžio 20 d. pasirašytą Deklaraciją dėl Airijos, Lietuvos ir Graikijos parlamentų bendradarbiavimo rengiant ir įgyvendinant trijų Europos Sąjungos valstybių narių pirmininkavimo parlamentinį matmenį 2013 m. sausio 1 d. – 2014 m. birželio 30 d.,

sveikina Airiją sėkmingai pirmininkavus ES Tarybai pirmąjį 2013 m. pusmetį,

sveikina ES Tarybos ir Europos Parlamento susitarimą dėl ES 2014–2020 m. daugiamečių finansinės programos,

pabrėžia, jog būtina nedelsiant skatinti diskusiją dėl ES ateities, kurioje aktyviai dalyvautų Europos piliečiai, socialiniai ir ekonominiai partneriai bei visi kiti suinteresuotieji asmenys,

sveikina Komunikate „Pasirengimas 2014 m. Europos Parlamento rinkimams. Tolesnis demokratiškumo ir sklandumo didinimas“ Europos Komisijos pateiktą rekomendaciją, kad 2014 m. Europos rinkimuose Europos politinės partijos turi kelti savo kandidatus Europos Komisijos pirmininko pareigoms užimti ir kad nacionalinės partijos turi aiškiai deklaruoti savo ryšį su Europos politinėmis partijomis; *mano*, jog tai didintų ES institucijų demokratinį teisėtumą,

ragina valstybes nares vykdyti reikiamas struktūrines reformas, gerinti viešųjų išlaidų veiksmingą panaudojimą, laikytis fiskalinės drausmės, kad būtų užtikrintas ekonominis augimas ir ilgalaikis viešųjų finansų tvarumas; *pabrėžia*, jog būtina nedelsiant teikti pirmenybę užimtumui, ypač jaunimo užimtumui, didinančioms priemonėms, įskaitant Jaunimo užimtumo ir Jaunimo garantijų iniciatyvą; *pritaria* 2012 m. Komisijos pasiūlytam užimtumo srities dokumentų rinkiniui; ragina sparčiai telkti Europos išteklius, įskaitant EIB ir naująjį Investicijų planą, MVĮ remti ir ekonomikos finansavimui

skatinti, *pripažįsta*, kad reikia dar labiau pertvarkyti darbo rinką, investuojant į žmogiškąjį kapitalą ir plėtojant išsamesnius laisvosios prekybos ir investicijų susitarimus,

sveikina prasidėjusias ES ir Jungtinių Valstijų derybas dėl transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės,

sveikina 2013 m. balandžio mėn. Nikosijoje vykusioje ES Parlamentų pirmininkų konferencijoje priimtą sprendimą įsteigti tarpparlamentinę konferenciją, kaip numatyta Sutarties dėl stabilumo, koordinavimo ir valdymo ekonominėje ir pinigų sąjungoje 13 straipsnyje; *laukia* pirmojo konferencijos posėdžio, vyksiančio 2013 m. spalio 16–18 d. Vilniuje,

pabrėžia, kad reikia labiau konkurencingos ir mažiau biurokratiškos ES,

pažymi, kad plėtra yra pagrindinė ES politikos sritis, padedanti siekti strateginių ES tikslų ir toliau stiprinanti taiką, demokratiją ir stabilumą Europoje,

pripažįsta Europos kaimynystės politikos ir tolesnės jos plėtotės svarbą, teigiamai vertindama pasiektus rezultatus ir ragindama rytų ir pietų partneres nuolat bendradarbiauti ir laikytis įsipareigojimų,

sveikina ES ir Rytų partnerystės šalių politinę asociaciją ir ekonominę integraciją; *ragina* glaudžiau bendradarbiauti su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis, taip pat nevyriausybėmis organizacijomis ir kitais forumais remiant žmogaus teises ir demokratiją regione,

sveikina ES ir pietinių Viduržemio jūros regiono šalių bendradarbiavimo stiprinimą įgyvendinant Europos kaimynystės politiką, ypač bendradarbiavimą, kuriuo siekiama remti šių šalių ekonominę, socialinę ir politinę vystymąsi; todėl *pabrėžia*, kad Viduržemio jūros šalių sąjunga atlieka svarbų vaidmenį, skatindama perėjimą prie demokratijos ir socialinę bei ekonominę vystymąsi platesniame Viduržemio jūros regione, nuosekliai įgyvendindama konkrečius projektus, duodančius apčiuopiamos naudos regiono gyventojams.

Pasirašo šią Deklaraciją iškilmingame 2013 m. liepos 4 d. Lietuvos Respublikos Seimo plenariniame posėdyje, skirtame Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai pradžiai.

Pasirašyta Vilniuje trimis identiškais egzemplioriais.

Vydas Gedvilas
Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas

Athanassios Papaioannou
Graikijos Parlamento Generalinis Sekretorius

Seán Barrett
Airijos Atstovų Rūmų Pirmininkas

Lietuvos Respublikos pirmininkavimas
Europos Sąjungos Tarybai
2013 m. liepos 1 d. – gruodžio 31 d.
PARLAMENTINIS MATMUO

Lithuanian Presidency of
the Council of the European Union
1 July – 31 December 2013
PARLIAMENTARY DIMENSION

Présidence lituanienne
du Conseil de l'Union européenne
du 1er juillet au 31 décembre 2013
DIMENSION PARLEMENTAIRE

COSAC pirmininkų susitikimas

2013 m. liepos 7–8 d.
Vilnius

PROGRAMA

Sekmadienis, liepos 7 d.

15.00–17.00 Delegacijų atvykimas, registracija viešbučiuose

COSAC pirmininkaujančio trejeto posėdis

16.00 Delegacijų išvykimas autobusu iš viešbučių į Lietuvos Respublikos Seimą, Gedimino pr. 53, Vilnius

16.30–17.30 **COSAC pirmininkaujančio trejeto posėdis**
Vieta: A. M. Brazausko salė, Seimo I rūmai

17.30 Delegacijų išvykimas autobusu iš Lietuvos Respublikos Seimo į Trakus

17.00 Delegacijų išvykimas autobusu iš viešbučių į Trakus

18.30 Ekskursija po Trakų pilį (anglų ir prancūzų k.)

20.00 Vakarienė Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojo, Europos reikalų komiteto pirmininko Gedimino KIRKILO kvietimu

Vieta: Užutrakio dvaras, Užutrakio g. 17, Trakai

23.00 Delegacijų grįžimas į viešbučius autobusu

Pirmadienis, liepos 8 d.

Vieta: Seimo posėdžių salė, Seimo II rūmai, Gedimino pr. 53, Vilnius

08.15 Delegacijų išvykimas autobusu iš viešbučių į Lietuvos Respublikos Seimą

Registracija Seime (neužsiregistravusiems dalyviams)

09.00 Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojo, Europos reikalų komiteto pirmininko Gedimino KIRKILLO įžanginė kalba

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko dr. Vydo GEDVILO sveikinimo žodis

COSAC pirmininkų susitikimo darbotvarkės tvirtinimas

Procedūriniai klausimai:

COSAC pirmininkaujančio trejeto posėdžio rezultatų pristatymas

L COSAC posėdžio programos projekto pristatymas

COSAC 20-ojo pusmetinio pranešimo gairių pristatymas

COSAC sekretoriato nuolatinio nario paskyrimo 2014–2015 m. ir jo bendrafinansavimo klausimo svarstymas

Pirmininkaujančio parlamento gautų laiškų pristatymas

Diskusija

10.00 Bendra nuotrauka
Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai

Kavos pertrauka
Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai

10.30 **Lietuvos Pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai prioritetai**
Pranešėjas: Linas LINKEVIČIUS, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras

Diskusija

12.00 **Kelias politinės ir ekonominės sąjungos link: tolesni žingsniai**
Pranešėjas: Maroš ŠEFČOVIČ, Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojas, atsakingas už institucijų ryšius ir administravimą

Diskusija

13.30 **Susitikimo apibendrinimas**
Gediminas KIRKILAS, Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas, Europos reikalų komiteto pirmininkas

13.45–15.00 Pietūs
Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai

15.00 Ekskursija po Seimą (anglų ir prancūzų k.) arba delegacijų narių, nedalyvaujančių ekskursijoje, grįžimas į viešbučius autobusu

16.00 Grįžimas į viešbučius autobusu

Lietuvos Respublikos pirmininkavimas
Europos Sąjungos Tarybai
2013 m. liepos 1 d. – gruodžio 31 d.
PARLAMENTINIS MATMUO

Lithuanian Presidency of
the Council of the European Union
1 July – 31 December 2013
PARLIAMENTARY DIMENSION

Présidence lituanienne
du Conseil de l'Union européenne
du 1er juillet au 31 décembre 2013
DIMENSION PARLEMENTAIRE

KAIMO REIKALŲ KOMITETŲ PIRMININKŲ SUSITIKIMAS

Bendros žemės ūkio politikos reforma

2013 m. liepos 21–22 d., Vilnius

PROGRAMA

Sekmadienis, liepos 21 d.

	Delegacijų atvykimas
14.00–17.00	Registracija viešbučiuose
„Kempinski Cathedral Square“, Universiteto g. 14
„Radisson Blu Astorija“, Didžioji g. 35/2
„Amberton“, L. Stuokos-Gucevičiaus g. 1
„Novotel Vilnius Centre“, Gedimino pr. 16
17.00	Išvykimas autobusu iš viešbučių į Trakus
18.00	Ekskursija po Trakų pilį (anglų ir prancūzų k.)
20.00	Vakarienė Seimo Kaimo reikalų komiteto pirmininko Sauliaus BUCEVIČIAUS kvietimu
Vieta: Užutrakio dvaras, Užutrakio g. 17, Trakai
23.00	Išvykimas autobusu į viešbučius

Pirmadienis, liepos 22 d.

08.15	Išvykimas autobusu iš viešbučių į Seimą
Registracija Seime (neužsiregistravusiems dalyviams)
Vieta: Seimo posėdžių salė, Seimo II rūmai, Gedimino pr. 53, Vilnius
9.00	Seimo Kaimo reikalų komiteto pirmininko Sauliaus BUCEVIČIAUS įžanginė kalba
Seimo Pirmininko dr. Vydo GEDVILO sveikinimo žodis
Darbotvarkės tvirtinimas

I DALIS: EUROPOS SAJUNGOS BENDRA ŽEMĖS ŪKIO POLITIKA PO 2013 M.

- 09.10 **Bendra žemės ūkio politika po 2013 m.**
Prof. Vigilijus JUKNA, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras
- 09.25 **Bendros žemės ūkio politikos reforma: Europos Parlamento indėlis**
Dr. Czesław Adam SIEKIERSKI, Europos Parlamento Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pirmininko pavaduotojas
- 09.40 Diskusija
- 11.00–11.30 Bendra nuotrauka
Vieta: Seimo I r. Vitražo galerija

Kavos pertrauka
Vieta: Seimo I r. Vitražo galerija
- 11.30 **Bendros žemės ūkio politikos reformos įgyvendinimo iššūkiai**
Dr. Tassos HANIOTIS, Europos Komisijos Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato Ekonominės analizės, perspektyvų ir vertinimo direktorato direktorius
- 11.45 Diskusija
- 13.30–15.00 Pietūs
Vieta: Seimo I r. Vitražo galerija

II DALIS: SMULKIEJI ŪKIAI – DABARTIS IR PERSPEKTYVOS

- 15.00 **Smulkiųjų ūkininkų indėlis į tvarią ES kaimo raidą**
Dr. Rasa MELNIKIENĖ, Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto direktorė
- 15.15 **Kas laukia smulkiųjų ūkininkų reformavus bendrą žemės ūkio politiką?**
Hanny VAN GEEL, *European Coordination Via Campesina* koordinacinio komiteto narė
- 15.30 **Smulkiųjų ūkių plėtros iššūkiai: ūkininko požiūris**
Valdas KAVALIAUSKAS, ūkininkas, Asociacijos *VivaSol* valdybos pirmininkas
- 15.45 Diskusija
- 17.00 **Baigiamosios pastabos**
Seimo Kaimo reikalų komiteto pirmininkas Saulius BUCEVIČIUS
- 17.10 Ekskursija po Seimą (anglų ir prancūzų k.) pasirinktinai
Delegacijų išvykimas

Lietuvos Respublikos pirmininkavimas
Europos Sąjungos Tarybai
2013 m. liepos 1 d. – gruodžio 31 d.
PARLAMENTINIS MATMUO

Lithuanian Presidency of
the Council of the European Union
1 July – 31 December 2013
PARLIAMENTARY DIMENSION

Présidence lituanienne
du Conseil de l'Union européenne
du 1er juillet au 31 décembre 2013
DIMENSION PARLEMENTAIRE

KAIMO REIKALŲ KOMITETŲ PIRMININKŲ SUSITIKIMO BENDROS ŽEMĖS ŪKIO POLITIKOS REFORMOS KLAUSIMAIS

A P Ž V A L G A

2013 m. liepos 21–22 d.
Vilnius

Kaimo reikalų komitetų pirmininkų susitikimas bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) reformos klausimais vyko 2013 m. liepos 21–22 d., Lietuvos Respublikos Seime, Vilniuje. Susitikime buvo diskutuojama dviem temomis: *Europos Sąjungos bendra žemės ūkio politika po 2013 metų* ir *Smulkieji ūkiai – dabartis ir perspektyvos*.

Susitikime įžanginį žodį tarė Lietuvos Respublikos Seimo Kaimo reikalų komiteto pirmininkas Saulius BUCEVIČIUS. Susitikimo dalyvius pasveikino Seimo Pirmininkas dr. Vydas GEDVILAS.

Pirmojoje susitikimo dalyje pranešimus skaitė: Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras prof. Vigilijus JUKNA (pranešimo tema *Bendra žemės ūkio politika po 2013 metų*), Europos Parlamento Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pirmininko pavaduotojas dr. Czesław Adam SIEKIERSKI (pranešimo tema *Bendros žemės ūkio politikos reforma: Europos Parlamento indėlis*) ir Europos Komisijos Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato Ekonominės analizės, perspektyvų ir vertinimo direktorato direktorius dr. Tassos HANIOTIS (pranešimo tema *Bendros žemės ūkio politikos reformos įgyvendinimo iššūkiai*).

Antrojoje susitikimo dalyje pranešimus skaitė: Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto direktorė dr. Rasa MELNIKIENĖ (pranešimo tema *Smulkiųjų ūkininkų indėlis į tvarią Europos Sąjungos kaimo raidą*), *European Coordination Via Campesina* koordinacinio komiteto narė Hanny van GEEL (pranešimo tema *Kas laukia smulkiųjų ūkininkų reformavus bendrą žemės ūkio politiką?*) ir ūkininkas, Asociacijos VIVA SOL valdybos pirmininkas Valdas KAVALIUSKAS (pranešimo tema *Smulkiųjų ūkių plėtros iššūkiai: ūkininko požiūris*).

Pirmosios dalies pranešimų santrauka

Žemės ūkio ministras Vigilijus JUKNA savo pranešime pagrindinį dėmesį skyrė 2013 m. birželio 26 d. pasiektam tarpinstituciniam politiniam susitarimui dėl BŽŪP reformos pasiūlymų paketo ir teigė, kad pagrindinis Lietuvos, kaip pirmininkaujančios valstybės, uždavinys yra užbaigti reformos įtvirtinimo procedūras ir priimti būtinas pereinamąsias nuostatas 2014 metams. Ministras atkreipė dėmesį į tai, kad nauja reforma suteiks galimybę lanksčiau naudoti lėšas tarp I ir II BŽŪP ramsčių, taip pat bus supaprastintos procedūros smulkiesiems ūkininkams išmokoms gauti. Be to, išsaugota galimybė iki 13 proc. visų tiesioginių išmokų skirti su gamyba susietoms išmokoms. Kita vertus, pasak ministro, Lietuva liks tarp mažiausias išmokas gaunančių šalių Europos Sąjungoje. Ministras taip pat pabrėžė, kad valstybėms narėms teks atsakingai apsispręsti dėl pagalbos smulkiesiems ūkininkams,

„sofos“ ūkininkų eliminavimo iš tiesioginių išmokų schemos bei žalinimo priemonių pasirinkimo. Anot ministro, įgyvendinant kaimo plėtros politiką, ypač svarbu siekti socialinės atskirties kaime mažinimo, vietinių rinkų ir inovacijų skatinimo.

Czesław Adam SIEKIERSKI savo pranešime akcentavo Europos Parlamento vaidmenį derybose dėl pagrindinių naujos reformos aspektų – tiesioginių išmokų, žalinimo, paramos jauniems ir smulkiesiems ūkininkams, kaimo plėtros priemonių. Jis pažymėjo, kad Europos Parlamentas pirmą kartą po Lisabonos sutarties priėmimo svarstant reformą dalyvavo kaip visateisis teisėkūros dalyvis lygiais pagrindais su ES Taryba. Tačiau C. A. SIEKIERSKI atkreipė dėmesį į tai, kad nauja reforma nepalietė kitų labai svarbių BŽŪP klausimų, tokių kaip: tiesioginių išmokų viršutinės ribos nustatymas, išmokų suvienodinimas tarp valstybių narių (išorinė konvergencija), lankstus lėšų naudojimas tarp I ir II BŽŪP ramsčių. Pranešėjas išreiškė viltį, kad šiose srityse pavyks pasiekti pažangos Lietuvos pirmininkavimo metu.

Tassos HANIOTIS pabrėžė, kad su nauja reforma ES juda nuo principo *ką ir kiek gaminti* prie tikslo *kaip gaminti*. Dėl to vis didesnis dėmesys skiriamas aplinkosauginiams reikalavimams bei žalinimui. Jo teigimu, Europos Komisija, rengdama pasiūlymą dėl reformos, vadovavosi trimis reformos tikslais: apsirūpinimas maistu, tvarus gamtinių išteklių valdymas ir socialinė ekonominė kaimo plėtra. Pranešėjas taip pat atkreipė dėmesį į būtinybę stiprinti inovacijas žemės ūkio sektoriuje remiantis naujais finansavimo mechanizmais, tokiais kaip Europos inovacijų partnerystė.

Pirmosios dalies diskusijų apibendrinimas

Diskusijose susitikimo dalyviai kalbėjo apie būtinybę lanksčiau taikyti BŽŪP priemones (atsižvelgiant į egzistuojančius skirtumus tarp valstybių narių), akcentavo žalinimo, paramos jauniems ūkininkams, inovacijų svarbą. Dalis kalbėtojų pabrėžė, kad politikai turėtų kuo mažiau kištis į žemės ūkio rinką, kad rinkos signalai turėtų būti pagrindinė žemės ūkio sektoriaus varomoji jėga. Buvo diskutuojama apie produktų atsekamumą, ypač 2013 m. pradžioje Europą sukrėtusio arklienos skandalo kontekste. Europos Komisijos atstovas pažymėjo, kad šiuo metu yra kuriamos priemonės, kaip gerinti produktų atsekamumą. Dalyviai iš mažesnes tiesiogines išmokas gaunančių valstybių narių atkreipė dėmesį į egzistuojančius išmokų skirtumus bei sunkią šių šalių ūkininkų padėtį. Buvo pabrėžtas ir išaugęs nacionalinių parlamentų vaidmuo tiek reformos įgyvendinimo kontekste, tiek ir dėl subsidiarumo principo taikymo.

Antrosios dalies pranešimų santrauka

Antrąją susitikimo dalį pradėjusi Rasa MELNIKIENĖ savo pranešime pabrėžė ryšį tarp smulkaus ūkininkavimo ir tvarios kaimo vietovių plėtros. Jos duomenimis, 80 proc. ES ūkių yra mažesni negu 10 hektarų. Anot pranešėjos, istoriškai BŽŪP plėtojosi keliais etapais – nuo pirminio siekio didinti našumą buvo pereita prie konkurencingumo didinimo, tačiau pastarojo laikmečio svarbiausias siekis – tvarumo užtikrinimas. R. MELNIKIENĖS manymu, smulkieji ūkiai vaidina ypatingą vaidmenį užtikrinant tvarumą, nes jie dažniausia gamina šviežią ir natūralų maistą ir taiko aplinkai nekenksmingas technologijas. Be to, smulkieji ūkiai reaguoja į vietinės rinkos poreikius daug lanksčiau negu dideli ūkiai.

Hanny van GEEL pateikė kritišką dabartinės ūkininkavimo sistemos vertinimą ir kvietė politikus iš esmės keisti žemės ūkio politikos strategiją. Jos nuomone, dabartinė žemės ūkio sistema yra per daug orientuota į pramoninį ūkininkavimą bei pelno siekimą, o ne į kokybiško ir tvaraus maisto gamybą. H. van GEEL teigė, kad žmonės turėtų turėti teisę demokratiškai formuoti savo maisto ir žemės ūkio sistemas nekenkdamai kitiems žmonėms ir

gamtai. Tai, jos nuomone, turėtų būti vadinama apsirūpinimo maistu savarankiškumo principu.

Smulkiųjų ūkininkų atstovas Valdas KAVALIAUSKAS pristatė savo ūkio modelį, pagrįstą vietiniais ištekliais, rankų darbu ir minimaliomis sąnaudomis. Jis pabrėžė, kad jo ūkis produkciją vartotojui tiekia tiesiogiai, išvengdamas tarpininkų. V. KAVALIAUSKO specializacija yra sūrių gamyba. Jis yra įkūręs sūrių gamintojų asociaciją, viešąją įmonę bei kooperatyvą. Taip ūkininkas prisideda ir prie vietos bendruomenės plėtros, bendruomeninių saitų stiprinimo. Anot V. KAVALIAUSKO, smulkieji ūkiai turi labai mažus administracinius išteklius, todėl tokiems ūkiams itin aktualu, kad mažėtų administracinė našta.

Antrosios dalies diskusijų apibendrinimas

Kiti susitikimo dalyviai atkreipė dėmesį į tai, kad smulkieji ūkiai yra svarbūs ekonomiškai ir suteikdami pragyvenimo šaltinį nemažai daliai ES gyventojų prisideda prie nedarbo mažinimo. Smulkiųjų ūkininkų vaidmuo ypač svarbus vykdant kaimo vietovių plėtrą, puoselėjant kraštovaizdį. Atstovai iš Skandinavijos šalių pabrėžė ir tai, kad jų šalyse vis populiariesnis tampa konkrečioje vietovėje pagamintas maistas, ir tai stiprina smulkiųjų ūkių vaidmenį.

Vis tik kai kurie susitikimo dalyviai akcentavo, kad smulkieji ūkiai yra mažiau konkurencingi negu didieji ūkiai. Be to, vien smulkiuosiuose ūkiuose pagamintu maistu nebūtų įmanoma išmaitinti daugumos žmonių Europos Sąjungoje ar pasaulyje. Todėl buvo siūloma smulkiesiems ūkiams jungtis tam, kad būtų lengviau įsisavinti technologijas, tapti konkurencingesniems.

Pirmininko baigiamosios pastabos

Turėtų būti išlaikyta stipri ir tvari BŽŪP, kuri būtų aprūpinta reikiamais ištekliais ir, juos atsakingai naudojant, būtų galima atremti naujus globalius iššūkius.

Tik siekdamas žemės ūkio konkurencingumo didinimo, tausaus gamtos išteklių valdymo ir darnios kaimo vietovių plėtros, žemės ūkio sektorius gali tinkamai prisidėti prie „Europa 2020“ strateginių tikslų įgyvendinimo.

Prisitaikydami prie vietinės rinkos poreikių ir atsakingai naudodami gamtos išteklius, smulkieji ūkininkai vaidina svarbų vaidmenį prisideddami prie veiksmingos ir tvarios kaimo vietovių plėtros.

Tik mažą ES ūkininkų dalį sudaro ūkininkai, kuriems mažiau kaip 35 metai, o per ateinančius 10 metų ši dalis dar labiau sumažės. Todėl vienas iš BŽŪP prioritetų turėtų būti jaunų žmonių pritraukimas į žemės ūkio sektorių.

Teisingais ir objektyviais kriterijais pagrįstas paramos paskirstymas tarp ES valstybių narių ir pačiose valstybėse narėse yra vienas iš veiksnių, sudarančių lygias konkurencijos sąlygas visiems ES žemdirbiams.

Praktinės BŽŪP procedūros ir priemonės galėtų būti supaprastintos siekiant sumažinti administracinę naštą ūkininkams ir administruojančioms institucijoms.

Po beveik 2 metus trukusių derybų iš esmės buvo pasiektas susitarimas dėl bendros žemės ūkio politikos reformos po 2013 metų. Galima teigti, kad naujoje reformoje atsižvelgta į ES egzistuojančius skirtumus tarp atskirų žemės ūkio regionų, būtinumą BŽŪP reformuoti palaipsniui bei į tai, kad žemės ūkis valstybėse narėse yra glaudžiai susijęs su visa ekonomika.

BŽŪP ateitis daugiausia priklauso nuo kiekvienos valstybės narės, nes būtent valstybės narės turės užtikrinti efektyvų žemės ūkio politikos reformos įgyvendinimą. Todėl nacionaliniai parlamentai vaidins svarbų vaidmenį įgyvendinant šią reformą.

TARPPARLAMENTINĖ BENDROS UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKOS BEI BENDROS SAUGUMO IR GYNYBOS POLITIKOS KONFERENCIJA

2013 m. rugsėjo 4–6 d.
Lietuvos Respublikos Seimas
Vilnius

PROGRAMA

Rugsėjo 4 d., trečiadienis

Dalyvių atvykimas

15.00–19.00 Registracija viešbučiuose

Pirmininkaujančio trejeto ir Europos Parlamento atstovų posėdis

17.30–17.45 Išvykimas iš viešbučių į Seimą autobusu

18.00–19.00 Pirmininkaujančio trejeto (Airija / Lietuva / Graikija) ir Europos Parlamento atstovų posėdis

Vieta: Algirdo Mykolo Brazausko salė, Seimo I rūmai

Išvykimas iš Seimo į Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmus autobusu

18.30–18.50 Išvykimas iš viešbučių į Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmus autobusu

19.00–20.00 Ekskursija po Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmus (anglų ir prancūzų k.)

20.00 Vakariene Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko Artūro PAULAUŠKO kvietimu
Vieta: Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, Katedros a. 4, Vilnius

22.30 Išvykimas į viešbučius autobusu

Rugsėjo 5 d., ketvirtadienis

8.30–12.00 Dalyvių registracija (neužsiregistravusiems dalyviams)
Vieta: Seimo II rūmai, 1 aukštas

8.30 *Ad hoc* peržiūros komiteto darbo grupės dalyvių išvykimas iš viešbučių į Seimą autobusu

9.00–10.00 *Ad hoc* peržiūros komiteto darbo grupės posėdis
Vieta: Algirdo Mykolo Brazausko salė, Seimo I rūmai

9.30 *Ad hoc* peržiūros komiteto posėdžio dalyvių išvykimas iš viešbučių į Seimą autobusu

10.00–11.00 *Ad hoc* peržiūros komiteto posėdis
Vieta: Seimo posėdžių salė, Seimo II rūmai

Politinių grupių susitikimai

10.15 Išvykimas iš viešbučių į Seimą autobusu

11.00–12.00 Politinių grupių susitikimai:

EPP *Vieta: 218b posėdžių salė, Seimo III rūmai*

S&D *Vieta: Spaudos konferencijų salė, Seimo II rūmai*

ALDE *Vieta: Europos reikalų komiteto posėdžių salė, Seimo I rūmai*

GREENS *Vieta: Lietuvos Tarybos salė, Seimo I rūmai*

11.00 Kitų dalyvių išvykimas iš viešbučių į Seimą autobusu

ĮŽANGINIS POSĖDIS

Vieta: Kovo 11-osios Akto salė, Seimo I rūmai

12.00–12.50 Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko prof. Benedikto JUODKOS įžanginis žodis

Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko Artūro PAULASKO įžanginis žodis

J. E. Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios GRYBAUSKAITĖS sveikinimo žodis

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko dr. Vydo GEDVILO sveikinimo žodis

Europos Parlamento Užsienio reikalų komiteto pirmininko Elmaro BROKO sveikinimo žodis

Darbotvarkės tvirtinimas

PIRMASIS POSĖDIS

Vieta: Kovo 11-osios Akto salė, Seimo I rūmai

12.50–14.30 **Demokratijos skatinimas platesnėje Europoje: idėjos ir priemonės**
Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Linas LINKEVIČIUS

**Pasirengimas gruodžio mėnesio Europos Vadovų Tarybai:
Lietuvos prioritetai**
Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministras Juozas OLEKAS

Diskusija

14.30–15.50 Pietūs
Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai

14.30 Spaudos konferencija
Vieta: Spaudos konferencijų salė, Seimo II rūmai

UŽDARAS POSĖDIS

Vieta: Kovo 11-osios Akto salė, Seimo I rūmai

16.00–17.20 **ES prioritetai ir strategijos BUSP bei BSGP srityse**
Europos Sąjungos vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai,
Europos Komisijos Pirmininko pavaduotoja baronienė Catherine ASHTON

Diskusija

Posėdžio pabaiga

17.20–17.30 Bendra nuotrauka
Vieta: Kovo 11-osios Akto salė, Seimo I rūmai

17.30 Išvykimas iš Seimo į Vilniaus universiteto Botanikos sodą autobusu

19.00 Vakarienė Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko

prof. Benedikto JUODKOS kvietimu
*Vieta: Vilniaus universiteto Botanikos sodas,
 Kairėnų g. 43, Vilnius*

22.00 Išvykimas į viešbučius autobusu

Rugsėjo 6 d., penktadienis

ANTRASIS POSĖDIS

Vieta: Kovo 11-osios Akto salė, Seimo I rūmai

8.00 Išvykimas iš viešbučių į Seimą autobusu

9.00–10.20 **ES ir NATO bendradarbiavimo ateitis**
 NATO generalinis sekretorius Anders Fogh RASMUSSEN

Diskusija

10.30–12.30 **Darbo grupių posėdžiai:**

1 darbo grupė Rytų partnerystė ir jos strateginė reikšmė Europos Sąjungai
Vieta: Kovo 11-osios Akto salė, Seimo I rūmai

Pirmininkas – Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto
 pirmininko pavaduotojas Audronius AŽUBALIS

Apibendrinantis pranešėjas – Airijos Irachto Jungtinio užsienio reikalų ir
 prekybos komiteto pirmininkas Pat BREEN

Pranešėjai:

Europos išorės veiksmų tarnybos padalinio, atsakingo už Rusijos, Rytų
 partnerystės, Centrinės Azijos, regioninio bendradarbiavimo ir ESBO
 klausimus, direktorius Gunnar WIEGAND

Švedijos Karalystės Riksdago Užsienio reikalų komiteto pirmininkė
 Sofia ARKELSTEN

Rytų Europos studijų centro ekspertas dr. Laurynas KASČIŪNAS

Diskusija

**2 darbo grupė ES turimų pajėgumų ir ambicijų derinimas: rengiantis gruodžio mėnesio
 Europos Vadovų Tarybai**
Vieta: Seimo posėdžių salė, Seimo II rūmai

Pirmininkas – Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas
 Petras AUŠTREVICIUS

Apibendrinantis pranešėjas – Graikijos Respublikos parlamento Nacionalinio gynybos ir užsienio reikalų komiteto narys Ioannis KEFALOGIANNIS

Pranešėjai:

Europos Parlamento Užsienio reikalų komiteto Saugumo ir gynybos pakomitečio pirmininkas Arnaud DANJEAN

Europos išorės veiksmų tarnybos generalinio sekretoriaus pavaduotojo vyresnysis karinis patarėjas saugumo ir gynybos klausimais
Michael ZILMER-JOHNS

Europos gynybos agentūros direktorė Claude-France ARNOULD

Diskusija

12.30–12.50 Kavos pertrauka
Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai

BAIGIAMASIS POSĖDIS

Vieta: Kovo 11-osios Akto salė, Seimo I rūmai

12.50–13.15 *Ad hoc* peržiūros komiteto siūlymų pristatymas

13.15–14.00 Darbo grupių rezultatų pristatymas ir Tarpparlamentinės konferencijos išvadų priėmimas

Diskusija

Tarpparlamentinės konferencijos pabaiga

14.00–15.00 Pietūs
Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai

14.00 Baigiamoji spaudos konferencija
Vieta: Spaudos konferencijų salė, Seimo II rūmai

15.00 Ekskursija po Seimo rūmus (anglų ir prancūzų k.) *pasirinktinai*

Dalyvių išvykimas

Lietuvos Respublikos pirmininkavimas
Europos Sąjungos Tarybai
2013 m. liepos 1 d. – gruodžio 31 d.
PARLAMENTINIS MATMUO

Lithuanian Presidency of
the Council of the European Union
1 July – 31 December 2013
PARLIAMENTARY DIMENSION

Présidence lituanienne
du Conseil de l'Union européenne
du 1er juillet au 31 décembre 2013
DIMENSION PARLEMENTAIRE

AD HOC PERŽIŪROS KOMITETAS

TARPPARLAMENTINĖS BENDROS UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKOS BEI BENDROS SAUGUMO IR GYNYBOS POLITIKOS KONFERENCIJOS DARBO TVARKOS TAISYKLIŲ

GALUTINIS PERŽIŪROS PROCESO GRAFIKAS

2013 m. rugsėjo 5 d.

Vilnius

2013 m. rugsėjo 4–6 d. Vilniuje vykusios Tarpparlamentinės bendros užsienio ir saugumo politikos bei bendros saugumo ir gynybos politikos konferencijos metu susirinkęs *Ad hoc* peržiūros komitetas susitarė dėl Tarpparlamentinės konferencijos darbo tvarkos taisyklių galutinio peržiūros proceso grafiko.

Lietuvos pirmininkavimas

1. *Ad hoc* peržiūros komiteto darbo grupė teikia nacionalinių parlamentų pasiūlymus keisti Darbo tvarkos taisykles ir šiuos pasiūlymus suskirsto į keturias kategorijas.
2. *Ad hoc* peržiūros komitetas išnagrinėja pasiūlymą klasifikuoti ir apie tai informuoja Tarpparlamentinės konferencijos baigiamajame posėdyje.
3. *Ad hoc* peržiūros komitetas atsižvelgia į Lietuvos Respublikos Seimo, pirmininkaujančios valstybės parlamento, pirmines rekomendacijas ir perduoda jas toliau svarstyti pirmininkaujančiai Graikijai.

Graikijos pirmininkavimas

4. Darbo grupė seminare parengia pasiūlymų paketą (2014 m. vasario/ kovo mėn.).
5. *Ad hoc* peržiūros komitetas svarsto darbo grupės parengtą pasiūlymų paketą.
6. Tarpparlamentinė konferencija Atėnuose svarsto pasiūlymus.

Italijos pirmininkavimas

7. *Ad hoc* peržiūros komitetas svarsto pasiūlymus ir teikia savo rekomendacijas galutiniam tvirtinimui Tarpparlamentinei konferencijai Romoje.
8. Rekomendacijos svarstomos ES parlamentų pirmininkų konferencijoje Romoje.

Lietuvos Respublikos pirmininkavimas
Europos Sąjungos Tarybai
2013 m. liepos 1 d. – gruodžio 31 d.
PARLAMENTINIS MATMUO

Lithuanian Presidency of
the Council of the European Union
1 July – 31 December 2013
PARLIAMENTARY DIMENSION

Présidence lituanienne
du Conseil de l'Union européenne
du 1er juillet au 31 décembre 2013
DIMENSION PARLEMENTAIRE

AD HOC PERŽIŪROS KOMITETO DARBO GRUPĖ

NACIONALINIŲ PARLAMENTŲ PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ DĖL

TARPPARLAMENTINĖS BENDROS UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKOS BEI BENDROS SAUGUMO IR GYNYBOS POLITIKOS KONFERENCIJOS DARBO TVARKOS TAISYKLIŲ APIBENDRINIMAS

2013 m. rugsėjo 5 d.
Vilnius

Ad hoc peržiūros komiteto darbo grupė, surengusi posėdį 2013 m. rugsėjo 4–6 d. Vilniuje Tarpparlamentinėje bendros užsienio ir saugumo politikos bei bendros saugumo ir gynybos politikos konferencijoje, išnagrinėjo nacionalinių parlamentų pateiktus pasiūlymus dėl Tarpparlamentinės konferencijos darbo tvarkos taisyklių ir, atsižvelgdama į tai, ar jie atitinka Europos Sąjungos sutartį (toliau – Sutartis) ir 2012 m. balandžio 20–21 d. Varšuvoje priimtas pirmininkaujančios valstybės narės pateiktas Europos Sąjungos parlamentų pirmininkų konferencijos išvadas (toliau – Varšuvoje priimtos išvados), suskirstė pasiūlymus į šias kategorijas:

- 1 kategorija** – pasiūlymai, atitinkantys Sutartį ir Varšuvoje priimtas išvadas.
- 2 kategorija** – pasiūlymai, prieštaraujantys Sutarčiai.
- 3 kategorija** – pasiūlymai, prieštaraujantys Varšuvoje priimtoms išvadoms.
- 4 kategorija** – pasiūlymai, kuriuos reikia nagrinėti toliau.

Pasiūlymai bus toliau svarstomi Graikijos pirmininkavimo metu 2014 m. pirmąjį pusmetį.

1 kategorija – pasiūlymai, atitinkantys Sutartį ir Varšuvoje priimtas išvadas

Kroatija (Kroatijos Parlamentas)	Preambulės pakeitimai – 1 pastraipa: Tarpparlamentinė bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) ir bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) konferencija (toliau – Tarpparlamentinė konferencija COFDAC)
---	--

	Pasiūlymo pagrindimas: <i>Kroatijos delegacija siūlo santrumpą „Tarpparlamentinė konferencija“ visame tekste keisti santrumpa COFDAC.</i>
Latvija <i>(Latvijos Saeima)</i>	Preambulę papildyti nauja 6 pastraipa (ir ištrinti 1.3. dalį), kuri skambėtų taip: Tarpparlamentinė konferencija pakeičia Užsienio reikalų komitetų pirmininkų konferenciją (COFACC) ir Gynybos reikalų komitetų pirmininkų konferenciją (CODACC).
Jungtinė Karalystė <i>(Lordų Rūmai ir Bendruomenių Rūmai)</i>	1 straipsnio pakeitimai, pasiūlymo pagrindimas ir tikslas: <i>Norėtume pabrėžti, kad, mūsų nuomone, Ad hoc peržiūros komiteto tikslas turėtų būti teikti pasiūlymus, kaip pagerinti konferencijos veiksmingumą. Ypač daug dėmesio reikėtų skirti tam, kokią įtaką diskusijoms, konferencijos veiksmingumui apskritai ir procesui, kuriuo suformuluojamos ir patvirtinamos oficialios konferencijos išvados, turi konferencijos apimtis.</i> <i>Kai kurie susitikime Dubline dalyvavę Jungtinės Karalystės delegatai išreiškė susirūpinimą, kad jiems suteikiama nepakankamai galimybių apsvarstyti išvadų projektą. Galiausiai Ad hoc peržiūros komitetas neturėtų siekti išplėsti konferencijos funkcijų ar vaidmens už Parlamentų Pirmininkų nustatytų principų ir kompetencijos ribų, dėl kurių įveikus tam tikrus sunkumus, susitarta ES Parlamentų Pirmininkų Konferencijose 2012 m. balandžio 20–21 d. Varšuvoje ir 2011 m. balandžio 4–5 d. Briuselyje.</i>
Nyderlandai <i>(Atstovų Rūmai ir Senatas)</i>	2 straipsnio 2.1. dalies pakeitimai, pasiūlymo pagrindimas ir tikslas: <i>Dėl biudžeto apribojimų ir praktinių priežasčių delegacijas turėtų sudaryti ne daugiau kaip 6 nacionalinio parlamento nariai ir (ne daugiau kaip) 16 Europos Parlamento narių.</i>
Lietuva <i>(Lietuvos Respublikos Seimas)</i>	Pasiūlymas papildyti Darbo tvarkos taisykles: Naujas pasiūlymas, 2013-09-04 <i>Nustatyti Tarpparlamentinės konferencijos pirmininkaujančio trejeto sudėtį ir vaidmenį. Jį galėtų sudaryti pirmininkaujančios, pirmininkavusios, pirmininkausiančios šalies nacionalinio parlamento ir Europos Parlamento delegacijos.</i>
Latvija <i>(Latvijos Saeima)</i>	3.1. dalies pakeitimai: <i>Sakinių tvarkos pakeitimai</i> 3.1. Tarpparlamentinė konferencija šaukiama kartą per šešis mėnesius pirmininkaujančioje valstybėje arba Europos Parlamente Briuselyje. <u>Neeiliniai posėdžiai rengiami, jei nusprendžiama, kad tai būtina arba neatidėliotina.</u> Sprendimą <u>šiais klausimais</u> priima pirmininkaujančios valstybės <u>parlamentas</u>. Neeiliniai posėdžiai rengiami, jei nusprendžiama, kad tai būtina arba neatidėliotina.
Nyderlandai <i>(Atstovų Rūmai ir Senatas)</i>	3 straipsnio pakeitimai, pasiūlymo pagrindimas ir tikslas: <i>Greta jau esamo parlamentų nuolatinių atstovų Briuselyje tinklo sukūrus</i>

	<i>delegatų (pvz., delegacijų vadovų) ir jų darbuotojų grupės elektroninio pašto adresą, būtų galima pagerinti bendravimą ir bendradarbiavimą praktiniu lygmeniu.</i>
Nyderlandai (Atstovų Rūmai ir Senatas)	3 straipsnio pakeitimai, pasiūlymo pagrindimas ir tikslas: <i>Konferencijos darbo efektyvumą ir delegatų bendravimą galima būtų pagerinti vietoje plenarinio posėdžio arba kartu su plenariniu posėdžiu suorganizavus keletą teminių diskusijų (nedidelėse grupėse), darbo grupių, išskaidžius sesijas, pristatymus ir papildomus bei kt. renginius.</i>
Jungtinė Karalystė (Lordų Rūmai ir Bendruomenių Rūmai)	3 straipsnio pakeitimai, pasiūlymo pagrindimas ir tikslas: <i>Vienas mūsų siūlomų pakeitimų kartu su plenarine sesija lygiagrečiai organizuoti temines sesijas, kuriose mažesnės suinteresuotųjų asmenų grupės galėtų susirinkti ir aptarti konkrečius, labiau strateginio pobūdžio klausimus. Iš neoficialių diskusijų Pafose su Jumis ir kolegomis žinome, kad tą galimybę svarstote, tad norėtume Jus paskatinti ją įgyvendinti.</i>
Jungtinė Karalystė (Lordų Rūmai ir Bendruomenių Rūmai)	3 straipsnio pakeitimai, pasiūlymo pagrindimas ir tikslas: <i>Kitas siūlomas pakeitimas sutrumpinti ilgus pranešėjų pristatymus ir skirti daugiau laiko klausimams ir atsakymams, kurie ir yra svarbiausias tokių posėdžių tikslas. Taip pat svarbu užtikrinti, kad visų dalyvaujančių parlamentų atstovai galėtų, jei to pageidauja, dalyvauti visose diskusijose.</i>
Nyderlandai (Atstovų Rūmai ir Senatas)	Pakeitimai, pasiūlymo pagrindimas ir tikslas: <i>Nyderlandų Parlamentas mano, kad BUSP ir BSGP konferencija yra oficiali platforma, kurią sudaro ES nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento delegacijos. BUSP ir BSGP konferencijoje politinės grupės negali turėti oficialaus statuso ar oficialių teisių (t.y. priešingai nei Europos Parlamente ar kai kuriose parlamentinėse asamblėjose).</i>
Latvija (Latvijos Saeima)	4.1. dalies b) punkto pakeitimai: <i>(b) Darbotvarkės projektas perduodamas visiems parlamentams likus pakankamai laiko ne vėliau kaip prieš aštuonias (8) savaites iki kiekvieno posėdžio. Darbotvarkė turi būti patvirtinta balsų dauguma iki posėdžio pradžios.</i>
Nyderlandai (Atstovų Rūmai ir Senatas)	4 straipsnio 4.2. dalies pakeitimai, pasiūlymo pagrindimas ir tikslas: <i>BUSP ir BSGP konferencijos testinumą galima geriau užtikrinti sklandžiai perduodant pirmininkavimą kitoms pirmininkausiančioms valstybėms. Prieš konferenciją siūloma skelbti (viešą) pirmininkavimo perdavimo ataskaitą, kurioje būtų išsamiau pristatomos pirmininkavusios valstybės pastangos ir pirmininkausiančios valstybės prioritetai.</i>
Nyderlandai (Atstovų Rūmai ir Senatas)	4 straipsnio 4.2. dalies pakeitimai, pasiūlymo pagrindimas ir tikslas: <i>BUSP ir BSGP konferencijos pateiktų pasiūlymų įtaką Europos institucijoms ir vyriausiajam įgaliotiniui galima būtų padidinti pagerinus konferencijos išvadų ir vyriausiojo įgaliotinio konferencijoje pasakytų teiginių ir padarytų išipareigojimų įgyvendinimo stebėseną. Šiuos klausimus būtų galima aptarti siūlomoje pusmetinėje pirmininkavimo</i>

	<i>perdavimo ataskaitoje.</i>
Nyderlandai (Atstovų Rūmai ir Senatas)	6 straipsnio pakeitimai, pasiūlymo pagrindimas ir tikslas: <i>Siekiant užtikrinti sąnaudų efektyvumą ir visų delegacijų dalyvavimą konferencijos veikloje, neturėtų būti skiriama nuolatinė pirmininkaujanti valstybė, nuolatinis sekretoriatas ar kokia nors kita specializuota institucija.</i>
Lietuva (Lietuvos Respublikos Seimas)	7 straipsnio 7.2. dalies pakeitimai: 7.2. Pirmininkaujančios valstybės parlamentas parengia Tarpparlamentinės konferencijos išvadų projektą anglų ir prancūzų kalbomis ir per posėdį perduoda jį nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento delegacijoms likus pakankamai laiko iki išvadų patvirtinimo laiku prieš atitinkamą Tarpparlamentinės konferencijos posėdį , kad būtų galima pateikti ir apsvarstyti visus pakeitimus.

2 kategorija – pasiūlymai, prieštaraujantys Sutarčiai

Ispanija (Ispanijos Parlamentas)	2 straipsnio 2.3. dalies a) punkto pakeitimai: a) Europos Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai Tarpparlamentinėje konferencijoje aptaria ir nustato Į Tarpparlamentinės konferencijos posėdžius Europos Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai kviečiamas pristatyti ES prioritetų ir strategijų prioritetus ir strategijas BUSP ir BSGP srityje.
Vokietija (Vokietijos Bundestagas)	2 straipsnio 2.3. dalies a) punkto pakeitimai: 2.3. Vyriausiasis įgaliotinis, ypatingi svečiai ir specialistai a) Į Tarpparlamentinės konferencijos posėdžius Europos Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai kviečiamas pristatyti ES prioritetų ir strategijų BUSP ir BSGP srityje. Vyriausiasis įgaliotinis turėtų iš anksto išplatinti rašytinį pareiškimą.
Kroatija (Kroatijos Parlamentas)	2 straipsnio 2.3. dalies a) punkto pakeitimai: 2.3. Vyriausiasis įgaliotinis, ypatingi svečiai ir specialistai a) Į Tarpparlamentinės konferencijos posėdžius Europos Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai kviečiamas pristatyti ES prioritetų ir strategijų BUSP ir BSGP srityje. Vyriausiasis įgaliotinis turėtų iš anksto išplatinti rašytinį pareiškimą arba pranešimą.
Ispanija (Ispanijos Parlamentas)	Papildyti 2 straipsnio 2.3. dalį b) punktu: b) Tuo tikslu vyriausiasis įgaliotinis pateikia pareiškimą iš anksto konferencijai peržiūrėti. Vyriausiasis įgaliotinis kasmet parengia ataskaitą, susijusią su Tarpparlamentinės konferencijos priimtomis išvadomis ir rekomendacijomis. Ataskaitą būtų galima peržiūrėti kas pusę metų.
Vokietija	Papildyti Darbo tvarkos taisyklių tekstą 4 straipsniu. POLITINĖS

<i>(Vokietijos Bundestagas)</i>	GRUPĖS: 4. Ne mažiau kaip šeši (6) ne mažiau kaip penkių (5) skirtingų delegacijų nariai turi teisę sukurti politinę grupę.
---------------------------------	--

Vokietija <i>(Vokietijos Bundestagas)</i>	7 straipsnio 7.3. dalies pakeitimai: 7.3. Patvirtinus išvadas, galutinius tekstus anglų ir prancūzų kalbomis, kurie abu yra autentiški, pirmininkaujančios valstybės parlamentas perduoda susipažinti visoms delegacijoms, nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento pirmininkams, Europos Vadovų Tarybos bei Komisijos pirmininkams ir ES vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai. Pirmininkaujančios valstybės parlamentas taip pat perduoda galutinius tekstus ES vyriausiajam įgaliotiniui, Tarybos ir Komisijos pirmininkams, prašydamas pateikti savo nuomonę.
---	---

3 kategorija – pasiūlymai, prieštaraujantys Varšuvoje priimtoms išvadoms

Vokietija <i>(Vokietijos Bundestagas)</i>	2 straipsnio 2.1. dalies a) punkto pakeitimai, pasiūlymo pagrindimas ir tikslas: <i>Vokietijos delegacija siūlo, kad kiekvieno parlamento narių skaičius galėtų būti proporcingai paskirstytas remiantis Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje taikoma narių paskirstymo schema. Žr. Priedą.</i>
---	---

Vokietija <i>(Vokietijos Bundestagas)</i>	4 straipsnio 4.1. dalies b) punkto pakeitimai: (b) Darbotvarkės projektas perduodamas visiems parlamentams ne vėliau kaip prieš aštuonias (8) savaites iki kiekvieno posėdžio. Darbotvarkė turi būti patvirtinta balsų dauguma iki posėdžio pradžios. Pasiūlymus dėl darbotvarkės keitimo turi teikti ne mažiau kaip trys (3) dviejų (2) skirtingų delegacijų nariai ir pagrįsti juos prieš tvirtinant darbotvarkę. Sprendimai dėl tokių pakeitimų priimami balsų dauguma.
---	---

Vokietija <i>(Vokietijos Bundestagas)</i>	4 straipsnio 4.2. dalies pakeitimai: 4.2. Kiti dokumentai Prieš kiekvieną posėdį delegacijos gali perduoti su darbotvarke susijusius dokumentus pirmininkaujančios valstybės parlamento sekretariatui. Pirmininkaujančios valstybės parlamentas gali parengti dokumentus, kurie bus svarstomi Tarpparlamentinėje konferencijoje. Dokumentus, kurie bus svarstomi Tarpparlamentinėje konferencijoje, galima įtraukti paprašius trims nariams, sprendimas šiuo klausimu priimamas paprasta balsų dauguma.
---	---

Vokietija <i>(Vokietijos Bundestagas)</i>	5 straipsnio pakeitimai, pasiūlymo pagrindimas ir tikslas: <i>Vokietijos delegacija siūlo suteikti deramą statusą vokiečių kalbai, atsižvelgiant į tai, kad Tarpparlamentinė konferencija yra ES tarpparlamentinė institucija.</i> <i>(Vokietijos delegacijos vadovo 2012 m. lapkričio 9 d. pateikta žodinė</i>
---	--

	<i>pataisa)</i>
Latvija <i>(Latvijos Saeima)</i>	7.1. dalies pakeitimai, pasiūlymo pagrindimas ir tikslas: <i>Atsižvelgiant į geriausią COSAC kontekste taikomą praktiką (žr. Darbo tvarkos taisyklių 7.5. dalį) 7 straipsnio (Išvados) 7.1. dalis dabartinėje Darbo tvarkos taisyklių formuluotėje skambėtų taip:</i> 7.1. Tarpparlamentinė konferencija siekia bendru susitarimu patvirtinti neįpareigojančias išvadas BUSP ir BSGP klausimais, susijusiais su Tarpparlamentinės konferencijos darbotvarke. Jei tai yra neįmanoma, pasiūlymas priimamas kvalifikuota balsų dauguma, kai ji paremia ne mažiau kaip 3/4 visų balsavusiųjų. 3/4 visų atiduotų balsų tuo pat metu turi sudaryti bent pusę visų balsų.
Vokietija <i>(Vokietijos Bundestagas)</i>	7 straipsnio 7.1. dalies pakeitimai: 7.1. Tarpparlamentinė konferencija, remdamasi 3/4 balsavusiųjų daugumos vardu, gali bendru sutarimu patvirtinti neįpareigojančias išvadas BUSP ir BSGP klausimais, susijusiais su Tarpparlamentinės konferencijos darbotvarke.
Vokietija <i>(Vokietijos Bundestagas)</i>	Papildyti tekstą nauja 7 straipsnio 7.3. dalimi: 7.3. Balsavimo teise kiekvienas dalyvis naudojasi individualiai.
Latvija <i>(Latvijos Saeima)</i>	Papildyti tekstą nauja 7.4. dalimi, pasiūlymo pagrindimas ir tikslas: <i>Remiantis Lisabonos sutarties 2 proto kolo 7 straipsnyje išdėstytais principais, pridėti NAUJĄ 7.4. dalį, kuri skambėtų taip:</i> 7.4. Kiekviena delegacija turi du balsus. Tuo atveju, kai parlamentą sudaro dveji rūmai, kiekvienas iš šių rūmų turi po vieną balsą.
Vokietija <i>(Vokietijos Bundestagas)</i>	8 straipsnio 8.2. dalies pakeitimai: <i>(2013-08-28 pasiūlymo pataisymas)</i> 8.2. Dėl visų Darbo tvarkos taisyklių pakeitimų, kuriuos gali siūlyti nacionalinių parlamentų, politinių frakcijų ir Europos Parlamento delegacijos, sprendimas priimamas bendru sutarimu. Pakeitimai turi atitikti ES parlamentų pirmininkų konferencijos sprendimus tuomet, kai ji paremia trijų ketvirtadalių dauguma. Kворumas šiuo atveju yra tada, kai balsavime dalyvauja du trečdaliai visų narių.

4 kategorija – pasiūlymai, kuriuos reikia nagrinėti toliau

Kroatija <i>(Kroatijos Parlamentas)</i>	Papildyti 2 straipsnio 2.3. dalį b) punktu: b) Pirmininkaujančios valstybės parlamentas glaudžiai bendradarbiaudamas su nacionaliniais parlamentais ir Europos Parlamentu, ypatingus svečius ir specialistus gali kviesti skaityti pranešimus posėdžiuose su Tarpparlamentinės konferencijos darbotvarke susijusiais klausimais.
---	--

Nyderlandai <i>(Atstovų Rūmai ir Senatas)</i>	Pakeitimai, pasiūlymo pagrindimas ir tikslas: <i>Nyderlandų Parlamentas mano, kad BUSP ir BSGP konferencija yra oficiali platforma, kurią sudaro ES nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento delegacijos. BUSP ir BSGP konferencijoje politinės grupės negali turėti oficialaus statuso ar oficialių teisių (t.y. priešingai nei Europos Parlamente ar kai kuriose parlamentinėse asamblėjose).</i>
Latvija <i>(Latvijos Saeima)</i>	Darbo tvarkos taisyklių papildymas nauju 10-uoju straipsniu: 10. ĮSIGALIOJIMAS 10.1. Šios Darbo tvarkos taisyklės sudaromos vienu originaliu egzemplioriumi, kurio tekstai anglų ir prancūzų kalbomis yra autentiški. Taisyklės skelbiamos oficialiomis Europos Sąjungos kalbomis. Taisyklės įsigalioja nuo jų priėmimo momento.
Kipras <i>(Atstovų Rūmai)</i>	Pakeitimai, pasiūlymo pagrindimas ir tikslas: <i>2012 m. rugsėjo 9–10 d. Pafose vykusios Tarpparlamentinės konferencijos BUSP ir BSGP klausimais inauguraciniame posėdyje priimtų Išvadų 7,8 ir 9 pastraipose nustatyta, kad:</i> <i>„7. (Tarpparlamentinė konferencija) yra įsitikinusi, kad parlamentų vaidmuo skatinant demokratines vertybes ir atskaitingas geros valdysenos sistemas yra lemiamas, todėl pabrėžia, jog būtina stiprinti parlamentų vaidmenį remiant perėjimą prie demokratijos kaimynėse pietuose ir rytuose;</i> <i>8. laikosi nuomonės, kad tam reikia, inter alia, atidžiau stebėti demokratinius procesus Europos Sąjungos pietinėje ir rytinėje kaimynystėje, koordinuoti veiksmus imantis bendrų iniciatyvų ir geriau keičiantis informacija, taip pat reikia užtikrinti parlamentų darbą remiant šias šalis;</i> <i>9. prašo pirmininkaujančios šalies iki kito Tarpparlamentinės konferencijos posėdžio parengti su tuo susijusius pasiūlymus“.</i> <i>Remdamiesi 9 pastraipa, Kipro Atstovų Rūmai siūlo, kad Tarpparlamentinė konferencija įsteigtų faktų nustatymo misiją, siekiant vykdyti demokratinių procesų kaimyninėse pietinėse ir rytinėse Viduržemio jūros regiono šalyse stebėseną. Šiuo tikslu misija lankysis Arabų pavasario valstybėse ir pateiks išvadas konferencijai.</i> <i>Misiją gali sudaryti iki aštuonių narių. Tikslų misijos narių skaičių atviru kvietimu nustato konferencija. Kiekviena grupė iš savo narių tarpo gali išsirinkti koordinatorių. Pieš kiekvieną misiją grupės sudėtis gali būti atnaujinama.</i> <i>Misijos mandatas gali tęstis iki kitos Konferencijos ir po to būti atnaujintas.</i> <i>Sekretoriato funkcijas gali užtikrinti parlamentas, kuriam atstovauja koordinatorius, bendradarbiaudamas su pirmininkaujančių valstybių parlamentų trejeta ir Europos Parlamentu.</i>

	<i>Misijų išlaidas gali padengti dalyvaujantys parlamentai.</i>
--	---

**Priedas prie Protokolo dėl 2 straipsnio 2.1. dalies
(atsižvelgiant į Vokietijos siūlomus pakeitimus)**

	ET PA balsai	Padauginta iš 2/3	suapvalinta; ne mažiau 4
Austrija	6	4,00	4,00
Belgija	7	4,67	5,00
Bulgarija	6	4,00	4,00
Kroatija	5	3,33	4,00
Kipras	3	2,00	4,00
Čekijos Respublika	7	4,67	5,00
Danija	5	3,33	4,00
Estija	3	2,00	4,00
Suomija	5	3,33	4,00
Prancūzija	18	12,00	12,00
Vokietija	18	12,00	12,00
Graikija	7	4,67	5,00
Vengrija	7	4,67	5,00
Airija	4	2,67	4,00
Italija	18	12,00	12,00
Latvija	3	2,00	4,00
Lietuva	4	2,67	4,00
Liuksemburgas	3	2,00	4,00
Malta	3	2,00	4,00
Nyderlandai	7	4,67	5,00
Lenkija	12	8,00	8,00
Portugalija	7	4,67	5,00
Rumunija	10	6,67	7,00
Slovakija	5	3,33	4,00
Slovėnija	3	2,00	4,00
Ispanija	12	8,00	8,00
Švedija	6	4,00	4,00
Jungtinė Karalystė	18	12,00	12,00
	212	141,33	161,00
Europos Parlamentas	18	12,00	16,00
Iš viso:	230	153,33	177,00

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO, PIRMININKAUJANČIOS VALSTYBĖS
PARLAMENTO, PIRMINĖS REKOMENDACIJOS**

AD HOC PERŽIŪROS KOMITETO DARBO GRUPEI

**DĖL TARPPARLAMENTINĖS BENDROS UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKOS IR
BENDROS SAUGUMO IR GYNYBOS POLITIKOS KONFERENCIJOS DARBO
TVARKOS TAISYKLIŲ**

**2013 m. rugsėjo 5 d.
Vilnius**

Randamasis Europos Sąjungos parlamentų pirmininkų konferencijas (toliau – Parlamentų pirmininkų konferencija) 2012 m. balandžio 20–21 d. Varšuvoje priimtu sprendimu peržiūrėti Tarpparlamentinės bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) ir bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) konferencijas (toliau – Tarpparlamentinė konferencija) darbo tvarkos taisyklės praėjus dvejimais metams nuo jos pirmojo posėdžio, o peržiūros išvadas pateikti atitinkamo Parlamentų pirmininkų konferencijos posėdžio metu;

rundamasis 2012 m. rugsėjo 9–10 d. Pafose vykęs Tarpparlamentinės konferencijos darbo tvarkos taisyklių 9 straipsnį, kuriuo teigiama, kad „Tarpparlamentinė konferencija gali sudaryti Ad hoc peržiūros komitetą, kuris per aštuoniolika (18) mėnesių nuo Tarpparlamentinės konferencijos pirmojo posėdžio įvertintų jos veiklą ir pateiktų rekomendacijas, kurias svarstytų ES parlamentų pirmininkų konferencija“;

atsižvelgdamas į 2013 m. kovo 24–25 d. Tarpparlamentinės konferencijos Dublino priimtą sprendimą sudaryti Ad hoc peržiūros komitetą (toliau – Peržiūros komitetas) persvarstyti Tarpparlamentinės konferencijos darbo tvarkos taisyklės ir sudaryti Peržiūros komiteto darbo grupę, kuri preliminariai peržiūrėtų Tarpparlamentinės konferencijos darbo tvarkos taisyklės;

Lietuvos Respublikos Seimas, pirmininkaujanti valstybės Parlamentas, atidžiai apėvanstęs nacionalinių parlamentų delegacijų pateiktus pasiūlymus dėl darbo tvarkos taisyklių pakeitimų teikia šias pirmines rekomendacijas:

1. Dabartinį sutrumpintą pavadinimą – Tarpparlamentinė konferencija – pakeisti santrumpa, kad šią konferenciją galima būtų atskirti nuo kitų tarpparlamentinių konferencijų, pavyzdžiui, COSAC ir Tarpparlamentinės Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų konferencijos. Viena siūlomų santrumpų yra COFDAC.

2. Tarpparlamentinės konferencijos metu be plenarinių posėdžių būtų galima organizuoti gretutinius renginius, tokius kaip diskusijas aktualiais klausimais mažesnėse grupėse, darbo grupių posėdžius, ar dirbti pasiskirsčius į grupes.
3. Tarpparlamentinės konferencijos švachų projektą prieš atitinkamą susitikimą pirmininkaujančios šalies parlamentas galėtų perduoti visoms delegacijoms, palikdamas tiek laiko, kad jo pakaktų pakeitimams apsvastyti ir pateikti.
4. Nustatyti Tarpparlamentinės konferencijos pirmininkaujančio trejeto sudėtį ir vaidmenį. Jį galėtų sudaryti pirmininkaujančios, pirmininkavusios, pirmininkausiančios šalies nacionalinio parlamento ir Europos Parlamento delegacijos.
5. Siekiant užtikrinti, kad visų dalyvaujančių parlamentų atstovai galėtų pasisakyti visose diskusijose, jei to pageidauja, pirmininkaujančios valstybės parlamentas, sudarydamas darbotvarkės projektą, turėtų numatyti daugiau laiko diskusijoms.
6. Numatyti galimybę politinėms grupėms, sudarytoms pagal Europos politines partijas, prieš Tarpparlamentinės konferencijos posėdžius sušaukti savo neformalius susitikimus.
7. Šios darbo tvarkos taisyklės parengtos vienu originaliu egzemplioriumi, kurio tekstai anglų ir prancūzų kalbomis yra autentiški. Taisyklės įsigalioja nuo jų priėmimo momento.

Lietuvos Respublikos pirmininkavimas
Europos Sąjungos Tarybai
2013 m. liepos 1 d. – gruodžio 31 d.
PARLAMENTINIS MATMUO

Lithuanian Presidency of
the Council of the European Union
1 July – 31 December 2013
PARLIAMENTARY DIMENSION

Présidence lituanienne
du Conseil de l'Union européenne
du 1er juillet au 31 décembre 2013
DIMENSION PARLEMENTAIRE

TARPPARLAMENTINĖS BENDROS UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKOS BEI BENDROS SAUGUMO IR GYNYBOS POLITIKOS KONFERENCIJOS

I Š V A D O S

Vilnius, 2013 m. rugsėjo 4–6 d.

Tarpparlamentinė konferencija,

atsižvelgdama į 2012 m. balandžio mėn. Varšuvoje priimtą Europos Sąjungos (ES) parlamentų pirmininkų konferencijos sprendimą dėl šios Konferencijos įsteigimo ir įgaliojimų;

atsižvelgdama į Lisabonos sutarties Protokolo Nr. 1 II antraštinę dalį dėl veiksmingo ir reguliaraus tarpparlamentinio bendradarbiavimo skatinimo Sąjungoje;

žinodama apie Lisabonos sutartyje numatytas naujas ES institucijų galias ir priemones užsienio, saugumo ir gynybos politikos srityje; suprasdama, kad naujos priemonės suteikia didesnių galimybių Sąjungai daryti tarptautinę įtaką, proporcingą jos politinei ir ekonominei svarbai;

suvokdama daugiapakopį sprendimų priėmimų procesą Bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) ir Bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) srityse; suprasdama, kad veiksmingas šių politikos sričių įgyvendinimas turi būti susijęs su daugybe ir ES, ir nacionalinio lygio politikos veikėjų; suvokdama pareigą vykdyti parlamentinę kontrolę ir plėtoti tarpparlamentinį bendradarbiavimą BUSP ir BSGP srityse;

atsižvelgdama į sparčiai kintančią geopolitinę aplinką ir vis svarbesnius naujus užsienio ir saugumo politikos iššūkius, tokius kaip klimato kaita, tarptautinis nusikalstamumas ir terorizmas, piratavimas jūroje, energijos tiekimo saugumas, kibernetiniai išpuoliai, pandemijos, taip pat silpnos ir žlungančios valstybės bei masinio naikinimo ginklų ir įprastinių ginklų platinimas;

suvokdama, kad tarptautinio geopolitinio scenarijaus evoliucija išryškino svarbų parlamentų vaidmenį dalyvaujant pasaulinių sprendimų dėl krizių ir konfliktų priėmime;

BUSP: konfliktas Sirijoje

1. reiškia itin didelį susirūpinimą dėl tebesitęsiančio konflikto Sirijoje, dėl kurio jau žuvo per 100 000 žmonių, daugiausia civilių; atkreipia dėmesį į didžiulę humanitarinę krizę, kuri

prasidėjo dėl konflikto ir kuri turi įtakos visam regionui; susirūpinusi pažymi, kad, remiantis Jungtinių Tautų (JT) Vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro skaičiavimais, iš savo šalies pabėgo ir prieglobsčio kaimyninėse šalyse ieškojo daugiau nei 2 mln. Sirijos gyventojų;

2. reiškia didelį susirūpinimą dėl cheminio ginklo naudojimo Sirijoje, ypač dėl 2013 m. rugpjūčio 21 d. vykusios cheminės atakos Damasko priemiesčiuose, dėl kurios galimai žuvo per 1 400 žmonių, iš jų – apie 400 vaikų; laukia JT ekspertų misijos incidento tyrimo išvadų, taip pat apgailestauja, kad misijai nebuvo leista pradėti tyrimo iškart po atakos; mano, kad masinio naikinimo ginklų panaudojimas, kuris yra draudžiamas pagal 1997 m. Cheminio ginklo uždraudimo konvenciją, yra nusikaltimas žmoniškumui, kuris turi būti griežčiausiai pasmerktas ir į kurį reikia griežtai reaguoti tarptautiniu lygiu, apsvarstant ir galimybę perduoti šį klausimą svarstyti Tarptautiniam baudžiamajam teismui;
3. pabrėžia tarptautinės bendruomenės, ypač JT Saugumo Tarybos, pareigą patraukti atsakomybėn tokių nusikaltimų vykdytojus ir pagal JT Chartijos principus imtis atitinkamų priemonių užtikrinti, kad tokie nusikaltimai nepasikartotų ateityje; ragina nuolatinės JT Saugumo Tarybos nares – Rusiją ir Kiniją – priimti atsakomybę ir neblokuoti JT Saugumo Tarybos sprendimų paremiant bendrąją poziciją ir politinį sprendimą dėl Sirijos konflikto; mano, kad ES kartu su tarptautiniais partneriais turėtų toliau atkakliai skatinti ieškoti politinio sprendimo, kuris yra nepaprastai svarbus siekiant taikos, visa apimančio perėjimo prie demokratijos Sirijoje proceso; remia II-osios Ženevos taikos konferencijos sušaukimą kaip 2012 m. birželio mėn. vykusios konferencijos dėl Sirijos konflikto tęsinį;
4. ragina ES valstybes nares būti solidarioms su Sirijos pabėgėliais ir teikti jiems visą būtiną pagalbą bei paramą; laikosi nuomonės, kad dėl dramatiškų įvykių Sirijoje Europos Sąjungai būtina palaikyti humanitarinio atsako idėją; pabrėžia, kad tam būtina skirti išteklių, apibrėžti darbo metodus ir tikslus naujai plėtojant Europos ir Viduržemio jūros šalių santykius;

BUSP: visa apimančio požiūrio plėtojimas

5. yra įsitikinusi, kad ES užsienio ir saugumo politikos tikslai turėtų būti pagrįsti ir toliau įgyvendinami remiantis bendru siekiu prisidėti prie taikos, užkirsti kelią konfliktams, skatinti pagarbą žmogaus teisėms, remti demokratiją ir tarptautinę teisę – principais, įkvėpusiais pačios ES sukūrimą;
6. mano, kad Sąjungos lygmeniu turėtų būti daugiau strateginio užsienio politikos koordinavimo, jei ES, siekdama įgyvendinti savo užsienio politikos tikslus, nori didinti savo tarptautinę įtaką ir veiksmingumą; mano, jog reikėtų skirti pakankamai lėšų, kad ES galėtų veiksmingai ir nuosekliai veikti pasaulinėje arenoje;
7. pabrėžia, kad tik pritaikiusi visa apimančią požiūrį užsienio ir saugumo politikai, kuris apima ne tik diplomatinės ir ekonominės priemonės, bet ir paramą vystymuisi ir, kaip kraštutinę priemonę bei remiantis JT Chartija – karinės priemonės, ES gali tikėtis veiksmingai kovoti su pasaulinėmis grėsmėmis, propaguoti savo strateginius interesus ir pagrindines vertybes; yra įsitikinusi, kad Lisabonos sutartis leidžia ES pritaikyti tokį visa apimančią požiūrį, ir tikisi, kad Vyriausioji įgaliotinė ir Komisijos pirmininko pavaduotoja (Vyriausioji įgaliotinė) paskelbs tai savo pranešime apie BSGP vaidmenį remiantis visapusišku požiūriu;

8. atsižvelgia į Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) struktūros ir veikimo peržiūrą, kurią Vyriausioji įgaliotinė paskelbė 2013 m. liepos mėn.; atkreipia dėmesį, kad EIVT įsteigta didžiausios per pastaruosius dešimtmečius ekonomikos krizės metu ir kylant beprecedenčiams pilietiniams ir politiniams neramumams pietinėse kaimyninėse šalyse; pripažįsta Vyriausiosios įgaliotinės pastangas siekiant didesnio koordinavimo, sinergijos, masto ekonomijos, papildomumo ir suderinamumo tarp įvairių ES užsienio politikos priemonių, įskaitant jos valstybių narių priemones, ir formuojant vieningesnę užsienio ir saugumo politiką apskritai; mano, kad reikia dar efektyviau išnaudoti visas Lisabonos sutartyje numatytas priemones, taip pat struktūruoto bendradarbiavimo galimybes;
9. džiaugiasi Vyriausiosios įgaliotinės pastangomis ginti ir skatinti pagarbą žmogaus teisėms pasaulyje, ypač džiaugiasi, kad 2012 m. buvo priimta Strateginė programa ir Veiksmų planas žmogaus teisių ir demokratijos srityje; mano, kad ES specialusis įgaliotinis žmogaus teisių klausimais sustiprino ES žmogaus teisių politikos efektyvumą ir matomumą; remia aktyvesnę pilietinės visuomenės dalyvavimą plačiai ginant žmogaus teises ir ES plėtojant išorės santykius; laukia ES prisijungimo prie Europos žmogaus teisių konvencijos ir aktyvesnio bendradarbiavimo su Europos Taryba;
10. pabrėžia, kad svarbu palaikyti tvirtesnius santykius su pagrindiniais strateginiais ES partneriais; pabrėžia, kad strateginės partnerystės turi būti grįstos bendra vizija, ypač įsipareigojimu remti demokratiją ir žmogaus teises, ir jos turėtų būti reguliariai peržiūrimos, taip pat ir tarpparlamentinio bendradarbiavimo lygmeniu; sveikina prasidėjusias ES ir JAV derybas dėl transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės, kuri ne tik gali paskatinti darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą dviejose didžiausiose pasaulio ekonomikose, bet ir tarptautiniu mastu propaguoti vertybes ir interesus, kuriais grindžiama transatlantinė partnerystė;

BUSP ir ES energetikos politikos išorės matmuo

11. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti ES užsienio ir energetikos politikos darną didinant energijos vidaus vartojimo efektyvumą ir mažinant energetinę priklausomybę nuo trečiųjų šalių, ypač nuo tų šalių, kurios nepripažįsta arba negerbia pagrindinių ES vertybių arba kai yra rizika, kad energijos ištekliais bus naudojamosi kaip priemone siekiant pakenkti ES užsienio politikos tikslams;
12. primena Tarybos prašymą, kad iki 2013 m. pabaigos Komisija pateiktų ataskaitą apie ES išorės energetikos politikos įgyvendinimą ir laukia po to prasidėsiančių diskusijų šiuo klausimu; mano, kad branduolinės saugos užtikrinimas ES kaimyninėse šalyse turi būti neatskiriama ES išorės energetikos politikos dalis ir kad ES turėtų tarptautiniu mastu propaguoti griežčiausius branduolinės saugos standartus; pabrėžia, kad energetinis saugumas yra vienas iš svarbiausių Sąjungos rūpesčių, todėl jis turėtų būti strategiškiau integruotas į BUSP, taip pat į dialogus su strateginiais partneriais ir į atitinkamus daugiašalius forumus;

BUSP ir Europos kaimynystės politika

13. pabrėžia Europos kaimynystės politikos (EKP), kuri yra Bendrijos politika, svarbą ir pabrėžia būtinybę nustatyti glaudesnę BUSP ir EKP ryšį, kuris būtų visa apimančio požiūrio dalis; atsižvelgdama į veiksmingo daugiašališkumo principo svarbą ES užsienio politikos strategijoje,

remia daugiašalio bendradarbiavimo stiprinimą įgyvendinant EKP, būtent Rytų partnerystės ir Viduržemio jūros šalių sąjungos srityje; tačiau pripažįsta, kad ES kaimyninės šalys turi skirtingus siekius bendradarbiavimu su ES atžvilgiu, todėl santyčiai su kiekviena jos partnere yra unikalūs, ir šiems santykiams palaikyti reikėtų taikyti atitinkamai individualias EKP priemones; ragina šalis partneres nemažinti savo užmojų ir įsipareigojimų vykdyti reformas ir siekti glaudesnės politinės ir ekonominės asociacijos su ES;

14. pabrėžia Rytų partnerystės šalių strateginę svarbą BUSP; ragina Vilniuje vykstantį 3-įjį Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimą atverti duris glaudesnei politinei asociacijai ir gilesnei ekonominei integracijai su ES toms Rytų partnerystės šalims, kurios vykdo savo įsipareigojimus ir reikalavimus; pripažįsta Rytų partnerių siekius ir su jais susijusius jų tikslus ir įsipareigojimus, įskaitant tuos, kurie įtvirtinti Europos Sąjungos sutarties 49 straipsnyje, su sąlyga, kad jie atitinka būtinus kriterijus;
15. sveikina derybose dėl dvišalių Asociacijos susitarimų bei Gilių ir visaapimančių prekybos susitarimų su Rytų partneriais pasiektą pažangą, laikantis principo „parama pagal pažangą“, taip pat sudarytais vizų režimo supaprastinimo susitarimais ir pažanga dėl vizų režimo liberalizavimo, nes tai stiprina žmonių tarpusavio ryšius ir gerina bendrus politinius santykius su šiomis šalimis; todėl sveikina su Azerbaidžanu ir Armėnija pasirašytus vizų režimo supaprastinimo susitarimus ir pasiektą pažangą derybose dėl vizų režimo liberalizavimo veiksmų planų su Moldova, Gruzija ir Ukraina;
16. pabrėžia, kad ES reikia vieningai ir nuosekliai reaguoti į Rusijos Federacijos Rytų partnerystės šalims daromą politinį, ekonominį ir prekybinį spaudimą, kuris prieštarauja Helsinkio susitarimams, įsipareigojimams Pasaulio prekybos organizacijai (PPO) ir tarptautinei teisei, ir ragina gerbti šių šalių suverenias teises laisvai įgyvendinti artėjimo link ES politiką; ragina Europos Komisiją dėti didesnes pastangas derantis su Rytų partnerystės šalimis siekiant užtikrinti, kad priėmus sprendimus Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikime Vilniuje prasidėtų negrįžtama glaudesnės jų partnerystės su ES pažanga;
17. kviečia intensyviau bendradarbiauti su Rytų partnerystės šalimis BSGP rėmuose ir toliau *inter alia* skatinti jas dalyvauti ES krizių valdymo operacijose ir misijose;
18. sveikina Vyriausiosios įgaliotinės įsipareigojimus Pietų kaimynystės srityje ir jos nuolatinės pastangas skatinant taiką, stabilumą ir demokratinius pokyčius regione;
19. reiškia didelį susirūpinimą dėl situacijos Egipte; smerkia visų šalių – tiek valstybės saugumo, tiek opozicijos pajėgų – naudojamą smurtą, nusinešusį šimtus nekaltų civilių ir saugumo pareigūnų gyvybių; ragina visas konflikto šalis derinti skirtingus interesus taikaus dialogo keliu ir palaiko integruotą politinį susitarimą, kad valdžia kuo greičiau būtų perduota demokratiškai išrinktiems lyderiams;
20. sveikina JAV valstybės sekretoriaus iniciatyvą duoti naują postūmį Artimųjų Rytų taikos procesui atnaujinant tiesiogines Izraelio ir Palestinos Administracijos derybas dėl galutinio statuso; ragina konflikto šalis rimtai žiūrėti į derybas ir įtraukti atitinkamas visuomenės grupes į diskusiją apie ilgalaikio taikos susitarimo naudą ir jo būtinybę; pabrėžia, kad išsprendus konfliktą būtų pasitarnauta Izraelio ir Palestinos Administracijos, taip pat ES ir plačios

tarptautinės bendruomenės interesams; ragina visas šalis susilaikyti nuo iniciatyvų, kurios iš anksto gali nulemti arba neigiamai paveikti derybų baigtį, ypač atsižvelgiant į paskutinį Izraelio vyriausybės sprendimą leisti plėstis kai kurioms gyvenvietėms;

21. pabrėžia, kad ES parlamentai yra atsakingi už paramą parlamentams ir pilietinei visuomenei pereinamąjį laikotarpį išgyvenančiose šalyse ir kad tokia parama galėtų padėti pagrindą tvirtai ir veiksmingai šių šalių parlamentinei demokratijai; mano, kad parlamentinė diplomatija gali atlikti svarbų vaidmenį prisidedama prie ES užsienio politikos tikslų stiprinti pagarbą žmogaus teisėms ir skatinti demokratines reformas; todėl pabrėžia, kad svarbu išnaudoti tokius parlamentinio bendradarbiavimo instrumentus kaip EURONEST ir EUROMED parlamentinės asamblėjos;

Europos saugumo strategijos peržiūra

22. pabrėžia, kad dabartinė Europos saugumo strategija (ESS), kuri buvo patvirtinta prieš 10 metų, nebeatitinka naujųjų pasaulio realių, ir kad atėjo laikas peržiūrėti šią strategiją; atkreipia dėmesį, kad peržiūros procesas gali būti vertingas jau pats savaime ir gali suteikti galimybę atnaujinti BSGP; mano, kad gruodžio mėnesio Europos Vadovų Taryba yra tinkama vieta ir laikas diskusijai dėl ESS peržiūros; reiškia nuomonę, kad nacionaliniai parlamentai ir Europos Parlamentas turėtų kuo aktyviau dalyvauti peržiūroje, siekiant kuo platesnio sutarimo dėl naujos ESS;
23. pabrėžia, kad įprastiniai saugumo iššūkiai ir pajėgumai ir toliau sudarys gynybos pagrindą, tačiau ypatingą vietą ES saugumo ir gynybos strategijoje turi užimti naujieji iššūkiai kibernetinio, kosmoso, jūrų ar energetinio saugumo srityse ir į juos turėtų būti visapusiškai reaguojama Sąjungos lygiu; pažymi, kad ES kibernetinio saugumo strategija kuria vertę, tuo tarpu tolesnės diskusijos dėl ES vaidmens ir įsitraukimo laipsnio kosmose yra pageidautinos; atkreipia dėmesį, kad ginkluotosios pajėgos yra didžiausios energijos vartotojos Europos viešajame sektoriuje ir kad būtina didinti energijos vartojimo efektyvumą, ypač operacijose; remia Europos gynybos agentūros (EGA) Žaliosios karybos iniciatyvą; sveikina Komisijos iniciatyvą identifikuoti galimus tikslus ir prioritetines veiklos sritis ES lygiu kuriant visapusišką energijos koncepciją ginkluotosioms pajėgoms;

BUSP/BSGP: rengiantis gruodžio mėnesio Europos Vadovų Tarybai

24. dar kartą ragina Europos Vadovų Tarybą imtis reikalingų veiksmų, kad būtų stiprinama pastebimai silpnėjanti Europos gynyba ir pateikti pasiūlymus dėl sprendimų priėmimo BSGP srityje paspartinimo bei dėl BSGP operacijų finansavimo, taip pat dėl struktūruoto bendradarbiavimo ir ES kovinių grupių ateities; dar kartą ragina sudaryti veiksmų planą su konkrečiais terminais pažangai gynybos srityje pasiekti, įskaitant visas esamas Lisabonos sutarties nuostatas, kad būtų užtikrintas Sąjungos saugumas tuo metu, kai visos valstybės narės gerokai mažina išlaidas gynybai;
25. mano, kad ES kovinės grupės turi galimybes tapti viena pagrindinių BSGP priemonių, tačiau pabrėžia, jog būtina geriau apibrėžti jų panaudojamumą patvirtinant modulinį požiūrį, tobulinant mokymą, karines pratybas ir sertifikavimą, gerinant išankstinį planavimą, užtikrinant

lygesnį naštos pasidalijimą; todėl remia pasiūlymą Europos Vadovų Tarybai patvirtinti naują požiūrį į ES greitojo reagavimo priemones gruodžio mėnesio susitikime;

26. pabrėžia, kad ES ir NATO bendradarbiavimas labai svarbus stiprinant silpnėjančią Europos gynybą ir transatlantinio aljanso europinį ramstį, mano, kad ES ir NATO glaudžiau koordinuojant gynybos planavimą būtų galima išvengti abiejų partnerių veiksmų dubliavimo ir kad šiuo požiūriu būtų pageidautina suderinti Europos pajėgumų plėtros planą su NATO gynybos planavimo procesu; pripažįsta, kad praktiniame ES ir NATO bendradarbiavime planuojant politiką ir vykdant operacijas padaryta pažanga;
27. mano, kad bandant suderinti pajėgumų plėtros procesą būtina nustatyti aiškius geografinius ir veiklos prioritetus; yra įsitikinusi, kad tokių prioritetų nustatymas leistų lengviau apsispręsti dėl minkštosios ir kietosios galios pajėgumų derinio bei suteiktų gaires pirkimų programoms; ragina panaikinti atotrūkį tarp BSGP ambicijų ir pajėgumų juos derinant tarpusavyje; kviečia regionuose veiksmingiau koordinuoti BSGP misijų veiksmus, ypač tuos, kurių imamasi toje pačioje geografinėje vietovėje kaip, pavyzdžiui, Afrikos rago pusiasalyje;
28. remia ES karinių pajėgumų telkimą ir bendrą naudojimąsi jais; atkreipia dėmesį, kad dauguma valstybių narių atskirai nėra pajėgios įsigyti šiuolaikinių pajėgumų; akcentuoja svarbų EGA vaidmenį derinant pirkimo gynybos srityje poreikius visoje ES; pabrėžia, kad tiek ES viduje, tiek su NATO reikėtų labiau koordinuoti *de facto* vykstančią specializaciją pajėgumų srityje, aiškiai įvardinti perteklinius pajėgumus, kurie neatitinka operacinių poreikių, ir susitarti dėl jų mažinimo tikslų; mano, kad gynybos standartizavimas ir bendras mišrių standartų (karinių ir civilinių) naudojimas prisidėtų prie EGA pajėgumų telkimo ir dalijimosi jais iniciatyvos, pagerintų Europos ginkluotųjų pajėgų bendradarbiavimą ir sąveikumą; ragina efektyviai įgyvendinti Pajėgumų telkimo ir dalijimosi jais elgesio kodeksą; ragina lanksčiau naudotis ES lėšomis, kad būtų remiamos dvejopo naudojimo technologijos su gynyba susijusioje veikloje;
29. mano, kad stipri Europos pramonės ir technologijų bazė gynybos srityje labai svarbi išlaikant tvarius Europos gynybos pajėgumus; pabrėžia, kad Europos gynybos pramonė yra svarbi ne tik Europos saugumui, bet ir prisideda prie ekonominio augimo, darbo vietų kūrimo ir inovacijų skatinimo; taip pat sveikina Komisijos komunikatą „Konkurencingesnio ir veiksmingesnio gynybos ir saugumo sektoriaus kūrimas“; tikisi daugiau pažangos įgyvendinant tokius pavyzdinius Europos projektus kaip degalų atsargų papildymas ore arba nuotoliniu būdu pilotuojamų orlaivių sistemos;

Tarpparlamentinės konferencijos darbas ateityje

30. ragina kitos ES Tarybai pirmininkausiančios šalies parlamentą, persvarsčius BSGP misijų veiksmingumą, organizuoti keitimąsi nuomonėmis apie parlamentines procedūras ir praktiką, susijusią su šiomis misijomis;

AHPK darbas ateityje

31. atsižvelgia į Ad hoc peržiūros komiteto atliktą darbą dėl praktinio Tarpparlamentinės konferencijos veikimo ir nacionalinių parlamentų pateiktų pasiūlymų; atkreipia dėmesį į ketinimą sušaukti Ad Hoc darbo grupės posėdį per Graikijos pirmininkavimą 2014 m. pirmąjį

pusmetį; primena, kad sprendimą dėl galutinių AHPK rekomendacijų turės priimti Tarpparlamentinė konferencija per Italijos pirmininkavimą 2014 m. antrąjį pusmetį;

32. prašo pirmininkaujančios valstybės parlamentą išplatinti šias išvadas visoms delegacijoms, nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento pirmininkams, Europos Vadovų Tarybos pirmininkams, Europos Komisijai, vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai.

1 PRIEDAS. TARPPARLAMENTINĖS KONFERENCIJOS EIGA

Ižanginės pastabos

Tarpparlamentinė bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) bei bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) konferencija vyko 2013 m. rugsėjo 4–6 d. Vilniuje, Lietuvos Respublikos Seime.

Tarpparlamentinėje konferencijoje ižangines kalbas sakė Užsienio reikalų komiteto pirmininkas prof. Benediktas JUODKA ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Artūras PAULAUSKAS. Dalyvius pasveikino Jos Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia GRYBAUSKAITĖ, Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas dr. Vydas GEDVILAS ir Europos Parlamento Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Elmar BROK.

Diskusijose dėmesys buvo sutelktas į šias temas: *Demokratijos skatinimas platesnėje Europoje: idėjos ir priemonės* (pagrindinis pranešėjas – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Linas LINKEVIČIUS), *Pasirengimas gruodžio mėnesio Europos Vadovų Tarybai: Lietuvos prioritetai* (pagrindinis pranešėjas – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministras Juozas OLEKAS), *ES prioritetai ir strategijos BUSP bei BSGP srityse* (pagrindinė pranešėja – Europos Sąjungos vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai, Europos Komisijos pirmininko pavaduotoja baronienė Catherine ASHTON), ir *ES ir NATO bendradarbiavimo ateitis* (pagrindinis pranešėjas – NATO generalinis sekretorius Anders Fogh RASMUSSEN).

Be to, buvo surengti du teminiai darbo grupių posėdžiai: *ES turimų pajėgumų ir ambicijų derinimas: rengiantis gruodžio mėnesio Europos Vadovų Tarybai ir Rytų partnerystę ir jos strateginę reikšmę Europos Sąjungai*. Dviejų darbo grupių rezultatus visiems Tarpparlamentinės konferencijos dalyviams pristatė apibendrinantys pranešėjai: Airijos Irachto Jungtinio užsienio reikalų ir prekybos komiteto pirmininkas Pat BREEN ir Graikijos Respublikos Parlamento Nacionalinio gynybos ir užsienio reikalų komiteto narys Ioannis KEFALOGIANNIS.

Remiantis Dubline vykusios Tarpparlamentinės konferencijos sprendimu, priimtu 2013 m. kovo 25 d., pirmasis *Ad hoc* peržiūros komiteto (AHPK) posėdis dėl praktinio Tarpparlamentinės konferencijos veikimo buvo surengtas 2013 m. rugsėjo 5 d. Vilniuje. AHPK patvirtino galutinį peržiūros proceso grafiką, nacionalinių parlamentų siūlomų pakeitimų apibendrinimą ir atsižvelgė į Lietuvos Respublikos Seimo, kaip pirmininkaujančios valstybės parlamento, siūlomą pradinį rekomendacijų projektą.

Pranešimų ir diskusijų apžvalga

PIRMASIS POSĖDIS

Savo pranešime ministras L. LINKEVIČIUS pristatė Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai prioritetus: patikima Europa, auganti Europa ir atvira Europa. Pastarojo prioriteto kontekste svarbus matmuo yra glaudesnis bendradarbiavimas su ES kaimynėmis, ypač Rytų partnerystės šalimis. L. LINKEVIČIUS pabrėžė, kad politinių ir ekonominių ryšių su Rytų kaimynėmis skatinimo procesas jau pats savaime gali kurti vertę. Jis ypač pabrėžė Ukrainos svarbą ir pavadino ją Rytų

partnerystės sėkmės lakmuso popierėliu. Ministras pabrėžė, kad šalys turėtų turėti teisę laisvai rinktis užsienio politikos tikslus, o su ekonominėmis grėsmėmis ir politiniu spaudimu iš išorės taikytis negalima. Ukrainoje yra pastebimos tam tikros problemos, pavyzdžiui, selektyvus teisingumo taikymas, tačiau ministras pabrėžė, kad santykius su Ukraina visada reikėtų matyti platesniame geopolitiniame kontekste. Tad ES turėtų būti iniciatyvi ir skatinti Ukrainą tęsti reformas. Ministras taip pat paskatino Armėniją neapleisti darbo, kuris buvo nuveiktas siekiant Asociacijos susitarimo, ir paragino megzti ryšius su Baltarusija, tačiau neaukojant Europos vertybių. Jis taip pat paragino parengti aiškesnę strategiją dėl Rytų partnerystės ateities.

Gynybos ministras Juozas OLEKAS pabrėžė gruodžio mėnesio Europos Vadovų Tarybos – pirmosios specializuotos Tarybos per 5 metus – svarbą diskusijai dėl Europos gynybos politikos ateities. Pasak ministro, ES vis dar kukliai prisideda prie krizių valdymo, o mažėjant gynybos biudžetams prie krizių valdymo bus prisidedama dar mažiau. Svarbus ES gynybos politikos aspektas turėtų būti jos matomumas. Tad ministras iškėlė mintį, jog reikėtų ES gynybos tarybos, ir pabrėžė, kaip svarbu persvarstyti dešimties metų senumo Europos saugumo strategiją, kurioje nepateikiamos tinkamos strateginės gairės. Ministras taip pat pabrėžė kitus svarbius ES gynybos politikos prioritetus: ES kaip saugumo teikėjos vaidmens ES kaimynystėje didinimas plėtojant saugumo partnerystes, pavyzdžiui, su Rytų partnerystės šalimis, Europos saugumui vis dar labai svarbios stiprios transatlantinės partnerystės palaikymas, dėmesys naujiems iššūkiams kibernetiniam, energetiniam ir laivybos saugumui, efektyvesnis energijos vartojimas kariuomenėje, greito dislokavimo pajėgumų gerinimas ir gynybos matmens stiprinimas laikantis visa apimančio užsienio politikos požiūrio.

Diskusijos metu daug pranešėjų pabrėžė, kad nerimauja dėl situacijos Sirijoje, ir akcentavo, kaip svarbu rasti politinį krizės sprendimą. Parlamento nariai taip pat paragino vykdyti tikrai bendrą saugumo ir gynybos politiką, ypač dabartiniame geopolitiniame kontekste, tačiau atkreipė dėmesį į mažėjančius gynybos biudžetus. Kiti pabrėžė, kad jei ES siekia stiprios BSGP, ji taip pat turėtų turėti ir stiprią BUSP, siekiant įsitvirtinti kaip teisėtai tarptautinei veikėjai ir saugumo teikėjai. Pabrėžta, kad užsienio ir saugumo politikoje trūksta vienybės ir kad tai rodo Europos silpnumą. Akcentuotas viešųjų pirkimų rinkos neefektyvumas, paraginta teikti didesnę svarbą EGA, iškelta mintis steigti už gynybą atsakingo Komisijos nario pareigybę Europos Komisijoje. Kitas svarbus diskusijos matmuo buvo ES santykiai su Rytų partneriais, ypač didėjantis Rusijos spaudimas šioms šalims. Išreikštas susirūpinimas dėl Armėnijos įsipareigojimo toliau plėtoti santykius su ES. Kai kurie atstovai paragino ES dėti daugiau pastangų siekiant glaudesnės partnerystės su tokiais šalimis kaip Moldova ir ypač Ukraina, be kurios Rusijos remiama Eurazijos sąjunga būtų viso labo „popierinė“.

ANTRASIS POSĖDIS

Vyriausioji įgaliotinė ir Komisijos pirmininko pavaduotoja baronienė Catherine ASHTON pabrėžė, kad aplink Europą susidarė nestabilumo lankas ir kad ES turėtų aktyviau rūpintis konfliktų prevencija regione, nes konfliktų prevencija kainuoja pigiau nei pasekmių šalinimas. Vyriausioji įgaliotinė priminė apie savo aktyvų tarpininkavimą Egipte, kuris laiko ES patikima atstove. ES turėtų toliau bendradarbiauti su Iranu ES3+3 formatu ir dėti visas pastangas politiškai išspręsti krizę Sirijoje, taip pat sušaukti antrąją Ženevos taikos konferenciją. Vyriausioji įgaliotinė taip pat kalbėjo

apie išorės spaudimą, kurį patiria Rytų partnerystės šalys artėjant 3-iajam Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimui Vilniuje. Ji taip pat atkreipė dėmesį į Serbijos ir Kosovo santykiuose padarytą pažangą, kurią tiesiogiai nulėmė aktyvus ES vaidmuo.

Diskusijų metu nariai uždavė daug klausimų, susijusių su Sirija, Egiptu ir kitomis regiono šalimis. Kai kas siūlė didinti finansinę paramą regiono šalims ir ragino ES sudaryti savo Maršalo planą Artimiesiems Rytams. Nariai taip pat klausinėjo Vyriausiąją įgaliotinę apie artėjantį Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimą Vilniuje ir didėjančią Rusijos spaudimą Rytų partneriams.

Atsakydama į klausimus Vyriausioji įgaliotinė pabrėžė, jog svarbu visoje ES suderinti pirkimo gynybos srityje standartus ir paminėjo sėkmingą ATALANTA misiją, dėl kurios piratavimas teritorijoje, kur vykdoma misija, sumažėjo 93 %. Ji taip pat kalbėjo, kad nestabilumas Vidurio Rytuose sklinda iš vienos valstybės į kitą, ir priminė, kad ES jau yra didžiausia paramos teikėja regione. Kalbėdama apie kaimynes esančias Europoje, Vyriausioji įgaliotinė išskyrė Serbijos ir Kosovo santykiuose padarytą pažangą kaip didžiausią ES diplomatijos sėkmę ir pabrėžė, jog ES turėtų tęsti plėtros politiką Vakarų Balkanuose.

TREČIASIS POSĖDIS

NATO generalinis sekretorius Anders Fogh RASMUSSEN griežčiausiai pasmerkė Sirijoje įvykdytą cheminį išpuolį. Jis pabrėžė, kad NATO yra narių konsultacijų forumas visais klausimais ir kad NATO įsipareigojusi ginti pietryčių sieną. Kalbėdamas atkreipė dėmesį į neraminančią tendenciją, kad gynybos biudžetai mažinami, nors kyla vis didesni iššūkiai saugumui. Jis pasakė, kad 2015 m. Kinijos išlaidos gynybai viršys aštuonių didžiausių NATO sąjungininkių Europoje išlaidoms. Taip pat per daug dubliuojami pajėgumai ir per daug skiriasi standartai NATO narėse, todėl masto ekonomija ir mokymas yra neefektyvūs. Generalinis sekretorius pabrėžė, kad svarbu išlaikyti stiprią NATO ir plėtoti stiprų Europos gynybos ramstį. Šiame kontekste turėtume daugiausia dėmesio skirti trimis prioritetams: pajėgumų vystymui, stiprių pajėgų kūrimui ir stiprios gynybos pramonės plėtojimui. A. F. RASMUSSEN taip pat pabrėžė, kad ES ir NATO turi tas pačias vertybes ir viziją; jos eina tuo pačiu keliu ir siekia to paties tikslo. Tad paragino bendradarbiauti, nedubliuoti pastangų ir stiprinti pajėgumus, o ne biurokratiją.

Diskusijos metu keletas pranešėjų pabrėžė didėjančią kibernetinių išpuolių grėsmę ir būtinybę šiuos išpuolius traktuoti kaip konvencinius išpuolius. Pripažinta, jog Europa gali vadovauti krizių valdymui, tačiau jai trūksta pajėgumų, ir tai buvo akivaizdu operacijos Libijoje metu. Taip pat gyvai diskutuota dėl galimo NATO vaidmens Sirijoje. A. F. RASMUSSEN paaiškino, kad NATO C2 nėra būtini trumpai, tikslingai operacijai, kurią Sirijoje planuoja kai kurie Sąjungininkai. Praktiniuose pasiūlyimuose dėl efektyvesnio ES ir NATO bendradarbiavimo pateiktos tokios idėjos kaip ES ir NATO gynybos standartizavimas, bendras NATO reagavimo pajėgų ir ES kovinių grupių mokymas. Generalinis sekretorius pasveikino Lietuvos, Nyderlandų ir Lenkijos neoficialų dokumentą dėl ES ir NATO strateginės partnerystės, įskaitant visas jo dalis. Parlamentarai ir pagrindinis pranešėjas sutiko, kad reagavimas į cheminį išpuolį ir ilgalaikio konflikto Sirijoje sprendimo ieškojimas reikalauja dviejų labai skirtingų požiūrių, tačiau nekyla abejonės, kad pastarajam spręsti reikalingos politinės priemonės.

1 darbo grupė. Rytų partnerystė ir jos strateginė reikšmė Europos Sąjungai

Darbo grupei pirmininkavo Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Audronius AŽUBALIS. Pranešimus skaitė Europos išorės veiksmų tarnybos padalinio, atsakingo už Rusijos, Rytų partnerystės, Vidurinės Azijos, regioninio bendradarbiavimo ir ESBO klausimus, direktorius Gunnar WIEGAND, Švedijos Karalystės Riksdago Užsienio reikalų komiteto pirmininkė Sofia ARKELSTEN ir Rytų Europos studijų centro ekspertas dr. Laurynas Kasčiūnas. Apibendrinantis pranešėjas buvo Airijos Irachto Jungtinio užsienio reikalų ir prekybos komiteto pirmininkas Pat BREEN.

Ižanginėje kalboje darbo grupės pirmininkas Audronius AŽUBALIS pabrėžė strateginę regiono, kuriam priklauso Rytų partnerystės šalys, reikšmę Europos Sąjungai. Jis pabrėžė ES atsakomybę skatinant politinį, ekonominį ir socialinį stabilumą Rytų partnerystės šalyse. Pabrėžta, kad būtina įvertinti joms daromą Rusijos spaudimą ir pateikti aiškų ES atsakymą.

Gunnar WIEGAND pabrėžė, kad Rytų partnerystė yra strateginė ES politikos kryptis, kuri padeda įgyvendinti teisėtus šalių partnerių siekius, ir puikus visa apimančio požiūrio pavyzdys. Jis atkreipė dėmesį, kad ES parama Rytų partnerystės šalims yra pagrįsta principu „parama pagal pažangą“, atspindinčiu kiekvienos šalies partnerės siekius. G. WIEGAND trumpai pristatė *status quo* Rytų partnerystės šalyse dėl asociacijos susitarimų ir glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškų laisvosios prekybos susitarimų ir bendrais bruožais nusakė lūkesčius, susijusius su Vilniuje vykstančiu 3-uoju Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimu. Šiame kontekste išreikštas susirūpinimas dėl Rusijos daromo spaudimo šioms šalims. Pabrėžta, kad kiekvienos šalies suverenios teisės laisvai žengti politiniu keliu link ES turėtų būti gerbiamos. Pranešėjas pabrėžė svarbų darbą, atliktą vykstant derybų procesui. Jis paminėjo, kad reikia toliau dėti pastangas nagrinėjant neišspręstus konfliktus Rytų partnerystės šalyse. Pasak G. WIEGAND, tikimasi, kad Vilniaus aukščiausiojo lygio susitikimas bus svarbus žingsnis Rytų partnerystės šalių kelyje ES link. Jis pabrėžė svarbų nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento vaidmenį kartu siekiant glaudžiau bendradarbiauti su Rytų partnerystės šalimis, ypač siekiant įtraukti pilietinę visuomenę.

Sofia ARKELSTEIN priminė, kad Švedija visada rėmė tvirtesnius ir glaudesnius ES ir jos kaimyninių Rytų Europos šalių santykius. Ji pabrėžė, kad Rytų partnerystė yra ES solidarumo ir ilgalaikio įsipareigojimo Rytų Europai išraiška ir rodo ES domėjimąsi šiuo regionu. Ji taip pat padeda įgyvendinti šalių partnerių siekius glaudžiau bendradarbiauti su Europos Sąjunga. S. ARKELSTEIN sakė esanti tvirtai įsitikinusi, kad Rytų partnerystė turėtų būti toliau plėtojama kaip ES užsienio politikos prioritetas. Ji taip pat pabrėžė, kad visuotinės vertybės, pavyzdžiui, demokratija, teisinės valstybės principai ir pagarba žmogaus teisėms, turėtų būti Rytų partnerystės pagrindas. Atsižvelgdama į tai, ji paragino remti lesbiečių, gėjų, biseksualų ir translyčių asmenų teises. Pranešėja pabrėžė, kad būtina didinti paramą ir įtraukti pilietinę visuomenę gerinant žmonių tarpusavio santykius. S. ARKELSTEIN pabrėžė išskirtinį parlamentarų vaidmenį, nes jų dalyvavimas yra nepaprastai svarbus siekiant tęsti dialogą ir skatinti demokratines reformas Rytų partnerystės šalyse. Pabaigoje pabrėžta, kad Europa nesibaigia ties ES išorės sienomis ir kad Rytų partnerystės šalys gali prisijungti prie ES pagal Europos Sąjungos sutarties 49 straipsnį.

Dr. Laurynas KASČIŪNAS pateikė išsamią geopolitinę Rytų partnerystės šalių ir jų strateginės reikšmės Europos Sąjungai apžvalgą. Jis pabrėžė, kad strateginė aplinka regione yra labai sudėtinga, nes ES ir jos Rytų partnerystės programa nėra vienintelė „žaidėja mieste“. Rusijos inicijuota Eurazijos sąjunga kokybiškai skiriasi nuo iki šiol NVS erdvėje pasirodžiusių iniciatyvų. Pranešėjas teigė, kad akivaizdu, jog ES ir Eurazijos sąjungos taisyklės ir standartai skiriasi iš esmės. Priešingai nei ES, Eurazijos sąjungoje ryški autoritarinė politika, oligarchizuotas verslas ir ekonomikos ir politikos suaugimas. Pasak L. KASČIŪNO, tolesnė Rytų partnerystės raida priklausys nuo Vilniuje vyksiančio Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimo rezultatų. Be to, jis pabrėžė, jog ES turėtų suprasti, kad Europos saugumo namų statyba nėra baigta ir norint ją užbaigti reikia išmokti žaisti pagal „realpolitik“ taisykles. Pranešėjas pabrėžė, kad reikia galvoti apie tai, kokias paskatas šalims partnerėms galės pasiūlyti Rytų partnerystė po Vilniaus aukščiausiojo lygio susitikimo. Pasiūlytos kelios galimos idėjos: nauja Privilegiuotos Rytų partnerystės koncepcija, sukurta pagal Europos ekonominės erdvės ir Šveicarijos santykių modelį, arba pasiūlyti Rytų partnerystės šalims teisę dalyvauti pradinuose ES politikos formavimo etapuose.

Diskusijos metu atstovai ir pranešėjai kalbėjo daugeliu svarbių temų. Susirūpinimas Rusijos daromu politiniu, ekonominiu ir prekybos spaudimu Rytų partnerystės šalims ir darna ES atsako būtinybė, su pagarba žmogaus teisėms susiję klausimai, skirtumai ir sunkumai dėl vidaus padėties kiekvienoje iš šešių šalių partnerių, pasirengimas Vilniaus aukščiausiojo lygio susitikimui ir strateginė jo reikšmė, ES veiksmai dėl Baltarusijos, įšaldyti konfliktai Pietų Kaukaze ir Moldovoje buvo pagrindiniai diskusijoje aptarti klausimai.

2 darbo grupė. ES turimų pajėgumų ir ambicijų derinimas: rengiantis gruodžio mėnesio Europos Vadovų Tarybai

Darbo grupei pirmininkavo Lietuvos Respublikos Seimo pirmininko pavaduotojas Petras Auštrevičius. Pranešėju buvo Graikijos Respublikos Parlamento Nacionalinio gynybos ir užsienio reikalų komiteto narys Ioannis KEFALOGIANNIS.

P. AUŠTREVČIUS pabrėžė, kad gynybos srityje ES turi didelių ambicijų, o tokius užmojus lėmė ekonominis pakilimas, kai finansavimas gynybai tolydžio didėjo. Tad atotrūkis tarp ambicijų ir pajėgumų yra padidėjęs. Darbo grupės pirmininkas pabrėžė, kad prioritetinius pajėgumus galima būtų plėtoti ne tik didinant finansavimą, bet ir mažinant perteklinius pajėgumus arba iš viso jų atsisakant.

Europos Parlamento Užsienio reikalų komiteto Saugumo ir gynybos pakomitečio pirmininkas Arnaud DANJEAN pabrėžė, kad iš gruodžio mėnesio Europos Vadovų Tarybos reikia tikėtis tik realių dalykų. Pasak jo, pirmiausia ES ambicijos gynybos srityje nebuvo realizuotos todėl, kad valstybėms narėms trūko svarbiausių pajėgumų ir politinės valios turimiems pajėgumams veiksmingai paskirstyti. Pranešėjas taip pat pabrėžė, kad ES turi dirbti kolektyviai ir imtis daugiau iniciatyvos.

Europos išorės veiksmų tarnybos generalinio sekretoriaus pavaduotojo ypatingasis patarėjas saugumo ir gynybos klausimais, ambasadorius Michael ZILMER-JOHNS pabrėžė, kad ambicijos absoliučiai būtinos norint apsaugoti Europos piliečius ir kompanijas. Pasak jo, ES turėtų geriau

išnaudoti turimą biudžetą. Pranešėjas taip pat pabrėžė būtinybę investuoti į technologijas ir plėtoti civilinius pajėgumus. Todėl šiuo aspektu labai reikėtų parlamentų paramos.

Europos gynybos agentūros direktorė Claude-France ARNOULD pabrėžė, kad ES turi tikėtis tik realių dalykų. C. F. ARNOULD akcentavo būtinybę stengtis padaryti daugiau turint tą patį finansavimą, taip pat nusistatyti aiškias programas, bendrus standartus ir bendrus reikalavimus. Jei ES turėtų teisingas programas ir dėtų reikiamas pastangas, gynybos sektoriuje galėtų išsaugoti mažas ir vidutines įmones. Pranešėja pabrėžė, kad operatyvinėje srityje ES negali priklausyti vien tik nuo JAV. Todėl labai svarbu turėti veiksmų planą, kad gruodžio mėnesio Europos Vadovų Taryboje būtų pasiekta teigiamų rezultatų.

Diskusijos metu atstovai paminėjo daug svarbių temų. Dalyviai daugiausia kalbėjo apie gruodžio mėnesio Europos Vadovų Tarybą. Akcentuota būtinybė sukurti naują gynybos veiksmų planą, kad kitą dešimtmetį galima būtų veiksmingai spręsti gynybos klausimus. Parlamento nariai pabrėžė, jog reikia įtikinti valstybių vadovus skirti daugiau finansavimo gynybai ir gynybos reikalus laikyti prioritetu. Kai kurie kalbėtojai užsiminė, jog gynybai galima būtų panaudoti ir ES struktūrines lėšas.

Atsakydama C. F. ARNOULD pabrėžė, kad efektyvus energijos išteklių naudojimas kariniame sektoriuje leistų sutaupyti ir kad Europos Komisija ateityje pasirengusi dirbti šioje srityje. Ji sakė, kad gynybos sektoriuje svarbu turėti stiprias, tarptautiniu lygiu veikiančias Europos bendroves ir kad reikalingi sprendimai stiprinant karinę pramonę padėtų sukurti ES reikalingus pajėgumus.

Lietuvos Respublikos pirmininkas
 European Council President
 2013 m. liepos 1 d. – gruodžio 31 d.
 PARLAMENTINIS MATMUO

Lithuanian Presidency of
 the Council of the European Union
 1 July – 31 December 2013
 PARLIAMENTARY DIMENSION

Présidence lituanienne
 du Conseil de l'Union européenne
 du 1er juillet au 31 décembre 2013
 DIMENSION PARLEMENTAIRE

ŠVIETIMO, MOKSLO IR KULTŪROS KOMITETŲ IR INFORMACINĖS VISUOMENĖS PLĖTROS KOMITETŲ PIRMININKŲ SUSITIKIMAS

**Savienijusi įvairovę: Europos Sąjungos kalbų ir kultūrų raidos politiniai
 ir socialiniai aspektai**

2013 m. rugsėjo 26–27 d., Vilnius

PROGRAMA

Rugsėjo 26 d., ketvirtadienis

- Dalyvių atvykimas**
- 16.00–18.15** Registracija viešbučiuose
 „Kempinski“, Universiteto g. 14, Vilnius
 „Radisson Blu Astorija“, Didžioji g. 35/2, Vilnius
 „Amberton“, L. Stankos-Gucevičiaus g. 1, Vilnius
- 18.15** Vykimas autobusu iš viešbučių į vakarienę
- 19.00** Vakarienė Andronės PITRĖNIENĖS, Švietimo, mokslo ir kultūros
 komiteto pirmininkės, ir Mindaugo BASČIO, Informacinės visuomenės
 plėtros komiteto pirmininko, kvietimu
*Vista: Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras, A. Vienuolio g. 1,
 Vilnius*
- 22.00** Grįžimas į viešbučius autobusu

Rugsėjo 27 d., penktadienis

- 8.15** Vykimas autobusu iš viešbučių į Lietuvos Respublikos Seimą
- 8.30–9.00** Registracija Seime (neužsiregistravusiems dalyviams)
Vista: Seimo II rūmų fojė

ĪZANGINIS POSĒDIS

Vieta: Seimo posēdžu sālā, Seimo II rūmā, Ģedvino pr. 53, Vīlņus

- 9.00** Lietuvas Republikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmminikēs Audronēs PĪTRĒNIENĒS ģzanginē kalba
- Lietuvas Republikos Seimo Informacinēs visuomenēs plētros komiteto pirmminiko dr. Mindaugo BASČIO ģzanginē kalba
- Seimo Pirmminiko dr. Vydo GEDVILO sveikinimo žodis
- Lietuvas Republikos sausistiekimo ministro Rāmanto SINKEVIČIAUS sveikinimo žodis
- Darbotvarkēs tvirtinimas

I DALIS: EUROPOS KALBŲ AUTOMATINIS VERTIMAS: PROBLEMOS, IŠŠŪKIAI, PERSPEKTYVOS

- 9.20** Danijos kalbos tarybos pirmminikēs dr. Sabine KIRCHMEIER-ANDERSEN pranešimas
- Europos Komisijos Švietimo ir kultūros ģeneralinio direktorato Ģeneralinio direktorius Jān TRUSZCZYŃSKI pranešimas
- Europos Komisijos Vertimo raštā ģeneralinio direktorato Portugālų kalbos departamento vadovēs Maria Cristina DE PRETER pranešimas
- Diskusija
- 10.30** Bendra maotraka
Vieta: Seimo I r. Vitružo ģalerija
- Kavos pertsanka
Vieta: Seimo I r. Vitružo ģalerija
- 11.00** Europos Parlamenta nario dr. Algirdo SAUDARGO pranešimas
- Verslo bendrovēs „Tildē“ direktorius dr. Andrejus VASILJEVO pranešimas
- Diskusija
- 12.30–14.00** Pietis
Vieta: Seimo I r. Vitružo ģalerija
- 12.30** Spaudos konfertsncija
Vieta: Spaudos konfertsncijų salē, Seimo II rūmā

II DALIS: KALBOS KAIP KULTŪROS PAVELDO SKAITMENINIMAS

- 14.00 Europos Komisijos Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generalinio direktorato Duomenų ir vestinimo skyriaus Mokslinių tyrimų ir inovacijų poskyrio vadovo Kimmo ROSSI pranešimas
- Mokslininko, Kompetencijų tinklo META-NET valdybos nario, META-NET ir T4ME koordinatininkas prof. Hans USZKOREIT pranešimas
- Asociacijos *DIGITALEUROPE* valdybos narės, korporacijos „Nokia“ viceprezidentės ryšiams su viešuoju sektoriumi Kaisa OLKKONEN pranešimas
- Diskusija
- 16.00 Susitikimo žvaidę svarstymas ir priėmimas
- 16.30 Susitikimo pabaiga
- Ekskursija po Seimą (anglų ir prancūzų k.) *pasirinktinai*
- Grįžimas į viešbučius arba vykimas į oro uostą autobusu
- 17.30 Grįžimas į viešbučius autobusu

ŠVIETIMO, MOKSLO IR KULTŪROS KOMITETŲ IR INFORMACINĖS VISUOMENĖS PLĖTROS KOMITETŲ PIRMININKŲ SUSITIKIMO „SUVIENIJUSI ĮVAIROVĖ: EUROPOS SĄJUNGOS KALBŲ IR KULTŪRŲ RAIDOS POLITINIAI IR SOCIALINIAI ASPEKTAI“

I Š V A D O S

2013 m. rugsėjo 26–27 d., Vilnius

Įžanginės pastabos

Švietimo, mokslo ir kultūros komitetų ir Informacinės visuomenės plėtros komitetų pirmininkų susitikimas „Suvienijusi įvairovė: Europos Sąjungos kalbų ir kultūrų raidos politiniai ir socialiniai aspektai“ vyko 2013 m. rugsėjo 26–27 d. Vilniuje, Lietuvos Respublikos Seime.

Susitikimo metu buvo diskutuojama dviem temomis: „Europos kalbų automatinis vertimas: problemos, iššūkiai, perspektyvos“ ir „Kalbos kaip kultūros paveldo skaitmeniniam“.

Susitikimą pradėjo Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkė Audronė PITRĖNIENĖ. Po jos įžanginės kalbos sveikinimo kalbas skaitė Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas dr. Vydas GEDVILAS ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras Rimantas SINKEVIČIUS.

Pirmojoje susitikimo dalyje, kuriai pirmininkavo Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkė Audronė PITRĖNIENĖ, pranešimus skaitė: Danijos kalbos tarybos pirmininkė dr. Sabine KIRCHMEIER-ANDERSEN, Europos Komisijos Švietimo ir kultūros generalinio direktorato generalinis direktorius Jan TRUSZCZYŃSKI, Europos Komisijos Vertimo raštu generalinio direktorato Portugalų kalbos departamento vadovė Maria Cristina DE PRETER, Europos Parlamento narys dr. Algirdas SAUDARGAS, verslo bendrovės „Tildē“ direktorius dr. Andrejs VASILJEVS.

Antrojoje susitikimo dalyje, kuriai pirmininkavo Lietuvos Respublikos Seimo Informacinės visuomenės plėtros komiteto pirmininkas dr. Mindaugas BASTYS, pranešimus skaitė: Europos Komisijos Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generalinio direktorato Duomenų ir vertinimo skyriaus Mokslinių tyrimų ir inovacijų poskyrio vadovas Kimmo ROSSI, mokslininkas, Kompetencijų tinklo META-NET valdybos narys, META-NET ir T4ME koordinuotojas prof. Hans USZKOREIT, asociacijos DIGITALEUROPE valdybos narė, korporacijos „Nokia“ viceprezidentė ryšiams su viešoju sektoriumi Kaisa OLKKONEN.

Po pranešimų vyko diskusija. Susitikimo pabaigoje buvo aptartos ir priimtos Susitikimo išvados.

Susitikimo išvados

ES daugiakalbystės politika informacinių technologijų laikais

1. Kalbinė įvairovė yra esminė Europos tapatumo ypatybė ir kultūros paveldo dalis. Ši įvairovė užtikrina kiekvienos valstybės narės kiekvieno piliečio visuomeninį veikumą ir visavertę pilietybę. Dėl globalizacijos ir migracijos procesų šiandieninėse Europos visuomenėse ypač išaugo kalbų mokėjimo svarba, o kalbų mokymas tapo vienu iš svarbiausių ES kalbos politikos švietimo srityje tikslų.
2. Jau pirmuoju Europos ekonominės bendrijos Tarybos priimtu reglamentu (1958 m. balandžio 15 d.) buvo patvirtinta valstybių narių kalbų, kurias yra Europos institucijų oficialiosios ir darbo kalbos, lygybė ir statusas. Nuo to laiko vertiami ES dokumentai į visas ES oficialiąsias kalbas, o daugiakalbystės populiarinimui ES išleidžia daug lėšų.
3. Per pastaruosius 60 metų Europa įgijo aiškia politinę ir ekonominę struktūrą, tačiau kultūros ir kalbų požiūriu ji vis dar labai skirtinga. Klasikinis būdas įveikti kalbų kuriamas komunikacinius barjerus yra mokytis užsienio kalbų. Tačiau išmokti visas oficialiąsias ir dar beveik 60 kitų Europos kalbų, gauti šiomis kalbomis teikiamą informaciją nesinaudojant technologijomis europiečiams būtų neįveikiama užduotis ir kliūtis siekti Europos ekonominės, politinės ir mokslinės pažangos.
4. Būsimas Europos tvarus augimas ir konkurencingumas labai priklauso nuo Europos gebėjimo tinkamai pasinaudoti visais skaitmeninės pertvarkos aspektais. Informacinės ir ryšių technologijos (IRT) daugiakalbystės srityje Europos rinkos dalyviams suteiks didžiąją pranašumą ne tik Europos bendrojoje rinkoje, bet ir palaikant prekybinius ryšius su trečiųjų šalių besivystančiomis rinkomis. Technologijų sprendiniai turėtų tapti tiltais, jungiančiais įvairias Europos kalbas.

Europos kalbų išnykimo grėsmė ir kalbų įvairovė Europos Sąjungoje

5. Lisabonos sutartis sustiprino tikslą saugoti Europos Sąjungos kultūrą bei kalbų paveldą ir jo įvairovę, kadangi kultūrų ir kalbų įvairovė yra vienas iš pagrindinių Europos Sąjungos principų, įtvirtintų ES pagrindinių teisių chartijos 22 straipsnyje: „Sąjunga gerbia kultūrų, religijų ir kalbų įvairovę“. Kiekvieta kalba, įskaitant kalbas, kurioms gresia pavojus išnykti, atspindi tam tikrą istorinę, socialinę, kultūrinę ir ekologinę šeimą, kuri turina Europos Sąjungą.
6. Europos Sąjunga ir valstybės narės raginamos labiau atsižvelgti į didelę grėsmę, kad ateityje daug Europos kalbų gali išnykti, ir ryžtingai įsipareigoja vykdyti griežtą kalbų saugojimo ir puoselėjimo politiką, kurią taikant būtų galima išsaugoti Sąjungos kalbų ir kultūrų įvairovę, taip pat remti įvairias platesnį užmojo išsaugojimo politikos priemones atitinkamose kalbinėse bendruomenėse, intensyvuoti kalbų išteklių kaupimą, jų skaitmeninimą, kalbos technologijų plėtrą bei mokslinius tyrimus.

7. Informacinių technologijų laikais dangelinei kalbų išnykimas grėsia dėl nesugebėjimo įsivirti IT erdvėje. Tos kalbos, kurios nesusugebės įsivirti informacinėse technologijose, globalioje skaitmeninėje erdvėje, būtų patenketos vadinsamajam skaitmeniniam išnykimui.
8. Europos meistrėškumo tinklo (Network of Excellence) META-NET tyrimo duomenimis 21 iš 30 kalbų skaitmeninių technologijų palaikymas „šį viso neegzistuoja“ arba, geriausiu atveju, jis yra „prastas“. Tik vienuolė anglų kalba buvo įvertinta kaip turinti „gerą“ palaikymą kalbos technologijų prasme.
9. Kalbos, ypač turinčios mažiau vartotojų, visavertis gyvavimas skaitmeninėje erdvėje užtikrina jos išlikimą. Todėl parlamentų Komitetų pirmininkų susitikimas išreiškia rūpestį, kad Europoje kalbos technologijų erdvė yra plėtojama netolygiai, turimi ištekliai ir įrankiai nėra pakankamai tvarūs, pritaikomi ir išbaigti.
10. Informacinės technologijos mažoms kalboms atveria naujus bendravimo, tekstų rengimo, informacijos sklaidos ir paieškos būdus. Tačiau pokyčiai šioje srityje tokie spartūs, kad kalbos planavimas ir plėtra nebespėja laiku spręsti visų iššūkių. Vartotojams greičiau ir paprasčiau pasiekiami produktai lemia lėtą kalbos technologijų ir įrankių diegimą bei sklaidą, nepakankamą skaitmeninių kalbos išteklių ir įrankių plėtrą. Kad mažesnės ir nepakankamai išteklių turinčios kalbos nesūnyktų skaitmeninėje erdvėje, joms turi būti skurta reikalingų bazinių technologijų ir tam tikslui skirta išteklių, tarp jų ir finansinių.
11. Susitikimo dalyviai ragina Europos Komisiją ir Tarybą įvairias Europos Sąjungos politikos sritis ir programas pritaikyti taip, kad kalbos, kurioms iškilęs pavojus, ir kalbų įvairovė būtų remiamos naudojant Bendrijos 2014–2020 m. laikotarpio finansinės paramos priemones, tarp kurių yra švietimo ir mokymo programos, jaunimo ir sporto programos, kultūros ir žiniasklaidos programos, struktūriniai fondai, taip pat visos kitos priemonės, kurioms nesvetimos naujosios technologijos.
12. Susitikimo dalyviai sveikina Europos Komisijos pastangas ir jau pasiektus rezultatus, teikiant mokinio vertimo paslaugas (MT@EC), kuriomis greitai laiku galės naudotis ir nacionalinių administracinių įstaigų darbuotojai. Dalyviai mano, kad itin svarbu ypatingą dėmesį skirti morfologiškai sudėtingoms kalboms, kurių atveju kol kas pasiekiami mažiau įtikinami rezultatai. Šiuo tikslu reiktų skatinti glaudesnę ES institucijų ir nacionalinio lygmens suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimą.

Daugiakalbės ES visuomenės lūkesčių įgyvendinimo būdai skaitmeninėje erdvėje

13. Susitikimo dalyviai sveikina ES poziciją remti reikšmingus tyrimus, kuriais siekiama išplėsti internetinio turinio prieigą įvairiomis kalbomis, mažinti kalbinę ir socialinę atskirtį.
14. Skatinant daugiakalbystę skaitmeninėje erdvėje, visų pirma, būtina skirti kur kas daugiau dėmesio universaliųjų gebėjimų ir pagrindinių gebėjimų ugdymui visais lygmenimis, švietimo išteklių prieinamumą gimtąja kalba. Mokyklos, universitetai, profesinio rengimo centrai turi didinti prieigą prie švietimo per visiemis prieinamus švietimo išteklius („Švietimo peršvaistymas“).

15. Būtina skatinti asmeninių kalbų mokymąsi, ir tai užtikrinti per žiniasklaidą, naujaitis technologijas, kultūrinius ir laisvalaikio užsiėmimus.
16. ES yra viena didžiausių vertėjų rėštu darbdavių ir reikšminga Europos vertimų rinkos žaidėja. Dėl to būtina atidžiai sekti vertėjų rengimo pokyčius Europoje ir prisidėti prie jų.
17. Europai labai reikia kokybiškos mašininio vertimo programinės įrangos, skirtos visoms europinėms ir pagrindinėms neeuropinėms kalboms tam, kad galima būtų galų gale įveikti kalbos barjerus ir taip apsaugoti Europos kalbas nuo atšityje jų laukiamųjų iššūkių. Susitikimo dalyviai įsitikinę, kad pristatant gyventojams naujas taikomasias programas ir paslaugas būtų kuriama daugybė naujų galimybių Europos darbo rinkai ir kalbos pramonei.

Skaitmeninės kalbos ir jos paveldo išteklių skaitmeninimo iniciatyvos

18. Būtina kurti ir plėtoti daugiakalbes skaitmeninius išteklius ir įrankius, reikalingus automatizavimui ir semantinei kalbos duomenų analizei, be kurios neįmanomas kokybiškos mašininio vertimo įrangos, įprasminančios lygiavertę visų oficialių ES kalbų vartojimo galimybę, kūrimas. Susitikimo dalyviai mano, jog tai nėra vien technologinė funkcija. Skaitmenizant kalbų išteklius, jų paveldo objektus, saugomi šių kalbų bruožai, fiksuojama jų istorinė vaida. Kalba skaitmeninėje erdvėje tampa svarbia modernios, pažangios, kūrybingos tautos tapatybės ir kultūrinės raiškos dalimi.
19. Susitikimo dalyviai apgailestauja, kad realybėje mažųjų (nekomercinių) Europos kalbų ir jų paveldo išteklių skaitmeninimas tampa lokalia akademine misija, kuri dažnai komplikuoja žmogėkųjų išteklių, taip pat viešųjų ir komercinių institucijų dėmesio, paramos ir finansavimo trūkumas. Šios aplinkybės yra viena sisteminių priežasčių, sąlygojančių faktinę skaitmeninę kalbų atskirtį Europoje.

Susitikimo dalyviai skatina ir reikalauja iniciatyvas:

20. teikti finansavimo prioritetą šios atskirties mažinimui, kad visos Europos kalbos artėtų prie oficialinių ES kalbų minimalaus kalbos diegimo informacinėse technologijose standarto taikyti viešojo ir privataus sektorių partnerystės (PPP) principus kuriant ir plėtojant daugiakalbes skaitmeninius išteklius ir įrankius,
21. siekti teisinio reglamentavimo būdu išspręsti tarptautinių projektų darbo įkainių disproporcijos problemą,
22. sudaryti sąlygas nuosekliai mažųjų (nekomercinių) kalbų integracijai į daugiakalbes mokslines infrastruktūras, susijusias su skaitmeninių išteklių ir kalbos technologijų kūrimu ir plėtra: Europos mastu užtikrinti skaitmeninių kalbos išteklių ir jų kūrimo technologijų tvaramą, tarptautinius standartus, numatyti jų atvirumo ir prieinamumo mastus.

Pranešimų ir diskusijų apžvalga

IDALIS: EUROPOS KALBŲ AUTOMATINIS VERTIMAS: PROBLEMOS, IŠŠŪKIAI, PERSPEKTYVOS

Savo pranešime Danijos kalbos tarybos pirmininkė pabrėžė, kad kalba yra glaudžiai susijusi su mūsų tapatybe ir leidžia mums pažvelgti į pasaulį ne tik per kultūros, bet ir per komercijos ar politikos prizmę. Ji akcentavo, kad automatinis vertimas ima vis labiau dominuoti ir kad ateityje jis bus akimirksniu pasiekiamas, pavyzdžiui, mūsų išmaniesiais telefonais. Šiuo metu labiausiai paplitęs automatinio vertimo šaltinis yra „Google vertėjas“, tačiau jis geriausiai veikia tik su gerai suskaitmenintomis kalbomis ir verčiant bendro pobūdžio tekstus. Dr. Sabine KIRCHMEIER-ANDERSEN pastebėjo, kad vien rinkos jėgų neužtektų automatinio vertimo sistemų plėtojimui, todėl ES turėtų skirti nemažai lėšų tokių sistemų vystymui. Jos manymu, tokių sistemų plėtra leistų informacijos srautams laisvai tekėti įvairiomis kalbomis Europoje.

Europos Komisijos Švietimo ir kultūros generalinio direktorato generalinis direktorius Jan TRUSZCZYŃSKI kalbėjo apie prieš Komitetų pirmininkų susitikimą Seime vykusią konferenciją „Vienijanti įvairovė: kalbų reikšmė mobilumui, darbui ir aktyviam pilietiškumui“. Konferencijos metu buvo aptarta kalbų svarba darbui ir judumui. Jis pabrėžė, kad švietimo politikos srityje Komisijos prioritetinių darbų sąraše kalbos užima svarbiausią vietą. Vertimas į kitas ES kalbas taip pat buvo akcentuotas kaip svarbus veiksnys, užtikrinantis ES demokratinę teisėtumą, kadangi ES piliečiai turi gauti informacijos apie ES sprendimus ir teisės aktus savo kalba. Jis taip pat minėjo, kad po 2004 m. plėtros ES sugebėjo tinkamai susidoroti su pagausėjusiu kalbų kiekiu daugiausia dėl kalbos apdorojimo technologijų. ES ketina ir toliau skirti paramą kalbos technologijoms per įvairias finansavimo programas, pavyzdžiui, per programą „Horizontas 2020“.

Europos Komisijos Vertimo raštinės generalinio direktorato Portugalų kalbos departamento vadovė Maria Cristina DE PRETER skaitydama savo pranešimą minėjo, kad 40 proc. iš 6000 pasaulyje egzistuojančių kalbų yra pažeidžiamos. Ji pabrėžė, kad ES remia kalbų įvairovę ir daug investuoja į automatinio vertimo technologiją bei yra išvysčiusi savo automatinio vertimo sistemą „MT@EC“. Kalbėtoja pastebėjo, kad automatinis vertimas gali padėti kalboms išlikti. „Moses“ yra viena iš Europos Komisijos finansuojamų ir viena labiausiai pasaulyje naudojamų automatinio vertimo sistemų. Tokios sistemos priartina mus prie tikslo užtikrinti žmonėms Europoje galimybę bendrauti vieniems su kitais savo kalba. Kalbėtoja taip pat pabrėžė, kad Komisija laiko automatinių vertimų svarbiu bendrosios rinkos sukūrimo Europos Sąjungoje veiksmu.

Europos Parlamento narys dr. Algirdas SAUDARGAS pabrėžė, kad anglų kalba yra šių laikų *lingua franca*. Net jei žmonės ir vartotų savo kalbas, anglų kalba būtų žmones jungianti kalba. Automatinis vertimas šiuo metu yra paremtas anglų kalba, tačiau jei norime užtikrinti tikrą daugiakalbystę, situacija turi būti pakreipta priešinga kryptimi, kad automatinis vertimas būtų grindžiamas ne anglų, o gimtosiomis kalbomis. Jis teigė, jog svarbu užtikrinti kitoms kalboms galimybę pasivyti anglų kalbą, o tai būtų galima pasiekti tik panaudojant viešąsias lėšas. Kalbėtojas akcentavo, kaip svarbu veikti ir mąstyti *glaudžiai*, t. y. stiprinti vietos tapatybes tuo pat metu didinant sąveiką su pasauliu.

Verslo bendrovės „Tildē“ direktorius dr. Andrejs VASILJEVS savo pranešimo pradžioje paminėjo, kad Europoje kapitalas ir žmonės gali judėti laisvai, tačiau vis dar egzistuoja kalbos barjerai. Pasak jo, užsienio kalba pasiekiamą interneto turinį naudoja mažiau nei 40 proc. europiečių, o 46 proc. europiečių negali susikalbėti jokia užsienio kalba. Technologijos galėtų padėti įveikti kalbines kliūtis. Automatinio vertimo rezultatai kartais būna pakankamai geri ir

tinkami skelbti. Automatinis vertimas galėtų padėti ir sustipryti pinigų, ir pagerinti mažųjų ir vidutinių įmonių konkurencingumą ES bendrojoje rinkoje. Jis taip pat leistų piliečiams geriau susipažinti su kitomis Europos kultūromis. Todėl ES turi žengti į priekį ir sukurti tikrą bendrąją skaitmeninę rinką, kuri leistų europiečiams gauti bet kokius produktus ar paslaugas savo kalba. Tai reikėtų, kad sukurtume tikrą daugiakalbę bendruomenę. Kalbėtojas taip pat pastebėjo, kad globalizacija – tai lenktynės su laiku ir kad ateityje anglų kalbos dominavimas bus jautiamas dar labiau. Tačiau tai turėtų paskatinti Europos Sąjungą investuoti į kitas kalbas, kad ES taptų tikra daugiakalbė bendruomenė.

Diskusija

Diskusijos metu dangelis dalyvių pabrėžė, kad Europos Sąjungoje turi būti remiama ne tik anglų kalba, bet visos kalbos. Tačiau siekiant vystyti veiksmingą automatinį vertimą, reikia dėti daugiam pastangų skaitmeninant Europos kalbas. Tai taip pat galėtų prisidėti prie automatinio vertimo žodžių vystymo ateityje. Buvo pastebėta, kad suvienytos Europos idėja yra pagrįsta daugiakalbyste, o ne vienos ar dviejų kalbų dominavimu. Diskusijos dalyviai pabrėžė ES poreikį vystyti stiprų automatinio vertimo sektorių. Vienas iš prioritetų turėtų būti vertimo technologijų įdiegimas mokiniams mokyklose. Taip pat svarbu užkirsti kelią kalbų išnykimui skaitmeninėje erdvėje, todėl reikia remti kalbų skaitmeninimą siekiant išvengti atotrūkio tarp realios ir skaitmeninės erdvės. Buvo išreikštas susirūpinimas, kad automatinis vertimas gali neskatinti europiečių mokytis kitų kalbų. Todėl buvo pabrėžta, kad europiečiai taip pat turi būti skatinami mokytis kitų kalbų.

II DALIS: KALBOS KAIP KULTŪROS PAVELDO SKAITMENINIMAS

Savo kalboje Europos Komisijos Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generalinio direktorato Daumenų ir vertinimo skyriaus Mokslinių tyrimų ir inovacijų poskyrio vadovas Kimmo ROSSI įvardijo kliūtis, kylančias bendrojoje rinkoje dėl kalbų mokėjimo stokos. Anot jo, 80 proc. ES vykdomos e. prekybos vyksta tik viena kalba. Vykdydama 7-ąją bendrąją programą ES išleido apie 150 mln. eurų mašininio vertimo sistemoms. Dabar šiam tikslui finansavimas skiriamas pagal iniciatyvą „Horizontas 2020“, Europos infrastruktūros tinklų priemonę ir iš struktūrinių fondų. Tačiau šių technologijų kūrimas nepilnytė jų pritaikymui. Šioje srityje reikia labiau suderinti Komisijos ir valstybių pastangas. Pavyzdžiui, siekiant sukurti automatinio vertimo sistemas, reikia rinkti ir skaitmeninti kalbinius išteklius. Net jei valstybėms narėms padeda Komisija, tą padaryti gali tik jos pačios. Valstybės narės pačios turi būti labiausiai suinteresuotos savo kalbų išsaugojimu ir padėti tą daryti Komisijai.

META-NET valdybos pirmininkas, META-NET ir TAME koordinatorių, prof. Hans USZKOREIT pabrėžė, kad technologijos gerokai patobulėjo. Dabar robotai geba kalbėti, prieškos varikliai yra daug tobulesni, mašininio vertimo sistemos taip pat gerokai pažangesnės. Jis įvardijo tris pagrindines kalbų įvairovės problemas Europoje: 1) kalbos barjeras buvo viena rimčiausių kliūčių ES bendrosios rinkos kūrimui; 2) dėl kalbų įvairovės ES Europos bendrovės atsiduria nepalankioje konkurencinėje padėtyje; 3) dangelis Europos kalbų, žinoma, išskyrus anglų kalbą, menkai skaitmenizuotos, o tai trukdo kurti veiksmingas šių kalbų mašininio vertimo sistemas. Menkas skaitmeninimas gali lemti net kalbos išnykimą skaitmeninėje erdvėje. Jis pabrėžė, kad Europos bendrovės ir mokslininkai buvo mašininio vertimo technologijų lyderiai, tačiau dėl rinkos susiskaldymo šis ES konkurencinis pranašumas

susilpnėjo. Profesorius taip pat išskyrė temas, kurioms šimo metu moksliniškai skiria daugiausiai dėmesio: tarpkalbinės debesijos kūrimas, socialinio intelekto tobulinimas ir socialiniu požiūriu atsakingų sąveikių pagalbinių kūrimas.

Asociacijos DIGITAL EUROPE valdybos narė Kaisa OLKKONEN pažymėjo, kad vartotojai nori gauti paslaugas savo kalba. Todėl vietos kalba paslaugas arba informaciją internete teikiančios bendrovės įgyja pranašumą prieš įmones, kurios pasiskiria vien tik anglų kalba. Net jei turinio kūrimas vietos kalba kainuoja brangiai, galimsiai jis atsipenka. Be to, informacinės ir ryšių technologijos (IRT) gali padėti išnaudoti msto ekonomiją. Bendrovės ES bendrojoje rinkoje susiduria su daugybe nacionalinių reglamentų ir taisyklių, kurie pateikiami tik vietos kalba. Tai atgraso daugelį bendrovių pradėti veiklą kitoje valstybėje narėje. Tokias problemas išspręsti padėtų veiksmingesnės ir labiau prieinamos mašininio vertimo sistemos.

Diskusija

Diskusijos dalyviai pabrėžė, kad ES kalbos, ypač mažiosios, yra pažeidžiamos, o skaitmenizimas yra vienas iš būdų joms apsaugoti. Būtent todėl pasitelkus ES ir (arba) nacionalinius biudžetus reikėtų finansuoti projektus, pvz., METANET ir kitus. Diskusijoje minėta, kad viešieji ištekliai gali paskatinti ypač svarbių technologijų kūrimą, pvz., pasaulinė vietos nustatymo sistema (GPS) sukurta padedant Jungtinių Amerikos Valstijų vyriausybei. Diskusijoje iškelta idėja, kad siekdama apsaugoti kalbinę ir kultūrinę įvairovę ES galėtų apsvanstyti galimybę sukurti centrinę skaitmeninio turinio saugyklą.

TARPPARLAMENTINĖ EUROPOS SĄJUNGOS EKONOMIKOS IR FINANSŲ VALDYSENOS KONFERENCIJA

2013 m. spalio 16–17 d., Vilnius

PROGRAMA

Trečiadienis, spalio 16 d.

	Delegacijų atvykimas
11.00–14.00	Registracija viešbučiuose
	Pirmininkaujančio trejeto ir Europos Parlamento atstovų posėdis
12.30	Išvykimas iš viešbučių į Lietuvos Respublikos Seimą
13.00–14.00	Pirmininkaujančio trejeto (Airija/Lietuva/Graikija) ir Europos Parlamento atstovų posėdis
	<i>Vieta: A. M. Brazausko salė, Seimo I rūmai, Gedimino pr. 53, Vilnius</i>

	Politinių grupių posėdžiai
13.00	Išvykimas iš viešbučių į Lietuvos Respublikos Seimą
14.00–14.50	Politinių grupių posėdžiai:
	EPP <i>Vieta: 218b posėdžių salė, Seimo III rūmai</i>
	S&D <i>Vieta: Spaudos konferencijų salė, Seimo II rūmai</i>
	ALDE <i>Vieta: Europos reikalų komiteto posėdžių salė, Seimo I rūmai</i>
	Žalieji <i>Vieta: Prezidento salė, Seimo I rūmai</i>
	GUE/NGL <i>Vieta: A. Stulginskio salė, Seimo I rūmai</i>

- 14.00 Išvykimas autobusu iš viešbučių į Lietuvos Respublikos Seimą
Registracija Seime (neužsiregistravusiems dalyviams)
Vieta: Seimo II rūmų fojė
- 15.00 **IŽANGINĖ DALIS**
Vieta: Kovo 11-osios Akto salė, Seimo I rūmai
Pirmininkauja: Bronius BRADAUSKAS, Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas ir Remigijus ŽEMAITAITIS, Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas
J. E. Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios GRYBAUSKAITĖS sveikinimas
J. E. Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės Loretos GRAUŽINIENĖS sveikinimo žodis
Europos Parlamento Pirmininko pavaduotojo Othmaro KARASO įžanginis žodis
Darbotvarkės tvirtinimas
- 15.30 **Iššūkis atkurti Europos ekonomikos augimą ir konkurencingumą**
J. E. Algirdas BUTKEVIČIUS, Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas
Diskusija
- 16.30 **Tikra ekonominė ir pinigų sąjunga: būtinybė judėti į priekį**
Olli REHN, Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojas, atsakingas už ekonomiką ir pinigų reikalus, eurą (*video konferencija*)
Diskusija
- 17.30 Ekskursija po Seimą (anglų ir prancūzų k.) *pasirinktinai*
- 18.10 Išvykimas iš Seimo į vakarienę autobusu
- 18.40 Ekskursija po Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmus (anglų ir prancūzų k.)
Vakarienė J. E. Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės Loretos GRAUŽINIENĖS kvietimu
Vieta: Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, Katedros a. 4, Vilnius
- 22.30 Išvykimas į viešbučius

Ketvirtadienis, spalio 17 d.

- 7.30–8.00 Išvykimas autobusu į Seimą (tikslus laikas bus tikslinamas viešbučiuose)

8.30

**I DALIS. TARPPARLAMENTINĖS EUROPOS SĄJUNGOS
EKONOMIKOS IR FINANSŲ VALDYSENOS KONFERENCIJOS
TIKSLAS IR VIZIJA**

Pirmininkauja: Remigijus ŽEMAITAITIS, Lietuvos Respublikos Seimo
Ekonomikos komiteto pirmininkas

Pranešėjai:

Bronius BRADAUSKAS, Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų
komiteto pirmininkas

Philippe MARINI, Prancūzijos Respublikos Senato Finansų komiteto
pirmininkas

Othmar KARAS, Europos Parlamento Pirmininko pavaduotojas

Diskusija

10.00

Bendra nuotrauka

Vieta: Seimo Kovo 11-osios Akto salė, Seimo I rūmai

Kavos pertrauka

Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai

10.30

**II DALIS. TINKAMOS POKRIZINĖS EKONOMIKOS
VALDYSENOS STRUKTŪROS ĮTVIRTINIMAS EUROPOS
SĄJUNGOJE**

Pirmininkauja: Bronius BRADAUSKAS, Lietuvos Respublikos Seimo
Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas

Pranešėjai:

Algirdas ŠEMETA, Europos Komisijos narys, atsakingas už mokesčius,
muitus, statistiką, auditą ir kovą su sukčiavimu

Norbert BARTHLE, Vokietijos Federacinės Respublikos Bundestago
Biudžeto komiteto narys

Elisa FERREIRA, Europos Parlamento narė, Europos Parlamento pranešėja
Europos semestro klausimu

Diskusija

12.30

Pietūs

Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai

12.30

Spaudos konferencija

Vieta: Spaudos konferencijų salė, Seimo II rūmai

14.30

III DALIS. BANKŲ SĄJUNGA IR FINANSŲ SEKTORIAUS INTEGRACIJA EUROPOS SĄJUNGOJE

Pirmininkauja: Remigijus ŽEMAITAITIS, Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas

Pranešėjai:

Vitas VASILIAUSKAS, Lietuvos banko valdybos pirmininkas

Prof. André SAPIR, Laisvasis Briuselio universitetas, Bregelio tyrimų centro vyresnysis tyrėjas

Erkki LIIKANEN, Suomijos banko valdytojas, Europos Centrinio Banko valdančiosios tarybos narys

Diskusija

16.00

Kavos pertrauka

Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai

16.30

IV DALIS. BIUDŽETO KONSOLIDACIJA IR STRUKTŪRINĖS REFORMOS EUROPOJE: LAIMĖJIMAI IR PERSPEKTYVOS

Pirmininkauja: Bronius BRADAUSKAS, Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, ir Remigijus ŽEMAITAITIS, Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas

Pranešėjai:

Rimantas ŠADŽIUS, Lietuvos Respublikos finansų ministras

Eduardo CABRITA, Portugalijos Respublikos Asamblėjos Biudžeto, finansų ir viešojo administravimo komiteto pirmininkas

Martine GUERGUIL, Tarptautinio valiutos fondo Fiskalinių reikalų departamento direktoriaus pavaduotoja

Pervenche BERÈS, Europos Parlamento Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pirmininkė

Diskusija

18.00

Tarpparlamentinės konferencijos išvadų priėmimas

19.00

Tarpparlamentinės konferencijos pabaiga

Išvykimas iš Seimo į vakarienę autobusu

20.00

Vakarienė Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko Broniaus BRADAUSKO ir Ekonomikos komiteto pirmininko Remigijaus ŽEMAITAIČIO kvietimu

*Vieta: Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras, A. Vienuolio g. 1,
Vilnius*

23.00 Išvykimas į viešbučius

Penktadienis, spalio 18 d.

Delegacijų išvykimas

Lietuvos Respublikos Seimo projektas 2013-10-01

**TARPPARLAMENTINĖS EUROPOS SĄJUNGOS EKONOMIKOS IR FINANSŲ
VALDYSENOS KONFERENCIJOS DARBO TVARKOS TAISYKLĖS**

PREAMBULĖ

Šios darbo tvarkos taisyklės parengtos Tarpparlamentinėje Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų valdysenos konferencijoje (toliau – Tarpparlamentinė EFV konferencija) [aukščiau kitų pasiūlymų dėl akronimo] darbu lengvinti ir gerinti.

Tarpparlamentinė EFV konferencija organizuojama vykdant 2013 m. balandžio 23 d. Nikosijoje priimtą Europos Sąjungos parlamentų pirmininkų konferencijos sprendimą įsteigti konferenciją, kuri numatoma Sutarties dėl stabilumo, koordinavimo ir valdymo ekonominėje ir pinigų sąjungoje (toliau – SSKV) 13 straipsnyje, Lisabonos sutarties Protokolą Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje ir 2008 m. birželio 21 d. Lisabonoje vykusioje Parlamentų pirmininkų konferencijoje patvirtintas Tarpparlamentinio bendradarbiavimo Europos Sąjungoje gairės.

Tarpparlamentinė EFV konferencija steigiama siekiant pagerinti demokratinių taisyklių ir atskaitomybės Europos Sąjungos (ES) ekonomikos ir finansų valdymo srityje, ypač Ekonominėje ir pinigų sąjungoje, sustiprinti nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento bendradarbiavimą, užtikrinti didesnį nacionalinių parlamentų vaidmenį SSKV taikymo srityse.

Tarpparlamentinė EFV konferencija organizuojama įgyvendinant pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai parlamentinį matmenį, už kurį atsakingas Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti ES valstybės naris nacionalinis parlamentas (toliau – pirmininkaujanti valstybės parlamentas) ir Europos Parlamentas.

Darbo tvarkos taisyklės patvirtintos Tarpparlamentinėje EFV konferencijos posėdyje [...].

1. KOMPETENCIJA IR VEIKLOS SRITIS

- 1.1 Tarpparlamentinė EFV konferencija sudaro sąlygas diskutuoti bei keistis informacija ir geriausia patirtimi ES ekonomikos ir finansų valdymo srityje ir ypač daug dėmesio skiria SSKV reglamentuojamiems biudžeto klausimams ir procedūroms, nepažeisdama ES parlamentų kompetencijų.
- 1.2 Tarpparlamentinė EFV konferencija vyksta vietoj atitinkamų komitetų pirmininkų susitikimų, kuriose rengdavo kiekvienas pirmininkaujanti valstybės parlamentas įgyvendindamas pirmininkavimo Tarybai parlamentinį matmenį, ir vietoj Europos semestro

Europos parlamentinės savaitės, kurią organizuodavo Europos Parlamentas pirmąjį kiekvienų metų pusmetį.

- 1.3 Laikydama šią Darbo tvarkos taisyklų 7 straipsnyje nustatytą procedūrą, Tarpparlamentinė EFV konferencija gali priimti išvadas ES ekonomikos ir finansų valdymo klausimais, ypač SSKV reglamentuojamais biudžeto klausimais. Šios išvados neįpareigoja nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento ir iš anksto nesulemia jų pozicijų.

2. KONFERENCIJOS PAVADINIMAS

- 2.1 Tarpparlamentinės konferencijos pavadinimas yra „Tarpparlamentinė Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų valdymo konferencija – Tarpparlamentinė EFV konferencija“.

3. PIRMININKAUJANČIOS VALSTYBĖS VAIDMUO IR POSĖDŽIŲ ORGANIZAVIMAS

3.1 Posėdžių laikas ir vieta

Tarpparlamentinė EFV konferencija renkasi reguliariai du kartus per metus. Ji derinama prie Europos semestro ciklo. Pirmąjį kiekvienų metų pusmetį ji vyksta Brisele, ją bendrai rengia ir jai pirmininkauja pirmininkaujančios valstybės parlamentas kartu su Europos Parlamentu. Antrąjį kiekvienų metų pusmetį ji rengiama pirmininkaujančioje valstybėje narėje ir jai pirmininkauja pirmininkaujančios valstybės parlamentas. Kito posėdžio data nustatoma ir paskelbiama ne vėliau kaip ankstesniojo posėdžio metu.

3.2 Pirmininkaujantis trejetas

Tarpparlamentinės EFV konferencijos pirmininkaujantį trejetą sudaro pirmininkaujančios valstybės, prieš ją pirmininkavusios ir po jos pirmininkausiančios valstybės parlamentų ir Europos Parlamento delegacijos. Kiekvieną delegaciją sudaro daugiausia keturi jos parlamento nariai.

3.3 Sekretariatas

Priimančysis (-ieji) parlamentas (-ai) užtikrina sekretoriato paslaugas. Kartu Tarpparlamentinę konferenciją rengiančių Europos Parlamento ir pirmininkaujančios valstybės parlamento sekretariatai ir antrąjį pusmetį Tarpparlamentinę konferenciją rengiantis parlamentas palaiko ryšius Tarpparlamentinės EFV konferencijos darbo tęstinumui užtikrinti.

3.4 Posėdžių tvarka

Kiekvieno posėdžio pradžioje pirmininkaujantis (-ys) parlamentas (-ai) nustato posėdžio tvarkaraštį, kalbėjimo tvarką ir kalboms skirtą laiką. Posėdžiams pirmininkauja pirmininkaujančio (-ių) parlamento (-ų) atitinkamų komitetų pirmininkas (-ai).

3.5 Dokumentai

Pirmimininkančio (-ių) parlamento (-ų) sekretoriatas (-ai) rengia būtinus dokumentus ir glausius posėdžio protokolus.

3.6 Papildomi renginiai

Tarpparlamentinės EFV konferencijos metu tiek pirmimininkaujantis (-ys) parlamentas (-ai), tiek ir nepirmimininkaujantis (-ys) parlamentas (-ai) šalia plenarinių posėdžių gali organizuoti papildomus renginius kaip diskusijas aktualiais klausimais mažesniame grupėse, darbo grupėse arba trumpose sesijose.

3.7 Balsavimas

Apskritai Tarpparlamentinė EFV konferencija siekia priimti sprendimus, taip pat ir dėl išvadų tvirtinimo, bendru sutarimu. Jei tai neįmanoma, pasiūlymai priimami mažumosi trijų ketvirtadalių atidėtų balsų kvalifikuota dauguma. Ši trijų ketvirtadalių atidėtų balsų dauguma turi sudaryti bent pusę visų balsų. Kiekvienas parlamentas turi po du balsus. Jei parlamentą sudaro dveji rūmai, kiekvienam rūmams atitenka po vieną balsą.

3.8 Posėdžių viešumas

Tarpparlamentinės EFV konferencijos posėdžiai yra vieši, jei nenumatyjama kitaip.

4. SUDĖTIS

4.1 Nariai

Tarpparlamentinę EFV konferenciją sudaro ES valstybių narių nacionalinių parlamentų atstovų komitetai ir Europos Parlamento delegacijos. Kiekvienas parlamentas nustato savo delegacijos dydį ir sudėtį. Pirmimininkaujantis (-ys) parlamentas (-ai) gali dėl ribotų bindžeto ar kitų galimybių pasiūlyti optimalų delegacijų dydį.

4.2 Stebėtojai

ES šalies kandidatės nacionalinius parlamentus gali atstovauti daugiausia dviejų stebėtojų delegacija. Pasikonsultavęs (-ę) su pirmimininkančiu trejetu pirmimininkaujantis (-ys) parlamentas (-ai) taip pat gali kvieisti stebėtojus iš kitų ES institucijų arba organizacijų.

4.3 Už ekonomiką ir pinigų reikalus atsakingas Komisijos narys (-iai)

I Tarpparlamentinę EFV konferenciją už ekonomiką ir pinigų reikalus atsakingas (-i) Komisijos narys (-iai) kviečiamas (-i) pristatyti ES prioritetai ir strategijų ekonomikos ir finansų valdymo srityje, ypač SSKV reglamentuojamais klausimais.

4.4 Ypatingi svečiai

Be to, pirmimininkaujantis (-ys) parlamentas (-ai), pasikonsultavęs (-ę) su pirmimininkančiu trejetu, gali pakviesti ypatingų svečių ir ekspertų dalyvauti stebėtojų teisėmis.

5. DARBOTVARKĖ

- 5.1 Darbotvarkės projektą rengia pirmininkaujantis (-ys) parlamentas (-ai), glaudžiai bendradarbiaudamas (-i) su pirmininkujančiu trejetu. Delegacijos gali pasiūlyti pirmininkaujančiam (-iems) parlamentui (-ams) į darbotvarkę įtraukti arba iš jos išbraukti tam tikrą klausimą. Galutinė darbotvarkė tvirtinama kiekvieno Tarpparlamentinės EFV konferencijos posėdžio pradžioje.
- 5.2 Atsižvelgiant į Tarpparlamentinės EFV konferencijos veiklos sritį ir vaidmenį, į kiekvieno posėdžio darbotvarkę įtraukiami ES ekonomikos ir finansų valdymo klausimai, ypač SSKV reglamentuojami klausimai.
- 5.3 Darbotvarkės projektą ir visą aktualią informaciją apie praktinius artėjančio posėdžio aspektus, pavyzdžiui, kelionę ir apgyvendinimą, pirmininkaujantis (-ys) parlamentas (-ai) perduoda visiems parlamentams ne vėliau kaip prieš aštuonias savaites iki kiekvieno posėdžio.

6. KALBOS

- 6.1. Tarpparlamentinės EFV konferencijos darbo kalbos yra anglų ir prancūzų.
- 6.2. Sinchroninį vertimą iš anglų ir prancūzų kalbų ir į jas, taip pat iš pirmininkaujančios valstybės mairės kalbos ir į ją užtikrina Tarpparlamentinę konferenciją rengiantis (-ys) parlamentas (-ai). Į kitas kalbas sinchroniškai gali būti verčiama, jei to būtų reikalaujama ir tai būtų įmanoma techniškai, ir šias išlaidas dengtų atitinkama nacionalinė delegacija arba Europos Parlamentas.
- 6.3. Tarpparlamentinės EFV konferencijos dokumentai nacionaliniams parlamentams ir Europos Parlamentui pateikiami anglų ir prancūzų kalbomis.
- 6.4. Vienintelis originalus Tarpparlamentinės EFV konferencijos išvadų egzempliorius parengiamas anglų ir prancūzų kalbomis. Abu šie tekstai yra autentiški.

7. IŠVADOS

- 7.1. Tarpparlamentinė EFV konferencija gali patvirtinti nepareigojančias išvadas ES ekonomikos ir finansų valdymo klausimais, susijusiais su posėdžio darbotvarka.
- 7.2. Pirmininkaujantis (-ys) parlamentas (-ai), glaudžiai bendradarbiaudamas (-i) su pirmininkujančiu trejetu, parengia Tarpparlamentinės EFV konferencijos išvadų projektą anglų ir prancūzų kalbomis ir prieš atitinkamą posėdį perduoda jį visoms delegacijoms laiku, kad būtų galima pateikti ir apvarstyti visus pakeitimus.
- 7.3. Patvirtintas išvadas, galutinius tekstus anglų ir prancūzų kalbomis, kurie abu yra autentiški, pirmininkaujantis (-ys) parlamentas (-ai) perduoda susipažinti visiems delegacijoms, nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento pirmininkams, Europos Vadovų Tarybos bei Europos Komisijos pirmininkams ir už ekonominę ir pinigų reikalus atsakingam (-iems) Europos Komisijos nariui (-iams).

8. DARBO TVARKOS TAISYKLIŲ PERŽIŪRA

- 8.1. Visi nacionaliniai parlamentai ir Europos Parlamentas gali teikti pasiūlymus pakeisti šias Darbo tvarkos taisykles. Pakeitimai visiems nacionaliniams parlamentams ir Europos Parlamentui pateikiami raštu ne vėliau kaip likus keturioms savaitėms iki Tarpparlamentinės EFV konferencijos posėdžio.
- 8.2. Sprendimą dėl visų Darbo tvarkos taisyklių pakeitimų, kurias gali siūlyti nacionalinių parlamentų arba Europos Parlamento delegacijos, priima Tarpparlamentinė EFV konferencija. Pakeitimai turi atitikti ES parlamentų pirmininkų konferencijos sprendimus.
- 8.3. Pasiūlymai pertvarkyti Darbo tvarkos taisykles įtraukiami į pirmąjo po pasiūlymo pateikimo vyksiančio Tarpparlamentinės EFV konferencijos posėdžio darbotvarkę.

9. KONFERENCIJOS VEIKLOS PERŽIŪRA

- 9.1 Tarpparlamentinė EFV konferencija sudaro *ad hoc* peržiūros komitetą, kuris antrąjį 2015 m. pusmetį įvertins jos veiklą. Atitinkamos pirmiaujančiosios valstybės parlamentas pateikia peržiūros išvadas ir konkrečias rekomendacijas, kurias 2016 m. svarstys Europos Sąjungos parlamentų pirmininkų konferencija.

10. DARBO TVARKOS TAISYKLIŲ ĮSIGALIOJIMAS

- 10.1 Vienintelis originalus šių Darbo tvarkos taisyklių egzempliorius parengiamas anglų ir prancūzų kalbomis. Abu šie tekstai yra autentiški. Už vertimą į kitas oficialiąsias Europos Sąjungos kalbas atsako atitinkami parlamentai. Taisyklės įsigalioja jų priėmimo dieną.

TARPPARLAMENTINĖS EUROPOS SĄJUNGOS EKONOMIKOS IR FINANSŲ VALDYSENOS KONFERENCIJOS

P A S I Ū L Y M A S

2013 m. spalio 16–17 d.
Vilnius

Tarpparlamentinė Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų valdysenos konferencija (toliau – Tarpparlamentinė EFV konferencija),

atsižvelgdama į 2013 m. balandžio 23 d. Nikosijoje vykusios Europos Sąjungos parlamentų pirmininkų konferencijos išvadas;

atsižvelgdama į Sutarties dėl stabilumo, koordinavimo ir valdysenos ekonominėje ir pinigų sąjungoje (toliau – SSKV) 13 straipsnį;

atsižvelgdama į Lisabonos sutarties Protokolo Nr. 1 „Dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje“ II antraštinėje dalyje;

atsižvelgdama į Tarpparlamentinio bendradarbiavimo Europos Sąjungoje gaires, patvirtintas 2008 m. birželio 21 d. Lisabonoje vykusioje Parlamentų pirmininkų konferencijoje,

1) sveikina Tarpparlamentinės EFV konferencijos įsteigimą ir mano, kad ji taps diskusijų ir gerosios praktikos apsikeitimo forumu, prisidėsiančiu prie demokratinio teisėtumo ir atskaitomybės ekonomikos ir finansų valdysenos, ypač ekonominės ir pinigų sąjungos, srityse užtikrinimo;

2) pažymi, kad, reaguojant į pastaruosius keletą metų truncančią ekonomikos ir finansų krizę, smarkiai pasikeitė Europos Sąjungos (toliau – ES) ekonomikos valdysenos sandara ir todėl yra itin svarbu, kad po šių pasikeitimų atsirastų tinkamos priemonės naujų valdymo struktūrų veiksmingai parlamentinei kontrolei, demokratiniam teisėtumui ir atskaitomybei užtikrinti;

3) tiki, kad Tarpparlamentinė EFV konferencija užtikrins didesnę nacionalinių parlamentų vaidmenį SSKV reglamentuojamose srityse ir prisidės prie veiksmingo ir reguliaraus bendradarbiavimo tarp nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento ekonomikos ir finansų valdysenos srityje, ypač dėl Europos semestro praktikos ir procedūrų;

4) primena apie šešių dokumentų rinkinyje numatytą imperatyvą į sustiprintą ekonomikos valdyseną labiau ir laiku įtraukti nacionalinius parlamentus ir Europos Parlamentą (2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1177/2011); primena Europos Parlamento vaidmenį Europos semestro kontekste, ypač dėl Metinės augimo apžvalgos ir šešių dokumentų rinkinio; ragina Europos Komisiją įgyvendinti savo įsipareigojimą, išdėstytą oficialiame

Komisijos atsakyme į XLVII COSAC pasiūlymą, išplėtoti reguliary politinį dialogą su nacionaliniais parlamentais Europos semestro klausimais, kuris vyktų du kartus per metus; mano, kad Tarpparlamentinė EFV konferencija yra tinkamiausias forumas tokiam dialogui;

5) pabrėžia, kad svarbu rasti teisingą pusiausvyrą tarp nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento organizuojant parlamentinės kontrolės atlikimą ekonomikos ir finansų valdysenos srityje, kaip įtvirtinta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo ir SSKV 13 straipsnyje;

6) laikosi nuomonės, kad demokratinę kontrolę ir atskaitomybę reikėtų užtikrinti tuo lygmeniu, kuriuo priimami ir įgyvendinami sprendimai; tai reiškia lemiamą nacionalinių parlamentų vaidmenį atliekant atitinkamos politikos įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu kontrolę, užtikrinant valstybės narės veiksmų Europos Vadovų Taryboje ir Taryboje teisėtumą ir vykdant nacionalinę fiskalinę, ekonominę bei socialinę politiką, o Europos Parlamentas yra vienas iš dviejų ES įstatymų leidėjų ir užtikrina kontrolę ir demokratinę atskaitomybę už Sąjungos lygmeniu priimamus sprendimus;

7) siūlo, kad būtų įkurta darbo grupė, kuri būtų atvira kiekvieno nacionalinio parlamento ir Europos Parlamento atstovams ir kuri parengtų praktines Tarpparlamentinės EFV konferencijos procedūras atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo, kaip pirmininkaujančios valstybės parlamento, pateiktą darbo tvarkos taisyklių projektą, kitų delegacijų pataisas, pateiktas Tarpparlamentinės EFV konferencijos inauguracinio posėdžio Vilniuje metu, taip pat į SSKV sutarties 13 straipsnį ir ES parlamentų pirmininkų konferencijos Nikosijoje išvadas. Darbo grupė dirbtų konsensuso pagrindu ir darbo tvarkos taisyklės analogišku būdu būtų patvirtintos Tarpparlamentinėje EFV konferencijoje 2014 m.

1 PRIEDAS. TARPPARLAMENTINĖS EFV KONFERENCIJOS EIGA

Bendrosios pastabos

Tarpparlamentinė EFV konferencija vyko 2013 m. spalio 16–17 d. Vilniuje, Lietuvos Respublikos Seime.

Tarpparlamentinėje EFV konferencijoje įžangines kalbas pasakė Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas Bronius BRADAUSKAS ir Ekonomikos komiteto pirmininkas Remigijus ŽEMAITAITIS. Dalyvius pasveikino J. E. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia GRYBAUSKAITĖ, J. E. Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė Loreta GRAUŽINIENĖ ir Europos Parlamento Pirmininko pavaduotojas Othmar KARAS.

Įžanginėje dalyje diskutuota šiomis temomis: *Iššūkis atkurti Europos ekonomikos augimą ir konkurencingumą* (pagrindinis pranešėjas – J. E. Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas Algirdas BUTKEVIČIUS) ir *Tikra ekonominė ir pinigų sąjunga: būtinybė judėti į priekį* (pagrindinis pranešėjas – už ekonomiką ir pinigų reikalus, ir eurą atsakingas Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojas Olli REHN (vaizdo konferencija)).

I dalyje *Tarpparlamentinės Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų valdysenos konferencijos tikslas ir vizija* pranešimus skaitė Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas Bronius BRADAUSKAS, Prancūzijos Respublikos Senato Finansų komiteto pirmininkas Philippe MARINI ir Europos Parlamento Pirmininko pavaduotojas Othmar KARAS.

II dalyje *Tinkamos pokrizinės ekonomikos valdysenos struktūros įtvirtinimas Europos Sąjungoje* pranešimus skaitė už mokesčius, muitus, statistiką, auditą ir kovą su sukčiavimu atsakingas Europos Komisijos narys Algirdas ŠEMETA, Vokietijos Federacinės Respublikos Bundestago Biudžeto komiteto narys Norbert BARTHLE ir Europos Parlamento narė, Europos Parlamento pranešėja Europos semestro klausimu Elisa FERREIRA.

III dalyje *Bankų sąjunga ir finansų sektoriaus integracija Europos Sąjungoje* pranešimus skaitė Lietuvos banko valdybos pirmininkas Vitas VASILIAUSKAS, Briuselio laisvojo universiteto Breigelio tyrimų centro vyresnysis tyrėjas prof. André SAPIR ir Suomijos banko valdytojas, Europos centrinio banko valdančiosios tarybos narys Erkki LIKANEN.

IV dalyje *Biudžeto konsolidacija ir struktūrinės reformos Europoje: laimėjimai ir perspektyvos* pranešimus skaitė Lietuvos Respublikos finansų ministras Rimantas ŠADŽIUS, Portugalijos Respublikos Asamblėjos Biudžeto, finansų ir viešojo administravimo komiteto pirmininkas Eduardo CABRITA, Tarptautinio valiutos fondo Fiskalinių reikalų departamento direktoriaus pavaduotoja Martine GUERGUIL ir Europos Parlamento Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pirmininkė Pervenche BERÈS.

Pranešimų ir diskusijų apžvalga

IŽANGINĖ DALIS

Ministras Pirmininkas Algirdas BUTKEVIČIUS savo pranešime pristatė Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai prioritetus ekonomikos ir finansų valdysenos srityje. Jis kalbėjo apie būtinybę valstybėse narėse tęsti struktūrines reformas, ypač darbo rinkos reformas. Ministras Pirmininkas pabrėžė vidaus rinkos stiprinimo svarbą tokiose srityse kaip paslaugos, energetika, transportas ir skaitmeninis sektorius. Energetikos sektoriuje Lietuva skatina laikytis trečiojo energetikos teisės aktų rinkinio ir siekia panaikinti energetines salas sujungdama energetikos infrastruktūrą. Kitas prioritetas – verslo steigimo taisyklių ir procedūrų paprastinimas. Reikėtų rasti alternatyvius mažų ir vidutinių įmonių finansavimo šaltinius. Kalbėtojas taip pat pabrėžė reindustrializacijos svarbą bei būtinybę skatinti inovacijas, ypač ekologiškąsias.

Diskusijos su Ministru Pirmininku metu dalyviai klausė ir teikė savo pastabas dėl Pavėluotų mokėjimų direktyvos, mokesčių reformos programos Lietuvoje, finansinių sunkumų, kurių patiria valstybės narės, ypač ES pietuose. Pabrėžta, kaip svarbu ES finansų sistemoje imti taikyti stiprų privataus sektoriaus įtraukimo mechanizmą ir kad tai dar svarbiau padaryti Europos pietuose. Kai kurie atstovai pasisakė prieš taupymo priemones ir ragino ES kurti stiprią inovacijų sąjungą. Kiti sakė, kad labai svarbu baigti kurti bendrą rinką, ypač skaitmeninio sektoriaus.

Komisijos narys Olli REHN savo kalboje daugiausia dėmesio skyrė ES ekonomikos valdysenos iššūkiams. Jis pabrėžė, kad Europoje fiskalinio konsolidavimo ir struktūrinių reformų strategija duoda rezultatų, tačiau vis dar per anksti teigti, jog krizė baigėsi. Olli REHN kalbėjo apie naujas ekonomikos valdymo struktūras Europoje ir pabrėžė, kad jeigu jos būtų egzistavusios iki krizės, Europa būtų išvengusi daugelio sunkumų. Komisijos narys akcentavo tris tvariam augimui svarbiausias politikos sritis. Pirma, ES turėtų siekti įgyti pajėgumą koreguoti realią ekonomiką. Antra, Europos Sąjungoje turėtų veikti veiksminga finansų ir bankų sistema, todėl būtina tęsti integraciją šioje srityje, o bankų sąjunga turėtų tapti prioritetu. Trečia, būtina užtikrinti viešųjų finansų patikimumą vien jau dėl to, kad fiskalinio tvarumo trūkumas prisideda prie finansų sektoriaus nestabilumo. Komisijos narys pabrėžė, kad dėl visoje Europoje taikomų priemonių ir taisyklių biudžeto deficitas vidutiniškai sumažėjo. Tačiau, be jau stipraus piniginių ramsčio, būtina toliau stiprinti ekonominės ir pinigų sąjungos ekonominį ramstį. Kalbėtojas taip pat paragino gerinti demokratinio teisėtumo ir parlamentinės kontrolės mechanizmus, kad didėtų ES ekonomikos integracija.

Diskusijos dalyviai klausė Komisijos nario apie biudžeto krizę JAV, nacionalinių parlamentų vaidmenį užtikrinant demokratinį teisėtumą ES, jaunimo nedarbą, Stabilumo ir augimo pakto veiksmingumą, ES makroekonominio disbalanso socialinius aspektus ir kt. Vieni diskusijos dalyviai pabrėžė skolos pasidalijimo Europos Sąjungoje naudą, kiti paragino sumažinti oficialią skolą programoje dalyvaujančioms šalims tokioms kaip Graikija.

I DALIS. TARPPARLAMENTINĖS EUROPOS SĄJUNGOS EKONOMIKOS IR FINANSŲ VALDYSENOS KONFERENCIJOS TIKSLAS IR VIZIJA

Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas Bronius BRADAUSKAS savo pranešime pabrėžė, kad stiprėjant integraciniams procesams būtina užtikrinti, kad kartu būtų kuriamos tinkamos priemonės veiksmingai parlamentinei kontrolei bei demokratiniam teisėtumui ir atskaitomumui užtikrinti. Jis akcentavo, kaip svarbu, kad nacionaliniai parlamentai glaudžiai bendradarbiautų su Europos Parlamentu ES ekonomikos ir finansų valdysenos srityje. B. BRADAUSKAS taip pat paminėjo, kad Komisija savo oficialiame atsakyme į 47-ojo COSAC susitikimo pasiūlymą įsipareigojo reguliariai, du kartus per metus, palaikyti politinį dialogą su nacionaliniais parlamentais Europos semestro procese. Kita vertus, B. BRADAUSKAS pripažino, kad nacionaliniai parlamentai neturėtų konkuruoti su Europos Parlamentu dėl parlamentinės kontrolės viršenybės Sąjungos lygmeniu, nes tai yra Europos Parlamento kompetencijos sritis. Nacionaliniai parlamentai turėtų siekti stiprinti savo vaidmenį vykdant nacionalinių lygmeniu priimamų sprendimų kontrolę.

Prancūzijos Respublikos Senato Finansų komiteto pirmininkas Philippe MARINI pažymėjo, kad naują ekonomikos ir finansų valdyseną galima veiksmingai kurti demokratijos pagrindu ir kad šiuo požiūriu nacionaliniai parlamentai turi atlikti ypatingą vaidmenį. P. MARINI išreiškė viltį, kad Tarpparlamentinė EVF konferencija jos nariams taps forumu keistis informacija ir geriausia patirtimi apie šalyse įgyvendintas ekonomikos reformas. Kalbėtojas taip pat pabrėžė fiskalinio konsolidavimo priemonių svarbą, ypač dėl euro išlikimo, net jeigu tos priemonės dažnai nėra populiarios. Jis taip pat pažymėjo, kad, jo nuomone, nėra jokių priežasčių, kodėl negalėtų būti priimtos šios konferencijos Darbo tvarkos taisyklės, jeigu joms pritaria dalyviai.

Europos Parlamento Pirmininko pavaduotojas Othmar KARAS pabrėžė, kad pernelyg anksti kalbėti apie krizės ES pabaigą. Jis pažymėjo, kad ES valstybių narių ekonominiai tikslai panašūs, tačiau valstybių narių reakcija ir krizės padariniai skirtingi. Kadangi šiuo metu valstybės narės dažniausia susiduria su tokiais pačiomis problemomis ir iššūkiais, todėl reikia ieškoti bendrų strategijų ES lygmeniu. Šiame procese būtų veiksmingiausia, jeigu būtų aiškiai ir atsakingai padalytos pareigos tarp skirtingų valdysenos ES lygmenų. Būtinės bendros pastangos siekiant įgyvendinti struktūrines reformas ir baigti kurti bankų sąjungą, kuri dabar yra ES prioritetas.

Daugelis diskusijose pasisakiusiųjų pabrėžė galimą Tarpparlamentinės EVF konferencijos vaidmenį stiprinant nacionalinių parlamentų dalyvavimą ES ekonomikos ir finansų valdysenoje. Tai tikslas, kurio nuo pat Lisabonos sutarties priėmimo troško nacionaliniai parlamentai. Dalyviai taip pat skyrė laiko diskusijoms dėl Seimo, kaip pirmininkaujančios valstybės parlamento, konferencijai pateikto Darbo tvarkos taisyklių projekto. Daug kalbėtojų pritarė projektui ir sakė, kad jį priėmus būtų padėtas pagrindas sėkmingam konferencijos funkcionavimui. Diskusijose buvo pasiūlyta sudaryti darbo grupę, į kurią įeitų visų nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento atstovai ir kuri būtų atsakinga už galutinio projekto pareigimą.

II DALIS. TINKAMOS POKRIZINĖS EKONOMIKOS VALDYSENOS STRUKTŪROS ĮTVIRTINIMAS EUROPOS SĄJUNGOJE

Europos Komisijos narys, atsakingas už mokesčius, muitus, statistiką, auditą ir kovą su sukčiavimu, Algirdas ŠEMETA išreiškė įsitikinimą, kad ES atsakas į krizę buvo tvirtas ir ryžtingas, nes buvo įgyvendintos naujos priemonės ekonominei politikai koordinuoti ir preventyviai bei korekcinei fiskalinei priežiūrai užtikrinti. Kalbėtojas paminėjo kitas planuojamas įgyvendinti iniciatyvas, tokias kaip bankų sąjunga ir struktūrinių reformų *ex ante* koordinavimą su ES valstybėmis narėmis ir Komisija užtikrinantis mechanizmas. Jis nurodė, kad ES turėtų ilgainiui įsteigti bendrą fiskalinį stabilizavimo pajėgumą, vykdyti bendrą skolos vertybinių popierių emisiją ir siekti glaudesnės fiskalinės integracijos. Kita vertus, naujosios ES ekonomikos valdysenos iniciatyvos turėtų tenkinti teisėtas Sąjungos piliečių viltis. A. ŠEMETA taip pat ragino nacionalinius parlamentus aktyviau dalyvauti Europos semestre.

Vokietijos Federacinės Respublikos Bundestago Biudžeto komiteto narys Norbert BARTHLE, be kitų klausimų, kalbėjo apie tolesnes institucines reformas, kurias reikėtų įgyvendinti ES ir euro zonoje. Jo nuomone, tokiose srityse kaip finansų rinkos, euras, klimatas, aplinkosauga bei užsienio ir saugumo politika, turi būti išlaikyta galimybė veikti ES lygmeniu. Kitos sritys, tokios kaip biudžetas, ekonominė ir socialinė politika, turi likti valstybių narių kompetencija, bet reikalingas išmanesnis jų koordinavimas ES lygmeniu. Pavyzdžiui, reikėtų įsteigti už biudžeto reikalus atsakingo Komisijos nario pareigybę, suteikiant jam įgaliojimus vetuoti nacionalinius biudžetus, jeigu šie neatitinka bendrai sutartų taisyklių. Perduodant daugiau teisėkūros įgaliojimų ES institucijoms, nacionaliniai parlamentai turėtų aktyviau dalyvauti koordinuojant ES ekonominę politiką.

Europos Parlamento narė Elisa FERREIRA pabrėžė, kad ES trūksta tvaraus ekonomikos augimo darbotvarkės, o ekonomikos augimui skatinti naudojamos priemonės ne visada dera su socialine atsakomybe. Europos Parlamento narės nuomone, ES valstybės narės nebuvo pasirengusios ekonominėms ir ypač socialinėms krizės pasekmėms. Todėl dauguma Sąjungos piliečių išreiškė savo nepasitenkinimą Europa. Pranešėja paragino Europos Parlamentą ir nacionalinius parlamentus glaudžiau bendradarbiauti nustatant tinkamą pagrindą pokrizinei ES ekonomikos valdysenai, ypač sprendžiant didelio skurdo ir nedarbo lygio, mokesčių vengimo ir slėpimo problemas.

Diskusijų metu dauguma pranešėjų pritarė minčiai, kad rengiant ES ekonomikos valdysenos pagrindą reikalingas glaudesnis Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų veiklos koordinavimas. Toks bendradarbiavimas taip pat reikalingas mažinant nedarbo lygį, gerinant mokesčių surinkimą ir siekiant socialinio teisingumo, visa tai derinant su ES piliečių lūkesčiais. Dalyviai nurodė, kad reikalingas didesnis Europos vaidmuo ir glaudesnė fiskalinė integracija ir kad reikia rasti tinkamą valstybės pajamų ir išlaidų pusiausvyrą. Dalis dalyvių taip pat pabrėžė, kad taupymo politika neturėtų būti vykdoma bet kokia kaina: ją reikėtų vykdyti atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės specifiką.

III DALIS. BANKŲ SAJUNGA IR FINANSŲ SEKTORIAUS INTEGRACIJA EUROPOS SAJUNGOJE

Lietuvos banko valdybos pirmininkas Vitas VASILIAUSKAS savo kalboje daug dėmesio skyrė pagrindiniams bankų sąjungos elementams. Jis išsamiai paaiškino bendrą bankų priežiūros mechanizmą ir pažymėjo, kad oficialiai pasibaigus teisėkūros procesui Europos centrinis bankas po 12 mėnesių prisiims savo naujuosius priežiūros įgaliojimus. Jis taip pat kalbėjo apie bendrą bankų pertvarkymo mechanizmą ir jo teisinį pagrindą – Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyvą. V. VASILIAUSKAS taip pat pabrėžė, kaip svarbu išlaikyti tvirtą makrolygio rizikos ribojimo politiką visoje ES ir užtikrinti ES bankų sektoriaus struktūrines reformas.

Suomijos banko valdytojas, Europos centrinio banko valdančiosios tarybos narys Erkki LIIKANEN pažymėjo, kad vien tik nacionalinės priežiūros ir bankų pertvarkymo mechanizmo nepakanka norint užtikrinti finansinį stabilumą, kai finansų rinkos veikia tarpvalstybiniu pagrindu. Kalbėtojas pabrėžė, kad finansinė integracija yra esminis bendros rinkos elementas ir kad euro zonai nepriklausančios valstybės narės turėtų būti kiek įmanoma labiau įtrauktos į šį procesą. E. LIIKANEN pažymėjo, kad ES bankų sektoriui būtinos didelės struktūrinės ir finansinės korekcijos, ir išreiškė įsitikinimą, kad Europai būtų naudinga turėti labiau integruotą finansinės priežiūros sistemą ir lankstesnę bankų struktūrą.

Breigelio tyrimų centro vyresnysis tyrėjas prof. André SAPIR buvo tvirtai įsitikinęs, kad Europos finansų sistemai reikia esminių pokyčių. Jis priminė, kad, prasidėjus finansų krizei, Europos Sąjungoje nebuvo nei bendros priežiūros, nei bendro problemų sprendimo mechanizmo, todėl tai tik pagilino krizę Europoje. Pasak prof. A. SAPIRO, reikėtų sukurti panašias struktūras visos ES ir tik euro zonos valstybių bankų veiklai stebėti. Jo nuomone, reikėtų nuodugniai tikrinti valstybės narės bankų sektorių prieš leidžiant jai prisijungti prie bankų sąjungos. ES turėtų siekti sukurti tikrą bankų ir kapitalo rinkų sąjungą.

Diskusijų metu pažymėta ir akcentuota, kad bankų sąjunga turi būti kuriama visoms ES valstybės narėms, nes priešingu atveju bankams būtų sudarytos skirtingos konkurencijos sąlygos. Bendras bankų priežiūros mechanizmas padėtų iš esmės įvertinti bankus, jų balansus, o tai labai svarbus žingsnis siekiant užtikrinti veiksmingą bankų priežiūros mechanizmo veikimą. Daugelis diskusijose pasisakiusiųjų pabrėžė, kad bendrą bankų priežiūros mechanizmą reikėtų papildyti bankų gaivinimo ir pertvarkymo mechanizmu. Bankų pertvarkymo institucija turėtų galėti pertvarkyti bankus, kurių veikla nėra efektyvi, kiek įmanoma mažesnėmis sąnaudomis. Kita vertus, buvo ir tokių delegacijų, kurios suabejojo, ar Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsnis yra tinkamas teisinis pagrindas vieningam bankų pertvarkymo mechanizmui.

IV DALIS. BIUDŽETO KONSOLIDACIJA IR STRUKTŪRINĖS REFORMOS EUROPOJE: LAIMĖJIMAI IR PERSPEKTYVOS

Lietuvos Respublikos finansų ministras Rimantas ŠADŽIUS, pristatydamas savo pranešimą, pabrėžė, kad biudžeto konsolidavimas ir ekonomikos augimas yra suderinami ir sinergiški procesai. Pranešėjas akcentavo, kad Europos Sąjungos ekonomika po užsitęsusio nuosmukio atsigauja dar ganėtinai lėtai, tačiau tai yra „tikrasis augimas“, kuris 2014 m. turėtų

įgauti pagreitį. R. ŠADŽIUS pabrėžė, kad iki šiol Europa nėra atlikusi namų darbų dėl vidaus paklausos augimo. Pristatydamas Lietuvos patirtį, jis pabrėžė, kad Lietuvos Vyriausybė siekia skatinti ekonomikos augimą, tačiau stengiasi laikytis atsakingos fiskalinės politikos. Pranešėjo teigimu, Lietuvos siekis 2015 m. įsivesti eurą ne tik suteiktų naujų galimybių Lietuvos žmonėms ir verslui, bet taip pat prisidėtų prie bendros Europos Sąjungos ekonomikos kūrimo.

Portugalijos Respublikos Asamblėjos Biudžeto, finansų ir viešojo administravimo komiteto pirmininkas Eduardo CABRITA savo pranešime aptarė ES biudžeto ir konsolidavimo ir struktūrinių reformų klausimus pristatydamas Portugalijos patirtį. E. CABRITA pažymėjo, kad taupymas kenkia Portugalijos ekonomikos atsigavimui. Tačiau pranešėjas akcentavo, kad būtina tęsti diferencijuotą ir ekonomikos augimui palankų fiskalinį konsolidavimą ir kad taupymo ir ekonomikos skatinimo programas reikia vykdyti vienu metu. Anot pranešėjo, gerai parengus fiskalinį koregavimą galima gerokai sumažinti neigiamą poveikį ekonomikos augimui. Jis taip pat pabrėžė, kad fiskalinio tvarumo atkūrimas visose šalyse bus naudingas tiek viešiesiems, tiek privatiesiems subjektams, be to, prisidės prie bendro Europos Sąjungos finansinio stabilumo. Pranešėjas taip pat pabrėžė, kad norint užtikrinti ekonomikos augimą labai svarbu, kad reformos nebūtų vilkinamos. Jis paminėjo, kad valstybės narės ir Europos Sąjunga jau priėmė daug svarbių sprendimų, tačiau reikia ir toliau laikytis šios krypties įgyvendinant sutartas priemones.

Tarptautinio valiutos fondo Fiskalinių reikalų departamento direktoriaus pavaduotoja Martine GUERGUIL pabrėžė, kad terminas „struktūrinės reformos“ tapo visa apimančia sąvoka, todėl reikėtų konkrečiau apibrėžti, apie kokias konkrečias reformas kalbama. Pasak M. GUERGUIL, jeigu bus pertvarkomos fiskalinės institucijos, tai struktūrinės reformos ir biudžeto konsolidavimas galėtų vykti lygiagrečiai. Tačiau jeigu struktūrinės reformos būtų vykdomos darbo ir produktų rinkose, reikėtų nustatyti tam tikrą reformų seką, ypač tose šalyse, kuriose silpna paklausa arba kuriose reformoms reikėtų didelių biudžeto išlaidų.

Europos Parlamento Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pirmininkė Pervenche BERÈS pabrėžė būtinybę pagreitinėti ekonomikos augimą Europoje ir atkreipė dėmesį į didžiulį makroekonominį disbalansą, kuris egzistuoja ES valstybėse narėse, ypač lyginant skirtingą nedarbo lygį. Ji pabrėžė socialinį ekonomikos matmenį ir paragino atkreipti dėmesį į struktūrinių reformų ir fiskalinio konsolidavimo socialinius aspektus. P. BERÈS nuomone, griežtinant finansavimą iš biudžeto neturėtų nukentėti tokie svarbūs prioritetai kaip, pavyzdžiui, švietimas.

Diskusijose buvo akcentuota, kad biudžeto konsolidacija ir struktūrinės reformos dažniausia papildo vienos kitas ir gali būti vykdomos lygiagrečiai. Tačiau tais atvejais, kai fiskalinė konsolidacija vyksta šalyse, kurios siekia ambicingesnių reformų darbo ar produktų rinkoje, reformos dažnai vykdomos lėčiau. Diskusijose buvo pabrėžta, kad trumpuoju laikotarpiu fiskalinis konsolidavimas gali neigiamai paveikti ekonomikos augimą. Dalyviai taip pat kalbėjo, kad norint užtikrinti tvarų augimą ir darbo vietų kūrimą būtina tęsti struktūrines reformas. Be to, išreikštas pritarimas ekonomikos augimui palankiam fiskaliniam konsolidavimui, pabrėžta įprastų skolinimo sąlygų atkūrimo svarba, o atsakingos institucijos paskatintos mažinti nedarbą ir kitus krizės sukeltus socialinius padarinius bei tobulinti viešąjį administravimą.

TARPPARLAMENTINĖS EUROPOS SĄJUNGOS EKONOMIKOS IR FINANSŲ VALDYSENOS KONFERENCIJA

PIRMININKAUJANČIO PARLAMENTO IŠVADOS

2013 m. spalio 16–17 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas, kaip pirmininkaujantis parlamentas,
atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio 23 d. Nikosijoje vykusios Europos Sąjungos
parlamentų pirmininkų konferencijos išvadą;
atsižvelgdamas į Sutarties dėl stabilumo, koordinavimo ir valdysenos ekonominėje ir
pinigų sąjungoje (toliau – SSKV) 13 straipsnį;
atsižvelgdamas į Lisabonos sutarties Protokolą Nr. 1 „Dėl nacionalinių parlamentų
vaidmens Europos Sąjungoje“;
atsižvelgdamas į oficialų Europos Komisijos atsakymą į XLVII COSAC pasiūlymą;
atsižvelgdamas į Tarpparlamentinio bendradarbiavimo Europos Sąjungoje gaires,
patvirtintas 2008 m. birželio 21 d. Lisabonoje vykusioje Parlamentų pirmininkų konferencijoje;

Tarpparlamentinės EFV konferencijos tikslas ir vizija

1) sveikina Tarpparlamentinės Europos Sąjungos ekonomikos ir finansų valdysenos konferencijos (toliau – Tarpparlamentinė EFV konferencija) įsteigimą ir mano, kad ji taps svarbiu parlamentiniu forumu, sudarysiančiu galimybę aptarti ir keisti idėjomis, informacija ir geriausia praktika Europos Sąjungos (toliau – ES) ekonomikos ir finansų valdysenos, ypač ekonominės ir pinigų sąjungos (toliau – EPS), srityse;

2) pažymi, kad, reaguojant į pastaruosius keletą metų truncančią ekonomikos ir finansų krizę, smarkiai pasikeitė ES ekonominio valdymo sandara ir todėl yra itin svarbu, kad po šių pasikeitimų atsirastų tinkamos priemonės naujų valdymo struktūrų veiksmingai parlamentinei kontrolei, demokratiniam teisėtumui ir atskaitomybei užtikrinti;

3) tiki, kad Tarpparlamentinė EFV konferencija užtikrins didesnę nacionalinių parlamentų vaidmenį SSKV reglamentuojamose srityse ir prisidės prie veiksmingo ir reguliaraus bendradarbiavimo tarp nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento ekonomikos ir finansų valdysenos srityje, ypač dėl Europos semestro praktikos ir procedūrų;

4) ragina Europos Komisiją įgyvendinti savo įsipareigojimą išplėtoti reguliarią politinį dialogą su nacionaliniais parlamentais Europos semestro klausimais, kuris vyktų du kartus per metus; mano, kad Tarpparlamentinė EFV konferencija yra tinkamiausias forumas tokiam dialogui; primena apie „šešių dokumentų rinkinyje“ numatytą imperatyvą į sustiprintą ekonomikos valdyseną labiau ir laiku įtraukti nacionalinius parlamentus ir Europos Parlamentą

(2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1177/2011); primena Europos Parlamento vaidmenį Europos semestro kontekstu, ypač dėl Metinės augimo apžvalgos ir „šešių dokumentų rinkinio“;

5) pabrėžia, kad svarbu rasti teisingą pusiausvyrą tarp nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento organizuojant parlamentinės kontrolės atlikimą ekonomikos ir finansų valdysenos srityje, kaip įtvirtinta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo ir SSKV 13 straipsnyje;

6) laikosi nuomonės, kad demokratinę kontrolę ir atskaitomybę reikėtų užtikrinti tuo lygmeniu, kuriuo priimami sprendimai, – tai reiškia lemiamą nacionalinių parlamentų vaidmenį atliekant atitinkamos politikos įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu kontrolę, užtikrinant valstybės narės veiksmų Europos Vadovų Taryboje ir Taryboje teisėtumą ir vykdant nacionalinę fiskalinę, ekonominę bei socialinę politiką, o Europos Parlamentas, kaip vienas iš dviejų ES įstatymų leidėjų, užtikrina kontrolę ir demokratinę atskaitomybę už Sąjungos lygmeniu priimamus sprendimus;

ES ekonomikos augimo, pasitikėjimo ir dinamiškumo atgaivinimas

7) sveikina 2012 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos patvirtintą Susitarimą dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo išmaniam, tvariam, įtraukiam, rentabiliam, darbo vietų kūrimą užtikrinančiam augimui skatinti ir ragina greitai ir veiksmingai įgyvendinti šias priemones; pabrėžia, kad diskusija dėl augimo turi būti siekiama ir didesnio užimtumo ir kad darbo vietų kūrimas bei ekonominis augimas būtų struktūriškai susieti; pažymi, kad turi būti paspartinta pažanga įgyvendinant konkrečias, veiksmingas priemones, susijusias su 120 mlrd. eurų paramos paketu, dėl kurio 2012 m. birželio mėn. susitarė Europos Vadovų Taryba;

8) sveikina 2013 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos susitarimą dėl 8 mlrd. eurų jaunimo nedarbo fondo, vadinamojo „jaunimo garantija“, kuriuo siekiama įgyvendinti jaunimo užimtumo paketą, tačiau pabrėžia, kad skubiai reikalingi tolesni konkretūs veiksmai; pabrėžia, kad kovos su jaunimo nedarbu pastangos privalo būti grindžiamos išsamia strategija, įskaitant priemones, remiančias mažas ir vidutines įmones, skatinančias jaunimo verslumą ir mažinančias anksti mokyklas paliekančių mokinių skaičių;

9) remia strategijos „Europa 2020“ plataus užmojo tikslus, tačiau apgailestauja, kad 2013 m. metinėje augimo apžvalgoje nėra šios strategijos įgyvendinimo pažangos ataskaitos; ragina Komisiją įtraukti šią ataskaitą į 2014 m. metinę augimo apžvalgą; pažymi, kad iš dalies dėl ekonomikos krizės daug valstybių narių atsilieka įgyvendindamos strategijoje „Europa 2020“ numatytus tikslus – didinti užimtumą, gerinti švietimą ir mažinti skurdą; tiki, kad siekiant šių tikslų svarbu sustiprinti šios strategijos valdymo struktūrą ir gerinti prioritetinių sričių finansavimą pasinaudojant Sanglaudos fondo lėšomis, Europos investicijų banko, Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko finansavimu, aktyviau įtraukiant privatų sektorių;

10) pabrėžia, kad svarbia fiskalinio konsolidavimo sudedamąja dalimi turi būti veiksmingai surenkami mokesčiai, kad nacionaliniai parlamentai ir Europos Parlamentas atsako už tai, kad valstybės narės atsiskaitytų už priemones, kurių imasi kovodamos su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių vengimu; sveikina paskutinį Komisijos veiksmų planą kovai su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių vengimu stiprinti ir ragina valstybes nares vykdyti Komisijos rekomendacijas;

11) pritaria politiniam susitarimui dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos daugiamečių finansinės programos ir tikisi, kad su ja susiję teisės aktai bus parengti netrukus; laikosi nuomonės, kad ES biudžetas turi atlikti reikšmingą vaidmenį skatinant ekonomikos augimą, pritraukiant reikiamas investicijas į mokslinius tyrimus ir inovacijas bei padedant spręsti makroekonominio disbalanso problemą; pritaria tam, kad būtų sukurta konvergencijos ir konkurencingumo priemonė, kuri turėtų tapti papildoma paskata valstybėms narėms, kuriose vyksta struktūrinė pertvarka; laikosi nuomonės, kad reikėtų sukurti nuolatinę ciklinę sistemą, kuri leistų ekonominių sunkumų patiriančioms valstybėms narėms pasikliauti ES biudžeto parama ir geriau pasipriešinti ekonomikos sukrėtimams;

Siekiant labiau integruotos ekonominio valdymo sistemos

12) ryžtingai remia Europos Komisijos, Europos Parlamento ir valstybių narių veiksmus tvirtai ir nuosekliai reaguoti į pastaruosius penkerius metus truncančią ekonomikos ir finansų krizę ir reformuoti ES ekonomikos valdymo sistemą; remia priemones, kurių buvo imtasi siekiant pagerinti ES mokesčių kontrolę ir laikytis biudžeto drausmės, pavyzdžiui, SSKV, „šešių dokumentų rinkinį“, „dviejų dokumentų rinkinį“, ir priemones, kuriomis siekiama užtikrinti atidesnę ekonominio disbalanso stebėseną ES, ypač euro zonos valstybėse;

13) mano, kad Europos semestras yra tinkama priemonė koordinuoti valstybių narių vykdomą biudžeto ir makroekonomikos politiką, gerinti ES ekonomikos valdymą ir turėtų tapti pagrindine priemone visoms susijusioms priemonėms ir mechanizms derinti; remia Europos Komisijos prioritetus, išdėstytus 2013 m. metinėje augimo apžvalgoje – tęsti diferencijuotą ir konkrečioms šalims pritaikytą fiskalinį konsolidavimą, suvaldyti neramumus valstybės skolos vertybinių popierių rinkoje ir taip atkurti finansų stabilumą ir skolinimą, įgyvendinti struktūrines reformas, ypač darbo rinkoje, kurios pagerina konkurencingumą ir padidina kainų lankstumą, taip pat užtikrinti veiksmingą viešąjį administravimą; palankiai vertina 2013 m. konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, ragina Komisiją konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas tiksliau pritaikyti prie valstybių narių specifinių poreikių ir situacijos ir primygtinai ragina valstybes nares ryžtingiau įgyvendinti nacionalines reformų programas; laukia 2014 m. metinės augimo apžvalgos, kuri bus pateikta 2013 m. lapkritį;

14) sveikina 2012 m. Europos Vadovų Tarybos Pirmininko parengtą ataskaitą „Siekiant tikros ekonominės ir pinigų sąjungos“; laikosi nuomonės, kad šioje ataskaitoje pateikiamos tinkamos ir itin reikalingos rekomendacijos dėl kitų EPS plėtros etapų; mano, kad ES iš esmės neatsiliko nuo šioje ataskaitoje pateikto grafiko ir kad įgyvendinus tinkamą politiką, kuri užtikrintų fiskalinį tvarumą ir panaikintų tarpusavio ryšį tarp bankų ir valstybių (I etapas), ES turėtų pasistūmėti tikros ekonominės ir fiskalinės sąjungos link užbaigdamą integruotą finansų sistemą ir skatindama kurti patikimą struktūrinę politiką (II etapas) bei tobulindama EPS atsparumą pasitelkdama centriniu lygmeniu sukurtą sukrėtimų sugerties funkciją (III etapas);

15) pakartoja, kad stiprėjant EPS ir ekonomikos valdysenai Sąjungoje turi stiprėti ir demokratinio teisėtumo bei atskaitomybės užtikrinimo priemonės; laikosi nuomonės, kad Europos semestro ciklo metu nacionaliniai parlamentai turėtų atlikti vis reikšmingesnę vaidmenį analizuodami atitinkamų vyriausybių reformų planus prieš jų pateikimą Europos Komisijai; pabrėžia, kad, kaip numatyta SSKV, kuri šiuo metu yra tarpvyriausybine sutartis, 16 straipsnyje, reikia imtis būtinų priemonių, kad šios sutarties esminės nuostatos būtų įtrauktos į Europos Sąjungos teisinę sistemą ne vėliau kaip per penkerius metus nuo šios sutarties įsigaliojimo dienos;

Bankų sąjunga ir finansų sistemos integracija Europos Sąjungoje

16) pastebi, kad pastaroji finansų krizė atskleidė daug finansų sektoriaus reguliavimo trūkumų, stiprias tarpusavio sąsajas ir šalutinius poveikius ES finansų sistemoje ir parodė rizikos ribojimo priežiūros sistemos, paremtos nacionalinėmis priežiūros institucijomis, neveiksmingumą;

17) sveikina IV Direktyvos dėl kapitalo poreikio priėmimą, kadangi ji turėtų sustiprinti ES finansų sektoriaus atsparumą pagal susitarimą „Bazelis III“;

18) sveikina ES institucijų pasiektą susitarimą dėl bendro bankų priežiūros mechanizmo įkūrimo ir laukia jo įsigaliojimo 2014 m.; laukia Europos Parlamento ir Tarybos derybų dėl bendro bankų pertvarkymo mechanizmo pradžios ir tikisi, kad susitarimas bus pasiektas iki šios Europos Parlamento kadencijos pabaigos; pažymi, kad šalia bendro bankų priežiūros mechanizmo ir bendro bankų pertvarkymo mechanizmo ateityje turėtų būti sukurtas trečiasis bankų sąjungos ramstis – bendra indėlių garantijų sistema.

L COSAC posėdis

2013 m. spalio 27–29 d., Vilnius

PROGRAMA

Sekmadienis, spalio 27 d.

Delegacijų atvykimas

15.00–19.30 Registracija viešbučiuose

COSAC pirmininkaujančio trejeto posėdis

16.00 Išvykimas autobusu iš viešbučių į Lietuvos Respublikos Seimą
Gedimino pr. 53, Vilnius

16.30 **COSAC pirmininkaujančio trejeto posėdis**
Vieta: Algirdo Mykolo Brazausko salė, Seimo I rūmai

18.30 Išvykimas autobusu į Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmus

18.30 Išvykimas iš viešbučių į Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmus

19.00 Ekskursija Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmuose (anglų ir prancūzų k.)

20.00 Vakarienė Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojo, Europos reikalų komiteto pirmininko Gedimino KIRKILO kvietimu
Vieta: Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, Katedros a. 4, Vilnius

22.30 Grįžimas į viešbučius

Pirmadienis, spalio 28 d.

7.40 Registracija Seime (neužsiregistravusiems dalyviams)

Vieta: Seimo II rūmų fojė

Politinių frakcijų susitikimai

7.40 Išvykimas autobusu iš viešbučių į Seimą

8.00–8.50 Politinių frakcijų susitikimai:

EPP

Vieta: 218b posėdžių salė, Seimo III rūmai

S&D

Vieta: Spaudos konferencijų salė, Seimo II rūmai

ALDE

Vieta: Europos reikalų komiteto posėdžių salė, Seimo I rūmai

8.30 Išvykimas iš viešbučių autobusu į Seimą

9.00 **L COSAC posėdžio atidarymas**

Vieta: Kovo 11-osios Akto salė, Seimo I rūmai

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojo, Europos reikalų komiteto pirmininko Gedimino KIRKILO įžanginė kalba

J. E. Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės Loretos GRAUŽINIENĖS sveikinimo žodis

Europos Komisijos Pirmininko José Manuel BARROSO sveikinimo žodis (vaizdo siužetas)

Procedūriniai klausimai:

L COSAC darbotvarkės tvirtinimas

COSAC 20-ojo pusmetinio pranešimo pristatymas

COSAC pirmininkaujančio trejeto posėdžio sprendimų pristatymas

Pirmininkaujančios valstybės parlamento gautų laiškų pristatymas

Diskusija

9.45 **Lietuvos Respublikos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai eiga**

J. E. Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas Algirdas BUTKEVIČIUS

Diskusija

11.00–11.30 Kavos pertrauka

Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai

- 11.00 Spaudos konferencija
Vieta: Spaudos konferencijų salė, Seimo II rūmai
- 11.30 **Jubiliejinis L COSAC posėdis**
COSAC indėlis stiprinant tarpparlamentinį bendradarbiavimą Europos Sąjungoje
Garbės svečias Prancūzijos Respublikos užsienio reikalų ministras Laurent FABIUS
- 11.45 **2014 m. Europos Parlamento rinkimai – platforma diskusijai su piliečiais dėl Europos Sąjungos ateities**
Buvęs Europos Parlamento Pirmininkas Pat COX

Europos Parlamento Konstitucinių reikalų komiteto narys, pranešėjas geresnio 2014 m. Europos Parlamento rinkimų organizavimo klausimais Andrew DUFF

Diskusija
- 13.15 **Parlamentinė diplomatija. EP ir Ukraina – atvejo analizė**
Buvęs Europos Parlamento Pirmininkas Pat COX

Diskusija
- 14.00 Bendra nuotrauka
Vieta: Kovo 11-osios Akto salė, Seimo I rūmai

Pietūs
Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai
- 14.30–15.10 **Neformalus posėdis pietų pertraukos metu**
Vieta: Posėdžių salė prie Vitražo galerijos, Seimo I rūmai

Nacionalinių parlamentų vaidmuo priimant ES sprendimus ir atliekant šio proceso priežiūrą
Jungtinės Karalystės Lordų Rūmų Specialiojo Europos Sąjungos reikalų komiteto pirmininkas lordas Timothy BOSWELL

Apskritojo stalo diskusija
- 15.15 **Strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimas**
Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojas, atsakingas už institucijų ryšius ir administravimą Maroš ŠEFČOVIČ

Europos Parlamento Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pirmininkė Pervenche BERÈS

Diskusija
- 16.45 Posėdžio pabaiga
Grįžimas į viešbučius autobusu

	COSAC pirmininkams
16.45	COSAC pirmininkų susitikimas <i>Vieta: Kovo 11-osios Akto salė, Seimo I rūmai</i> COSAC sekretoriato nuolatinio nario skyrimas L COSAC pasiūlymo ir išvadų projektų svarstymas
18.00	COSAC pirmininkų išvykimas į Lietuvos Respublikos prezidentūrą autobusu
18.30	Susitikimas su J. E. Lietuvos Respublikos Prezidente Dalia GRYBAUSKAITE <i>Vieta: Lietuvos Respublikos prezidentūra, S. Daukanto a. 3, Vilnius</i>
19.00	COSAC pirmininkų išvykimas į Lietuvos nacionalinę filharmoniją autobusu

19.00	Išvykimas autobusu iš viešbučių į Lietuvos nacionalinę filharmoniją
19.30	Koncertas Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje
20.15	Vakarienė J. E. Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės Loretos GRAUŽINIENĖS kvietimu <i>Vieta: Lietuvos nacionalinė filharmonija, Aušros Vartų g. 5, Vilnius</i>
22.00	Grįžimas į viešbučius autobusu

Antradienis, spalio 29 d.

	COSAC moterų forumo susitikimas
7.30	Išvykimas autobusu iš viešbučių į Seimą
8.00–8.55	COSAC moterų forumo susitikimas <i>Vieta: Konstitucijos salė, Seimo I rūmai</i> Susitikimui pirmininkauja Seimo Europos reikalų komiteto narė prof. Marija Aušrinė PAVILIONIENĖ J. E. Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės Loretos GRAUŽINIENĖS sveikinimo žodis Prancūzijos Respublikos Senato Pirmininko pavaduotojos Bariza KHIARI pranešimas Europos lyčių lygybės instituto direktorės Virginijos LANGBAKK pranešimas
8.55	Susitikimas su žiniasklaida

- 8.30 Išvykimas autobusu iš viešbučių į Seimą
Vieta: Kovo 11-osios Akto salė, Seimo I rūmai
- 9.00 **Demokratinis ES teisėtumas ir ES parlamentų vaidmuo**
Danijos Folketingo Europos reikalų komiteto pirmininkė Eva Kjer HANSEN
- Airijos Irachto Jungtinio Europos reikalų komiteto pirmininkas Dominic HANNIGAN
- Buvęs Europos Parlamento Pirmininkas, Europos Parlamento narys Hans Gert PÖTTERING
- Diskusija
- Pirmasis diskusijos dalyvis: Jungtinės Karalystės Lordų Rūmų Specialiojo Europos Sąjungos reikalų komiteto pirmininkas lordas Timothy BOSWELL
- 11.30 Kavos pertrauka
Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai
- 12.00 **Skaitmeninė darbotvarkė: iššūkiai ir perspektyvos**
– **Kibernetinis saugumas**
Europos išorės veiksmų tarnybos Saugumo politikos ir sankcijų skyriaus vadovas Rudolf Peter ROY
- **Nauda verslui**
Bendrovės „GetJar“ generalinis direktorius, Europos verslo laikraščių asociacijos (EBP) apdovanojimo „Europos metų vadovas 2011“ laureatas Ilja LAURS
- Diskusija
- 13.30 **L COSAC posėdžio pasiūlymo ir išvadų priėmimas**
- 14.30 Pietūs
Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai
- 15.30 Ekskursija Seime (anglų ir prancūzų k.) *pasirinktinai*
Grįžimas į viešbučius arba vykimas į oro uostą autobusu
- 16.30 Grįžimas į viešbučius autobusu

Lietuvos Respublikos pirmininkavimas
Europos Sąjungos Tarybai
2013 m. liepos 1 d. – gruodžio 31 d.
PARLAMENTINIS MATMUO

Lithuanian Presidency of
the Council of the European Union
1 July – 31 December 2013
PARLIAMENTARY DIMENSION

Présidence lituanienne
du Conseil de l'Union européenne
du 1er juillet au 31 décembre 2013
DIMENSION PARLEMENTAIRE

DEKLARACIJA DĖL COSAC MOTERŲ FORUMO STEIGIMO

2013 m. spalio 29 d.
Vilnius

Mes, moterys parlamentarės,
išrinktos į Europos Sąjungos valstybių narių ir šalių kandidačių nacionalinius parlamentus ir Europos Parlamentą;

dalyvaudamos L COSAC posėdžio, vykusio 2013 m. spalio 27–29 d. Vilniuje, metu surengtame steigiamajame COSAC moterų forumo susitikime Lietuvos Respublikos Seime ir *siekdamos* išnaudoti jau egzistuojančias tarpparlamentinio bendradarbiavimo formas bei aktyviau įsitraukti į COSAC veiklą;

pripažindamos, kad politinę veiklą pradedančioms moterims, siekiančioms įgyvendinti savo idėjas ir lūkesčius, kartais stinga pasitikėjimo savimi ir patyrusių politikų palaikymo,

remiame Lietuvos Respublikos Seimo, kaip pirmininkaujančios Europos Sąjungos Tarybai valstybės parlamento, iniciatyvą įsteigti COSAC moterų forumą, skatinantį aktyvesnį moterų parlamentarių dalyvavimą COSAC veikloje ir

pabrėžiame būtinybę atkreipti Europos politinių partijų dėmesį ir paraginti jas daugiau dėmesio skirti lyčių lygybei, lygių galimybių politikai, lyčių pusiausvyrai visuomenėje, moterų platesniam dalyvavimui politikoje, ir

kviečiame:

1) politikus aktyviai dalyvauti COSAC moterų forumo susitikimuose ir diskutuoti aktualiausiais Europos Sąjungos politinės darbotvarkės klausimais;

2) lyderes moteris parlamentares plačiai viešinti moterų politikų laimėjimus siekiant paskatinti moteris drąsiau ir aktyviau įsitraukti į politinę veiklą bei Europos Sąjungos sprendimų priėmimą;

3) moteris parlamentares aktyviau prisidėti prie parlamentinės kontrolės veiklos, kuri užtikrina demokratinį teisėtumą ir atskaitomybę, skiriant didesnę dėmesį sritims, kurioms stinga valdžios dėmesio;

4) ateityje Europos Sąjungos Tarybai pirmininkausiančių valstybių parlamentus perimti ir toliau plėtoti Lietuvos Respublikos Seimo iniciatyvą skatinti moterų parlamentarių įsitraukimą į COSAC veiklą.

Lietuvos Respublikos pirmininkavimas
Europos Sąjungos Tarybai
2013 m. liepos 1 d. – gruodžio 31 d.
PARLAMENTINIS MATMUO

Lithuanian Presidency of
the Council of the European Union
1 July – 31 December 2013
PARLIAMENTARY DIMENSION

Présidence lituanienne
du Conseil de l'Union européenne
du 1er juillet au 31 décembre 2013
DIMENSION PARLEMENTAIRE

L COSAC POSĖDŽIO PASIŪLYMAS

2013 m. spalio 27–29 d., Vilnius

1. COSAC indėlis į tarpparlamentinio bendradarbiavimo Europos Sąjungoje stiprinimą

1.1. 50-ojo jubiliejinio plenarinio posėdžio Vilniuje proga COSAC sveikina jos įkūrėją Prancūzijos Respublikos užsienio reikalų ministrą, buvusį Prancūzijos Respublikos Nacionalinės Asamblėjos pirmininką Laurent FABIUS ir nori labai padėkoti L. FABIUS už 1989 m. iniciatyvą ir tolesnes pastangas siekiant sukurti Europos reikalų komitetų tarpparlamentinę konferenciją, vadinamą COSAC.

1.2. COSAC kaip seniausia Europos Sąjungos (ES) sutartyse pripažinta tarpparlamentinė konferencija yra įsipareigojusi stiprinti demokratinę teisėtumą ir atskaitomybę ES, skatinti aktyvų nacionalinių parlamentų vaidmenį ES sprendimų priėmimo procese bei nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento bendradarbiavimą.

1.3. COSAC ragina ES institucijas pradėti diskusiją su parlamentais, kaip iki galo išnaudoti Lisabonos sutarties Protokolo Nr. 1 10 straipsnyje numatytas galimybes.

2. Pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai padėtis

2.1. COSAC atkreipia dėmesį į 2013 m. birželio 27 d. aukščiausiu politiniu lygmeniu Europos Parlamento, Tarybai pirmininkaujančios valstybės ir Komisijos priimtą politinį susitarimą dėl 2014–2020 m. daugiamečių finansinės programos ir tikisi, kad greit bus susitarta dėl papildomų teisės aktų, kurie lems naujosios finansinės programos funkcionalumą, nuoseklumą, skaidrumą ir geresnį pritaikymą prie Sąjungos piliečių poreikių. COSAC mano, kad ES biudžetas turėtų atlikti svarbų vaidmenį skatinant augimą, teikiant reikalingas investicijas moksliniams tyrimams ir inovacijoms, padedant spręsti ES vidaus makroekonominio disbalanso problemą. COSAC pabrėžia, jog šiuo metu svarbiausia užtikrinti, kad 2014–2020 m. numatytos lėšos laiku pasiektų Europos piliečius ir verslą.

2.2. COSAC sveikina 2013 m. birželio Europos Vadovų Tarybos susitarimą dėl 6 mlrd. eurų jaunimo nedarbo fondo, vadinamo „jaunimo garantija“, kuriuo siekiama įgyvendinti jaunimo užimtumo paketą, tačiau pabrėžia, kad skubiai reikalingi tolimesni konkretūs veiksmai. COSAC pabrėžia, kad kovai su jaunimo nedarbu reikalingos pastangos privalo būti grindžiamos išsamia

strategija, įskaitant priemones, remiančias mažąsias ir vidutines įmones, skatinančias jaunimo verslumą ir mažinančias anksti mokyklas paliekančių mokinių skaičių.

2.3. COSAC mano, kad gerai veikiančios vidaus energetikos rinkos sukūrimas, taip pat direktyvos dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje įgyvendinimas, kuris kartu su energijos rinka ir skaitmeninėmis technologijomis bei laikantis su darbo užmokesčiu ir socialine apsauga susijusių nacionalinių teisės aktų, užbaigtų bendrosios rinkos kūrimą, yra tarp pagrindinių ES tikslų, kurie turėtų skatinti stabilesnės ir konkurencingesnės Europos ekonomikos plėtrą, ir taip ES įgytų didesnę tarptautinę reikšmę. Tad ragina ES institucijas padaryti viską, kas įmanoma, siekiant apčiuopiamos pažangos šiose srityse, taip pat užtikrinti politinį patikimumą, kuris motyvuos vidutinės trukmės ir ilgalaikes investicijas.

2.4. COSAC pripažįsta ES suinteresuotumą turėti saugius, stabilius, ekonomiškai stiprius ir proeuropietiškus Rytų kaimynus bei pabrėžia, kad Rytų partnerystė galėtų būti sėkminga tik suvienijus ES institucijų, ES valstybių narių ir pačių Rytų partnerių pastangas.

2.5. COSAC sveikina Kroatiją tapus 28-ąja ES valstybe nare. COSAC pabrėžia, kaip svarbu įgyvendinti „pirmiausia pagrindai“ principą, kuris atspindi paskutinėse Europos Komisijos pažangos ataskaitose, ir pripažįsta stojimo procesą teisinga priemone Europos susijungimui ir su Vakarų Balkanų regionu tęsti.

2.6. COSAC sveikina istorinių ES ir Jungtinių Valstijų derybų dėl transatlantinės prekybos ir investavimo partnerystės pradžią ir mano, kad jei dėl transatlantinės prekybos ir investavimo partnerystės bus susitarta visiškai gerbiant teisėtus Europos įmonių interesus, tai ES ekonomika gautų taip reikalingą postūmį, ir, Komisijos skaičiavimais, galbūt atsirastų iki 400 000 naujų darbo vietų, o BVP per metus papildomai išaugtų 0,5 %. Tačiau COSAC smerkia neleistiną institucijų ir asmenų sekimą elektroninėmis priemonėmis.

2.7. COSAC labai liūdi ir apgailestauja dėl tragiškų mirčių Viduržemio jūroje bei ragina ES ir valstybes nares imtis ryžtingų veiksmų siekiant ateityje išvengti tokių žmogiškųjų tragedijų. COSAC atkreipia dėmesį į spalio 24–25 d. vykusioje Europos Vadovų Taryboje aptartas su tuo susijusias priemones, ypač į naujai įsteigtą Viduržemio jūros darbo grupę, ir ragina laikytis solidarumo principu ir teisingu dalijimusi atsakomybe grindžiamo koordinuoto požiūrio į migracijos srautus, kaip apibrėžta SESV 80 straipsnyje.

3. Sėkmingos Rytų partnerystės užtikrinimas

3.1. COSAC pabrėžia strateginę Rytų partnerystės svarbą Rytų kaimynių ilgalaikiam saugumui, demokratinei plėtrai ir ekonominiam klestėjimui. COSAC tikisi, kad 3-iasis Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimas Vilniuje duos konkrečius rezultatus bei atvers duris glaudesnei politinei asociacijai ir tvirtesnei ekonominei integracijai tų Rytų partnerystės šalių, kurios vykdo būtinus įsipareigojimus ir reikalavimus. COSAC sveikina pažangą, kurios pasiekta derybose dėl dvišalių asociacijos susitarimų bei glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškų laisvosios prekybos susitarimų su Rytų partnerėmis, bei tikisi, kad susitarimai su Gruzija ir Moldova bus sėkmingai parafuoti Vilniaus aukščiausiojo lygio susitikime.

3.2. Atsižvelgdama į tai, kad Rytų partnerystės šalių ekonominė ir politinė padėtis yra skirtinga, COSAC pabrėžia ypatingą Ukrainos svarbą Rytų partnerystei. COSAC gerai vertina Europos

Parlamento stebėsenos misijos Ukrainoje darbo rezultatus bei nori padėkoti buvusiam Europos Parlamento Pirmininkui Pat COX ir buvusiam Lenkijos Respublikos Prezidentui Alexander KWASNIEWSKI už neblėstantį pasiryžimą ir pasišventimą spręsti selektyvaus teisingumo problemas bei skatinti būtinas teismų reformas Ukrainoje. COSAC viliasi, kad Ukraina tęs reformas siekdama įvykdyti būtinas sąlygas, kurias oficialiai apibrėžė 2012 m. gruodžio 10 d. Užsienio reikalų taryba ir kurioms pritarta 2012 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento rezoliucijoje, ir kad asociacijos susitarimas su Ukraina bus pasirašytas Vilniaus aukščiausiojo lygio susitikime. COSAC remia laikiną ES ir Ukrainos asociacijos susitarimo taikymą nuo pasirašymo dienos ir ketina nedelsiant imti siekti visiško ES ir Ukrainos asociacijos susitarimo ratifikavimo atitinkamuose nacionaliniuose parlamentuose, kai tik bus įvykdyti visi būtini reikalavimai. COSAC norėtų pabrėžti visapusiško solidarumo su Ukraina svarbą vykstant asociacijos procesui ir jam pasibaigus.

4. Demokratinis ES teisėtumas ir ES parlamentų vaidmuo

4.1. COSAC atkreipia dėmesį, kad demokratijos deficitas nuolat jaučiamas ES sprendimų priėmimo proceso politinėje ir institucinėje srangoje. COSAC primena, kad 2013 m. yra Europos piliečių metai, ir mano, kad būtina imtis priemonių siekiant demokratiško ir skaidraus ES valdymo, ypač ekonomikos valdymo, ir institucijų veikimo siekiant sumažinti atotrūkį tarp Europos piliečių ir ES institucijų.

4.2. COSAC pabrėžia, kad ES institucinė sąranga remiasi tiek nacionaliniu, tiek Europos Sąjungos lygiais grindžiamu dualistiniu teisėtumu ir kad reikia rasti teisingą pusiausvyrą tarp parlamentinės kontrolės, kurią vykdo nacionaliniai parlamentai ir Europos Parlamentas. COSAC, siekdama sustiprinti Sąjungos parlamentinį matmenį, ragina nacionalinius parlamentus vykdyti Sąjungos lygiu priimtų sprendimų parlamentinę kontrolę ir pradėti išsamią diskusiją, kaip visiškai išnaudoti Lisabonos sutarties jiems teikiamus galios svertus atskaitingesnei ir teisėtesnei ES valdymo sistemai sukurti.

4.3. COSAC atkreipia dėmesį, kad pakankamas nacionalinių parlamentų arba parlamentų rūmų skaičius pateikė pagrįstą nuomonę dėl „geltonosios kortelės“ mechanizmo taikymo, šį kartą dėl siūlomo Tarybos reglamento dėl Europos prokuratūros steigimo¹.

4.4. COSAC ragina Europos Komisiją pasimokyti iš pirmą kartą panaudotos geltonos kortelės reaguojant į pasiūlymą dėl Monti II reglamento patirties, kaip pabrėžiama XLIX COSAC pasiūlyme. COSAC sveikina Komisijos pažadą ypatingą dėmesį skirti subsidarumo klausimams ir procedūrų patvirtinimui, kaip nurodoma 2009 m. gruodžio 1 d. pirmininko J. M. Barroso laiško priede, ir tvirtą įsipareigojimą tiesiogiai bendrauti su nacionaliniais parlamentais.

4.5. COSAC dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą didinti demokratinį teisėtumą ES, todėl siūlo:

- COSAC ragina ES institucijas parodyti nacionalinių parlamentų pagrįstų nuomonių ir politinio dialogo metu suformuluotų pasiūlymų poveikį;
- COSAC dar kartą ragina Europos Komisiją užtikrinti, kad atsakymai dėl nacionalinių parlamentų pagrįstų nuomonių ir politinio dialogo metu suformuluotų pasiūlymų būtų gaunami geresnės kokybės ir laiku;
- COSAC pabrėžia svarbą nacionalinių parlamentų vaidmenį priimant nacionalinius sprendimus dėl ES reikalų. ES reikalus reikia įtraukti į nacionalinių parlamentų kasdieninį gyvenimą ir darbą.

Gerbdama kiekvienos valstybės narės nacionalinius procedūrinius teisės aktus ir įtvirtintą praktiką, COSAC ragina į Ministrų Tarybą susirinkusius ministrus užtikrinti, kad nacionaliniai parlamentai dalyvautų formuojant pozicijas, kurias valstybės narės atstovauja Taryboje.

5. Politinis dialogas

5.1. COSAC kviečia ES institucijas, ypač Europos Komisiją, plėtoti glaudesnę, veiksmingesnę ir konstruktyvesnę politinį dialogą su nacionaliniais parlamentais siekiant apčiuopiamų rezultatų sprendžiant aktualiausius ES reikalus, ypač imantis pavyzdinių iniciatyvų ir kt. COSAC prisimena paskutinių trijų pirmininkaujančių šalių pasiūlymus, kaip gerinti Europos Komisijos ir nacionalinių parlamentų politinį dialogą.

5.2. COSAC kviečia Europos Komisiją atsižvelgti į nacionalinių parlamentų COSAC 20-ojoje pusmetinėje ataskaitoje pateiktas pastabas dėl politinio dialogo veiksmingumo daugiau dėmesio skiriant sąveikos kokybei, o ne kiekybei.

6. 2014 m. Europos Parlamento rinkimai: platforma diskusijai su piliečiais dėl Europos Sąjungos ateities

6.1. COSAC yra įsitikinusi, kad Europos Sąjungos projekto sėkmė yra neįmanoma be aktyvaus Sąjungos piliečių įsitraukimo. Suprasdama, kad Europos Parlamento galios yra didesnės nei bet kada anksčiau, COSAC pabrėžia aktyvaus Sąjungos piliečių dalyvavimo 2014 m. Europos Parlamento rinkimuose svarbą ir kviečia nacionalinius parlamentus aptarti ir įdiegti rinkimų į Europos Parlamentą demokratinio ir veiksmingo organizavimo gerinimo priemones bei dalyvauti priešrinkiminiuose politiniuose debatuose svarbiausiais klausimais. Europos politinių partijų statuto patvirtinimas taip pat galėtų tapti labai svarbia priemone didinant Europos piliečių domėjimąsi pagrindiniais Europos klausimais.

6.2. COSAC pabrėžia, kad 2014 metų Europos Parlamento rinkimai bus pirmieji įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, kuri nustato, kad Europos Vadovų Taryba turi atsižvelgti į Europos Parlamento rinkimus ir po atitinkamų konsultacijų siūlyti kandidatą į Europos Komisijos pirmininkus, kurį *rink*s naujai susirinkęs Europos Parlamentas. COSAC yra įsitikinusi, kad susiejus Europos Vadovų Tarybą, kurią sudaro nacionalinių parlamentų įgalioti arba tiesioginiuose rinkimuose išrinkti valstybių ir vyriausybių vadovai, su rinkimais į Europos Parlamentą, kaip tiesiogiai piliečių renkama institucija, ir Europos Komisijos pirmininko skyrimu bus žengtas reikšmingas žingsnis mažinant demokratijos deficitą ES.

6.3. COSAC apgailestauja, kad Europos Parlamento rinkimų kampanijose didžiausias dėmesys yra skiriamas šalių narių vidinių klausimų aptarimui, paliekant nuošalyje Europos Sąjungai aktualius klausimus. Todėl COSAC kviečia nacionalines politines partijas siekti, kad 2014 m. Europos Parlamento rinkimai taptų platforma konstruktyviai, informatyviai ir įtraukiai diskusijai dėl Europos ateities su jos piliečiais.

6.4. COSAC sveikina Europos Komisijos pirmininko Jose Manuelio Barosso 2013 m. kalboje apie ES padėtį išsakytą įsipareigojimą paskelbti idėjas dėl Sąjungos ateities ir priemonių, kaip įtvirtinti Bendrijos metodą.

7. Strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimas

7.1. COSAC remia plataus užmojo strategijos „Europa 2020“ tikslus, tačiau mano, kad siekiant šių tikslų be galo svarbu stiprinti strategijos valdymo struktūrą ir gerinti strategijos prioritetų finansavimo mechanizmus, ypač veiksmingiau įsisavinant sanglaudos lėšas, įtraukiant tokias institucijas kaip Europos investicijų bankas bei Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, taip pat pritraukiant daugiau privataus kapitalo.

7.2. COSAC pabrėžia, kad nacionaliniu lygiu reikėtų labiau siekti išmanesnio, tvaresnio, įtraukesnio, rentabilaus, darbo vietų kūrimą užtikrinančio augimo ES pažangos, skatinti mažas ir vidutines įmones (MVI) ir kad nacionaliniai parlamentai turėtų vykdyti pažangos, kuri pasiekta įgyvendinant strategijos „Europa 2020“ tikslus, parlamentinę kontrolę. COSAC taip pat mano, kad septynių strategijos „Europa 2020“ pavyzdinių iniciatyvų įgyvendinimą reikėtų vertinti aiškiai nurodant, kas pasiekta ir kaip pašalinti išliekančias kliūtis.

7.3. COSAC mano, kad galima būtų dar labiau didinti nacionalinių parlamentų aktyvumą Europos semestro procese ir procedūrose, remiantis patirtimi, įgyta per pastaruosius tarpparlamentinius susitikimus šiuo klausimu. COSAC ragina Europos Komisiją iki galo įvykdyti įsipareigojimus atsižvelgiant į Europos semestro ciklą, kaip nurodoma Komisijos oficialiuose atsakymuose į XLVII COSAC ir XLIX COSAC konferencijų pasiūlymus. COSAC ragina nacionalinius parlamentus aktyviau nagrinėti vyriausybių nacionalines reformų programas bei stabilumo ir konvergencijos programas prieš jas teikiant Komisijai. COSAC pabrėžia būtinybę nacionaliniams parlamentams labai stengtis paskubinti būtinas struktūrines reformas savo šalyse.

7.4. COSAC labai nerimauja dėl neigiamų, ilgalaikių socialinių pastarosios ekonominės ir finansų krizės pasekmių, taip pat dėl išaugusio nedarbo, ypač jaunų žmonių nedarbo, pagilėjusios socialinės atskirties Europoje. Todėl COSAC pritaria 2013 m. spalio 2 d. Europos Komisijos komunikatui dėl ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS) socialinio matmens stiprinimoⁱⁱ ir skatina ES parlamentus aktyviai dalyvauti diskusijose dėl EPS socialinio matmens plėtros.

8. Skaitmeninė darbotvarkė : nauda verslui

8.1. Prisimindama neseniai atšvęstą vieningos Europos Sąjungos rinkos sukūrimo 20-metį, COSAC apgailestauja, kad vieninga Europos skaitmeninė rinka vis dar nėra visiškai sukurta. COSAC kviečia kompetentingas ES institucijas bei nacionalinius parlamentus aktyviai prisidėti prie efektyvios vieningos skaitmeninės rinkos Europos Sąjungoje kūrimo, nes ši rinka turėtų didelį teigiamą poveikį Europos konkurencingumui ir darbo vietų kūrimui bei paskatintų plėtotis skaitmeninę pramonę Europoje, ypač mažas ir vidutines įmones, naujai įsteigtas įmones.

8.2. COSAC pabrėžia, kad elektroninė prekyba tampa esmine prekybos dalimi ir svarbia paskata didėjančiam vartotojų pasirinkimui, konkurencingumui ir technologinėms inovacijoms. Todėl COSAC mano, kad tolesnė elektroninės prekybos ir kitų internetu teikiamų paslaugų plėtra teigiamai prisidėtų siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų. COSAC sveikina Komisijos komunikatą dėl elektroninės prekybos ir internetu teikiamų paslaugųⁱⁱⁱ bei kviečia Europos Komisiją ieškoti kelių siekiant užtikrinti vartotojų teises skaitmeninėje rinkoje. Šiame kontekste COSAC nori pabrėžti, kad daug Europos piliečių vis dar neturi prieigos prie skaitmeninės rinkos. Svarbu kovoti su skaitmeninės atskirties susidarymu daugėjant galimybų naudotis internetu.

8.2 COSAC mano, kad vykstant tarptautinei konkurencijai Europa dėl savo vidaus rinkos ir tradicinio orientavimosi į žinias ir mokymąsi turi puikias galimybes pagalvoti apie plataus užmojo skaitmeninę strategiją. Tad reikia skatinti skaitmeninei plėtrai palankią reglamentavimo sistemą kaip augimo ir Europos integracijos variklį, subalansuojantį investicijų, darbo vietų, verslo konkurencingumo, inovacijų, asmens duomenų apsaugos, vartotojų apsaugos, erdvinio planavimo, saugumo tinklų plėtros ir naudojimo poreikius.

8.3. COSAC sveikina 2013 m. spalio 24–25 d. vykusios Europos Vadovų Tarybos išvadas, kuriose pateikiamos gairės vieningos skaitmeninės rinkos užbaigimui iki 2015 m. COSAC remia Europos Vadovų Tarybą, kuri daug dėmesio skiria investicijų didinimui ir inovacijų skatinimui skaitmeniniame sektoriuje. Tad COSAC mano, kad svarbu visoje ES suderinti skaitmeninio sektoriaus reglamentavimo sistemą, įtvirtinti vieningą autoriinių teisių apsaugos sistemą, palengvinti licencijų išdavimo procedūras ir užtikrinti aukšto lygio intelektinės nuosavybės teisių apsaugą atsižvelgiant į kultūrinę įvairovę. COSAC tiki, kad bus visiškai išnaudoti inovacijoms skaitmeniniame sektoriuje skatinti skirti finansavimo mechanizmai kaip COSME, „Horizontas 2020“ ir rizikos pasidalijimo finansinė priemonė bei kad Europos mokslinių tyrimų erdvė bus visiškai sukurta iki 2014 m. pabaigos. COSAC remia Europos Vadovų Tarybos primygtinį reikalavimą, kad rengiami pasiūlymai dėl teisės aktų būtų užbaigti kiek įmanoma greičiau, ypač tokiose srityse kaip elektroninė atpažintis, patikimumo užtikrinimo paslauga, elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymas ir mokėjimo paslaugos. COSAC pritaria Europos Vadovų Tarybos susirūpinimui, kad nesiderina ES skaitmeninio sektoriaus darbo rinkoje egzistuojantys įgūdžiai ir Europos Vadovų Tarybos siūlomi konkretūs veiksmai situacijai gerinti.

9. Skaitmeninė darbotvarkė: kibernetinis saugumas

9.1. COSAC sveikina ES Kibernetinio saugumo strategiją, kurią parengė Europos Komisija ir Europos Sąjungos vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai^{iv}, bei Europos Komijos pasiūlymą dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti^v. COSAC yra įsitikinusi, kad kibernetinis saugumas yra gyvybiškai svarbus ES verslo bei saugumo politikos komponentas bei turi tapti vienu iš strateginių valstybių narių saugumo ir gynybos politikos aspektų.

9.2. COSAC reiškia susirūpinimą, kad valstybės narės iš esmės skiriasi pagal savo pasiruošimą, saugumą, strateginę kultūrą ir gebėjimą rengti bei įgyvendinti nacionalines kibernetinio saugumo strategijas. Susirūpinimą taip pat kelia dar savo nacionalinių kibernetinio saugumo strategijų nepatvirtinusių valstybių skaičius.

i COM(2013) 0534 galutinis

ii COM(2013) 690 galutinis

iii COM(2013) 627 galutinis

iv JOIN(2013) 1 galutinis

v COM(2013) 48 galutinis

Lietuvos Respublikos pirmininkavimas
Europos Sąjungos Tarybai
2013 m. liepos 1 d. – gruodžio 31 d.
PARLAMENTINIS MATMUO

Lithuanian Presidency of
the Council of the European Union
1 July – 31 December 2013
PARLIAMENTARY DIMENSION

Présidence lituanienne
du Conseil de l'Union européenne
du 1er juillet au 31 décembre 2013
DIMENSION PARLEMENTAIRE

L COSAC POSĖDŽIO IŠVADOS

Vilnius, 2013 m. spalio 27–29 d.

1. COSAC 20-oji pusmetinė ataskaita

1.1 COSAC sveikina 20-ąją pusmetinę ataskaitą, kurią parengė COSAC sekretoriatas, ir nuoširdžiai dėkoja sekretoriatui už atliktą puikų darbą. Pusmetinėje ataskaitoje pateikiama naudinga informacija apie būdus, kurie galėtų būti naudojami siekiant užtikrinti aktyvesnį piliečių įtraukimą į diskusiją dėl ES ateities ir jų dalyvavimą 2014 m. Europos Parlamento rinkimuose. Ataskaitoje taip pat aptariamas demokratinio teisėtumo ir atskaitomybės užtikrinimo ir didinimo bei tarpparlamentinio bendradarbiavimo efektyvumas.

1.2 COSAC pažymi, kad COSAC sekretoriatas susiduria su problema, kai parlamentai pavėluotai pateikia atsakymus į COSAC pusmetinių ataskaitų klausimynus. COSAC ragina parlamentus pasistengti užtikrinti, kad atsakymai būtų pateikiami laiku, nes tai padėtų COSAC sekretoriatui parengti COSAC pusmetines ataskaitas ir pirmininkaujančios valstybės parlamentui pasiruošti COSAC plenariniams posėdžiams.

1.3. COSAC vertina pirmininkavusios Airijos pradėtą praktiką rengti neformalius susitikimus vykstant COSAC plenariniams posėdžiams. COSAC laiko šiuos susitikimus naudinga priemone keistis nuomonėmis dėl procedūrų ir praktikos, susijusių su parlamentine kontrole, ir aktualiais ES darbotvarkės klausimais. COSAC dėkoja Vilniuje surengtų susitikimų dalyviams ir ragina pirmininkausiančias valstybes tęsti šią veiklą siūlant temas nuoseklioms neformalioms diskusijoms.

2. COSAC sekretoriato nuolatinis narys

2.1. COSAC primena, kad dabartinis COSAC nuolatinio nario, patalpų COSAC sekretoriatui ir interneto svetainės išlaikymo bendras finansavimas baigiasi 2013 m. gruodžio 31 d. 2013 m. pirmąjį pusmetį pirmininkavusi Airija paragino parlamentus atnaujinti įsipareigojimus dėl bendro finansavimo susitarimo laikotarpiui nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2015 m. gruodžio 31 d. Iki šiol ketinimų raštus dėl dalyvavimo bendrame finansavime anksčiau nurodytam laikotarpiui pasirašė ir atsiuntė 27 nacionalinių parlamentų 40 rūmų. COSAC džiaugiasi, kad šis parlamentų skaičius viršija minimalią ribą, todėl COSAC sekretoriato nuolatinio nario, sekretoriato patalpų ir interneto svetainės išlaikymo finansavimas bus skiriamas ir toliau. COSAC ragina likusius kelis parlamentus (parlamentų rūmus) kuo greičiau pateikti ketinimų raštus.

2.2. COSAC dėkoja Europos Parlamentui už patalpų COSAC sekretariatui Briuselyje suteikimą.

2.3. COSAC reiškia dėkingumą Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės Bendruomenių Rūmams, delegavusiems Libby KURIEN į COSAC sekretoriato nuolatinės narės pareigas. COSAC nuoširdžiai dėkoja 2013 m. gruodžio 31 d. kadenciją baigiančiai Libby KURIEN už nuoširdų ir produktyvų darbą.

2.4. COSAC sveikina 2013 m. spalio 28 d. COSAC pirmininkų sprendimą COSAC sekretoriato nuolatine nare 2014–2015 m. išrinkti Kipro Respublikos Atstovų Tarybos deleguotą Christiana FRYDA. COSAC yra įsitikinęs, kad naujai išrinktai COSAC sekretoriato nuolatinei narei pavyks ir toliau sklandžiai tęsti COSAC sekretoriato darbus ir prisidėti prie sėkmingo COSAC veiklos vystymosi pagal COSAC darbo tvarkos taisyklių 9.3 straipsnį.

3. Demokratinis ES teisėtumas ir parlamentų vaidmuo

3.1. COSAC remia glaudesnę ir konstruktyvesnę tarpparlamentinį bendradarbiavimą ir aktyvų parlamentų dalyvavimą formuojant ES politiką. COSAC skatina parlamentus aktyviai keistis geriausia patirtimi bei informacija ir nagrinėti visiems aktualius ES politikos klausimus.

3.2. COSAC atkreipia dėmesį į parlamentų atsakymus dėl pusmetinės ataskaitos, kuriuose raginama toliau plėtoti parlamentinę demokratiją Europos Sąjungoje, nes siekiant glaudesnės Europos integracijos reikėtų numatyti aktyvesnę parlamentų dalyvavimą. COSAC palankiai vertina raginimą stiprinti esamus mechanizmus, įskaitant tarpparlamentinį dialogą, ir kad nacionaliniai parlamentai geriau išnaudotų politinį dialogą.

3.3. COSAC ragina parlamentus inicijuoti daugiau parlamentų grupių (klasterių) konkretiems ES politikos formavimo klausimams nagrinėti ir nuoširdžiai dėkoja Danijos Karalystės Folketingui, pradėjusiam šią iniciatyvą.

3.4. COSAC tikisi, kad netrukus prasidės išsamūs debatai dėl Sąjungos demokratinio teisėtumo stiprinimo ir esminio nacionalinių parlamentų vaidmens užtikrinant gerą Sąjungos veikimą, taip pat dėl to, kaip dar labiau didinti šį vaidmenį. COSAC ragina pirmininkausiančias valstybes nares įtraukti šį klausimą į kitų COSAC posėdžių darbotvarkes.

4. Makroregioninis bendradarbiavimas

4.1. COSAC sveikina Lietuvos Respublikos Seimo, kaip pirmininkaujančios valstybės parlamento, iniciatyvą sušaukti Baltijos jūros regiono ES valstybių narių parlamentarus į neformalią diskusiją dėl makroregioninės ES Baltijos jūros regiono strategijos perspektyvų.

4.2. COSAC sveikina Europos Komisijos ataskaitą dėl makroregioninių strategijų pridėtinės vertėsⁱ ir idėją, kad makroregioninės strategijos kloja ES regioninio bendradarbiavimo pamatus, nes padeda derinti nacionalinio lygmens veiksmus ir vykdyti nuoseklesnę ES lygmens veiklą. COSAC pritaria parlamentinio matmens stiprinimui įgyvendinant ES Baltijos jūros regiono strategiją ir kitas makroregionines ES strategijas, nes parlamentinis matmuo prisideda prie visapusiško regioninio bendradarbiavimo ir jį skatina.

5. COSAC moterų forumas

5.1. COSAC sveikina Lietuvos Respublikos Seimo iniciatyvą sušaukti COSAC moterų forumą siekiant skatinti aktyvesnį moterų parlamentarių dalyvavimą COSAC veikloje ir pabrėžia būtinybę raginti ES valstybių narių politines partijas daugiau dėmesio skirti lyčių lygybei, lygių galimybių politikai, lyčių pusiausvyros sukūrimui visuomenėje ir didesnei moterų įtraukčiai į politiką. COSAC ragina parlamentus siekti lyčių pusiausvyros formuojant parlamentines delegacijas, o nacionalines politines partijas – siekti, kad kandidatų sąrašuose 2014 m. rinkimuose į Europos Parlamentą būtų daugiau moterų.

5.2. COSAC sveikina prasmingą dalyvavimą COSAC moterų forume Vilniuje ir ragina moteris politikas išnaudoti tiek esamus tarpparlamentinio bendradarbiavimo formatus, tiek aktyviau įsitraukti į COSAC veiklą, dalyvaujant COSAC moterų forume ir diskutuojant aktualiais ES politinės darbotvarkės klausimais.

5.3. Atsižvelgdama į tai, kad ES demokratinės politikos formavimo pagrindu gali būti tiek formalios, tiek ir neformalios struktūros, COSAC ragina pirmininkausiančių valstybių parlamentus perimti ir toliau plėtoti iniciatyvą skatinti moterų parlamentarių įsitraukimą į COSAC veiklą.

ⁱ COM(2013) 468 galutinis

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMAS

Lietuvos Respublikos pirmininkavimas
Europos Sąjungos Tarybai
2013 m. liepos 1 d. – gruodžio 31 d.
PARLAMENTINIS MATMUO

Lithuanian Presidency of
the Council of the European Union
1 July – 31 December 2013
PARLIAMENTARY DIMENSION

Présidence lituanienne
du Conseil de l'Union européenne
du 1er juillet au 31 décembre 2013
DIMENSION PARLEMENTAIRE

SOCIALINIŲ REIKALŲ IR DARBO KOMITETŲ PIRMININKŲ SUSITIKIMAS

Užimtumo skatinimo veiksniai įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

2013 m. lapkričio 10-11 d.
Lietuvos Respublikos Seimas
Vilnius

PROGRAMA

Lapkričio 10 d., sekmadienis

Dalyvių atvykimas

- 14.00-18.00 Registracija viešbučiuose:
„Amberton Vilnius Centre“, L. Stuokos-Gucevičiaus g. 1, Vilnius
„Kempinski Cathedral Square“, Universiteto g. 14, Vilnius
„Radisson Blu Astorija“, Didžioji g. 35/2, Vilnius
- 17.45 Išvykimas iš viešbučių į vakarienę Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmuose
- 18.00 Ekskursija po Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmus (anglų arba prancūzų k.)
Vieta: Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmai, Katedros aikštė 4, Vilnius
- 19.00 Vakarienė ir kultūrinė programa Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkės Kristinos MIŠKINIENĖS kvietimu
- 22.00 Dalyvių grįžimas į viešbučius

Lapkričio 11 d., pirmadienis

08.15 Išvykimas iš viešbučių į Lietuvos Respublikos Seimą autobusu
Vieta: Gedimino pr. 53, Vilnius

08.30-09.00 Dalyvių registracija (neužsiregistravusiems dalyviams)
Vieta: Seimo II rūmai, 1 aukštas

IŽANGINIS POSĖDIS

Vieta: Seimo posėdžių salė, Seimo II rūmai

09.00 Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkės Kristinos MIŠKINIENĖS įžanginis žodis

09.10 Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės Loretos GRAUŽINIENĖS sveikinimo kalba

Darbotvarkės tvirtinimas

PIRMASIS POSĖDIS**„ES UŽIMTUMO POLITIKOS GAIRIŲ ĮGYVENDINIMAS IR TOBULINIMAS“**

09.20 **Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai prioritetai užimtumo ir socialinės politikos srityse**
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrė Algimanta PABEDINSKIENĖ

09.35 **Karjeros ir privataus gyvenimo subalansavimas kaip prielaida lygioms moterų ir vyrų galimybėms dalyvauti darbo rinkoje**
Europos lyčių lygybės instituto direktorė Virginija LANGBAKK

Diskusija

11.00 Bendra nuotrauka
Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai

11.15 Kavos pertrauka
Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai

ANTRASIS POSĖDIS**„JAUNIMO UŽIMTUMAS IR INICIATYVOS UŽIMTUMUI DIDINTI“**

11.45 **Užimtumo ir jaunimo užimtumo didinimo kryptys iki 2020 metų**
Europos Komisijos narys, atsakingas už užimtumą, socialinius reikalus ir įtrauktį, László ANDOR

- 12.00 **„Jaunimo garantijų“ iniciatyvos įgyvendinimo valstybėse narėse perspektyvos**
 Europos Parlamento Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto narys
 Ole CHRISTENSEN
- Diskusija
- 13.30-15.00 Pietūs
Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai
- 13.30 Spaudos konferencija
Vieta: Spaudos konferencijų salė, Seimo II rūmai

TREČIASIS POSĖDIS

„JAUNIMO UŽIMTUMO DIDINIMAS“

- 15.00 **Jaunimo įgūdžių atitikties darbo rinkos poreikiams didinimas**
 Europos Komisijos Švietimo ir kultūros generalinio direktorato A direktorato
 „Europa 2020 politikos raida ir šalių analizė“ direktorius Pierre MAIRESSE
- 15.15 **Politikos priemonių efektyvumas jaunimo užimtumui didinti**
 Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo direktorius
 Juan MENÉNDEZ-VALDÉS
- Diskusija
- 16.45 **Susitikimo apibendrinimas**
 Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkė
 Kristina MIŠKINIENĖ
- 17.00 Ekskursija po Seimo rūmus (anglų ir prancūzų kalba) *pasirinktinai*
- 17.30 Dalyvių išvykimas

SOCIALINIŲ REIKALŲ IR DARBO KOMITETŲ PIRMININKŲ SUSITIKIMAS

Užimtumo skatinimo veiksniai įgyvendinant strategiją „Europa 2020“

I Š V A D O S

2013 m. lapkričio 10–11 d.
Vilnius

Socialinių reikalų ir darbo komitetų pirmininkų susitikimas,
atsižvelgdamas į strategijoje „Europa 2020“ numatytus tikslus užimtumo srityje,
atsižvelgdamas į 2010 m. patvirtintas Europos Sąjungos (ES) valstybių narių
užimtumo politikai skirtas Tarybos gaires,
atsižvelgdamas į 2012 m. Europos Komisijos pasiūlytą užimtumo srities dokumentų
rinkinį ir jaunimo užimtumo srities dokumentų rinkinį,
atsižvelgdamas į 2013 m. vasario mėn. Europos Vadovų Tarybos patvirtintą Jaunimo
užimtumo iniciatyvą,
atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio mėn. Tarybos pasiūlymą dėl Jaunimo garantijų
iniciatyvos nustatymo,

Priemonės jaunimo užimtumui didinti

- 1) susirūpinęs pabrėžia, kad visoje ES daugiau kaip 26 mln. žmonių, tarp jų 5,5 mln. 15–24 metų amžiaus jaunimo, negali rasti darbo; akcentuoja, kad jaunimo nedarbas yra ypač opi problema, o jaunų žmonių nedarbo lygis, siekiantis 23,5 proc., yra du kartus didesnis negu suaugusiųjų nedarbo lygis, kuris siekia beveik 11 procentų; atkreipia dėmesį į tai, kad vis daugiau jaunų žmonių nedirba, nesimoko arba nedalyvauja profesiniame mokyme (NEET) ir dėl to kyla didžiulis pavojus, kad per daug jaunimo Europoje nedirbs pernelyg ilgai ir nebegalės sėkmingai iš naujo integruotis į darbo rinką, ir dėl to Europoje gali atsirasti prarastoji karta;
- 2) kita vertus, pabrėžia, kad jaunimo nedarbo lygis tarp ES valstybių narių labai skiriasi, pavyzdžiui, 2013 m. rugsėjo mėn. Vokietijoje darbo neturėjo 7,7 procento jaunų žmonių, Austrijoje – 8,7 procento, o nuo ekonomikos ir finansų krizės labiausiai nukentėjusiose valstybėse narėse – Graikijoje ir Ispanijoje – beveik 60 procentų; atkreipia dėmesį į tai, kad nedarbo lygis tarp regionų valstybėse narėse taip pat skiriasi;
- 3) remia kovos su nedarbu, ypač su jaunimo nedarbu, priemones, kurios taikomos arba siūlomos taikyti ir nacionaliniu, ir Europos lygmeniu; sveikina Europos Vadovų Tarybos

sprendimą skirti 6 mlrd. eurų 2014–2020 m. siekiant įgyvendinti Jaunimo užimtumo iniciatyvą, skirtą kovai su jaunimo nedarbu ES regionuose, kuriuose jaunimo nedarbas viršija 25 procentus; tačiau pabrėžia, kad Tarptautinės darbo organizacijos duomenimis, vien tik euro zonos valstybėse reikia 21 mlrd. eurų norint ryžtingai įveikti jaunimo nedarbo problemą; tikisi, kad Jaunimo užimtumo iniciatyva įsigalios 2014 m. sausio 1 d., ir pirmieji paramos gavėjai galės nedelsdami imti naudotis tam tikslui skirtomis lėšomis;

4) palankiai vertina sprendimą sukurti Jaunimo garantijų iniciatyvą, sudarančią galimybes jaunimui netekus darbo ar baigus mokslus per keturis mėnesius gauti tinkamos kokybės ir konkretų darbo, tolesnio mokymosi, pameistrystės ar mokomosios praktikos pasiūlymą; skatina valstybes nares kuo greičiau parengti valstybinius Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo planus; pabrėžia, kad siekiant Jaunimo garantijų iniciatyvos veiksmingumo, reikalingas glaudus ir kryptingas valdžios institucijų, užimtumo tarnybų, švietimo ir mokymo įstaigų, įmonių ir socialinių partnerių bendradarbiavimas; pabrėžia, kad ypač daug dėmesio, įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą, turėtų būti skiriama neturintiems diplomo, nesimokantiems ir neturintiems darbo jauniems žmonėms; mano, kad mokomosios praktikos ir stažučių viešajame sektoriuje galimybės turi būti išnaudojamos kaip sudedamosios Jaunimo garantijų iniciatyvos dalys, ir pabrėžia svarbų valstybinių įstaigų vaidmenį sudarant galimybes jauniems žmonėms įgyti verslumo ir inovatyvumo įgūdžių; remia Europos pameistrystės aljanso sukūrimą kaip labai pageidautiną ir reikalingą iniciatyvą, padėsiančią spręsti ES jaunimo nedarbo problemą;

5) laikosi nuomonės, kad ilgalaikės tvarios kovos su jaunimo nedarbu priemonės turi remtis išsamia strategija ir priemonėmis, skirtomis mažoms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) remti, jaunimo verslumui skatinti, verslo įmonių steigimui ir savarankiškų darbo vietų kūrimui remti, suteikiant jaunimui mokymo, konsultavimo paslaugas ir sudarant sąlygas jaunimui ir MVĮ lengviau gauti kreditą ir mikrokreditus palankiomis sąlygomis; taip pat ragina taikyti tikslines priemones švietimui ir mokymui, įdarbinimo įstaigų infrastruktūrai ir pajėgumams, studijų vietų ir vietų absolventams prieinamumui, kokybiškai gamybinei praktikai ir stažuotėms tinkamai remti; mano, kad Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimas turėtų būti stebimas ir vertinamas per nacionalines reformų programas Europos semestro kontekstu, ir kad ši iniciatyva turėtų būti integruota į aktyvią darbo rinkos politiką;

6) pripažįsta, kad griežtos taupymo priemonės, taikomos pagal tarptautinių skolintojų trejeto numatytas finansinio koregavimo programas, prieštarauja strategijoje „Europa 2020“ numatytam tikslui sukurti pažangų, tvarų ir integracinį ES ūkį ir užtikrinti aukštą užimtumo lygį, našumą ir socialinę sanglaudą ir ragina tinkamai adaptuoti šias programas; taip pat atkreipia dėmesį į 2012 m. sausio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadą, kuriose numatyta, kad „ekonomika vėl ims augti ir darbo vietos bus kuriamos tik tokiu atveju, jei laikysimės nuoseklaus ir visapusiško požiūrio, jungiančio pažangų fiskalinį konsolidavimą, padedantį išsaugoti investicijas į būsimą ekonomikos augimą, patikimą makroekonominę politiką ir veiksmingą užimtumo strategiją, kuria padedama išsaugoti socialinę sanglaudą“.

ES Užimtumo gairių įgyvendinimas

7) atkreipia dėmesį į tai, kad nepaisant tebesitęsiančios nedarbo krizės, valstybės narės turėtų siekti strategijoje „Europa 2020“ nustatytų tikslų, kad užimtumo lygis 20–64 metų amžiaus žmonių grupėje iki 2020 m. padidėtų nuo 69 procentų bent iki 75 procentų; pabrėžia, kad, norint pasiekti šį tikslą, užimtumo lygis turėtų padidėti visose amžiaus ir socialinėse

grupėse; pastebi, kad moterų užimtumo lygis yra vis dar gerokai žemesnis negu vyrų ir kad moterų užimtumo didinimas nusipelno išskirtinio dėmesio;

8) pabrėžia, kad kovojant su ilgalaikiu nedarbu, ypač svarbu derinti lanksčius ir patikimus sutartimis pagrįstus susitarimus, visapusiškas mokymosi visą gyvenimą strategijas, veiksmingą aktyvios darbo rinkos politiką ir šiuolaikiškas, tinkamas ir tvarias socialinės apsaugos sistemas pagal darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros (angl. *flexicurity*) principą; pripažįsta, kad tokia politika turėtų būti pritaikyta prie konkrečių kiekvienoje valstybėje narėje susiklosčiusių sąlygų; primena, kad viena iš priežasčių, kodėl valstybėms narėms sunkiai sekasi padidinti užimtumo lygį, yra aukštas pajamų pakeitimo nedarbo ir kitomis socialinėmis išmokomis, kurios neskatina nedirbančiųjų įsilieti į darbo rinką, lygis;

9) pabrėžia, kad nepaisant didelio bedarbių skaičiaus ES yra apie 4 mln. laisvų darbo vietų, nes gyventojų įgūdžiai neatitinka ES darbo rinkos poreikių¹; pažymi, kad tam tikruose sektoriuose, tokiuose kaip informatika ir ryšių technologijos (IRT) bei moksliniai tyrimai ir technologinės inovacijos, kvalifikuotos darbo jėgos paklausa nuolat didėja, o pasiūlos trūksta; pažymi, kad jeigu nebus imtasi tinkamų priemonių, šis atotrūkis tik didės; vien tik IRT sektoriuje iki 2015 m. gali būti daugiau kaip 900 000 laisvų darbo vietų; yra įsitikinęs, kad valstybės narės turėtų imtis aktyvių veiksmų, skirtų skatinti naujų, darbo rinkos poreikius atitinkančių įgūdžių plėtojimą, glaudžiai bendradarbiauti su socialiniais partneriais ir verslo bendrovėmis ir skatinti mokymosi visą gyvenimą programas;

10) atkreipia dėmesį į tai, kad viena iš priežasčių, lėmusių didžiulį nedarbo lygio disbalansą tarp skirtingų valstybių narių, yra mažas darbo jėgos judumas ES viduje; mano, kad didesnis darbo jėgos judumas sudarytų sąlygas veiksmingiau kovoti su asimetriniais ekonomikos sukrėtimais valstybėse narėse; remia ES lygmens sistemą, pagal kurią pripažįstami kitoje valstybėje narėje įgyti profesiniai įgūdžiai;

11) atkreipia dėmesį į tai, kad mokyklos nebaigusiems ar išsilavinimo neturintiems asmenims kyla itin didelė nedarbo grėsmė: 55,5 procento tokių asmenų šiuo metu neturi darbo ir apie 70 procentų jų norėtų dirbti; ragina valstybes nares kryptingai dirbti siekiant įgyvendinti strategijoje „Europa 2020“ nustatytą tikslą – iki 2020 m. mokyklos nebaigusių asmenų skaičių sumažinti nuo 15 procentų iki mažiausiai 10 procentų;

12) mano, kad kova su socialine atskirtimi ir skurdu turėtų būti neatskiriama užimtumo ir socialinės politikos dalis; atkreipia dėmesį į tai, kad nedarbo ir socialinės atskirties problema skiriasi tarp regionų valstybėse narėse ir kad tam tikruose regionuose ši problema yra ypač aktuali; laikosi nuomonės, kad valstybės narės ypatingą dėmesį turėtų skirti galimybėms įsidarbinti labiausiai nuo darbo rinkos atitrūkusiems asmenims kurti; pabrėžia, kad esama atvejų, kai net ir dirbantys asmenys gyvena skurde, ir kad tokie atvejai neturėtų būti toleruojami XXI amžiaus Europoje; pritaria Europos Komisijos 2013 m. spalio 2 d. komunikatui dėl ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS) socialinio matmens stiprinimo ir išreiškia nuomonę, kad turėtų būti įtvirtintas glaudesnis ryšys tarp ekonomikos ir finansų politikos bei tarp socialinės ir užimtumo politikos Europos Sąjungoje;

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-380_en.htm?locale=fr

13) pastebi, kad dėl senėjančios ir mažėjančios ES populiacijos siekis išlaikyti dabartinį dirbančių žmonių lygį gali pareikalauti, Komisijos vertinimu², 60 milijonų papildomų imigrantų iki 2060 m.; ragina Komisiją parengti visa apimančią studiją dėl to, kokį poveikį tokie imigracijos srautai turės Europos visuomenėms;

14) atkreipia dėmesį į „protų nutekėjimo“ problemą, su kuria susiduria dauguma naujųjų valstybių narių; pabrėžia, kad tai yra rimtas ekonominis ir socialinis iššūkis, kuris turėtų būti neatidėliotinai sprendžiamas ne tik nacionaliniu, bet ir Europos lygmeniu;

15) atkreipia dėmesį į tai, kad šios išvados nevaržo nacionalinių parlamentų ir jų pozicijų iš anksto nenulemia; prašo Lietuvos Respublikos Seimo, kaip pirmininkaujančios valstybės parlamento, persiųsti šias išvadas visoms delegacijoms, nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento pirmininkams, Europos Vadovų Tarybos ir Europos Komisijos pirmininkams.

² http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2012/pdf/ee-2012-2_en.pdf

1 PRIEDAS. SOCIALINIŲ REIKALŲ IR DARBO KOMITETŲ PIRMININKŲ SUSITIKIMO EIGA

Bendrosios pastabos

Socialinių reikalų ir darbo komitetų pirmininkų susitikimas vyko 2013 m. lapkričio 10–11 d. Vilniuje, Lietuvos Respublikos Seime.

Susitikimą pradėjo Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkė Kristina MIŠKINIENĖ. Dalyvius pasveikino Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė J. E. Loreta GRAUŽINIENĖ.

Pirmajame posėdyje „**ES užimtumo politikos gairių įgyvendinimas ir tobulinimas**“ dalyvavo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrė Algimanta PABEDINSKIENĖ (pranešimo tema – „Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai prioritetai užimtumo ir socialinės politikos srityse“) ir Europos lyčių lygybės instituto direktorė Virginija LANGBAKK (pranešimo tema – „Karjeros ir privataus gyvenimo subalansavimas kaip prielaida lygioms moterų ir vyrų galimybėms dalyvauti darbo rinkoje“).

Antrajame posėdyje „**Jaunimo užimtumas ir iniciatyvos užimtumui didinti**“ dalyvavo Europos Komisijos narys atsakingas už užimtumą, socialinius reikalus ir įtrauktį László ANDOR, (pranešimas „Užimtumo ir jaunimo užimtumo didinimo kryptys iki 2020 metų“), Nyderlandų Karalystės Antrųjų Rūmų Socialinių reikalų ir užimtumo komiteto pirmininkė Brigitte VAN DER BURG (pranešimas „Jaunimo užimtumo priemonių įgyvendinimo geroji praktika ir „Jaunimo garantijų“ iniciatyvos įgyvendinimo valstybėse narėse perspektyvos“) ir Suomijos Respublikos Eduskuntos Užimtumo ir lygybės komiteto pirmininkė Tarja FILATOV.

Trečiajame posėdyje „**Jaunimo užimtumo didinimas**“ dalyvavo Europos Komisijos Švietimo ir kultūros generalinio direktorato A direktorato „Europa 2020 politikos raida ir šalių analizė“ direktorius Pierre MAIRESSE (pranešimo tema – „Jaunimo įgūdžių atitikties darbo rinkos poreikiams didinimas“) ir Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo direktorius Juan MENÉNDEZ-VALDÉS (pranešimo tema – „Politikos priemonių efektyvumas jaunimo užimtumui didinti“).

Susitikimo pabaigoje apsvaistytos ir priimtos Socialinių reikalų ir darbo komitetų pirmininkų **susitikimo išvados**. Išvados priimtos bendru sutarimu, susilaikius Jungtinės Karalystės Lordų rūmams, Italijos Deputatų rūmams ir Nyderlandų delegacijai.

Pranešimų ir diskusijų apžvalga

PIRMASIS POSĖDIS. ES UŽIMTUMO POLITIKOS GAIRIŲ ĮGYVENDINIMAS IR TOBULINIMAS

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrė Algimanta PABEDINSKIENĖ savo pranešime kalbėjo apie Lietuvos pirmininkavimo prioritetus užimtumo ir socialinės politikos srityse. Ji įvardijo keturis prioritetus. Pirmasis – geresnės užimtumo galimybės jaunimui, ypatingą dėmesį skiriant nedirbančiam, nesimokančiam ir mokymuose nedalyvaujančiam jaunimui (NEET). Buvo trumpai aptarta Jaunimo garantijų iniciatyva ir Europos pameistrystės aljansas. Antrasis prioritetas – geresnė darbuotojų

apsauga, pavyzdžiui, vystant Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą, dirbant ties Direktyva dėl darbuotojų komandiravimo vykdymo užtikrinimo ir ties Pensinių teisių perkėlimo direktyva. Trečiasis prioritetas – ES ir ypač Ekonominės ir pinigų sąjungos socialinio matmens stiprinimas, susitelkiant ties Europos semestru ir makroekonominio disbalanso procedūra. Ketvirtasis prioritetas – lygios moterų ir vyrų teisės. Šioje srityje siekiama geresnės lyčių pusiausvyros bendrovių valdybose bei pažangos dirbant ties Nediskriminavimo direktyva.

Europos lyčių lygybės instituto direktorė Virginija LANGBAKK pabrėžė statistiškai mažesnę moterų dalyvavimą darbo rinkoje. Be to, moterims tenka neproporcingai daugiau priežiūros ir namų ruošos darbų. Pranešėja pristatė Europos lyčių lygybės instituto parengtą lyčių lygybės indeksą³. Vienas iš jo sudarymo kriterijų buvo darbas. Iš viso 69 proc. moterų ir 76,6 proc. vyrų dalyvauja darbo rinkoje. Dar didesni skirtumai tarp vyrų ir moterų dirbančių visu etatu: taip dirba 56 proc. vyrų ir 41 proc. moterų. Be to, moterų darbo stažas mažesnis, todėl mažesnės ir jų pensijos. Virginija LANGBAKK pristatė ir dar vieną kriterijų – priežiūrą. Moterys skiria daugiau laiko namų ruošai, vaikų priežiūrai, socialinei veiklai. Pranešėja taip pat pabrėžė koreliaciją tarp vaikų priežiūros paslaugų ir moterų lygių galimybių. Ji nurodė, kad turintys vaikų vyrai turi daugiau šansų dirbti, o mamos dirba 10 proc. rečiau nei vaikų neturinčios moterys.

Diskusijų metu kelių valstybių atstovai pasidalino savo patirtimi kaip mažinti lyčių nelygybę, ypač darbe. Pavyzdžiui, Suomijoje moterys gali dirbti visą darbo dieną, nes vaikus prižiūrėti padeda vaikų priežiūros institucijos. Nyderlanduose daug moterų dirbą puse etato, derindamos darbą su šeimos gyvenimu. Dalyviai kalbėjo apie viešojo sektoriaus potencialą organizuojant mokymus ir stažuotes jaunimui. JK atstovas nurodė, kad prieštarauja tam, kad ES reglamentuotų moterų kvotas įmonių valdybose. Diskusijos metu V. LANGBAKK teigė, kad vienintelė sritis, kur moterų dalyvavimas didesnis nei vyrų, yra švietimas. Vis dėlto išlieka dideli skirtumai tarp skirtingų mokslų sričių: moterys dažniau pasirenka socialinius mokslus, o technologijų srityje dominuoja vyrai.

³ <http://eige.europa.eu/content/gender-equality-index>

Lietuvos Respublikos pirmininkavimas
Europos Sąjungos Tarybai
2013 m. liepos 1 d. – gruodžio 31 d.
PARLAMENTINIS MATMUO

Lithuanian Presidency of
the Council of the European Union
1 July – 31 December 2013
PARLIAMENTARY DIMENSION

Présidence lituanienne
du Conseil de l'Union européenne
du 1er juillet au 31 décembre 2013
DIMENSION PARLEMENTAIRE

APLINKOS APSAUGOS KOMITETŲ IR VALSTYBĖS VALDYMO IR SAVIVALDYBIŲ KOMITETŲ PIRMININKŲ SUSITIKIMAS

Makroregioninės strategijos. Jų plėtra ir perspektyvos

2013 m. lapkričio 24–25 d., Vilnius

PROGRAMA

Lapkričio 24 d., sekmadienis

- Delegacijų atvykimas
- 15.00–19.00 Registracija viešbučiuose
„Amberton Vilnius Centre“, L. Stuokos-Gucevičiaus g. 1, Vilnius
„Kempinski Cathedral Square“, Universiteto g. 14, Vilnius
„Radisson Blu Astorija“, Didžioji g. 35/2, Vilnius
- 18.30 Išvykimas autobusu iš viešbučių į Taikomosios dailės muziejų
- 19.15 Koncertas Taikomosios dailės muziejuje
- 20.00 Vakarienė Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komiteto pirmininko Algimanto SALAMAKINO ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkės Virginijos BALTRAITIENĖS kvietimu
Vieta: Taikomosios dailės muziejus, Arsenalo g. 3, Vilnius
- 22.00 Grįžimas į viešbučius autobusu

Lapkričio 25 d., pirmadienis

- 8.15 Išvykimas autobusu į Lietuvos Respublikos Seimą
Gedimino pr. 53, Vilnius

- 8.15 Registracija Seime (dar neužsiregistravusiems dalyviams)
Vieta: Seimo II rūmų fojė

ĮŽANGINIS POSĖDIS

Vieta: Seimo posėdžių salė, Seimo II rūmai

- 9.00 Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komiteto pirmininko Algimanto SALAMAKINO įžanginė kalba

J. E. Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkės Loretos GRAUŽINIENĖS sveikinimo žodis

Darbotvarkės tvirtinimas

I DALIS: EUROPOS SAJUNGOS MAKROREGIONINIŲ STRATEGIJŲ REIKŠMĖ

Posėdžio pirmininkas – Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkas Algimantas SALAMAKINAS

- 9.15 **Klimato politikos įtraukimas į regioninio vystymosi strategijas**
Europos Komisijos narė, atsakinga už klimato politiką, Connie HEDEGAARD

Diskusija

Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos metinio forumo rezultatai

Lietuvos Respublikos finansų ministras Rimantas ŠADŽIUS

Diskusija

- 11.00–11.30 Bendra nuotrauka
Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai

Kavos pertrauka

Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai

II DALIS: MAKROREGIONINIŲ STRATEGIJŲ APLINKOSAUGINIS MATMUO

Posėdžio pirmininkas – Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkas Algimantas SALAMAKINAS

- 11.30 **Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos santykis su kitomis bendradarbiavimo formomis Baltijos jūros regiono aplinkosaugos srityje**

Lietuvos Respublikos aplinkos ministras Valentinas MAZURONIS

Europos Sąjungos strategijos dėl Dunojaus regiono aplinkosauginis matmuo
Pasaulio gamtos fondo Dunojaus-Karpatų programos direktorius
Andreas BECKMANN

Diskusija

- 13.00–14.30 Pietūs
Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai
- 13.00 Spaudos konferencija
Vieta: Spaudos konferencijų salė, Seimo II rūmai

III DALIS: EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ INDĖLIS PLĖTOJANT MAKROREGIONINES STRATEGIJAS

Posėdžio pirmininkė – Lietuvos Respublikos Seimo Valstybės valdymo ir
savivaldybių komiteto pirmininkė Virginija BALTRAITIENĖ

- 14.30 **Europos Sąjungos makroregioninių strategijų plėtra ir perspektyvos**
Europos Komisijos narys, atsakingas už regioninę politiką, Johannes HAHN
- Europos Parlamento požiūris į makroregionines strategijas ir jų reikšmė**
Europos Parlamento Regioninės plėtros komiteto pirmininkė Danuta HÜBNER

Diskusija

- 16.15 Susitikimo išvadų svarstymas ir priėmimas
- 16.45 Ekskursija Seime (anglų arba prancūzų k.) *pasirinktinai*
- Grįžimas į viešbučius arba vykimas į oro uostą autobusu
- 17.30 Grįžimas į viešbučius autobusu

APLINKOS APSAUGOS KOMITETŲ IR VALSTYBĖS VALDYMO IR SAVIVALDYBIŲ KOMITETŲ PIRMININKŲ SUSITIKIMAS

Makroregioninės strategijos. Jų plėtra ir perspektyvos

I Š V A D O S

2013 m. lapkričio 24–25 d.
Vilnius

Aplinkos apsaugos komitetų ir valstybės valdymo ir savivaldybių komitetų pirmininkų susitikimas,

atsižvelgdamas į 2006 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento rezoliuciją, raginančią Europos Komisiją (toliau – Komisija) parengti Baltijos jūros regiono strategiją formuojant Europos Sąjungos (toliau – ES) Šiaurės matmens politiką;

atsižvelgdamas į 2009 m. birželio 10 d. ir 2012 m. kovo 23 d. Komisijos komunikatus dėl Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos (toliau – ESBJRS);

atsižvelgdamas į 2009 m. birželio 10 d. ESBJRS veiksmų planą bei 2010 m. gruodžio mėn. ir 2013 m. vasario mėn. atnaujintas jo redakcijas;

atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą dėl Europos Sąjungos strategijos dėl Dunojaus regiono (toliau – ESSDR) ir jos 2010 m. gruodžio 8 d. veiksmų planą;

atsižvelgdamas į 2013 m. birželio 27 d. Komisijos ataskaitą dėl makroregioninių strategijų pridėtinės vertės;

atsižvelgdamas į suinteresuotų šalių diskusijas 2013 m. spalio 28–29 d. Bukarešte ir 2013 m. lapkričio 11–12 d. Vilniuje vykusiuose metiniuose forumuose dėl makroregioninių strategijų,

Makroregioninių strategijų pridėtinė vertė

1) sveikina Komisijos ataskaitą dėl makroregioninių strategijų pridėtinės vertės; mano, kad makroregioninės strategijos užtikrina aiškų ir apčiuopiamą indėlį į ES regioninę politiką ir atlieka svarbiausią vaidmenį didinant skirtingų ES regionų socialinę, ekonominę ir teritorinę sanglaudą; mano, kad makroregioninės strategijos gali gerokai prisidėti siekiant ES sanglaudos politikos tikslų;

2) mano, kad makroregioninės strategijos lemia geresnį politikos vystymąsi ir geresnį įvairių ES lygio, nacionalinių ir regioninių politikos krypčių įgyvendinimą, *inter alia* aplinkosaugos, transporto, švietimo, energetikos, mokslinių tyrimų, inovacijų, sveikatos priežiūros srityse, ir taip prisideda prie strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo; mano, kad dėl plėtojamų bendrų transporto ir energetinės infrastruktūros projektų makroregioninės strategijos svarbios didinant konkurencingumą, baigiant kurti ir stiprinant ES vidaus rinką;

3) primena, kad makroregioninės strategijos grindžiamos principu – jokių papildomų ES lėšų, jokių naujų institucijų, jokių naujų teisės aktų; todėl pabrėžia, kad svarbu labiau integruotai valdyti strategijas veiksmingiau naudojant esamus finansinius šaltinius, veiksmingiau įgyvendinant galiojančius teisės aktus, geriau pasinaudojant esamomis institucijomis;

4) pabrėžia, kad makroregioninės strategijos padėjo plėtoti naujus projektus arba vykdomiems tarptautiniams projektams įgyti pagreitį; akcentuoja, kad vien tik Baltijos jūros regione vykdoma daugiau kaip 100 pavyzdinių projektų, o pagal ESSDR svarstoma daugiau kaip 400 projektų, kurių vertė 49 mlrd. eurų, iš jų 150 jau įgyvendinami;

5) pabrėžia, kad makroregioninės strategijos ES nepriklausančioms šalims teikia galimybes dalyvauti vertingame regioniniame bendradarbiavime su ES valstybėmis narėmis; pavyzdžiui, pabrėžia, kad Rusija ir Norvegija, nors ir nedalyvauja įgyvendinant strategiją, sutarė dėl pagal ESBJS vykdomų bendrų projektų sąrašo, o ESSDR prisideda gerinant bendradarbiavimą su ES kaimynėmis Moldova ir Ukraina ir įtraukia šalis kandidates – Serbiją, Bosniją ir Hercegoviną, Juodkalniją – į naudingą regioninį bendradarbiavimą rengiantis galutiniam įstojimui į ES;

Makroregioninių strategijų aplinkos apsaugos matmuo

6) ragina plėtoti stiprų šių strategijų aplinkos apsaugos matmenį; mano, kad reikėtų rasti tinkamą ekonomikos augimo ir aplinkos apsaugos pusiausvyrą, kad tokiose srityse kaip miškininkystė, žemės ūkis ir statyba turėtų būti taikomi aukšti aplinkos apsaugos standartai ir kad makroregioninės strategijos gali atlikti svarbų vaidmenį skatinant taikyti tokius standartus;

7) pabrėžia, kokios yra svarbios makroregioninės strategijos siekiant realizuoti strategijoje „Europa 2020“ numatytą ekologiškesnės, efektyviai išteklius naudojančios, mažai anglies dioksido išmetančių technologijų ekonomikos viziją; pabrėžia, kad reikia visiškai išnaudoti 2014–2020 metų ES daugiametėje finansinėje programoje numatytą finansavimą energijos efektyvumui ir atsinaujinančios energijos panaudojimui skatinti makroregioniniu lygiu kovojant su klimato kaitos pagrindinėmis priežastimis ir padariniais;

8) pabrėžia, kad dėl daugelio veiksnių, tokių kaip intensyvi laivininkystė, žemės ūkio veikla ir dideli infrastruktūros projektai, Baltijos jūra yra viena iš labiausiai užterštų jūrų pasaulyje; pabrėžia, kad Baltijos jūros valstybėms būtina spręsti rimtas regiono aplinkos apsaugos problemas, kurių svarbiausios yra eutrofikacija, jūros dugne palaidotų pavojingų cheminių medžiagų poveikis ir grėsmės vandens ekosistemos biologinei įvairovei, ypač nykstančioms žuvų rūšims; primena, kad pati Baltijos jūros regiono makroregioninės strategijos idėja kilo pirmiausia dėl susirūpinimo aplinka;

9) pabrėžia, kad Dunojaus baseino aplinkos apsauga yra svarbus aspektas, turintis didžiausios įtakos regiono žemės ūkio ir kaimo plėtrai, todėl ragina visas susijusias šalis įgyvendinti bendrą susitarimą dėl Dunojaus apsaugos nuo taršos;

10) pabrėžia, kad kai kurie projektai jau davė rezultatų, pavyzdžiui, *CleanShip* projektas, pagal kurį mažinama tarša iš laivų ir gerinama Baltijos jūros ekosistemos būklė, *Danube Floodrisk* projektas, pagal kurį užkertamas kelias potvyniams dalijantis duomenų bazėmis ir potvynių žemėlapiams, *Baltadapt* projektas, pagal kurį susiburia skirtingi veikėjai kovai su klimato kaita Baltijos jūros regione planuoti;

Makroregioninių strategijų ateitis

11) mano, kad makroregioninių strategijų sėkmė ateityje daugiausia priklausys nuo tinkamų tikslų nustatymo, politinio įsipareigojimo palaikymo, taip pat nuo veiksmingo strategijų organizavimo ir valdymo, ypač nuo aprūpinimo pakankamais žmogiškaisiais ištekliais atitinkamose valstybėse narėse;

12) pabrėžia, kad makroregioninės strategijos atspindi ES daugiapakopio valdymo procesą, nes jame dalyvauja regioninio, nacionalinio ir vietos lygmens veikėjai ir pilietinė visuomenė, bendrai plėtodami projektus, planuodami ir derindami finansavimo planus; remia konsultacijų pagal principą „iš apačios į viršų“ proceso stiprinimą įgyvendinant makroregionines strategijas, todėl ragina savivaldybių institucijas ir pilietinę visuomenę dalyvauti pirmuosiuose projektų ir platesnių strateginio lygmens tikslų planavimo ir įgyvendinimo etapuose; pabrėžia dalyvaujančių šalių ir institucijų, taip pat dalyvaujančių šalių valdžios institucijų veiklos didesnio integravimo ir koordinavimo svarbą; pabrėžia, kad makroregioninių strategijų sėkmė grindžiama politine atsakomybe, aktyvesniu socialinių ir ekonominių partnerių, įskaitant pilietinę visuomenę, akademinę bendruomenę ir privatų sektorių, dalyvavimu;

13) pabrėžia, kad nacionaliniai parlamentai atlieka svarbų vaidmenį planuojant ir įgyvendinant strategijas, nes užtikrina svarbų makroregioninių strategijų ir visos visuomenės ryšį; pripažįsta Europos Parlamento svarbą palaikant ir plėtojant makroregioninės veiklos koncepciją;

14) ragina už įvairių finansavimo priemonių valdymą atsakingas valdžios institucijas pririnkus suderinti esamus ES ir kitus fondus bei priemones su makroekonominių strategijų tikslais; pabrėžia makroekonominių strategijų vaidmens svarbą būsimai sanglaudos politikai;

15) mano, kad reikėtų reguliariai keistis geriausios patirties pavyzdžiais įgyvendinant esamas makroregionines strategijas, taip pat geriau panaudoti projektų rezultatus ir sąveiką; mano, kad svarbu parengti tinkamus prioritetinių sričių ir (arba) horizontaliųjų veiksmų rodiklius, kad būtų galima vertinti pasiektą pažangą; pabrėžia, kad pažanga turėtų būti vertinama ir pagal sukurtus tinklus, sėkmingus projektus, integravimo ir koordinavimo gerinimo veiklą; mano, kad stebėsenos ir vertinimo procesuose turėtų dalyvauti visos atitinkamos suinteresuotos šalys ir pririnkus jos turėtų remti strategijų turinio rengimą ir peržiūrą; pritaria Komisijos pasiūlymui strategijų peržiūros procesą baigti iki 2014 metų metinio forumo;

16) teigiamai vertina konsultacijų pradžią dėl ES Adrijos ir Jonijos jūrų regiono strategijos, kuri, kai bus parengta, aprėptų Graikiją, Italiją, Slovėniją, Kroatiją, Bosniją ir Hercegoviną, Serbiją, Juodkalniją ir Albaniją; tikisi, kad Komisija pristatys pasiūlymą dėl minėtos strategijos iki 2014 m. pabaigos; remia būsimos strategijos tikslus skatinti ekonominę ir socialinę gerovę, ekonomikos augimą ir užimtumą Adrijos ir Jonijos jūrų regione didinant jo patrauklumą, konkurencingumą ir susisiekimą su juo ir mano, kad ši strategija gali skatinti Vakarų Balkanų šalių integracijos į ES siekius;

17) pabrėžia, kad diskusijos dėl naujų makroregioninių strategijų turėtų būti grindžiamos šiais kriterijais: a) sprendžiant bendrus iššūkius makroregionams strategiškai svarbus aukšto lygio bendradarbiavimas; b) ES dalyvavimas yra galimas, o esamos ES horizontaliosios politikos būtų stiprinamos; c) pridėtinės vertės vertinimas ES ir makroregioniniu lygmeniu yra pagrįstas įrodymais; d) atitinkamos valstybės narės ir susiję regionai aiškiai išreiškė politinę valią tokiam požiūriui;

18) pabrėžia, kad šios išvados nacionalinių parlamentų nesaisto ir nelemia jų pozicijų; prašo Lietuvos Respublikos Seimo, kaip pirmininkaujančios valstybės parlamento, persiųsti šias išvadas visoms delegacijoms, nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento pirmininkams, Europos Vadovų Tarybos ir Europos Komisijos pirmininkams.

Lietuvos Respublikos pirmininkavimas
Europos Sąjungos Tarybai
2013 m. liepos 1 d. – gruodžio 31 d.
PARLAMENTINIS MATMUO

Lithuanian Presidency of
the Council of the European Union
1 July – 31 December 2013
PARLIAMENTARY DIMENSION

Présidence lituanienne
du Conseil de l'Union européenne
du 1er juillet au 31 décembre 2013
DIMENSION PARLEMENTAIRE

PARLAMENTINIS
DEMOKRATIJOS FORUMAS

EUROPOS SAJUNGOS PARLAMENTŲ UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETŲ PIRMININKŲ IR PARLAMENTINIO DEMOKRATIJOS FORUMO SUSITIKIMAS

Parlamentai už demokratiją: ambicingesnio globalaus bendradarbiavimo link

2013 m. lapkričio 27–28 d.
Lietuvos Respublikos Seimas
Vilnius

PROGRAMA

Lapkričio 27 d., trečiadienis

- Dalyvių atvykimas
- 16.30–19.30 Registracija viešbučiuose
- 19.00 Išvykimas iš viešbučių į Taikomosios dailės muziejų
- 19.30 Vakariėnė Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko prof. Benedikto JUODKOS kvietimu
Vieta: Taikomosios dailės muziejus, Arsenalo g. 3, Vilnius
- 22.00 Išvykimas į viešbučius autobusu

Lapkričio 28 d., ketvirtadienis

- 8.00 Išvykimas iš viešbučių į Lietuvos Respublikos Seimą autobusu
- 8.00 Dalyvių registracija (neužsiregistravusiems dalyviams)
Vieta: Seimo II rūmai, 1 aukštas

IŽANGINIS POSĖDIS

Vieta: Seimo posėdžių salė, Seimo II rūmai

8.30–9.00 Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko
prof. Benedikto JUODKOS įžanginis žodis

Parlamentinio demokratijos forumo pirmininko
Emanuelio ZINGERIO įžanginis žodis

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojo
Petro AUŠTREVICIAUS sveikinimo žodis

Darbotvarkės tvirtinimas

PIRMASIS POSĖDIS

EUROPOS SAJUNGOS RYTŲ PARTNERYSTĖ: AMBIGINGESNIO BENDRADARBIAVIMO LINK

Posėdžio pirmininkas – Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto
pirmininkas prof. Benediktas JUODKA

9.00–10.30 **Europos Sąjungos Rytų partnerystė: Vilniaus aukščiausiojo lygio
susitikimo išvakarėse**

Pranešėjai:

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras
Linas LINKEVIČIUS

J. E. Moldovos Respublikos Parlamento Pirmininkas
Igor CORMAN

Diskusija

10.30 Bendra nuotrauka
Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai

10.30–11.00 Kavos pertrauka
Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai

11.00–13.00 **Europos Sąjungos Rytų partnerystės šalių požiūris**

Pasisakymai:

Moldovos Respublikos Parlamento Užsienio reikalų ir Europos integracijos
komiteto pirmininkė
Ana GUȚU

Gruzijos Parlamento Užsienio ryšių komiteto pirmininkas
Tedo JAPARIDZE

Azerbaidžiano Respublikos Didžiojo Medžliso Užsienio ir tarpparlamentinių ryšių komiteto pirmininkas
Samad SEYIDOV

Armėnijos Respublikos Nacionalinio Susirinkimo Užsienio ryšių komiteto pirmininkas
Artak ZAKARYAN

Diskusija

Pirmasis diskusijos dalyvis – Baltarusijos opozicijos atstovas, Baltarusijos Jungtinės piliečių partijos pirmininkas Anatolij LIABEDZKA

Antrasis diskusijos dalyvis – Gruzijos parlamento opozicijos vadovas, „Vieningo nacionalinio judėjimo“ partijos narys David BAKRADZE

13.00–14.00 Pietūs
Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai

13.00 Spaudos konferencija
Vieta: Spaudos konferencijų salė, Seimo II rūmai

14.00 – 15.30 **Ukrainos kryptis**

Pranešėjai:

Europos Parlamento stebėsenos misijos Ukrainoje narys,
buvęs Europos Parlamento Pirmininkas
Pat COX

Ukrainos Aukščiausiosios Rados Užsienio reikalų komiteto pirmininkas
Vitaliy KALYUZHNYI

Ukrainos Aukščiausiosios Rados narys
Vitali KLITSCHKO

Europos Parlamento Užsienio reikalų komiteto pirmininkas
Elmar BROK

Diskusija

Pirmasis diskusijos dalyvis – Ukrainos Aukščiausiosios Rados narys, buvęs Ukrainos užsienio reikalų ministras Borys TARASYUK

Antrasis diskusijos dalyvis – Ukrainos Aukščiausiosios Rados narys, buvęs Ukrainos užsienio reikalų ministras, buvęs Ukrainos ekonominės plėtros ir prekybos ministras Petro POROSHENKO

15.30 – 16.00 Kavos pertrauka
Vieta: Vitražo galerija, Seimo I rūmai

ANTRASIS POSĖDIS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO DEMOKRATIJOS: DALIJIMASIS PATIRTIMI

Posėdžio pirmininkas – Parlamentinio demokratijos forumo pirmininkas
Emanuelis ZINGERIS

16.00–18.15 Pranešėjai:

J. E. Maroko Atstovų Rūmų Pirmininkas
Karim GHELLAB

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas, Europos Parlamento narys
prof. Vytautas LANDSBERGIS

Lietuvos Respublikos Seimo narė, Moterų parlamentinės grupės pirmininkė
prof. Marija Aušrinė PAVILIONIENĖ

Diskusija

Pirmasis diskusijos dalyvis – Europos Parlamento narys Libor ROUČEK

Antrasis diskusijos dalyvis – Europos Parlamento narys
Michał Tomasz KAMIŃSKI

BAIGIAMASIS POSĖDIS

18.15–18.30 **Susitikimo apibendrinimas**

Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas
prof. Benediktas JUODKA

Parlamentinio demokratijos forumo pirmininkas
Emanuelis ZINGERIS

Susitikimo pabaiga

18.30 Išvykimas į Tolerancijos centrą autobusu

19.00 Vakarienė Parlamentinio demokratijos forumo pirmininko
Emanuelio ZINGERIO kvietimu
Vieta: Tolerancijos centras, Naugarduko g. 10/2, Vilnius

22.00 Išvykimas į viešbučius autobusu

Lapkričio 29 d., penktadienis

Delegacijų išvykimas

PARLAMENTINIS
DEMOKRATIJOS FORUMAS

EUROPOS SĄJUNGOS PARLAMENTŲ UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETŲ PILMININKŲ IR PARLAMENTINIO DEMOKRATIJOS FORUMO SUSITIKIMAS

Parlamentai už demokratiją: ambicingesnio globalaus bendradarbiavimo link

2013 m. lapkričio 27–28 d.
Lietuvos Respublikos Seimas
Vilnius

FIRMININKAUJANČIO PARLAMENTO IŠVADOS

Lietuvos Respublikos Seimas, kaip pirmininkaujantis parlamentas,

*atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 10–12 d. Parlamentinio demokratijos forumo priimtąje
Vilniaus deklaracijoje numatytus tikslus, vėlesnes deklaracijas ir dokumentus,*

atsižvelgdamas į Demokratiją bendrijos priimtus dokumentus,

*atsižvelgdamas į Europos Sąjungos (ES) sutarties 8 straipsnį, pagal kurį „Sąjunga plėtoja
ypatingus santykius su kaimyninėmis šalimis siekdama sukurti Sąjungos vertybėmis grindžiamą
gerumą ir geras kaimynystės erdvę, kuriai būdingi artimi ir taikūs bendradarbiavimo santykiai“,*

*atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. rugsėjo 4–6 d. vykusios
Tarpparlamentinės bendros užsienio ir saugumo politikos bei bendros saugumo ir gynybos
politikos konferencijos išvadas ir 2013 m. spalio 27–29 d. vykusio I COSAC posėdžio
pastatymą,*

*atsižvelgdamas į Europos Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės Catherine ASHTON 2013 m.
lapkričio 21 d. pranešimą dėl Ukrainos,*

*atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 25 d. Europos Vadovų Tarybos Pirmininko Herman VAN
ROMPUY ir Europos Komisijos Pirmininko José Manuel BARROSO bendrą pranešimą dėl
Ukrainos;*

*atsižvelgdamas į 2013 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Rusijos daromo
spaudimo Rytų partnerystės šalims ir į 2013 m. spalio 23 d. rezoliuciją „Europos kaimynystės
politika: siekis stiprinti partnerystę“;*

Demokratijos skatinimas pasaulyje

1) reiškia paramą pagrindinėms vertybėms ir principams, nustatytiems Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje, tarptautiniuose susitarimuose dėl žmogaus teisių, Jungtinių Tautų Generalinio Sekretoriaus 51-ajai Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesijai pateiktoje Demokratizacijos darbotvarkėje ir kituose tarptautinės teisės dokumentuose;

2) remia ES demokratijos, lyčių lygybės ir lygių galimybių skatinimo visame pasaulyje politiką, ypač Rytų kaimynystėje, kaip apibrėžta Rytų partnerystės politikos tiksluose;

3) smerkia autoritarinius ir totalitarinius režimus dėl nuolatinio, sisteminio žmogaus teisių pažeidinėjimo ir demokratijos slopinimo, tai yra dėl to, kas skiria tokius režimus nuo Demokratijų bendrijos; reiškia visišką paramą politikams, žmogaus teisių aktyvistams, pilietinės visuomenės veikėjams ir nevyriausybinėms organizacijoms, kurios visame pasaulyje kovoja su autoritariniais ir totalitariniais režimais dėl laisvės ir demokratijos;

4) pabrėžia, kad laisvuose ir sąžininguose rinkimuose išrinkti parlamentai yra institucijos, kurios įkūnija pačią demokratijos koncepciją, nes jie atstovauja žmonių valiai; ragina reguliariai rengti parlamentarų iš naujai sukurty arba atkurtų demokratinių šalių ir atstovų iš ilgai egzistuojančių demokratinių šalių tarpparlamentinius susitikimus, konsultacijas ir gerosios patirties seminarus siekiant keistis nuomonėmis tokiomis temomis kaip demokratijos ir parlamento įtvirtinimas bei pilietinės visuomenės stiprinimas; pabrėžia, kaip svarbu kurti priemones, kurios prisidėtų prie politinių partijų stiprinimo naujai sukuriose arba atkurtose demokratinėse šalyse;

Rytų partnerystė: ambicingo bendradarbiavimo šak

5) pabrėžia Rytų partnerystės šalių strateginę svarbą ES ir platesniam Europos regionui ir akcentuoja, kad ilgalaikis šių šalių stabilumas ir saugumas bus užtikrintas tik įtvirtinus demokratiją, teisinę valstybę, pagarbą žmogaus teisėms, rinkos ekonomiką ir gerą valdymą – Rytų partnerystės politikos pagrindą sudarančias vertybes ir principus;

6) sveikina padarytą pažangą siekiant su Gruzija ir Moldova pasirašyti asociacijos susitarimus, apimančius glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškos laisvosios prekybos susitarimus; tikisi, kad Vilniaus Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikime asociacijos susitarimai su šiomis šalimis bus sėkmingai parašyti; ragina visas susijusias šalis nedelsiant pasirašyti šių susitarimų ir tikisi jų įsigaliojimo jau 2014 m.; gerai vertina Gruzijos ir Moldovos politinius lyderius bei pilietinę visuomenę už ryžtą ir nuoseklumą jų pasirinktame europinės politikos kelyje ir yra įsitikinęs, kad ilgalaikis saugumas bei šių šalių gerovė priklauso nuo politinės ir ekonominės asociacijos su ES lygio;

7) atkreipia dėmesį į svarbias teisinių, ekonomines ir viešojo sektoriaus reformas, kurias įvykdė Ukrainos valdžia derėdamasi dėl asociacijos susitarimo su ES, ir tikisi, kad šis procesas galų gale bus baigtas asociacijos susitarimo pasirašymu artimiausioje ateityje; yra įsitikinęs, kad Ukrainos visuomenė ir verslo pasaulis gana dangiausia mados iš glaudžių politinių ir ekonominių ryšių su ES; todėl ragina ES Ukrainai palikti atviras duris ir nežlugdyti Ukrainos žmonių siekių ir vilčių, susijusių su integracija į ES;

8) gerai vertina Europos Parlamento stebėsenos misijos Ukrainoje pastangas ir darbo rezultatus ir nori padėkoti buvusiam Europos Parlamento Pirmininkui Patui COX'UI ir buvusiam Lenkijos Respublikos Prezidentui Aleksanderiui KWÁSNIIEWSKIUI už neblėstantį ryžtą ir pasiaukojimą spręsti selektyvias teisingumo problemas ir skatinti būtinas teisinių reformas Ukrainoje;

9) smerkia akivaizdų politinį ir ekonominį spaudimą, kurį daro Rusija Ukrainai ir kitoms Rytų partnerystės šalims artėjant Vilniaje vyksiančiam Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimui; laikosi nuomonės, kad taip tvarkant tarptautinius reikalus pažeidžiamos civilizuotos tarptautinės bendruomenės normos, kaip apibrėžta Helsinkio susitarimuose, Pasaulio prekybos organizacijos taisyklėse, Jungtinių Tautų chartijoje ir tarptautinėje teisėje apskritai, ir tai neturėtų vykti XXI a. Europoje; ragina valstybes narės, Europos Komisiją ir Europos Parlamentą laikytis vieningo požiūrio į tokį elgesį ir padidinti įsipareigojimus ir paramą Ukrainai bei kitoms Rytų partnerystės šalims, kad šios šalys turėtų realią ir tvirtą alternatyvą įvairioms Rusijos siūlomoms politinėms ir ekonominėms integracijos formoms;

10) mano, kad supaprastintas vizų režimas, ypač bevizės kelionės, gali gerokai sustiprinti žmonių tarpusavio ryšius ir veikti kaip šalių partnerių europinio pasirinkimo katalizatorius; sveikina vizų režimo supaprastinimo ir readmisijos susitarimo su Armėnija pasirašymą, ketinimą pasirašyti vizų režimo supaprastinimo susitarimą su Azerbaidžanu bei Gruzijos, Moldovos ir Ukrainos pateiktą pažangą įgyvendinant vizų režimo supaprastinimo veiksmų planus (VRSVP); džiaugiasi 2013 m. lapkričio 27 d. Komisijos pasiūlymu leisti Šengeno erdvėje be vizos keliauti biometrinis pasas turintiems Moldovos piliečiams ir tikisi, kad panašūs pasiūlymai bus pateikti dėl Gruzijos ir Ukrainos, kai bus įgyvendinti atitinkamuose VRSVP nustatyti kriterijai;

11) pabrėžia, kad nepaisant politinių lyderių veiksmų pilietinė visuomenė Rytų partnerystės šalyse yra brandesnė nei kada nors anksčiau, kaip rodo visoje Ukrainoje besitęsiantys masiniai protestai, reikiantys paramą asociacijos su ES procesui, ir kad galų gale demokratinų reformų sėkmė šiose šalyse priklausys nuo pilietinių visuomenių stiprybės ir gyvybingumo; ragina atitinkamas ES institucijas toliau bendrauti su šalių partnerių pilietine visuomene, ypač tose šalyse, kuriose lėčiansiai vyksta reformos, kaip Baltarusijoje; mano, kad įvairių 2014–2020 m. finansiniu laikotarpiu numatytų profesinių, kultūrinių ir studentų mainų programų, kaip *Erasmus Plus*, plėtra Rytų partnerystės šalyse galėtų gerokai sustiprinti šių šalių ir ES jaunimo ryšius;

12) pabrėžia ypatingą parlamentų vaidmenį stiprinant ES ir Rytų partnerystės šalių žmonių tarpusavio ryšius tiek per tarpparlamentinį bendradarbiavimą su šiomis šalimis, pavyzdžiui, per Parlamentinį demokratijos forumą, EURONEST arba NATO, Europos Tarybos, Europos sąjungos ir bendradarbiavimo organizacijos parlamentines asamblėjas, tiek per tiesioginį bendravimą su pilietine visuomene; mano, kad reikia išnagrinėti galimybes, kaip įtraukti ES nacionalinių parlamentų narius į EURONEST parlamentinės asamblėjos darbą atskyje;

13) pabrėžia tvirtą pagyvintų politinių partijų Lietuvoje paramą Rytų partnerystės šalių europiniam pasirinkimui ir primena, kad glaudesnės šių šalių politinės ir ekonominės asociacijos su ES užtikrinimas yra vienas iš pagrindinių Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai prioritetų.

I PRIEDAS. EUROPOS SĄJUNGOS PARLAMENTŲ UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETŲ PIRMININKŲ IR PARLAMENTINIO DEMOKRATIJOS FORUMO SUSITIKIMO EIGA

Bendrosios pastabos

Europos Sąjungos parlamentų užsienio reikalų komitetų pirmininkų ir Parlamentinio demokratijos forumo susitikimas vyko 2013 m. lapkričio 27–28 d. Lietuvos Respublikos Seime Vilniuje.

Susitikimą pradėjo Lietuvos Respublikos Seimo užsienio reikalų komitetų pirmininkas prof. Benediktas JUODKA ir Parlamentinio demokratijos forumo pirmininkas Emanuelis ZINGERIS. Dalyvius pasveikino Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas Petras AUŠTREVČIUS.

Pirmasis posėdis *„Europos Sąjungos Rytų partnerystė: ambicingesnio bendradarbiavimo link“* padalytas į tris dalis. Pirmojoje dalyje (*Europos Sąjungos Rytų partnerystė: Vilniaus ankščiaušiejo lygio susitikimo išvakarės*) kalbėjo J. E. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Linas Antanas LINKEVIČIUS ir J. E. Moldovos Respublikos Parlamento Pirmininkas Igor CORMAN. Antrojoje dalyje (*Europos Sąjungos Rytų partnerystės šalių pažintis*) kalbėjo Moldovos Respublikos Parlamento Užsienio reikalų ir Europos integracijos komiteto pirmininkė Ana GUȚU, Gruzijos Parlamento Užsienio ryšių komiteto pirmininkas Tedo JAPARIDZE ir Armėnijos Respublikos Nacionalinio Susirinkimo Užsienio ryšių komiteto pirmininkas Artak ZAKARYAN. Trečiojoje dalyje (*Ukrainas kryptis*) pranešimus skaitė Europos Parlamento stebėsenos misijos Ukrainoje narys, buvęs Europos Parlamento Pirmininkas Pat COX, Ukrainos Ankščiaušiejosios Rados Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Vitaliy KALYUZHNYI, Ukrainos Ankščiaušiejosios Rados narys Vitali KLITSCHKO ir Europos Parlamento Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Elmar BROK.

Antroje posėdyje *„Pereinamojo laikotarpio demokratijos: dalijamasis patirtimi“* kalbėjo J. E. Maroko Atstovų Rūmų Pirmininkas Karim GHELLAB, Europos Parlamento narys, buvęs Lietuvos Ankščiaušiejosios Tarybos Pirmininkas prof. Vytautas LANDSBERGIS ir Lietuvos Respublikos Seimo narė, Moterų parlamentinės grupės pirmininkė prof. Marija Aušrinė PAVILIONIENĖ.

FIRMASIS POSĖDIS. EUROPOS SĄJUNGOS RYTŲ PARTNERYSTĖ: AMBICINGESNIO BENDRADARBIAVIMO LINK

Europos Sąjungos Rytų partnerystė: ambicingesnio bendradarbiavimo link

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Linas Antanas LINKEVIČIUS kalbėdamas pasveikino Europos Komisijos sprendimą siūlyti suteikti Moldovos piliečiams bevizį įvažiavimą į ES; pasidžiaugė Gruzijos ir Moldovos padaryta pažanga siekiant asociacijos susitarimų (AS) su ES ir ketinimu parašyti susitarimus Rytų partnerystės ankščiaušiejo lygio susitikime Vilniuje. Tikėjosi, kad asociacijos susitarimai bus pasirašyti iki 2014 m. rudens. Ministras šiek tiek skeptiškiam atsiliepė apie Ukrainos pasiūlymą pasirašyti asociacijos susitarimą Vilniaus ankščiaušiejo lygio susitikime, tačiau pabrėžė, kad durys Ukrainai turi likti

atviros. Be to, akcentavo, kad padaryta pažanga derybose su Ukraina dėl Vizų liberalizavimo veiksmų plano. Kitaip tariant, Ukraina vis dar žengia link Europos ir, kaip rodo paskutiniai veiksmai, jos kurtas nepasituko 180 laiptų kampu. L. A. LINKEVIČIUS taip pat pasimandojo galimybė pagirti Pat COX'O ir Alexanderio KWASNIEWSKIO misijos darbą, iš viso per paskutinius 18 mėnesių Ukrainoje jie laukėsi 27 kartus.

J. E. Moldovos Respublikos Parlamento Pirmininkas Igor CORMAN pabrėžė, kad Moldovos kelias siekiant asociacijos su ES nebuvė lengvas, tačiau vis dėlto Moldova tvirtai žengia link Europos. I CORMAN dar kartą patvirtino Moldovos patiryžimą įgyvendinti asociacijos susitarimą, glaudaus bendradarbiavimo ir visapusišką laisvosios prekybos susitarimą, vykdyti vizų liberalizavimo procesą. Tuo pat metu Moldova pasirėngusi naujiems kriterijams ir tolesnei integracijai. Moldovos Respublikos Parlamento Pirmininkas pabrėžė, kad daugiau kaip pusė Moldovos užsienio prekybos sudaro prekyba su ES, ir jis tikisi, kad šios prekybos mastas tik auga taikant asociacijos susitarimo bei glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško laisvosios prekybos susitarimo nuostatas. I CORMAN tikėjosi ir kitokio teigiamo asociacijos susitarimo poveikio kaip korupcijos mažėjimas ir pabrėžė, kad visos svarbiausios nuostatos galiotų ir Padmestrės regionui. Jis pabrėžė, kad nepaisant sudėtingos geopolitinės padėties Moldova nelaiko integracijos į ES žaidimu, kuriame vienas laimi tiek, kiek pralaimi kitas, ir nori palaikyti gerus santykius su Rytų kaimynais.

Diskusijos metu pabrėžta, kad ES gali būti mažiau pajėgi padėti kaimynams tokiu metu, kai mažėja nacionaliniai biudžetai ir ES biudžetas. ES buvo dosnesnė, kai prisijungė Portugalija ir Ispanija arba kai prisijungė naujosios valstybės narės 2004 m. Keletas dalyvių priminė apie padėtį Baltarusijoje, konkrečiai apie varžomas pagrindines laisves, nepagarbą žmogaus teisėms ir demokratijos normoms. Dauguma dalyvių pažymėjo Rusijos daromą spaudimą Rytų partnerystės šalims. Gruzijos atstovas paragino ES kontroliuoti, kaip Gruzija vykdo asociacijos susitarimo nuostatas, ir tikėjosi, kad ES neleis Gruzijai nevykdyti demokratiškas reformas. Buvo pabrėžta, kad ES nėra vien tik interesų, bet ir vertybių sąjunga, todėl europietiškos vertybių sklaida sudaro ES politikos dėl Rytų partnerių pagrindą. Pabrėžta, kad Europa nesuinteresuota geopolitinėmis peštynėmis su Rusija ir kad žaidimas, kuriame vienas laimi tiek, kiek pralaimi kitas, atspindi šaltjo karo mentalitetą.

Rytų partnerystės valstybių požiūris

Moldovos Respublikos Parlamento Užsienio reikalų ir Europos integracijos komiteto pirmininkė Ana GUȚU savo pranešime pabrėžė, kad Asociacijos susitarimas, parašytas Vilniaus anklėsansio lygio susitikimo metu, sukurtų tinkamą teisinę bazę, reikalingą tam, kad santykiai su ES pereitų į aukštesnę bendradarbiavimo pakopą, vedančią politinės asociacijos ir ekonominės integracijos link. Komiteto pirmininkė A. GUȚU pristatė Moldovos patirtus sunkumus įgyvendinant būtinas reformas, konkurencinį spaudimą, kylanį dėl prekybos liberalizavimo, bei poreikį įgyvendinti dialogą dėl vizų liberalizacijos metu prisimintus įsipareigojimus. Ji kalbėjo apie reformas, įgyvendintas siekiant patenkinti reikalavimus dėl maisto saugos, techninių nuostatų ir tinkamos kokybės infrastruktūros, sudarant sąlygas konkurencijai ir teikiant valstybės pagalbą, leidžiančią nuosekliai patekti į bendrą Europos rinką ir maksimaliai pasinaudoti visapusiško ir išsamaus laisvosios prekybos susitarimo teikiama nauda. A. GUȚU padėkojo ES už pasirengimą iš dabies padengti susijusias išlaidas. Ji taip pat išreiškė viltį, kad

Vilnius aukščiausiojo lygio susitikime bus padėtas rimtas pagrindas Moldovos demokratizacijos taisyklai ir bus sukurtas reikalingas pagreitis europinio kelio negyžtamumui užtikrinti.

Gruzijos Parlamento Užsienio ryšių komiteto pirmininkas Tedo JAPARIDZE, kalbėdamas apie europeizacijos procesą, pateikė Baltijos valstybių pavyzdį: anksti pradėjusios bendradarbiauti su ES, šios valstybės sugebėjo pasiekti reikšmingą pokyčių. Bendradarbiavimas su ES padėjo pakeisti ne tik šių valstybių politiką, bet ir tapatybę. Dabar šis sudėtingas ir visa apimantis transformacijos ir modernizacijos, kitaip tariant, europinės integracijos procesas turėtų būti svarbus ir Gruzijai. Jis sustiprintų Gruzijos ekonominę ir demokratinę santvarką, ją normalizotų ir padarytų veiksmingą, užtikrintų teisės viršenybės ir teisingumo principų įgyvendinimą. T. JAPARIDZE pasakė tikia, kad asociacijos susitarimas bus viena iš priemonių Gruzijos priartėjimui prie Europos skatinti. Pripažindamas, kad šiuo metu Gruzija gali būti nepasirengusi narystei ES, kalbėtojas tikino, kad šalis įsipareigojusi eiti šiuo keliu.

Armėnijos Respublikos Nacionalinio Susirinkimo Užsienio ryšių komiteto pirmininkas Artak ZAKARYAN pabrėžė, kad Armėnijai labai svarbus bendradarbiavimas su ES ir kad derybų dėl asociacijos susitarimo metu Armėnija jau įgyvendino reikšmingas reformas visose atitinkamose srityse. Jis priminė, kad ES ir Armėnijos susitarimai dėl vizų režimo supaprastinimo ir realmėsijos jau patvirtinti ir ratifikuoti Europos Parlamento ir Armėnijos parlamento. A. ZAKARYAN pabrėžė, kad paskelbusi apie savo ketinimus prisijungti prie mūsų sąjungos, Armėnija nepakeitė savo užsienio politikos krypties. Rusija visada buvo ir bus strateginė Armėnijos partnerė ir sąjungininke, o ES yra viena iš svarbių Armėnijos partnerių. Kalbėtojas pastebėjo, kad Armėnijos valdžios priimtas sprendimas pagįstas šalies ekonominės plėtros, energetinio ir strateginio saugumo sumetimais.

Diskusiją pradėjo Baltarusijos demokratinei opozicijai atstovaujantis Anatolij LIABEDZKA. Jis minėjo, kad Baltarusijoje nuo 1995 m. nevyko laisvi rinkimai, o politiniai kaliniai įkalinti iki šiol. Tačiau jis pabrėžė, kad Baltarusijos problemas galima išspręsti tik Minske, o ne Briuselyje, Vašingtone, Vilniuje ar Maskvoje. Dėl Gruzijos buvo pasakyta, kad ši šalis neturi kitos alternatyvos kaip tik būti Europoje. 80 proc. Gruzijos gyventojų remia šią Gruzijos politikos kryptį. Prieš metus pirmą kartą Gruzijos istorijoje vyko taikūs rinkimai ir pasikeitė vyriausybė, bet dabar yra rizika, kad rinkimus pralaimėjusieji bus priversti išvykti. Štai kodėl ES turėtų ir toliau taikyti griežtas sąlygas Gruzijai, siekdama užtikrinti jos demokratijos ir teisinės sistemos plėtrą. Priminta, kad tęsiasi Pietų Osetijos ir Abchazijos okupacija, bet pabrėžta, kad nepaisant Rusijos ekonominės blokados, Gruzijai pavyko išgyventi neimportuojant dujų iš Rusijos ir net išliekant neto elektros energijos eksportuotoja į Rusiją. Tuo pačiu metu pabrėžta, kad tokioms valstybėms kaip Gruzija itin svarbi Ukrainos ir kitų Rytų partnerystės programos valstybių sėkmė kuriant glaudesnius ryšius su ES. Paminėta, kad ES vaidmuo Armėnijoje buvo įgyvendinamas iš viršaus žemyn, tai yra pastangos buvo sutelktos ties elitu. Reikėtų labiau įtraukti pilietinę visuomenę, siekiant sukurti iš apačios į viršų nukreiptą procesą, kurio būtų remiamas glaudesnis bendradarbiavimas su ES. Be to, ES turėtų pateikti alternatyvų Rusijos pasiūlymams, antraip gali būti padaryta istorinių klaidų.

Ukrainos kryptis

Europos Parlamento stebėsenos misijos Ukrainoje narys, buvęs Europos Parlamento Pirmininkas Pat COX pranešė, kad Europos Parlamentas organizavo 27 vizitus Ukrainoje,

įskaitant 18 susitikimų su prezidentu Viktoru JANUKOVIČIUMI, 25 susitikimus su premjeru Mykola AZAROVU ir 17 susitikimų su Julija TIMOŠENKO. Jis patikino, kad ES ir Ukrainos santykiai buvo abipusėkai nandingi. Jis taip pat pabrėžė, kad dauguma Ukrainos gyventojų, ypač jaunimas, remia glaudesnius ryšius su Europa. Štai kodėl durys Ukrainai turėtų likti atviros. Neaišku, kokį susitarimą sudarė Ukraina ir Rusija, tačiau ES neketina dalyvauti „geopolitinio ankriono politikoje“, o nori išlikti stabili ir patikima partnerė. P. COX priminė, kad Julijos TIMOŠENKO klausimas buvo ne svariama priežastis, lėmusi Ukrainos sprendimą sustabdyti asociacijos procesą: svarbiausi buvo ekonominiai sumetimai. 2014 m. vyks Europos Parlamento, 2015 m. – Ukrainos prezidento rinkimai, todėl Vilnius ankščiaušiejo lygio susitikimas buvo Ukrainos šansas, kuris vėl atsiras ne taip greitai, nes padėtis tiek ES, tiek Ukrainoje gali pasikeisti.

Ukrainos Ankščiaušiosios Rados Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Vitalij KALYUZHNYI pripažino, kad Ukrainos tauta jau išreiškė savo paramą glaudesniems ryšiams su Europa, ir tai rodo demonstracijos Maidano aikštėje Kijeve. Jis taip pat pabrėžė, kad Ukrainos teisėkūra taip pat parėmė glaudesnius ryšius su Europa, priimdama daug įstatymų, skirtų patenkinti asociacijos proceso keliamus reikalavimus. V. KALYUZHNYI pitarė, kad neseniai priimtas sprendimas sustabdyti asociacijos procesą kenkia taupantiniam Ukrainos įvaizdžini, bet pabrėžė, kad Ukrainos ekonomika yra silpnėsnė, nei manyta ankščiau, ir dėl tam tikrų trečių valstybių priešikių ekonominių veiksmų prieš Ukrainą šalies vadovybei reikia laiko iš naujo įvertinti situaciją.

Ukrainos Ankščiaušiosios Rados narys Vitalij KLITSCHKO pabrėžė, kad Asociacijos susitarimas galėtų transformuoti šalį. Politinės represijos ir politinės bei ekonominės galios koncentracija keliuose rankose atitolina Ukrainą nuo tikrosios demokratinę valstybių bendrijos. V. KLITSCHKO nuomone, Ukrainos gyventojai siekė gyventi teisės viršenybės, žmogaus teisių principais grindžiamoje valstybėje, kurios piliečiai laukosi ankštų socialinių reikalavimų. Tačiau, pasak kalbėtojo, jų viltys žūgo, nes prezidentas V. JANUKOVIČIUS savo interesus laiko svarbesniais už Ukrainos gyventojų interesus. Kalbėtojai atrodo, kad ekonominiai sumetimai, kuriais grindžiamas asociacijos proceso sustabdymas, buvo tik dingstis, o prezidentas kur kas geriau jaučiasi posovietinės erdvės autokratinių lyderių klube, nei demokratinę ES lyderių kompanijoje.

Europos Parlamento Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Elmar BROK gynė Europos kaimynystės politiką, sakydamas, kad ji jau davė rezultatų. Jis pripažino, kad jei ES nori tapti svarbia regimine jėga, jai reikia tobulinti savo veikimo strategiją ir nuosekliai išnaudoti visas savo politikos kryptis, tokias kaip prekyba, energetikos ar migracijos politika. Jis taip pat pabrėžė, kad argumentuojantys, esą ES nepakankamai daug pasiūlė Ukrainai, nesupranta ES veikimo esmės. ES – tai vertybių sąjunga, o ilgiamui tokios vertybės kaip teisės viršenybė ir stabili demokratija skatina investicijas. E. BROK pabrėžė, kad siekiant įgyvendinti reformų darbotvarkę valstybėms partnerėms reikia iš tikrųjų vadovantis ES vertybėmis. Ukrainos valdžios naudojami ekonominiai argumentai tėra alibi. Kalbėtojas taip pat pabrėžė, kad Vilnius ankščiaušiejo lygio susitikimas – tai ne proceso pabaiga, o tik vienas iš jo žingsnių. Net jei valstybių partnerių žingsniai ne visada dideli ir reikšmingi, pokyčiams reikia laiko ir svarbu pripažinti, kad įgyvendindamos reformas tokios valstybės kaip Ukraina, Gruzija ir Moldova jau padarė reikšmingą pažangą.

Diskusijų metu visi dalyviai išreiškė paramą Ukrainos europinei darbotvarkai. Buvo pabrėžta, kad Ukraina anksčiau buvo sėkmės pavyzdys, tačiau po 2010 m. demokratijos situacija šalyje supastėjo. Rytų partnerystės programa – reikalinga ir rimta programa, bet ji nedinga tik toms valstybėms, kurios į ją žiūri rimtai. Asociacija su ES reikalauja tikrų demokratinų reformų, todėl nenuostabu, kad ji kelia baimę autoritarškiems lyderiams. Pabrėžta, kad Ukraina – Rytų Europos regiono varomoji jėga, todėl jos sėkmė labai svarbi ir kitoms regiono valstybėms. Buvo išreikšta nuomonė, kad tautos valia švęs pergalę ir Ukraina sukurs glaudesnius ryšius su ES, nes to nori Ukrainos tauta. Buvo pasiūlyta, kad ES suteiktų Ukrainai bevizį režimą, nes tai būtų teigiamas signalas ukrainiečiams. Dalyviai taip pat pasisakė prieš Rusijos Ukrainai daromą spaudimą. Kai kurie kalbėjo apie naują geležinę uždangą, kurią Rusija mėgims statyti Europos rytuose. Pabrėžta, kad nepriklausomoms valstybėms nereikia atsiduoti Rusijos prieš plėtojant ryšius su ES ir kad XXI amžiuje Europos neturėtų užvaldyti kolonializmas.

ANTRASIS POSĖDIS. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO DEMOKRATIJOS: DALIJIMASIS PATIRTIMI

J. E. Maroko Atstovų Rūmų Pirmininkas Karim GHELLAB kalbėjo apie konstitucines reformas, kurias Marokas įvykdė po 2011 m. pradžioje prasidėjusio Arabų pavasario. Marokas laikėsi kitokio požiūrio nei jo kaimynės arabiškosios šalys ir noriai patenkino Maroko žmonių reikalavimą dėl didesnės demokratijos ir platesnių žmogaus teisių. Nauja Maroko Konstitucijos redakcija patvirtinta referendumu 2011 m. pabaigoje. Naujojoje Konstitucijoje įtvirtinta daug naujų pilietinių teisių, įskaitant žodžio laisvę, socialinę moterų lygybę, kalbinių mažumų teises ir teisėjų nepriklausomybę. Ministras Pirmininkas vietoj karaliaus tapo Vyriausybės galva ir Vyriausybės tarybos pirmininku bei įgijo galią paleisti parlamentą. Maroko parlamento rinkimai įvyko 2011 m. lapkričio mėn., valdžia perėjo opozicijos partijoms.

Europos Parlamento narys, buvęs Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas prof. Vytautas LANDSBERGIS įspėjo dėl terminų „liaudies demokratija“, „valdoma demokratija“ arba „suvereni demokratija“ vartojimo. Anot jo, tai yra „orveliška kalba“, kuri kelia pavojų pačiai demokratijos sąvokai. Todėl skirtingos valdymo formos turėtų ir toliau konkuruoti pagal modelį demokratija prieš nedemokratiją. Selektyvus teisingumas reiškia nedemokratinis įstatymas, kaip šiuo metu yra kai kuriose Rytų partnerystės šalyse. Prof. V. LANDSBERGIO nuomone, demokratija reiškia pagarbą kiekvienam žmogui ir sveikam protui apskritai. Demokratija nėra doktrina, kurios mokoma arba kuri išmokstama, o išmintingas, išugdytas žmogus požiūris į visa gyva ir negyva, kas mus supa, įskaitant ir to paties likimo brolius bei seseris.

Lietuvos Respublikos Seimo narė, Moterų parlamentinės grupės pirmininkė prof. Marija Aušrinė PAVILIONIENĖ kalbėdama daugiausia dėmesio skyrė moterų lygybei. Kalbėtoja pabrėžė, kad lyčių lygybė yra žmogaus teisė, kurią reikia gerbti ir puoselėti, nes reali demokratija neįmanoma be lyčių lygybės. Pasak prof. M. A. PAVILIONIENĖS, daugybė duomenų įrodo lyčių nelygybės mastą tiek Europos Sąjungoje, tiek už jos ribų. Ji pabrėžė, kad pasaulyje moterys sudaro ne daugiau kaip 20 proc. politikų. Visame pasaulyje moterys šeimai skiria 80 proc. savo laiko, o vyrai – tik 20 proc. Prof. M. A. PAVILIONIENĖ taip pat kalbėjo apie kitas svarbias problemas kaip kontracetinių priemonių naudojimas, reprodukcinė sveikata, moterų dalyvavimas bendrovių valdybose ir kt. Ji pasidžiaugė, kad 2013 m. spalio 27–29 d. Vilniuje vykusiame jubiliejiniame I. COSAC susitikime įsteigtas Moterų forumas.

Vykusiose diskusijose pabrėžta, kad yra panašumų tarp arabiškame pasaulyje po Arabų pavasario ir Rytų Europoje po komunizmo žlugimo prasidėjusios demokratinės pertvarkos. Arabiškos šalys paragintos mokytis iš Rytų Europos šalių patirties. Siekiant sukurti tikrą demokratiją, pirmosiomis patarta mažinti ekstremizmą, nes demokratijai kelia visi dideli kraštutinumai, nepaisant politinių jėgų pobūdžio. Pabrėžta, kad Europoje demokratijai taip pat iškilęs pavojus dėl didėjančio populizmo ir ekstremizmo po ekonomikos ir finansų krizės. Dalyviai sutiko, kad nėra geresnės valdymo formos nei demokratija, tačiau demokratijai sukurti reikia laiko. Tuo pačiu metu lygybė, ne tik lyčių, bet ir religinė, yra būtina laisvos visuomenės egzistavimo sąlyga. Svečiai iš islamiškų šalių pabrėžė, kad lyčių lygybė neprieštaruja islamui.

ΕΒΡΟΠΕΪΚΗ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤΟ ΕΥΡΩΠΕΟ ΕΥΡΩΠΕΪΚΟ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤ ΕΥΡΩΠΑ-ΠΑΡΛΑΜΕΝΤΕΤ
 EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROPA PARLAMENT EYPOPAIKO KOINOBOTAYIO EUROPEAN PARLAMENT
 PARLEMENT EUROPEEN PARLAMENT NA HEORPA EUROPSKI PARLAMENT PARLAMENTO EUROPEO
 EUROPA PARLAMENTAS EUROPOS PARLAMENTAS EUROPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW
 EUROPEES PARLEMENT PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
 EUROPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPA PARLAMENTET

DARBOTVARKĖ

Jungtinis komitetų posėdis

Europos Parlamentas - nacionaliniai parlamentai

„ES energetikos vidaus rinka XXI amžiui“

2013 m. gruodžio 17 d., antradienis, 10.15 - 17.30 val.

Europos Parlamentas, Briuselis

Salė: József Antall (JAN) 2Q2

Šiandien Europos energetikos politika susiduria su iššūkiais. Privalome užtikrinti ne per brangų ir patikimą energijos tiekimą ir Europos vartotojams, ir pramonei kartu mažindami ir išmetamą anglies dioksido kiekį.

Siekiant šių tikslų, Europos Sąjungai bus reikalinga veiksmingai funkcionuojanti energijos vidaus rinka, kuri dar kol kas tokia nėra. Trūksta investicijų į energetikos sektorių, energijos kainos išlieka palyginti aukštos, o ekonomiškai racionalios investicijos į energijos naudojimo efektyvumą nevykdomos. Siekdami pereiti prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos ir užtikrinti ne per brangų ir patikimą energijos tiekimą, turime daugiau dėmesio skirti tolesniam ES energijos vidaus rinkos atvėrimui, geresniam konkurencijos užtikrinimui ir visiškam Europos energijos tinklų ir energetikos sistemų integravimui.

Posėdžio metu bus diskutuojama šiais pagrindiniais klausimais: **Kokie yra Europos energetikos politikos pasiekimai ir perspektyvos? Kokiais būdais geriausiai galima užtikrinti, kad ES energijos vidaus rinka bus pasirengusi įveikti dabar kylančius ir ateityje iškilsiančius iššūkius? Kokių pagrindinių žingsnių turime imtis, siekdami užtikrinti, kad Europos energetikos politika skatintų tvarų augimą ir konkurencingumą?**

09:45-10:15 Dalyvių atvykimas ir registracija József Antall pastate (Solidarność 1980 Esplanade)

10:15-10:30 Europos Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pirmininkės **Amalia Sartori** ir Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komiteto pirmininko **Remigijaus Žemaitaičio** sveikinimo kalbos

I dalis - Europos energetikos politika – sunkumai, laimėjimai ir perspektyvos

10:30-11:15 Pagrindiniai pranešimai

- Už energetiką atsakingas Europos Komisijos narys **Günther Oettinger**

Europos energetikos politika – Pagrindiniai tikslai ateičiai

- Europos Parlamento narys **Jerzy Buzek**

Veiksmingos energijos vidaus rinkos siekimas

- Lietuvos Respublikos energetikos ministras **Jaroslav Neverovič**

Europos energetikos sistemų integravimas

11:15-12:30 Diskusija

13:00-14:30 Pietūs (tik su kvietimais)
--

II dalis - Tvarų ekonomikos augimą ir konkurencingumą skatinanti Europos energetikos politika

15:00-16:00 Pagrindiniai pranešimai:

- Už pramonę ir verslumą atsakingas Europos Komisijos pirmininko pavaduotojas **Antonio Tajani**

Saugūs ir nebrangūs energijos ištekliai konkurencingai pramonei

- Utrechto universiteto profesorius **Kornelis Blok**

Atsinaujinantys energijos ištekliai ir tvarus energijos balansas

- Europos efektyvaus energijos vartojimo ekonomikos tarybos Direktorių valdybos direktorius **Randall Bowie**

Tausus energijos vartojimas: skalūnų dujos Europoje

- Europos verslo konfederacijos generalinis direktorius **Markus Beyrer**

Europos verslo požiūris į ES energetikos politikos ateitį

16:00-17:30 Diskusija

Europos Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pirmininkės **Amalia Sartori** ir Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komiteto pirmininko **Remigijaus Žemaitaičio** baigiamosios pastabos

* *

JUNGTINIS KOMITETŲ POSĖDIS

EUROPOS PARLAMENTAS IR NACIONALINIAI PARLAMENTAI

„ES energetikos vidaus rinka XXI amžiui“

POSĖDŽIO EIGA

2013 m. gruodžio 17 d.
Europos Parlamentas, Briuselis

Ižanginės pastabos

Lietuvai pirmininkaujant Europos Sąjungos Tarybai, Europos Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas (ITRE) ir Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komitetas surengė parlamentinio matmens renginį – jungtinį komitetų posėdį (JKP) „ES energetikos vidaus rinka XXI amžiui“. JKP įvyko Europos Parlamente Briuselyje 2013 m. gruodžio 17 d. Jame dalyvavo nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento nariai.

JKP pradėjo posėdžiui pirmininkaujantys Europos Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pirmininkė Amalia SARTORI ir Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas Remigijus ŽEMAITAITIS.

Pirmojoje posėdžio dalyje ***Europos energetikos politika – sunkumai, laimėjimai ir perspektyvos*** kalbėjo šie pagrindiniai pranešėjai: Lietuvos Respublikos energetikos ministras Jaroslav NEVEROVIČ (pranešimo tema – *Europos energetikos sistemų integravimas*), Europos Parlamento narys, buvęs Europos Parlamento pirmininkas Jerzy BUZEK (pranešimo tema – *Veiksmingos energijos vidaus rinkos siekimas*) ir Europos Komisijos Energetikos generalinio direktorato generalinis direktorius Philip LOWE (pranešimo tema – *Europos energetikos politika: pagrindiniai ateities tikslai*).

Antrojoje posėdžio dalyje ***Tvarų ekonomikos augimą ir konkurencingumą skatinanti Europos energetikos politika***, kuriai pirmininkavo Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas Remigijus ŽEMAITAITIS ir Europos Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pirmininko pavaduotoja Patrizia TOIA, pranešimus skaitė Europos verslo konfederacijos generalinis direktorius Markus BEYRER (pranešimo tema – *Europos verslo požiūris į ES energetikos politikos ateitį*), Utrechto universiteto profesorius Kornelis BLOK (pranešimo tema – *Atsinaujinantys energijos ištekliai ir tvarus energijos balansas*), už pramonę ir verslumą atsakingas Europos Komisijos pirmininko pavaduotojas Antonio TAJANI (pranešimo tema – *Saugūs ir nebrangūs energijos ištekliai konkurencingai*

pramonei) ir Europos efektyvaus energijos vartojimo ekonomikos tarybos Direktorių valdybos direktorius Randall BOWIE (pranešimo tema – *Tausus energijos vartojimas: skalūnų dujos Europoje*).

JKP pabaigoje posėdžiui pirmininkavę Remigijus ŽEMAITAITIS ir Patrizia TOIA pateikė baigiamąsias pastabas.

Pranešimų ir diskusijų apžvalga

I DALIS. EUROPOS ENERGETIKOS POLITIKA – SUNKUMAI, LAIMĖJIMAI IR PERSPEKTYVOS

Lietuvos Respublikos energetikos ministras Jaroslav NEVEROVIČ pristatė pagrindinius Europos Sąjungos (ES) energetikos politikos tikslus: sukurti tvarią Europos energetikos sistemą, didinti konkurencingumą ir stiprinti tiekimo saugumą. Ministras akcentavo, kad pagrindinė ES turima priemonė šiems tikslams pasiekti yra konkurencinga ir tinkamai tarpusavyje sujungta energijos vidaus rinka. Jis priminė 2011 m. vasario mėnesį Europos Vadovų Tarybos priimtą įsipareigojimą iki 2014 m. užbaigti energijos vidaus rinką ir užtikrinti, kad iki 2015 m. Europos Sąjungoje neliktų energetinių salų. Jis pažymėjo, kad šiose srityse buvo pasiekta nemaža pažanga, nors dar ir yra ką nuveikti, kad galutinis tikslas būtų pasiektas. J. NEVEROVIČ pastebėjo dvi pagrindines ES energetikos politikos kryptis: pirma, toliau liberalizuoti energetikos rinką (pvz., galutinai įgyvendinant Trečiąją energetikos paketą) ir, antra, investuoti į infrastruktūrą, siekiant sukurti fizines sąlygas energijos vidaus rinkai. Padėti įgyvendinti šį tikslą galėtų 248 ES bendro intereso projektai (BIP), kuriems ES biudžete numatyta 5,85 mlrd. eurų. J. NEVEROVIČ nuomone, nors ES jau sukurta tvirta reguliavimo bazė ir infrastruktūra, tačiau pagrindinis dėmesys turėtų būti skiriamas patvirtintiems projektams ir taisyklėms įgyvendinti.

Europos Parlamento narys, buvęs Europos Parlamento pirmininkas Jerzy BUZEK pasveikino Lietuvą, kaip pirmininkaujančią valstybę, už pažangą, pasiektą energetikos politikos srityje antrąjį 2013 m. pusmetį. Jis taip pat teigiamai įvertino Europos Komisijos įnašą plėtojant energijos vidaus rinką nuo 2009 m. J. BUZEK pabrėžė, kad energetika kartu su reindustrializacijos ir inovacijų sektoriais ir yra sritis, kuri turi būti laikoma prioritete, siekiant visiškai atsigausti po ekonomikos krizės. Sutelktomis pastangomis reikėtų siekti, kad vartotojams būtų užtikrintos deramos energijos kainos, energijos tiekimo saugumas ir tinkama aplinkos apsauga. Energetikos infrastruktūros jungtys yra esminis elementas norint užbaigti kurti energijos vidaus rinką. Antra vertus, energijos kainų reguliavimas energijos vidaus rinkoje nėra racionalus požiūris. Geriau reikėtų siekti tolesnio energijos rinkos liberalizavimo. ES turėtų siekti tvirtesnės ir vieningesnės derybinės pozicijos dėl išorės tiekėjų. Tai įmanoma tik tuo atveju, jei santykiai energetikos sektoriuje remsis tvirtomis ir skaidriomis taisyklėmis.

Europos Komisijos Energetikos generalinio direktorato generalinis direktorius Philip LOWE nuo 2008 m. prasidėjusį laikotarpį apibūdino kaip uraganą, turėdamas omenyje tokius veiksnius kaip ekonomikos ir finansų krizė, skalūnų dujų revoliucija, nelaimė Fukušimos atominėje elektrinėje ir greitas energijos produktų kainų augimas Europoje. Šiuo atžvilgiu

energijos vidaus rinkos kūrimo užbaigimas yra vadinamoji „*no regrets*“ politikos alternatyva. P. LOWE užsiminė apie neseniai pasirodžiusią Europos Komisijos Žaliąją knygą dėl 2030 m. klimato ir energetikos politikos programos¹, kurioje yra apskaičiuota, kad energijos vidaus rinkos kūrimo užbaigimo nesėkmė Europos Sąjungai kainuotų 40–70 mlrd. eurų per metus. Jis pabrėžė, kad, siekiant užtikrinti veiksmingą energetikos sektorių, rinkos mechanizmas yra pats optimaliausias. Rinka taip pat turėtų lemti tinkamą energijos produktų kainą. Todėl reikėtų iš naujo peržiūrėti, kokią įtaką energijos rinkai daro valstybių narių vyriausybės. Jis pažymėjo, kad nacionaliniu lygmeniu skiriamos valstybės subsidijos daro didelį tarpvalstybinį poveikį. P. LOWE taip pat akcentavo Trečiojo energetikos paketo svarbą. Šiuo metu Europos Sąjungoje užfiksuota 12 neatitikties šio dokumento nuostatomis atvejų, todėl būtina, kad valstybės narės dėtų pastangas, siekdamas paspartinti jo įgyvendinimą.

Diskusija

Diskusijoje pasisakė penki Europos Parlamento nariai ir Lietuvos, Graikijos, Norvegijos, Jungtinės Karalystės, Austrijos, Ispanijos, Lenkijos, Rumunijos, Slovakijos, Kroatijos, Italijos, Suomijos, Kosovo ir Turkijos nacionalinių parlamentų nariai. Keletas jų akcentavo, kad būtinos pakankamos investicijos į energetikos infrastruktūrą ir inovatyvias technologijas. Energetikos vidaus rinkai funkcionuoti ypač svarbios yra tinklų tarpusavio jungtys. Diskusijos metu pabrėžta, kad dabartinis bendro intereso projektų finansavimas yra nepakankamas, todėl bus įgyvendinti ne visi reikalingi infrastruktūros projektai. Dar vienas svarbus diskusijos metu aptartas klausimas buvo energijos kainos. Visų pirma, jos Europoje nevienodos, o tai iškreipia valstybių narių konkurenciją. Antra, energijos kainos nuolat auga, o atlyginimai nedidėja. Tai kenkia ir vartotojams, ir verslui.

Dalis dalyvių pabrėžė, kad norint užtikrinti energetinį saugumą ir pagerinti išorinį Europos konkurencingumą reikėtų didinti vietinių energijos šaltinių, ypač skalūninių dujų, naudojimą. Tačiau kiti dalyviai pabrėžė, kad reikia daugiau investuoti į žaliąją energetiką, galinčią gerokai sumažinti Europos priklausomybę nuo tiekėjų iš trečiųjų šalių. Keletas diskusijos dalyvių teigė, kad atsinaujinančių energijos šaltinių srityje reikalingos labiau suderintos paramos sistemos. Taip pat pabrėžta, kad darbas siekiant Europos 2020 m. atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimo tikslų yra sėkmingas ir kad šį procesą reikėtų tęsti ir po 2020 m. Nemažai dėmesio diskusijose skirta energijos rinkos liberalizavimui. Nors kai kurie dalyviai abejojo, ar reikia toliau liberalizuoti energijos rinką, dauguma pabrėžė teigiamą liberalizavimo poveikį. Atsakydamas į dalyvių komentarus, P. LOWE pabrėžė, kad per pastaruosius keletą metų elektros kainos išaugo perpus mažiau nei gamybos sąnaudos.

II DALIS. TVARŲ EKONOMIKOS AUGIMĄ IR KONKURENCINGUMĄ SKATINANTI EUROPOS ENERGETIKOS POLITIKA

Europos verslo konfederacijos generalinis direktorius M. BEYRER savo kalboje pabrėžė, kad pagrindinis Europos pramonės konkurencingumo didinimo veiksnys yra energijos kaina. Pavyzdžiui, tiek elektros, tiek dujų kainos Jungtinėse Amerikos Valstijose (JAV) yra kur kas

¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52013DC0169:EN:NOT>

žemesnės nei Europos Sąjungoje. Pagrindinės priežastys, dėl kurių įmonės nenori investuoti Europoje, yra galimybių gauti finansavimą trūkumas ir didelės energijos kainos. Pranešėjo nuomone, ES diskusijose per daug dėmesio skiriama klimato kaitai. Reikėtų derinti klimato klausimų svarstymą su diskusijomis dėl kainų konkurencingumo ir energijos tiekimo saugumo. Jis taip pat parėmė ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, bet pabrėžė, kad kitos valstybės, ypač pagrindinės teršėjos, turėtų sąžiningai prisidėti prie pastangų kovoti su klimato kaita. Priešingu atveju, M. BEYRER nuomone, nukentės ES įmonių konkurencingumas. Štai kodėl verslo bendruomenė remia pasaulinio susitarimo dėl klimato kaitos sudarymą. M. BEYRER taip pat išreiškė pritarimą energijos šaltinių įvairinimui ir ypač skalūninių dujų gamybos didinimui Europoje.

Utrechto universiteto profesorius Kornelis BLOK pristatė savo tyrimo, skirto atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimo Europoje perspektyvoms, rezultatus. Jo nuomone, iki 2030 m. 40 % ES energijos poreikių bus galima patenkinti iš atsinaujinančių energijos šaltinių, jėgų iki 2025 m. į šiuos šaltinius bus kasmet investuojama apie 2 % BVP. Jis taip pat mano, kad iki 2030 m. gali smarkiai padidėti energijos vartojimo efektyvumas. K. BLOK pateikė kelis pasiūlymus, kaip galima būtų didinti atsinaujinančios energijos gamybą ir vartojimą. Visų pirma, reikėtų sukurti patikimos ir stabilios paramos sistemas. Antra, būtina atsižvelgti į investicijų riziką (tai padėtų mažinti gamybos sąnaudas). Trečia, reikėtų derinti paramą su technologijomis ir atsižvelgti į rinkos sąlygas. Pranešėjas įspėjo, kad nereikėtų siekti pernelyg didelės harmonizacijos ir pabrėžė, kad veiksmingiausia būtų atitinkamiems atsinaujinančios energijos šaltiniams įvesti jų poreikiams pritaikytas paramos sistemas. K. BLOK taip pat nurodė, kad atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimas gali tapti paskata verslui ir kad tai jau matoma Vokietijoje, kur keli šimtai tūkstančių žmonių dirba atsinaujinančios energijos pramonės srityje. Kuo anksčiau valstybė ims aktyviai dalyvauti šioje rinkoje, tuo didesnės naudos galima tikėtis.

Už pramonę ir verslumą atsakingas Europos Komisijos pirmininko pavaduotojas Antonio TAJANI priminė, kad siekiama, kad iki 2020 m. 20 % Europos Sąjungos bendrojo vidaus produkto (BVP) būtų gaunama iš gamybos. Jis pabrėžė, kad būtina didinti paramą realiai ekonomikai, pavyzdžiui, daugiau investuoti į švietimą, mokymą, tolesnį energetikos vystymą. A. TAJANI nuomone, pirkėjai pramonininkai už elektrą Europoje moka dvigubai daugiau, nei JAV. Panašiai yra ir dujų sektoriuje. Tokie energijos kainų skirtumai silpnina ES ekonomikos konkurencingumą. Per pastaruosius 10 metų dėl mažėjančio konkurencingumo ES prarado apie 350 mlrd. eurų investicijų. Norėdama tai pakeisti, ES turėtų įvairinti (diversifikuoti) savo energijos šaltinius. Vienas iš svarstytinų sprendimų yra daugiau investuoti į skalūninių dujų gamybą. Kita vertus, su energija susiję netiesioginiai energijos kainą lemiantys veiksniai – mokesčiai ir energijos perdavimo sąnaudos – taip pat yra pernelyg didelės ir nuolat auga. Kitas sprendimas būtų gerinti energijos vartojimo efektyvumą. A. TAJANI taip pat nurodė, kad ES turėtų daugiau investuoti į mokslinius tyrimus ir atsinaujinančios energijos generavimo technologijų plėtrą.

Europos efektyvaus energijos vartojimo ekonomikos tarybos Direktorių valdybos direktorius Randall BOWIE pabrėžė, kad suinteresuotosios šalys Europos Sąjungoje sutaria, kad šiuo metu pagrindinės ES problemos yra augančios energijos kainos, mažėjantis konkurencingumas, klimato kaita ir nedarbas. Tačiau dėl būdų šioms problemoms spręsti

sutarimo yra mažiau. Vienas iš sprendimų būtų tęsti energetikos vidaus rinkos kūrimą, kitas – vystyti atsinaujinančią energetiką. Tačiau ekonomiškiausias sprendimas – užuot investavus į energijos tiekimo didinimą, mažinti energijos paklausą skatinant taupymą. Kalbėtojas taip pat pabrėžė, kad energijos kaina yra tik viena iš konkurencingumą lemiančių veiksnių, o juk lygiai taip pat svarbūs ir kiti veiksniai, tokie kaip inovacijos ir žmogiškieji ištekliai. Užuot sutelkus dėmesį vien tik į kilovatvalandės kainą, jis siūlė svarstyti energijos sąnaudų mažinimo galimybes, mažinti socialinę energijos vartojimo kainą ir žalą aplinkai. Jo nuomone, tai viena iš priežasčių, kodėl skalūninių dujų gavyba nėra geras sprendimas, ypač Europoje, kuri yra tankiau apgyvendinta už JAV ir kur tokio masto aplinkos sekinimas niekada nebūtų leistas. Europos efektyvaus energijos vartojimo ekonomikos tarybos skaičiavimais, Europa iki 2030 m. galėtų sutaupyti daugiau kaip 40 % energijos. Pirminis taupymo šaltinis būtų gyvenamieji namai, kuriems suvartojama apie 40 % visos energijos ES, antrasis – pramonė ir transportas.

Diskusija

Po pranešimų pasisakė 4 Europos Parlamento nariai ir Kosovo, Lenkijos, Graikijos, Lietuvos, Rumunijos ir Italijos nacionalinių parlamentų nariai. Diskusijos metu pabrėžta, kad Europos lyderystė atsinaujinančių energijos šaltinių vartojimo srityje per pastaruosius keletą metų nusilpo. Nemažai dalyvių pritarė kvietimui siekti didesnio energijos vartojimo efektyvumo, kadangi tai reiškia tausaus energijos vartojimo didinimą, ypač Rytų Europoje, kur labai daug energijos galima sutaupyti renovavus senus pastatus. Dalyviai taip pat pabrėžė, kad svarbu didinti paramą moksliniams tyrimams ir atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimo inovacijoms, siekiant mažesnės atsinaujinančios energijos gamybos kainos. Kita vertus, tolesnis branduolinės energetikos naudojimas ir pasiūlymai skatinti skalūnų dujų gavybą Europoje sulaukė daug kritikos.

